

BIJLAGE 3

LEDEN VAN HET ZEEMANSCOLLEGE “DE VEREENIGING” TE DELFZIJL

GEERT ALBERS^{sr}

Burgerlijke Stand gegevens

Geert Albers werd geboren 15 februari 1821 te Vlagtwedde als zoon van de uurwerkmaker Geert Albers en Geertje Jans Horlings.

Hij trouwde op 17 december 1848 te Delfzijl als stuurman met Geessien Schreuder, geboren 18 mei 1821 te Delfzijl/Farmsum als dochter van de scheepstimmerbaas Jan Stoffers Schreuder en de “winkeliersche” Antje Hindriks Kuiper.

Het echtpaar had vier zonen, die eveneens koopvaardijkapitein zijn geworden, en wel Gerrit (1849), Jan (1851), Harmannus (1852) en Johannes (1854). Alle 4 hebben in subalterne rangen bij hun vader gevaren

Geessien overleed te Farmsum op 09 december 1887, 66 jaar.

Geert overleed op 19 januari 1892 te Farmsum, 70 jaar.

In een huwelijksakte van een dochter in 1878 wordt Geert aangeduid als scheepsreder.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.(G.) Albers was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 77 in de periode 1851 t/m 1877. In 1877 droeg hij dit nummer over aan zijn zoon Gerrit Geerts en voerde van 1877 t/m 1892 het vlagnummer 68.

De schepen

Bouma vermeldt G.G.Albers als gezagvoerder gedurende:

- * 1850 t/m 1854 van de kof “Geziena Helena”, ex Geertruida Smit, gebouwd in 1831 te Delfzijl, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1855 t/m 1865 van de kof “Geziena Helena”, gebouwd in 1838, bouwlocatie niet vermeld, 93 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1865 voor kapitein/eigenaar H.H.Brakke en was herdoopt in “Hillechiena”;
- * 1865 t/m 1870 van de schoenerbrik “Geessien Schreuder”, ex Triëste, gebouwd in 1844 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1871 t/m 1873 van de bark “Geessien Schreuder”, ex Vigo, gebouwd in 1848 te St.Brieux, 365 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum bij Delfzijl. Hij verkocht het schip in 1873 aan de reders I.& S.Wiarda te Harlingen.

In de 49 monsterrollen uit Delfzijl wordt Geert Albers^{sr} ook vermeld als Geert G, Geert Geerts en G.G. Als woonplaats is in alle gevallen Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857-1863	kapitein op de kof “Geziena Helena”	36-42 jaar
* 1864-1870	kapitein op de schoener “Geessien Schreuder”	43-49 jaar
* 1871-1873	kapitein op de bark “Geessien Schreuder”	50-52 jaar

Nadere bijzonderheden

Zowel de schoener als de bark “Geessien Schreuder” waren vernoemd naar de echtgenote van Geert Albers

Volgens de scheepsopgaven bij o.a. Harmannus G.Albers en Johannes G.Albers reedde Geert in de tachtiger jaren de bark “Auburn”, de 2-mastschoener “Alida” en de brikken “Advena” en “Moree”.

GERRIT ALBERS

Burgerlijke Stand gegevens

Gerrit Albers werd geboren te Delfzijl op 20 september 1849 als zoon van kapitein Geert Albers en Geessien Jans Schreuder.

Hij was de oudere broer van de kapiteins Jan, Harmannus en Johannes Albers

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.(G.) Albers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 77 in de periode 1877 t/m 1879 en met nummer 87 in de periode 1879 t/m 1880.

De schepen

Bouma vermeldt G.G. Alberts J' als gezagvoerder gedurende:

- * 1874 t/m 1877 van de brik "Geessien Schreuder", ex-Catharina), bouwjaar onbekend, 215 ton o.m., varend voor G.G.Alberts te Farmsum bij Delfzijl. In 1878 werd het commando overgenomen door zijn broer Jan Albers. Het schip strandde in dat jaar bij Faroen (Visby).

In de 23 monsterrollen uit Delfzijl wordt Gerrit ook aangeduid als Gerrit Geerts en Gerrit G. Als zijn woonplaats is altijd Farmsum genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1863	scheepsjongen op de kof "Geziena Helena", kapt. Geert Geerts Albers	13 jaar
* 1864-1865	lichtmatroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	14 -15jaar
* 1866	scheepsjongen op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	15 jaar
* 1868	lichtmatroos op de kof "Celeritas", kapt. H. van der Leest	18 jaar
* 1869	lichtmatroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	19 jaar
* 1870	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	19 jaar
* 1873-1877	kapitein op de brik "Geessien Schreuder"	24-28 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan begon op de jonge leeftijd van 13 jaar. In daarop volgende subalterne rangen heeft Gerrit gevaren onder zijn vader Geert. Hij werd kapitein met 24 jaar. Burgerlijk stand gegevens zijn onvolledig en daarom is de levensloop na 1877 niet duidelijk.

Nadere bijzonderheden

Gerrit heeft aanvankelijk gevaren bij zijn vader Geert Geerts Albers. De brik "Geessien Schreuder", waarover Gerrit het gezag voerde, was vernoemd naar zijn moeder Geessien Schreuder.

HARMANNUS ALBERS

Burgerlijke Stand gegevens

Harmannus Albers werd geboren te Delfzijl op 24 juli 1852 als zoon van scheepskapitein Geert Albers en Geessien Jans Schreuder. Hij was de broer van de scheepskapiteins Gerrit, Jan en Johannes Albers.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Harmannus G.Albers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 77 in de periode 1879 t/m 1880 en met vlagnummer 87 in de periode 1880 t/m 1884.

Bouma vermeldt H.G.Albers als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1878 van de 2-mastschoener "Alida", ex Gerberdina, ex Jeannette Emilie, ex Sara Elisabeth, gebouwd in 1853 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1879 van de brik "Advena", gebouwd in 1867 te Sunderland, 288 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1880 t/m 1882 van de brik "Moree", gebouwd in 1869 te Perth, 255 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum. De reder G.G.Albers was de vader van Harmannus.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl is Harmannus ook aangeduid als Harmannus Geerts en Harmannus G. Als zijn woonplaats is altijd Farmsum genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1867	scheepsjongen op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	15 jaar
* 1868-1870	lichtmatroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	15 -17 jaar
* 1874-1875	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	21-22
* 1876-1878	kapitein op de schoener "Alida"	21-26 jaar
* 1878-1879	kapitein op de brik "Advena"	24-27 jaar
* 1879-1882	kapitein op de brik "Moree"	25-29 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan begon als 15-jarige. Harmannus heeft in subalterne rangen gevaren bij zijn vader Geert Geerts Albers. Hij werd gezagvoerder op de relatief jonge leeftijd van 21 jaar.

Nadere bijzonderheden

De schoener "Geessien Schreuder", waarop hij in subalterne rangen voer, was genoemd naar zijn moeder.

JAN ALBERS

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Albers werd geboren te Delfzijl/Farmsum op 11 april 1851 als zoon van scheepskapitein Geert Albers en Geessien Jans Schreuder. Hij was de broer van de latere kapiteins Gerrit, Harmannus en Johannes.

Hij trouwde als scheepskapitein op 17 juni 1891 te Groningen met Hiltje Harkema, geboren 06 juli 1861 te Middelstum als dochter van de logementshouder Roelf Eppes Harkema en Stijntje Pieters Takens. Hiltje overleed te Groningen op 07 juni 1922, 60 jaar.

Jan overleed te Groningen op 12 september 1903, 52 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Jan Albers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 77 in de periode 1880 t/m 1903.

De schepen

Bouma vermeldt J.G.Albers als gezagvoerde gedurende:

- * 1878 op de brik "Geessien Schreuder", ex-Catharina, onbekend bouwjaar, 215 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum bij Delfzijl. Het schip is in 1878 bij Faroen (Visby) gestrand;
- * 1879 van de 2-mastschoener "Alida", ex Gerberdina, ex Jeannette Emilie, ex Sara Elisabeth, gebouwd in 1853 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1880 t/m 1886 van de brik "Advena", gebouwd in 1867 te Sunderland, 288 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum

In de 30 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook aangeduid als Jan Geerts. Als woonplaats is altijd Farmsum aangegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1865	scheepsjongen op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	13 jaar
* 1866	lichtmatroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	15 jaar
* 1867	kok op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	16 jaar
* 1869	lichtmatroos op de schoener "Hinderika", kapt. D. de Witt	18 jaar
* 1870	lichtmatroos op de bark "Martje Doornbos", kapt. J.A.Smaal	19 jaar
* 1870	lichtmatroos op de schoener "Charlotte", kapt. P.Dijkstra	19 jaar
* 1873	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	22 jaar
* 1873	stuurman op de bark "Nepthunus", kapt. J.A.Blijstra	22 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Geessien de Witt", kapt. H.Post	22 jaar
* 1873	matroos op de schoener "Felicitas", kapt. H.Meijer	22 jaar
* 1876	stuurman op de schoener "Alida", kapt. H.Albers	25 jaar
* 1878	kapitein op de brik "Geessien Schreuder"	27 jaar

* 1879	kapitein op de schoener "Alida"	27 jaar
* 1880-1886	kapitein op de brik "Advena"	29-35 jaar

De zeemansloopbaan

Jan begon zijn zeemansloopbaan op de jonge leeftijd van 13 jaar. Hij heeft in subalterne rangen gediend onder zijn vader Geert Geerts Albers, net als zijn broers. Hij was ook stuurman bij zijn jonger broer Harmannus. Hij bereikte de rang van gezagvoerder op zijn 27ste jaar. De drie schepen waarop hij gezagvoerder was, werden gereed door zijn vader.

JOHANNES ALBERS

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Alberts werd geboren te Delfzijl op 07 december 1853 als zoon van Geert Albers en Geziena Jans Schreuder.

Hij was de broer van de kapiteins Gerrit, Jan en Harmannus Albers

Hij trouwde met de naam Alberts te Delfzijl op 05 maart 1883 als scheepskapitein met Clasina Delken, geboren te Delfzijl op 21 december 1851 als dochter van Henderikus Jans Delken en Willembina Willems Groeneboom. Een tweede huwelijksakte met identieke gegevens meldt het trouwen op 02 juni 1883 te Delfzijl.

In een geboorteakte dd. 26 januari 1888 te Uitwierde/Delfzijl van Geert Albers was vader Johannes Albers van beroep kastelein.

In een overlijdensakte dd. 25 mei 1890 van een levenloos geboren dochter wordt vader Johannes Albers aangeduid als schipper.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Johannes Albers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 80 in de periode 1883 t/m 1889.

De schepen

Bouma vermeldt J.G.Albers als gezagvoerde gedurende:

- * 1881 t/m 1883 van de bark "Auburn", gebouwd in 1867 te Sunderland, 356 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1887 t/m 1889 van de brik "Minerva", gebouwd in 1869 bij W.Hagens te Hammelwarden, 319 ton o.m., varend als eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1889 verkocht naar Engeland.

De "Minerva" zou ook bevaren kunnen zijn door JAN G.Albers Het schip wordt niet genoemd in de lijst van monsterrollen te Delfzijl.

In de 20 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook aangeduid als Johannes Geerts en Johannes G.. Als woonplaats is steeds Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1868	kajuitwachter op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	14 jaar
* 1869	lichtmatroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	14 jaar
* 1870	scheepsjongen op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	16 jaar
* 1871-1872	lichtmatroos op de bark "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	17-18 jaar
* 1873	2 ^{de} stuurman op de bark "Geessien Schreuder", kapt. G.G.Albers	19 jaar
* 1873	2 ^{de} stuurman op de bark "Nepthunus", kapt. J.A.Blijstra	19 jaar
* 1874	matroos op de kof "Theodora", kapt. H.Folgering	21 jaar
* 1877	stuurman op de schoener "Alida", kapt. H.G.Albers	25 jaar
* 1878	stuurman op de brik "Geessien Schreuder", kapt. Jan Albers	25 jaar
* 1880-1883	kapitein op de schoener "Auburn"	26- 29 jaar

De zeemansloopbaan

Johannes begon zijn zeemansloopbaan met 14 jaar als kajuitwachter. In de subalterne rangen voer hij bij zowel zijn vader Geert als zijn broers Harmannus en Jan. Hij werd kapitein op zijn 26ste jaar. Het schip waarop hij gezagvoerder was, werd gereed door zijn vader.

Zijn zeemanscarrière lijkt te zijn gestopt op de relatief jonge leeftijd van ca. 30 jaar. Maar daar zijn overlijdensgegevens niet zijn teruggevonden is daarover geen uitspraak te doen.

HINDRIK APOL

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Apol werd geboren 29 juni 1845 te Eenum , gem 't Zand als zoon van Johannes Eikes Apol en Bouwina Jans Boer

Hij overleed op 15 maart 1886 te Leermens gem.'t Zand, 40 jaar. Als beroep is dan opgegeven "schipper". In de overlijdensakte is geen partner vermeld, dus hij is wellicht ongehuwd gebleven.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Hendrik J.Apol was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 75 in de periode 1879 t/m 1886.

De schepen

Bouma vermeldt H.J.Apol als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 van de schoenerbrik "Isadora", gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 170 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Oosterwijtwerd;
- * 1879 t/m 1880 van hetzelfde schip maar nu varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip is in 1880 bij Jutland gestrand;
- * 1883 t/m 1886 van de 2-mastschoener "Elisabeth", gebouwd in 1857 te Delfzijl, 170 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 14 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hendrik ook aangeduid als Hendrik J. en Hindrik J.

Als woonplaatsen zijn opgegeven Eenum, Oosterwijtwerd, Delfzijl en Leermens, alle in en rond Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1866	matroos op de kof "Catharina", kapt. T.Martens	20 jaar
* 1871-1875	stuurman op de kof "Catharina", kapt. T.Martens	25-29 jaar
* 1878-1879	kapitein op de schoener "Isadora"	32-33 jaar
* 1881	stuurman op de schoener "Loppersum", kapt. T.Wieringa	36 jaar
* 1882-1885	kapitein op de schoener "Elisabeth"	37-38 jaar

De zeemansloopbaan

Gegevens over de loopbaan vóór de leeftijd van 20 jaar ontbreken. Hij zal uit een andere haven dan Delfzijl hebben gevaren. Hij werd kapitein op zijn 32ste jaar en, met een korte onderbreking als stuurman, bleef hij in die rang tot aan zijn overlijden in 1886.

ALBERTUS ARKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Albertus Arkema werd geboren 20 februari 1844 te Delfzijl als zoon van de schuitenvoerder Jan Sievers Arkema en Baugien Cornelis Schrader. Hij was de oudere broer van de koopvaardijkapiteins Nicolaas (1848) en Pieter (1849)

Hij trouwde te Appingedam op 31 december 1880 met Jantje de Haan, geboren 16 januari 1861 te Appingedam als dochter van Jacob de Haan en de winkelierse Harmina Mulder.

Bouma vermeldt dat Albertus Arkema met zijn schip de bark "Freihandel" in 1889 werd vermist.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Albertus Arkema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 44 in de periode 1888 t/m 1889.

De schepen

Bouma vermeldt A.Arkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 van de schoenerbrik "Catharina", ex Twee Cornelissen, gebouwd in 1853 te Groningen, 183 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1879 van de 2-mastschoener "Elsien Hagenus", ex Impi, gebouwd in 1837 te Hernösand, 161 ton o.m., varend

voor H.Mensinga te Delfzijl;

- * 1881 t/m 1891 van de bark “San Francisco”, gebouwd in 1859 te Reiherstieg, 436 ton o.m., varend voor S. v/d Hei te Heveskes. *Gezien de monsterrollen moet dit zijn van 1880 t/m 1886. Voorts vermeldt Bouma ten onrechte ene H. Arkema als kapitein;*
- * 1887 t/m 1889 van de bark “Freihandel”, gebouwd in 1865 te Bremerhaven, 733 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip werd vermist op reis van Liverpool naar Buenos Ayres.

In de 40 monsterrollen uit Delfzijl wordt hij in alle gevallen opgevoerd als Albertus. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl vermeld

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1860	kok op de kof “Harmina Catharina”, kapt. A.E. de Jonge	16 jaar
* 1860	kok op de kof “Trijntje Doornbos”, kapt. K.J.Middel	16 jaar
* 1861	kok op de kof “Jantina Engelina”, kapt. Jan H. de Jonge	17 jaar
* 1861	matroos op de galjoot “Union”, kapt. J.L.Lodewijks	17 jaar
* 1862	lichtmatroos op de kof “Johanna Catharina”, kapt. B. van Veen	18 jaar
* 1863	matroos op de brik “George & James”, kapt. W.T.Hawn	19 jaar
* 1864	matroos op de galjoot “Broedertrouw”, kapt. D.P.Vos	21 jaar
* 1866-1867	matroos op de schoener “Geessien Schreuder”, kapt. G.G.Albers	22 jaar
* 1867	matroos op de kof “Hillechiena”, kapt. H.Brakke	23 jaar
* 1867	matroos op de galjoot “Udo Frederik”, kapt. J.J. van der Werf	23 jaar
* 1869	matroos op de schoener “Pax”, kapt. R.H. de Groot	25 jaar
* 1871	stuurman op de kof “Annette Cornelia”, kapt. H.Leeuwe	27 jaar
* 1875	stuurman op de schoener “Alida”, kapt. M. van der Werff	31 jaar
* 1876	stuurman op de schoener “Catharina”, kapt. P.Dijkstra	32 jaar
* 1876	kapitein op de schoener “Catharina”	32 jaar
* 1877	stuurman op de schoener “Catharina”, kapt. P.Dijkstra	33 jaar
* 1878-1880	kapitein op de schoener “Elsien Hagenus”	34-36 jaar
* 1880-1886	kapitein op de bark “San Francisco”	36-42 jaar
* 1886	kapitein op de bark “Freihandel”	42 jaar

De zeemansloopbaan

In de gebruikelijke reeks van subalterne rangen heeft Albertus op minstens 14 schepen gediend, alle van het kleinere type kof/galjoot. Hij werd gezagvoerder op zijn 32ste en voer op grotere schepen, waaronder driemasters. Bij de vermissing van zijn schip de “Freihandel” was hij ca. 45 jaar.

Nadere bijzonderheden

De schoener “Elsien Hagenus”, waarop Nicolaas gezagvoerder was, is vernoemd naar de echtgenote van Jurjen Jans Stenger, die gezagvoerder op dit schip was van 1874 t/m 1876, dus een voorganger van kapitein Nicolaas Arkema.

NICOLAAS ARKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Nicolaas Arkema werd geboren te Delfzijl op 28 februari 1848 als zoon van Jan Sivers Arkema en Bouchien Cornelis Schrader, de eigenares van een trekschuit. Hij was de broer van de kapiteins Albertus (1844) en Pieter (1849)

Hij trouwde te Groningen op 01 december 1887 met Trijntje de Jonge, geboren te Smilde op 19 oktober 1860 als dochter van de vervener Gauke de Jonge en Susanna Rijtema. Op 20 juli 1889 overleed op zee de 6 maanden oude dochter Bouchien. Trijntje overleed te Delfzijl op 11 oktober 1893, 32 jaar.

Nicolaas hertrouwde te Delfzijl op 23 november 1899 met Maria Catharina Schmidt, geboren 03 mei 1844 te Winschoten als dochter van Johann Ludwig Theodor Schmidt en Frouwke Addens. Zij overleed te Delfzijl op 24 januari 1925, 80 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.Arkema wass effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 50 in 1891-1892 en vlagnummer 51 van 1892 t/m 1912.

De schepen

Bouma vermeldt N.Arkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1886 t/m 1891 van de bark "San Francisco", gebouwd in 1859 te Reiherstieg, 436 ton o.m., varend voor S. v/d Hei te Heveskes;
- * 1892 van de bark "Heveskes I", ex Frieda Grampp, gebouwd in 1868 te Sestri, 496 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes;
- * 1894 van de bark "Heveskes II", ex Irma, ex Libertas, ex Pymont, gebouwd in 1866 bij de wed. J.Oltman te Brake, 390 ton o.m., varend voor S. v.d. Hei te Heveskes;
- * 1897 t/m 1898 van de bark "Dieuwerdina", ex Geertruida Albertine, ex Marguerite-Louise Regine, gebouwd in 1863 door O'Brien te Bathurst, New England, 389 ton o.m., varend voor F.Gransbergen te Delfzijl. Het schip strandde bij Nerva en geraakte wrak;
- * 1900 t/m 1902 van de bark "Charlotte & Anna", gebouwd in 1867 bij J.W.Klawitter te Danzig, 452 ton o.m., varend voor F.Gransbergen te Delfzijl. Het schip werd in 1905 gesloopt.

In de 43 monsterrollen uit Delfzijl wordt Nicolaas ook vermeld met alleen de initiaal N. Als woonplaats is in 1866 Farmsum opgegeven, maar daarna altijd Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1866	kok op de kof "Trekvogel", kapt. H.Freese	18 jaar
* 1867	lichtmatroos op de kof "Agnes Thecla", kapt. G.J.Holte	19 jaar
* 1868	lichtmatroos op de kof "Hemmo Buringh", kapt. J.H.Koning	20 jaar
* 1869	lichtmatroos op de schoener "Pax", kapt. R.H. de Groot	21 jaar
* 1871	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. C.G.Ph.Rottinghuis	23 jaar
* 1872	matroos op de brik "Daisy", kapt. J.B.Ohlsen	24 jaar
* 1873	matroos op de kof "Catharina Gerhardina", kapt. G.H.Folgering	25 jaar
* 1873	matroos op de schoener "Amstel", kapt. J. van Buuren	25 jaar
* 1875	matroos op de schoener "Catharina", kapt. P.Dijkstra	26 jaar
* 1876	stuurman op de schoener "Oncko", kapt. F.J. Teerling	27 jaar
* 1877	stuurman op de schoener "Loppersum". kapt. Th. Wieringa	29 jaar
* 1877	matroos op de galjoot "Alida", kapt. F.Kuiper	29 jaar
* 1877	matroos op de bark "Caroline", kapt. L.C.Cupido	29 jaar
* 1878	stuurman op de bark "Suriname", kapt. C.Borst D ^z	30 jaar
* 1881	stuurman op de brik "Martha", kapt. J.Kremer	33 jaar
* 1884	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. Albertus Arkema	36 jaar
* 1885	stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	36 jaar
* 1886-1891	kapitein op de bark "San Francisco"	38-43 jaar
* 1891	kapitein op de bark "Heveskes I"	43-jaar
* 1892	stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	44 jaar
* 1894-1896	kapitein op de bark "Heveskes II"	46-48 jaar
* 1898	kapitein op de bark "Dieuwerdina"	50 jaar
* 1900	kapitein op de "bark "Heveskes II"	52 jaar
* 1900-1902	kapitein op de bark "Charlotte en Anna"	52-54 jaar
* 1903	kapitein op de schoener "Regnera"	55 jaar
* 1904	kapitein op de bark "Dieuwerdina"	56 jaar

De zeemansloopbaan

Nicolaas heeft de betrekkelijk lange periode van minstens 18 jaar op ca. 17 verschillende schepen in subalterne rangen gevaren waarbij als stuurman bij zijn broers Albert en Pieter. Het betrof schepen van verschillende groote tot aan driemasters. Hij werd pas met 38 jaar gezagvoerder de bark "San Francisco" als opvolger van zijn broer Albertus. Zijn gehele carrière duurde bijna 40 jaar.

Rond 1891 voeren zijn vrouw Trijntje de Jonge en zijn dochter Bouchien een enkele maal mee. Bouchien overleed op zee.

In 1903 staat hij genoteerd als kapitein van de schoener "Regnera". Op de monsterrol staat tevens als kapitein ene R.Speelman. Wellicht is dat een vervanger, of is Nicolaas de vervanger van Speelman. In de schepenlijst van Bouma is geen uitsluitsel te vinden. Maar in de monsterrollen uit Delfzijl staat in 1903 een kapitein D.Speelman als gezagvoerder van de schoener "Regnera".

Nadere bijzonderheden

1. Kapitein N.Arkema was in 1891/1892 gezagvoerder op de bark "Heveskes I" (ex-Frieda Grampp). Derk Brouwer monsterte op 19 december 1891 als 2^e stuurman aan voor een reis van Delfzijl naar Engeland en vandaar naar Santos in Brazilië. Van deze reis deed hij uitgebreid verslag in zijn "Herinneringen". De definitieve afvaart was vanuit Rotterdam op 25 december 1891 met een lading turfstrooisel. Aan boord was o.a. de opperstuurman H.Post, die hij eerder als kapitein had meegemaakt. De bemanning kreeg pas in Cardiff (waar kolen werden geladen) te horen dat er vandaar naar Santos in Brazilië zou worden gevaren. Deze plaats had in die tijd een uiterst slechte naam vanwege de gele koorts. Diverse matrozen probeerden van hun contract af te komen, maar zonder succes.
 "... op zekeren avond, terwijl wij met ons drieën in de kajuit zaten, vertelde de Kapitein ons dat hij de reis niet mee ging doen. Op onze vraag waarom niet? antwoorde hij ons dat hij sluismeester zou worden op de Zoutkamper sluis, het welk later is gebleken een verzinzel van hem geweest. Hij durfde er eenvoudig niet heen. Dit kan ik Arkema ook nooit vergeven, want dan had hij eerlijk kunnen zeggen: ik wil niet, gaan jullie ook weg? Maar laat ons er met een leugen in lopen. Zoo ging die dan weg en kregen we Kapitein R.Balkema voor hem in de plaats, welke wij ook allen zeer goed kenden."
Uit: Derk Brouwer "Mijn zeemansleven 1878-1900. Eenige herinneringen uit het leven van D.Brouwer welke hij zal trachten zoo goed mogelijk weer te geven". Stichting Nederlandse Kaap-Hoornvaarders. 1999, 47 pp.
2. *Provinciale Groninger Courant 25 oktober 1904*
 Rotterdam, 24 oktober. Het Nederlandse schip ROSETTA, kapitein Arkema, van de reder A. Ossendrijver alhier, de 17^e oktober met een lading kolen van Goole naar hier vertrokken, is nog niet binnen. De rederij maakt zich over het lange uitblijven ongerust.
Dagblad Scheepvaart 15 november 1904
 Het zeilschip ROSETTA (kapitein Arkema) is heden vertrokken van de Nieuwe Waterweg naar Newcastle. (*opm: het is dus niet vermist, zie NRC 25 oktober*).

PIETER ARKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Arkema werd geboren 15 september 1849 te Delfzijl als zoon van Jan Sieverts Arkema en Bouchien Cornelis Schrader. Hij was de broer van de kapiteins Albertus (1844) en Nicolaas (1848). Hij trouwde te Delfzijl op 23 januari 1884 met Geertje Bos, geboren te Uitwierde als dochter van Jan Hindriks Bos en de "landbouwersche" Jantje Hindriks Poelman. Geertje overleed te Delfzijl op 25 mei 1917, 66 jaar. Pieter overleed te Farmsum, gem.Delfzijl op 28 juli 1908, 58 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.Arkema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 93 in de periode 1879 t/m 1908.

De schepen

Bouma vermeldt P.Arkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1875 t/m 1877 van de 2-mastschoener "Fortuna", ex Cornelia Wilhelmina, op 23 april in 1853 te Muiden op de werf de Bloemetuin van P.Pauw te water gelaten, 138 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1877 in de Noordzee gezonken;
- * 1878 t/m 1879 van de kof "Aleida Antonia", gebouwd in 1856 te Muiden, 117 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1880 van de schoener (brik) "Catharina", ex Twee Cornelissen, gebouwd in 1853 te Groningen, 183 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1880 bij Ameland gestrand;
- * 1885 t/m 1896 van de bark "Auguste", gebouwd in 1850 te Vegesack op de werf van J.Lange, 762 ton o.m., varend voor S.van der Hei te Heveskes. Het schip werd in 1896 verkocht voor de sloop aan Constant c.s. te Zijpe;
- * 1896 t/m 1904 van de bark "Jan Sievert", ex G.F.Focking, gebouwd in 1866 te Danzig, 500 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1904 verkocht aan Schulte & Bruns te Emden.

In de 57 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pieter ook aangeduid met de initiaal P. Als woonplaatsen zijn Delfzijl en Farmsum aangegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1868	kok op de kof "Jan Gijsbert", kapt. J.J.Smit	18 jaar
* 1873	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. C.G.P.Rottinghuis	23 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Agatha", kapt. H.Nienhuis	24 jaar
* 1875	matroos op de schoener "Catharina", kapt. P.Dijkstra	25 jaar
* 1875-1877	kapitein op de schoener "Fortuna"	26-27 jaar
* 1877-1878	kapitein op de schoener "Alyda Antonia"	27-28 jaar
* 1879	stuurman op de bark "Hendrik Onnes", kapt. J.Buurma	29 jaar
* 1880	kapitein op de schoener "Catharina"	30 jaar
* 1884	stuurman op de brik "Concordia", kapt. A.J.Jager	34 jaar
* 1885-1896	kapitein op de bark "Auguste"	36-46 jaar
* 1896-1904	kapitein op de bark "Jan Sievert"	46-54 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke subalterne periode werd Pieter gezagvoerder op zijn 26ste jaar en bleef dat, na een enkele onderbreking als stuurman, tot de leeftijd van 54 jaar. Hij heeft toen kennelijk nog een paar jaar van de verkoop in 1904 van zijn schip de "Jan Sievert" kunnen stilleven

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groninger Courant 27 februari 1904

Delfzijl, 26 februari. Het alhier thuisbehorend barkschip JAN SIEVERT, toebehorende aan de heer P. Arkema, is onderhands verkocht aan de firma Schulte & Bruns, scheepsreders en makelaars te Emden; prijs geheim. (*opm: Dagblad Scheepvaart meldt een prijs van NLG 3200*)

De bark "Jan Sievert" zal zijn vernoemd naar de vader van de kapiteins Arkema

CORNELIS BAAS

Burgerlijke Stand gegevens

Cornelis Baas werd geboren te Delfzijl op 09 februari 1869 als zoon van de stoombootkapitein Jacob Baas en Jannetje Hoogenhoek.

Hij trouwde op 23 december 1896 te Delfzijl met Cornelia Leeuw, geboren 22 augustus 1873 te Delfzijl als dochter van de scheepskapitein Hemmo Leeuw en Eppien Harkema. Zij overleed op 16 januari 1947 te Haarlem, 73 jaar.

Cornelis wordt in huwelijksakten uit 1921 en 1923 van dochters Eppiena en Jannetje Baas aangeduid als "walkapitein".

Lidmaatschap van zeemanscollege's

C.Baas was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 68 in de periode 1896 t/m tenminste 1914.

1914 is de laatste vermelding van een ledenlijst van "De Vereeniging" in de Almanak van Sweijs en een lidmaatschap tot een later jaar is dus mogelijk.

De schepen

Bouma vermeldt C.Baas als gezagvoerder gedurende:

- * 1896 t/m 1897 van de brik "Victoria", gebouwd in 1866 te Greifswald, 272 ton o.m., rederij niet vermeld. Het schip is ter rede van Nerva in stormweer gezonken;
- * 1897 t/m 1898 van de schoenerbrik "Eva", gebouwd in 1873 te Maitland, Nova Scotia, 255 ton o.m., varend voor K.& J.Wilkens te Veendam. Op reis van Kroonstad naar Emden bij Libau gezonken.

In de 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Cornelis ook vermeld met de initiaal C. Als woonplaats is altijd Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de rollen luidt:

* 1892-1894	stuurman op de brik "Victoria", kapt. Johannes Goëken	23-25 jaar
* 1895-1897	kapitein op de brik "Victoria"	26-28 jaar
* 1898	kapitein op de schoener "Eva"	29 jaar
* 1899	stuurman op de brik "Gustava", kapt. Cornelis Borst	30 jaar

* 1901	kapitein op de brik "Gustava"	32 jaar
* 1904	kapitein op de schoener "Eva"	35 jaar

Nadere bijzonderheden

NRC 07 februari 1901

Delfzijl, 5 februari. Het onlangs verkochte barkschip BOUGINA zal voortaan worden bevaren door kapt. C. Borst Dzn, thans gezagvoerder op de GUSTAVA, terwijl K. Baas, stuurman op de GUSTAVA, daarop is aangesteld als kapitein.

Cornelia Leeuw, vrouw van de kapitein, voer in 1897 mee op de brik "Victoria".

ARENT FRANSZ BAKKER

Burgerlijke Stand gegevens

Arent Fransz Bakker werd geboren te Delfzijl op 17 juni 1822 als zoon van Frans Arents Bakker en Wijke Freerks Balkema.

Hij trouwde op 18 maart 1858 te Appingedam als buitenvaarder met Frouke van den Broek, geboren te Appingedam op 29 juli 1828 als dochter van de grutter Jan Gijsbert van den Broek en Antje Omges Nieweg. Zij hertrouwde op 06 december 1873 te Appingedam met de timmerman Johannes Luken, die weduenaar was van Geessien Lutmers en op 26 september 1882 te Appingedam overleed. Frouke overleed op 03 oktober 1907 te Appingedam, 79 jaar.

Lidmaatschap van zeemanscollege(s)

A.F.Bakker was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 68 in de periode 1856 t/m 1866.

De schepen

Bouma vermeldt A.(F.) Bakker als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1858 van de kof "Hermina Catharina", gebouwd in 1848 te Appingedam bij H.H. v/d Werf, 114 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1859 van de 2-mastschoener "Hillechien Haver", gebouwd in 1858 te Appingedam, 142 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip is in 1859 gestrand bij de Donaumonding.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Arent ook vermeld als Arent/Arend Frans en Arent F. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840	kok op de kof "Alida Jantina", kapt. Gerrit A.Hulsebos	17 jaar
* 1843	lichtmatroos op het schip "Sylina Filia", kapt. Harmannus J.Schreuder	20 jaar
* 1847	stuurman op de kof "Fenna", kapt. Tammo T.Dijkstra	24 jaar
* 1853-1854	kapitein op de kof "Harmina Catharina"	ca 31-32 jaar
* 1858	kapitein op de schoener "Hillechiena Haver"	35 jaar

P.G BAKKER

Een P.G.Bakker is niet geïdentificeerd. Wellicht in aanmerking komt:

Pieter Geerts Bakker, zoon van de touwslager Geert Geerts Bakker en Jantje Pieter Keizer.

Hij huwde op 06 januari 1834 te Veendam als zeeman met Annigjen Jacobs Nieboer, geboren te Veendam als dochter van de landbouwer Jacob Berents Nieboer en Elisabeth Christiaans Lucas. Zij hertrouwde op 02 december 1854 te Veendam met de zeeman Egbert Wijcherts Woltman. Zij overleed te Veendam op 03 mei 1868, 58 jaar.

Pieter overleed op 06 oktober 1841 te Veendam, 37 jaar.

Lidmaatschap van zeemanscollege(s)

P.G.Bakker was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 21 in de periode 1834 t/m 1837.

De schepen

Deze kapitein is niet vermeld in Bouma en ook niet in de lijst van monsterrollen op de website van het Noordelijk Scheepvaartmuseum.

TIJS BAKKER**Burgerlijke Stand gegevens**

Tijs Bakker werd geboren ca. 1838 te Amsterdam als zoon van schipper Harm Theis Bakker en Tjetske Zondervan. *In het BR van Amsterdam geen geboorte gevonden.*

Hij trouwde op 25 maart 1858 te Wildervank als schipper met Jantje de Vrieze, geboren te Wildervank als dochter van de onderwijzer Jannes Klaassens de Vrieze en Jacobje Lieferts Eerkes. Zij overleed te Wildervank op 09 december 1925, 85 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.H.Bakker was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 1 in de periode 1866 t/m 1872.

T.H.Bakker was effectief lid van het zeemanscollege "De Harmonie" te Wildervank met vlagnummer 41 in de periode 1858 t/m 1890.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt T.H.Bakker als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 t/m 1860 van de galjoot "Alpha", gebouwd in 1858 te Wildervank, 151 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Wildervank. Het schip is op 24 december 1860 op Madeira verongelukt;
- * 1863 t/m 1866 van de kof "Tjitsina Jacoba", gebouwd in 1862 te Stadskanaal, 59 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Veendam. Het schip werd in 1866 verkocht naar Engeland;
- * 1867 van de tjalk "Nooit Gedacht", gebouwd in 1863 te Sappemeer, 64 ton o.m., varende voor H.T.Bakker te Wildervank. Het schip is in 1867 verongelukt bij Lemvig;
- * 1868 t/m 1869 van de kof "Vrouw Clara", ex Jonge Clemens, gebouwd in 1841 te Alkmaar, 89 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Wildervank. Het schip is in 1869 gezonken.

In de 19 monsterrollen uit de Gemeentearchieven te Delfzijl en van Wildervank te Veendam wordt Tijs ook vermeld als Thijs, Tys, Ties en Tjelske en voorts met de toevoeging Harms. Als woonplaats is steeds Wildervank opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kajuitwachter op de kof "Jonge Jips", kapt. Harm T.Bakker	ca.13 jaar
* 1850-1851	kajuitwachter op de kof "Jonge Tijs", kapt. Harm T.Bakker	ca.14-15 jaar
* 1852	kok op de kof "Jonge Tijs", kapt. Harm T.Bakker	ca.16 jaar
* 1853-1854	lichtmatroos op de kof "Jonge Tijs", kapt. Harm T.Bakker	ca.17-18 jaar
* 1857	stuurman op de galjoot "Hillechien Scholtens", kapt. Geert J.Scholtens	21 jaar
* 1861	stuurman op de tjalk "Imka Giezen", kapt. Berend G.Smid	25 jaar
* 1866-1867	kapitein op de kof "Nooit Gedacht"	30 jaar
* 1868	kapitein op de kof "Clara"	32 jaar
* 1872	stuurman op de schoener "Maria", kapt. Jacob B.Pronk	35 jaar
* 1884-1885	stuurman op de brik "Anna Poelman", kapt. Jan Schuitema	48-49 jaar
* 1887	stuurman op de kof "Drie Gebroeders", kapt. Jacob Lodewijks	51 jaar
* 1890	stuurman op de brik "Aurora", kapt. Rente J. de Weerd	54 jaar
* 1894	stuurman op de schoener "Veendam", kapt. Derk R.Speelman	58 jaar
* 1896	kapitein op de schoener "Afina"	60 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke start in de laagste subalterne rang op de leeftijd van ca. 13 jaar bereikte Tijs de positie van gezagvoerder toen hij 23 jaar was. Tys heeft in zijn subalterne periode bij zijn vader Harm Tiessens Bakker gevaren. Via een korte periode als stuurman werd hij weer kapitein en bleef dat tot 1869. Daarna deed hij weer een stapje terug naar de stuurmansrang om op zijn 60ste nog even gezagvoerder te zijn op de schoener 'Afina'. Gezien

het geringe aantal van 1-2 bemanningsleden” zal hij toen kapitein/toezichthouder zijn geweest, maar niet actief hebben gevaren.

Zijn totale maritiem periode heeft zeker ruim 45 jaar geduurd.

|FREERK BALKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Freerk Balkema werd geboren op 27 oktober 1851 te Delfzijl als zoon van Berend Engels Balkema en Jacobje Remkes Wildeboer. Hij was de jongere broer van de kapitein Remko Balkema.

Hij trouwde op 14 september 1881 te Delfzijl met de naaister Jasperdiena Pronk, geboren te Delfzijl op 06 december 1854 als dochter van Arent Tiemens Pronk en Harmanna Kleindijk. Zij en de echtgenote van Remko Balkema waren zusters.

Jasperdiena hertrouwde op 24 maart 1911 te Delfzijl met Egbert Tjaden, weduwnaar van Henderika Taaij. Egbert overleed op 20 mei 1921 te Delfzijl. Jasperdiena overleed te Winschoten op 21 maart 1942, 87 jaar.

Freerk overleed te Gefle op 23 augustus 1896, 44 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.Balkema was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 4 in de periode 1890 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt F.Balkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1890 t/m 1891 van de schoenerbrik “Elisabeth”, ex Watergeus, ex Willey, gebouwd in 1868 op de Pr.Edward Islands, varende voor M.E.Kuipers te Delfzijl.

In de 32 monsterrollen uit Delfzijl is altijd sprake van de vóórnaam Freerk. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl/Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1865	kok op de kof “Vier Gebroeders”, kapt. B.Balkema	13 jaar
* 1870	matroos op de kof “Cornelia”, kapt. Tjapko T.Leeuwe	19 jaar
* 1872-1873	kok op de schoener “Geertruida”, kapt. Coenraad Mandema	21- jaar
* 1873	matroos op de kof “Geessien de Witt”, kapt. Hayo Post	22 jaar
* 1873	matroos op de schoener “Felicita”, kapt. Harmannus Meijer	22 jaar
* 1875	matroos op de kof “Alida”, kapt. Bernard H. Geertsema	23 jaar
* 1877-1878	stuurman op de kof “Geessien de Witt”, kapt. Remko Balkema	25-26 jaar
* 1879	stuurman op de kof “Alyda Antonia”, kapt. Remko Balkema	28 jaar
* 1881	stuurman op de schoener “Concordia”, kapt. Hendrik Husemann	29 jaar
* 1882	stuurman op de schoener “Auburn”, kapt. Johannes G.Albers	30 jaar
* 1882	stuurman op de bark “Gebroeders Bunge”, kapt. Derk Boer	30 jaar
* 1883	stuurman op de brik “Moree”, kapt. Remko Balkema	31 jaar
* 1884	stuurman op de brik “Martha”, kapt. Johannes Kremer	32 jaar
* 1885-1886	stuurman op de brik/schoener “Ceres”, kapt. Jan Boompaal	34-35 jaar
* 1887	stuurman op de bark “Jantje”, kapt. Jan Boompaal	35 jaar
* 1889-1890	kapitein op de schoener “Elisabeth”	38 jaar
* 1890	zeilmaker op de schoener “Gerredina Wilhelmina”, kapt. Albert Stukje	39 jaar
* 1892	stuurman op de brik “Susanna”, kapt. Willem Jager	41 jaar
* 1893-1896	stuurman op de schoener “Oldambt”, kapt. Lambertus Veldman	41-44 jaar

De zeemansloopbaan

Freerk startte zijn zeemansloopbaan als 13-jarige kok. In zijn subalterne periode diende hij op minstens 14 schepen. Op de relatief late leeftijd van 38 jaar bereikte hij de rang van kapitein, maar hij bleef dat maar hooguit 2 jaar. In 1890 moest hij genoegen nemen met de rang van zeilmaker en de rest van zijn ca. 30-jarige carrière was hij stuurman

Freerk heeft in zijn jonge jaren bij zijn vader Berend gevaren en later bij zijn oudere broer Remko.

REMKO BALKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Remko Balkema werd geboren te Delfzijl op 22 oktober 1845 als zoon van Berent Engels Balkema en Jacobje Remkes Wildeboer. Hij was de oudere broer van Freerk Balkema

Hij trouwde op 10 november 1887 te Delfzijl als scheepskapitein met Gertruida Antina Pronk, geboren te Delfzijl op 28 september 1865 als dochter van Arent Pronk en Harmanna Kleindijk. De echtgenoten van Remko en Freerk Balkema waren zusters.

Remko overleed op 06 juni 1892 te Santos aan gele koorts op een zeereis vanuit Cardiff, 46 jaar. Deze opgave zou staan in akte 27 uit 1893.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.Balkema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 69 in de periode 1877 t/m 1884 en met vlagnummer 87 van 1884 t/m 1892.

De schepen

Bouma vermeldt R.Balkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1880 van de kof "Geessien de Wit", ex Johanna Albertus, ex Johanna Geziena, ex Willem, ex Alkana Elisabeth, gebouwd in 1839 te Hoogezand, 101 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip werd in 1880 verkocht als lichter;
- * 1880 van de kof "Aleida Antonia", gebouwd in 1856 te Muiden, 117 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip is in 1880 op Bornholm gestrand;
- * 1883 t/m 1887 van de brik "Moree", gebouwd in 1869 te Perth, 255 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1887 van de bark "Auburn", gebouwd in 1867 te Sunderland, 356 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1888 t/m 1892 van de 3-mastschoener "Nijverheid", ex Nuovo S.Marco, gebouwd in 1867 te Varazze, 445 ton o.m. varend voor G.G.Albers S' te Farmsum. Het schip voer in 1893 voor kapitein/eigenaar E.P.Brouwer te Farmsum en was herdoopt in "Hillechiena Helena".

Volgens navolgend krantenbericht was kapitein R.Balkema was in 1892 gezagvoerder op de bark "Heveskes I", ex-Frieda Grampp, gebouwd in 1868 te Sestri, Italië, groot 496 ton n.m., varend voor rederij S.van der Hei te Heveskes (bij Delfzijl)

In de 40 monsterrollen te Delfzijl wordt de naam altijd als Remko vermeld. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1861	kok op de kof "Vier Gebroeders", kapt. Berend Balkema	15 jaar
* 1864	lichtmatroos op de kof "Vier Gebroeders", kapt. Berend Balkema	18 jaar
* 1865	lichtmatroos op de kof "Grietje Huisman", kapt. Minne E.Kuipers	20 jaar
* 1866	lichtmatroos op de galjoot "Broedertrouw", kapt. Derk P.Vos	20 jaar
* 1867	matroos op de kof "Elisabeth", kapt. Minne Kuipers	22 jaar
* 1867	stuurman op de kof "De Hoop", kapt. Jan Boompaal	22 jaar
* 1868-1869	stuurman op de kof "Elisabeth", kapt. Bontko Gosselaar	22-23 jaar
* 1869	matroos op de schoener "Amicitia", kapt. Eertwijn H. de Groot	23 jaar
* 1872	stuurman op de kof "Elisabeth", kapt. Bontko Gosselaar	26 jaar
* 1873-1874	stuurman op de brik "Johanna Margrietha", kapt. Rimmelt Gosselaar	27-28 jaar
* 1876-1878	kapitein op de kof "Geessien de Witt"	30-32 jaar
* 1879	kapitein op de kof "Alyda Antonia"	34 jaar
* 1882-1886	kapitein op de brik "Moree"	36-40 jaar
* 1887	kapitein op de schoener "Auburn"	41 jaar
* 1887	kapitein op de bark "Vereeniging"	41 jaar
* 1888-1892	kapitein op de schoener "Nijverheid"	42-47 jaar

De zeemansloopbaan

Remko begon als kok en klom via de gebruikelijke subalterne rangen op tot de rang van gezagvoerder toen hij 30 jaar was. Remko heeft, net als zijn broer Freerk, in zijn jonge jaren bij zijn vader Berend Balkema gevaren.

Zijn eerste schip als kapitein was de “Geessien de Witt”, genoemd naar de echtgenote van de kapitein Hayo Post. Zijn zeemanscarrière duurde ruim 30 jaar

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 05 december 1892

Rotterdam, 2 december. Voor enige tijd hebben wij gemeld dat het Nederlandse barkschip HEVESKES, in ballast van Santos naar Jamaica, toen de kapitein overleden was en niemand iets van de zeevaartkunde verstond, bij het eilandje Fernando de hulp van een Engelse stoomboot vroeg, en deze de vierde stuurman overzette, die het schip behouden Jamaica binnenbracht. Betreffende deze zaak vermeldt men thans het volgende.

Na aankomst van de HEVESKES te Santos zijn enige manschappen aan de gele koorts overleden en uit vrees voor die ziekte 6 à 8 manschappen, waaronder ook de tweede stuurman, afgemonsterd. Zeer kort daarna overleed kapitein Balkema, die toen opgevolgd werd door eerste stuurman Post. Behalve deze bleef nog een der schepelingen in leven en werden andere schepelingen aangenomen, van welke ook nog enige in het hospitaal werden opgenomen, terwijl tot overmaat van ramp de aangenomen eerste stuurman in het ruim viel, waardoor ook hij naar het hospitaal vervoerd werd. Uit gevoerde correspondentie blijkt dat er iemand zich als tweede stuurman verhuurd heeft, die, toen de kapitein overleden was en er geen eerste stuurman was omdat hij niet met het schip meekon en dus achtergebleven was, aan boord bliken gaf dat hem de kennis der stuurmanskunst ontbrak. Toen werd de hulp van het eerste de beste ingeroepen. Kapitein Stukje is direct nadat bekend was hoe de toestand was, van Delfzijl naar Jamaica vertrokken, 25 november daar gearriveerd, en heeft het gezag van genoemd schip op zich genomen.

GER BLOEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Ger Bloema werd geboren te Wagenborgen gem. Termunten op 17 juni 1821 als zoon van de landbouwer Fokko Harms Bloema en Ilbina Geerts Wildeman. Hij was de oudere broer van de kapitein Thies Bloema.

Ger trouwde (als Geerard) te Delfzijl op 13 juni 1852 met de dienstmeid Wipke van der Werf(f), geboren te Bierum op 13 oktober 1826 als dochter van Pieter Alberts van der Werf en Dieverke Derks. Zij overleed te Farmsum op 17 januari 1862, 35 jaar.

Bij het overlijden van een dochter in 1855 worden opgegeven Gerard als voornaam van de vader, schipper als diens beroep en als familienaam van de moeder van der Werff (*met dubbel f*)

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.F.Bloema was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 95 in de periode 1855 t/m 1863.

De schepen

Bouma vermeldt G.F.Bloema als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1855 van de kof “Alida Geziena”, gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 72 ton, o.m., varend voor A.J.Smaal te Farmsum;
- * 1856 t/m 1860 van de kof “Wubbiena (*moet wellicht zijn Wubbegina*) Ilbina”, ex Edzardina Catharina, ex Adam, gebouwd in 1841 te Papenburg, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in juni 1860 in zee verlaten en te Harlingen binnengebracht.

In de 18 monsterrollen te Delfzijl is de naam van de (geboorte)naam Ger ook vermeld als Gerard Fokkes, Geerard Fokkes, Gerhard F., Geert F. en met de initialen G.F.. Als woonplaats is altijd Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1844-1845	lichtmatroos op de kof “Martha”, kapt. Freerk J.Witkop	22-23 jaar
* 1853-1854	kapitein op de smak “Alida Gezina”	31-32 jaar
* 1855	kapitein op de smak “Wubbegina Ilbina”	33 jaar
* 1856-1861	kapitein op de kof “Wubbegina Ilbina”	34-40 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 20 juli 1860

Rotterdam, 19 juli. Voor enige tijd werd door drie schepen gevonden en te Harlingen aangebracht het kofschip WUBBECHINA IBBINA geladen met klipsteen en toebehorende aan kapt. Bloema van Farmsum. Thans is gebleken dat de equipage, bemerkende dat het schip lek was en reeds drie voet water in had, in de tijd des gevaar

de sloep had uitgezet en ook de kapitein in de noodzakelijkheid gebracht had de bodem te verlaten. Zij hadden daarop koers gezet naar een Noors vaartuig, dat hen opnam en naar Noorwegen bracht. Van daar hebben zij over Hamburg het vaderland weer opgezocht, en op dit ogenblik is de kapitein weer aan boord van zijn schip.

TIES BLOEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Thies Bloema werd geboren te Delfzijl op 19 november 1836 als zoon van Fokko Harms Bloema en Ilbina Geerts Wildeman. Hij was de jongere broer van kapitein Ger/Gerard Bloema.

Geen huwelijksgegevens kunnen vinden en wellicht ongehuwd gebleven.

Hij werd in 1861 vermist.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.Bloema werd in 1861 effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 26. In hetzelfde jaar werd hij vermist op zee.

Zowel in de ledenlijsten als bij Bouma wordt als initiaal de letter F. gebruikt. Dit zal de bekende verwisseling zijn van de F en de T in handschriften.

De schepen

Bouma vermeldt F.Bloema (*moet zijn T.Bloema*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 van de kof "Ilbina", ex Jonge Brechtus, gebouwd in 1838 te Hoogezand, 90 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in december 1861 vermist.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Thies ook vermeld als Teye, Thijs en met de initiaal T. Als woonplaats is altijd Farmsum vermeld

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1853-1854	kok op de smak "Alida Gezina", kapt. G.Bloema	16 jaar
* 1854	lichtmatroos op de smak "Alida Gezina", kapt. G.Bloema	17 jaar
* 1855	matroos (?) op de kof "Jonge Lucas", kapt. W.H.Bontekoe	18 jaar
* 1857	matroos op de kof "Sienke Wiersema", kapt. F. Borst	20 jaar
* 1858	stuurman op de kof "Hillechiena", kapt. Egbert Scherphuis	22 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Elisabeth", kapt. Berend S.Pietersen	22 jaar
* 1861	kapitein op de kof "Ilbina"	24 jaar

De zeemansloopbaan

Ties begon als kok en klom via de gebruikelijke subalterne rangen op tot de positie van kapitein toen hij 24 jaar was. Hij heeft als kok bij zijn broer Ger Bloema gevaren.

Zijn zeemanscarrière duurde met nog geen 10 jaar zeer kort vanwege de vermissing in 1861. Zijn schip de kof "Ilbina" is wellicht naar zijn moeder vernoemd.

TJAKKO BOEKHOLD

Burgerlijke Stand gegevens

Tjakko Boekhold werd geboren te Nieuweschans (*of Winschoten*) op 20 november 1831 als zoon van de schipper Jan Berends Boekhold en Eefke Tjakkes Havinga.

Hij trouwde te Nieuweschans op 04 maart 1868 als zeekapitein met Al(l)egonda Geertruida Nieland, geboren te Nieuweschans ca. 1833 als dochter van Lubbert Jans Nieland en de bakkerse Anna Warf(f)emius. Zij overleed te Finsterwolde op 22 september 1906, 73 jaar.

Tjakko overleed te Nieuweschans op 08 februari 1895, 63 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Tjakko Boekhold was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 31 in de period 1871 t/m 1895.

De schepen

Bouma vermeldt F.J.Boekholt als gezagvoerder gedurende:

- * 1868 op de galjoot "Nieuweschans", ex Arion, gebouwd in 1861 te Veendam, 171 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam;
- * 1869 op hetzelfde schip, maar nu voor rederij K. en J.Wilkens te Veendam;
- * 1875 t/m 1884 van de 2-mastschoener "Jan Roelof", ex Termonde, gebouwd in 1854 te Hoogezand, 133 ton o.m., varend voor N.Kranenborg te Oostwold. Het schip werd in 1884 verkocht naar Rusland.

Er zijn 3 monsterrollen te Delfzijl met de naam van Tjakkko Boekhold. Als woonplaats is Nieuweschans vermeld. Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1856	stuurman op de kof "Roelfien Roelina", kapt. Jochum Lula	24 jaar
* 1870	kapitein op de schoener "Nieuweschans"	36 jaar
* 1876	kapitein op de schoener "Jan Roelof"	44 jaar

HENSEN GERARDUS BOEKHOUT***Burgerlijke Stand gegevens***

Hensen Gerhardus Boekhout werd geboren te Groningen op 04 mei 1825 als zoon van de kapitein Hensen Gerhardus Boekhout en Geertruida Sluiter.

Hij trouwde te Sappemeer op 08 juni 1853 als buitenvaarder met Wilhelmina Alagonda Stuivinga, geboren te Appingedam op 02 april 1830 als dochter van de timmerman Willem Pieters Stuivinga en Alagonda Gerrits Zandman. Zij overleed te Appingedam op 16 februari 1857, 26 jaar.

Hensen hertrouwde te Wildervank op 05 december 1860 als buitenvaarder met Catharina Juliana Elisabeth Brans, geboren te Wildervank op 21 juli 1830 als dochter van Herman Diederik Brans en de winkeliersche Anna Maria Feijen. Zij overleed te Groningen op 14 maart 1901, 71 jaar.

Hensen overleed op 05 oktober 1888 te Stadskanaal, gem. Wildervank, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.G.Boekhout (*soms gespeld als Boekhold*) was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 87 in de periode 1855 t/m 1872.

H.G.Boekhout was effectief lid van het zeemanscollege "De Harmonie" uit Wildervank met vlagnummer 29 in de periode 1864 t/m 1882.

De schepen

Bouma vermeldt H.G.Boekhoudt (*moet dus zijn Boekhout*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1862 van de 2-mastschoener "St.Willebrordus, gebouwd in 1853 te Appingedam, 162 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl;
- * 1862 t/m 1880 van de 2-mastschoener "Catharina Hillechiena", ex St.Willebrordus, gebouwd in 1853 te Appingedam, 113 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Wildervank.

In de 12 monsterrollen uit de Gemeentearchieven van Sappemeer, Wildervank en Delfzijl wordt Hensen Gerhardus ook vermeld als Hensen, Hensem, Hensen Gerh., en Hensen G.. Als woonplaats is altijd Wildervank vermeld

Het overzicht van de rollen luidt:

* 1841	kok op de kof "Jonge Roelof"	ca.16 jaar
* 1869-1879	kapitein op de schoener "Catharina Hillechiena"	43-56 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 07 september 1853

Groningen, 2 september. De 31^e augustus is van de werf van de scheepsbouwmeester Van der Werff te Appingedam te water gelaten het schoenerschip ST. WILLEBRORDUS. groot 85 lasten, gebouwd voor rekening van de heer J.H. Rottinghuis te Delfzijl, zullende worden gevoerd door kapt. H.G. Boekhout.

DERK BOER***Burgerlijke Stand gegevens***

Derk Boer werd geboren te Groningen op 17 augustus 1840 als zoon van Hindrik Harms Boer en Lammegien Berends Houwing.

Hij trouwde op 30 december 1870 te Delfzijl als zeeman met Hindrikje Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 13 april 1847 als dochter van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Seberdina (of Alberdina?) Hindriks Wolkammer. Zij overleed te Groningen op 09 juli 1935, 88 jaar.

Derk werd met zijn schip vermist in 1893.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

D.Boer was effectief van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 60 in de periode 1872 - 1893.

De schepen

Bouma vermeldt D.Boer als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1877 van de schoenerkof "Jeltina", gebouwd in 1849 te Pekela, 128 ton o.m., varend voor A.Kranenborg te Oostwold. Het schip is in 1877 op de Blauwe Slenk verongelukt;
- * 1879 t/m 1884 van de bark "Gebroeders Bunge", ex Réunion, gebouwd in 1859, bouwlocatie niet vermeld, 433 ton o.m., varend voor N.Kranenborg te Oostwold. Het schip werd in 1884 gesloopt;
- * 1890 t/m 1893 van de 3-mastschoener "Midwolda", ex Broederschap, ex Arabistan, gebouwd in 1852 te Rye, 295 ton o.m., varend voor N.Kranenborg te Midwolda. Het schip werd in 1893 vermist tussen Leith en Harburg.

In de 26 monsterrollen te Delfzijl wordt Derk ook vermeld met de initiaal D. Als woonplaatsen zijn achtereenvolgens genoemd Farmsum (tot 1882), Groningen (t/m 1883) en Haren (t/m 1895).

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	lichtmatroos op de schoenerkof "Henderika Jantina", kapt. E.T.Leeuw	16 jaar
* 1872-1876	kapitein op de kof "Jeltina"	32-35 jaar
* 1880-1883	kapitein op de bark "Gebroeders Bunge"	38-43 jaar
* 1889-1895	kapitein op de "Midwolda"	48-54 jaar

Het eindjaar 1895 klopt niet met het jaar van vermissing in 1893.

De zeemansloopbaan

De eerste vermelding als lichtmatroos stamt uit 1857. Na ca. 15 jaar werd de kapiteinsrang bereikt. Hij heeft in de tussentijd kennelijk vanuit andere havens dan Delfzijl gevaren, waarvan de monsterrollen niet zijn geraadpleegd.

Zijn zeemanscarrière heeft zeker ca. 35 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 14 december 1893

Delfzijl, 12 december. Men is zeer ongerust over het Groninger driemast schoenerschip MIDWOLDA, kapt. D. Boer, welk schip reeds op 14 november met een lading steenkolen uit Engeland naar Hamburg vertrokken is en waarvan men sedert niets meer vernomen heeft.

NRC 21 januari 1894

Londen, 19 januari. Van het Nederlandse schip MIDWOLDA, kapt. Boer, 15 november van Leith naar Harburg, heeft men sedert niets vernomen.

JAN KLAASSENS BOLHUIS***Burgerlijke Stand gegevens***

Jan Klaassens Bolhuis werd geboren te Warffum ca. 1779.

Hij was getrouwd met Roelfjen/Roelfijn Lubberts de Boer, geboren te Veendam. Roelfjen overleed te Veendam op 15 december 1853 In de huwelijksakte van dochter Geesje uit 1825 te Veendam wordt Jan Klaassens aangeduid als "schipper".

Jan overleed te Oosterdiep gem.Veendam op 25 april 1860, 81 jaar, "rustend zeeman".

* 1828	matroos op “De Vrouw Gezina”, kapt. Adriaan J.Boomgaard	22 jaar
* 1832-1840	kapitein op “De Vrouw Gezina”	25-33 jaar
* 1841-1845	kapitein op de “Frouke”	34-37 jaar
* 1847-1851	kapitein op de “Antje Witsenburg”	39-43 jaar

Als bestemmingen zijn opgegeven Grimsby, Newcastle, Hull, St.Petersburg en op avontuur.

De zeemansloopbaan

Christoffer begon al in 1820 op zijn 12de te varen. Toen hij 25 jaar was, werd hij gezagvoerder en bleef dat tot zijn 45ste jaar. Zijn zeemansloopbaan duurde dus ruim 30 jaar. In zijn jonge jaren voer hij bij zijn vader kapitein Adriaan Jacobs Boomgaard. Deze diende in 1832 als stuurman onder zijn zoon.

Na zijn periode als zeeman bleef hij als commissaris van het loodswezen in de maritieme sfeer werkzaam.

Nadere bijzonderheden

De schepen “Vrouw Geziena” en “Frouke” van Christoffer zullen zijn vernoemd naar zijn moeder resp. zijn vrouw.

JAN BOOMPAAL

Burgerlijke Stand gegevens

Jan werd geboren te Uitwierda/Delfzijl op 14 juni 1839 als zoon van Harmannus Lammerts Boompaal en Grietje Jans de Wilde.

Hij trouwde op 21 december 1864 te Delfzijl met Egberdiena Kuipers, geboren te Delfzijl op 03 september 1836 als dochter van Egbert Louwes Kuipers en Grietje Mennes Gnodde. Zij overleed te Delfzijl op 12 september 1877. (Zie: *Uittreksel scheepsverklaring hierna*). De zoon Hillebrand Boompaal, geboren in 1876, werd zeeloods te Delfzijl.

Jan is, met zijn zoon de scheepsjongen Menne Boompaal 12 jaar, vergaan op zee in de buurt van Duinkerken op 29 januari 1890.

Overlijdensregister Delfzijl 1890 / akte nummer 29a.

Uittreksel uit de scheepsverklaring wegens het Nederlandse schip JANTJE, gevoerd door Jan Boompaal, op een reis van Osterrissoer naar Cardiff, afgelegd op de 29^e januari 1890 voor de Consul der Nederlanden te Duinkerken.

In het jaar 1890 zeilende in de Noordzee en het Engels Kanaal, heeft het schip in de nacht van de 28^e op de 29^e januari, herhaaldelijk gestoten en was het ten laatste vol water des morgens omstreeks half zes uur van laatstgemelde dag, toen wij het schip met een boot hebben verlaten ten noordoosten op enige afstand van Duinkerken, hebben wij in de onmiddellijke nabijheid van hetzelfde gezien, dat het schip kenterde en ondersteboven kwam en het overig aan boord gebleven deel der bemanning van het schip daardoor omkwam en alzo overleden is, zijnde:

- a) de gezagvoerder Jan Boompaal, oud vijftig jaren, van beroep scheepskapitein, wonende te Delfzijl, geboren te Uitwierda, Weduwnaar van Egberdiena Kuipers, zoon van Harmannus Boompaal, overleden en van Grietje Jans de Wilde, zonder beroep, wonende te Uitwierda,
- b) De eerste stuurman Hindrik Sijtzes Wortel, oud 68 jaar, van beroep zeeman, wonende te Delfzijl, geboren te Niezijl, echtgenoot van Gebbina Hemmes Leeuw, zoon van Sijtze Jans Wortel en Rijnje Hindriks van der Leest, beiden overleden.
- c) De tweede stuurman Jacob Scherphuis, oud 20 jaar, van beroep zeeman, wonende te Delfzijl en aldaar geboren, ongehuwde zoon van Egbert Scherphuis, van beroep koopman en Harmanna Dijk, zonder beroep, echtelieden wonende te Delfzijl.
- d) De scheepsjongen Menne Boompaal, oud 12 jaar, van beroep zeeman, wonende te Delfzijl, zoon van Jan Boompaal, van beroep scheepskapitein, wonende te Delfzijl, zoon van Jan Boompaal, van beroep scheepskapitein, wonende te Delfzijl en van Egberdiena Kuipers, overleden.
- e) Enzovoorts.

Duinkerken de 29^e januari 1890.

Getekend,

J.L. Pekelder, bootsman

G. de Meulen, matroos

H. Betke, matroos

J. Wijnholt, matroos

R. de Vries, lichtmatroos

Voor extract conform, Delfzijl, 18 februari 1890,

Getekend, J. Wijnholt, matroos
H. Betke, matroos
R. de Vries, lichtmatroos

Gezien en gelegaliseerd, de bovenstaande handtekeningen van J. Wijnholt, H. Betke en R. de Vries
Voormeld door ons Burgemeester, Waterschout in de gemeente Delfzijl,
De 18^e februari 1890,

De Burgemeester / waterschout, J. Bosch.

Gezien voor legalisatie der handtekening van de heer J. Bosch, burgemeester en waterschout in de gemeente
Delfzijl – 's-Gravenhage, 25 februari 1890, voor de Minister van Marine,
De Secretaris Generaal, getekend, J.C.H. van der Wijk.

Voor gelijkloidend afschrift aan het oorspronkelijk stuk, dat heden ontvangen is bij missive van Zijne Exellentie
de Minister van Marine van de 25^e dezer maand, nummer zeventien, letter E.

Delfzijl, de 27 februari 1890.

De Burgemeester, ambtenaar van de Burgelijke Stand des Gemeente Delfzijl,
J. Brons.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Boompaal was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 8 in de
periode 1867 t/m 1872 en met vlagnummer 56 in de periode 1876 t/m 1890.

Het is niet duidelijk of hij in de periode 1872-1876 ook lid is geweest. Dat is wel waarschijnlijk, maar wanneer dan
de overgang van vlagnummer 8 naar 56 heeft plaatsgevonden is niet uit de ledenlijsten in de Almanakken van
Sweijts na te gaan.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Boompaal als gezagvoerder gedurende:

- * 1866 t/m 1868 van de kof “Hoop”, ex Grietje Huisman, ex Maria Louise, gebouwd in 1838 te Groningen, 72 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1868 gestrand;
- * 1876 t/m 1881 van de brik “Johanna Margaretha (Margrietha)”, ex Anne Christine, ex Twee Vrienden, ex Minister Thorbecke, ex St.Michel, gebouwd in 1850 te Vannes, 157 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1882 van de 2-mastschoener “Elisabeth”, ex Anna Maria Henriëtte”, gebouwd in 1854 te Amsterdam, 190 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip is in 1882 verongelukt;
- * 1884 t/m 1887 van de 3-mastschoener “Ceres”, gebouwd in 1855 te Sunderland, 260 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1888 t/m 1890 van de bark “Jantje”, ex Clara, gebouwd in 1861 te Geestemünde, 402 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip is in 1890 bij Duinkerken verongelukt.

In de 59 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan H. Als woonplaatsen zijn opgegeven Uitwierde (tot 1864), Delfzijl (tot 1880), Farmsum (tot 1883) en weer Delfzijl (t/m 1890).

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	kok op de kof “Hinderika”, kapt. Cornelis van Wattum	16 jaar
* 1857	kok op de kof “Jantina Henderika”, kapt. Cornelis IJ. van Wattum	17 jaar
* 1858	matroos op de kof “Trijntje Doornbos”, kapt. Koert J.Middel	18 jaar
* 1858	lichtmatroos op de galjoot “Jantje Goozens”, kapt. Martinus P.Leisler	19 jaar
* 1858	matroos op de kof “Trijntje Doornbos”, kapt. Koert J.Middel	19 jaar
* 1860	matroos op de galjoot “Jantina”, kapt. Harm D.Douwes	21 jaar
* 1861-1862	matroos op de galjoot “Ida”, kapt. Albert H.Wolkammer	21-22 jaar
* 1863	matroos op de kof “Celeritas”, kapt. Hind van der Leest	23 jaar
* 1863	stuurman op de kof “Maria Edina”, kapt. Lammert E.Stamhuis	24 jaar
* 1864-1865	stuurman op de kof “Grietje Huisman”, kapt. Minne E.Kuipers	24-25 jaar
* 1866-1868	kapitein op de kof “Hoop”	26-29 jaar
* 1873	stuurman op de schoenerkof “Helena Geziena”, kapt. Harmannus J.Schreuder	33 jaar
* 1874	stuurman op de kof “Elisabeth”, kapt. Theodoricus Visser	33 jaar
* 1875-1881	kapitein op de brik/schoener “Johanna Margrietha”	35-42 jaar
* 1882	kapitein op de schoener “Elisabeth”	43 jaar
* 1883-1886	kapitein op de schoener “Ceres”	44-48 jaar
* 1887-1890	kapitein op de bark “Jantje”	48-52 jaar

De zeemansloopbaan

Jan Boompal wordt als kok vermeld toen hij 16 jaar was. Via de gebruikelijke subalterne rangen klom hij op tot gezagvoerder op zijn 26ste. Na een periode van een paar jaar als stuurman bleef hij kapitein tot de leeftijd van 52 jaar, toen hij bij Duinkerken met zijn schip verongelukte. Zijn maritieme carrière heeft een kleine 40 jaar geduurd.

LUITJE VAN DER BORGH***Burgerlijke Stand gegevens***

Luitje van der Borgh werd geboren 24 juli 1824 te Hoogezand als zoon van de uurwerkmaker Arent Jacobs van der Borgh en "turfschippersche" Antonia Geerts Burema.

Hij trouwde te Delfzijl op 08 maart 1850 als stuurman met Geertje Jacobs Jager, geboren 30 juli 1829 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de landbouwer Jacob Geerts Jager en Elizabeth Cornelius Bloema. Zij overleed te Farmsum op 09 november 1903, 74 jaar.

Luitje overleed te Farmsum op 17 oktober 1898, 73 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.A.van der Borgh was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 92 in de periode 1855 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt L.A. v/d Borg als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1857 van de kof "Geertje Elisabeth", gebouwd in 1852 te Martenshoek, 76 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1862 t/m 1865 van de schoenerkof "Geertje Elisabeth", ex Ida Jacoba, gebouwd in 1849 te Hoogezand, 118 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1866 voor kapitein/eigenaar P.E.Star en was herdoopt in "Alida";
- * 1866 t/m 1871 van de 2-mastschoener "Geertje Elisabeth", ex Margaretha Harmanna, gebouwd in 1854 te Hoogezand, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 7 monsterrollen uit Wildervank(1842-1850) en Delfzijl (1865-1869) wordt Luitje ook vermeld als Luitje Arends en Luitje A..

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1842	lichtmatroos op de kof "Jonge Wicher", kapt. Derk D.Kuitse	ca.18 jaar
* 1844	matroos op de kof "Johanna Maria", kapt. Wolter K. de Grooth	19 jaar
* 1849	stuurman op de tjalk "Adriana", kapt. Anske O. de Jong	24 jaar
* 1850	stuurman op de kof "Eenige Broeder", kapt. Albert H.Wolkammer	25 jaar
* 1865-1869	kapitein op de schoener "Geertje Elisabeth"	40-44 jaar

De zeemansloopbaan

Luitje had de gebruikelijke loopbaan vanaf de lagere subalterne rangen tot gezagvoerder op zijn 30ste jaar. Hij bleef kapitein op 3 schepen met de naam "Geertje Elisabeth" in de periode 1854-1871. Er zijn alleen monsterrollen te Delfzijl op naam van Luitje van der Borgh uit de periode 1865-1869.

Hij had een zeemanscarrière van minstens ca 30 jaar.

ADRIAAN BORST***Burgerlijke Stand gegevens***

Adriaan Borst werd geboren 08 april 1820 te Delfzijl als zoon van Jacob Borst en Annechien Freerks Bruins.

Hij trouwde te Amsterdam op 30 september 1847 als zeeman , 27 jaar, met Petronella Maria Buijkes geboren te Amsterdam op 04 juni 1826 s 'morgens 09 uur in de Kleine Wittenburgerstraat als dochter van Willem Buijkes, 24 jaar, zeeman en Maria Schut, 25 jaar. Zij was ten tijde van het huwelijk 21 jaar en woonachtig te Texel.

Adriaan overleed te Delfzijl op 25 oktober 1879, 59 jaar

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.J.Borst was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 78 in de periode 1851 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt A.J.Borst als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1855 van de kof “Catharina”, ex Agatha, gebouwd in 1826 te Pekela, 117 ton o.m., varend voor J.Bakker te Nieuwediep. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd, komend van Drammen.
Overlap met de volgende. Maar zie monsterrollen.
- * 1852 t/m 1858 van de galjoot “Jacobus”, gebouwd in 1851 te Appingedam, 134 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl. Het schip voer in 1859 voor Repko & Co te Harlingen en werd herdoopt in “Sikko”;
- * 1859 t/m 1862 van de brik “Donna Johanna”, gebouwd in 1858 te Delfzijl, 178 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl. Het schip is in 1862 gestoten en gezonken in de Middellandse Zee;
- * 1863 van de kof “Sienke Wiersma”, ex Dina Elisabeth, gebouwd in 1837 te Hoogezand, 112 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1864 voor kapitein/eigenaar P.Prak en was herdoopt in “Nysiena” (*Nijssiena*);
- * 1864 van de galjoot “Libra”, gebouwd in 1855 te Waterhuizen, 131 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam. Het schip voer in 1865 voor kapitein/eigenaar C.J.Mandema te Farmsum en was herdoopt in “Geertruida”.

In de 9 monsterrollen uit Delfzijl wordt de 2de initiaal J. van Adriaan J. vermeld met zowel Jan als Jacob. Volgens de BS-gegevens is Jacob de juiste naam. Als woonplaats is Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	stuurman op de smak “Gezina”, kapt. J.W. de Groot	25 jaar
* 1849	kapitein op de kof “Catharina”	29 jaar
* 1851-1854	kapitein op de (schoener)galjoot “Jacobus”	31-34 jaar
* 1858-1861	kapitein op de brik “Donna Johanna”	38-41 jaar
* 1863	kapitein op de galjoot “Libra”	43 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 19 maart 1851

Appingedam, 15 maart. Heden namiddag ten 3 ure is alhier met goed gevolg van stapel gelopen, de op de werf Molly van en door den heer H. H. v.d. Werf gebouwde galjootkof JACOBUS, groot 100 lasten, gevoerd zullende worden door de kapt. A. J. Borst. De sloopstimmerwerven alhier hebben een geruime tijd vrij goed gewerkt. Tot aan dit voorjaar toe ontbrak nog ter dezer stede een goede touwslagerij en zeilmakerij om een zeeschip geheel uit te rusten, In het eerste is dezer dagen voorzien door de heer J. Fokkens, die op een geheel nieuwe lijnbaan alle soorten van touwwerk kan doen vervaardigen.

CORNELIS BORST**Burgerlijke Stand gegevens**

Cornelis Borst werd geboren 12 februari 1844 te Zuidbroek als zoon van de machinist Douwe Borst en Marchien Zuidema.

Hij trouwde te Delfzijl op 19 februari 1875 als scheepskapitein met Augustina Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 17 januari 1849 als dochter van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Alberdina Hindriks Wolkammer. Zij overleed op 15 augustus 1886 te Farmsum, 37 jaar.

Bij een huwelijk van een dochter te Delfzijl in 1912 wordt Cornelis aangeduid als boekhouder.

Cornelis overleed te Delfzijl op 30 november 1920, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.Borst D² was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 52 in de periode 1877 t/m 1907.

De schepen

Bouma vermeldt C.Borst D^z als gezagvoerder gedurende:

- * 1874 van de bark “Singapore”, geen vermelding van bouwjaar en –plaats, 340 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl;
- * 1878 t/m 1886 van de bark “Suriname”, ex Vereeniging, gebouwd in 1856 te Dordrecht, 322 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip werd in 1886 verkocht voor de sloop;
- * 1896 t/m 1899 van de 3-mastschoener “Alida”, ex Woldemir, gebouwd in 1871 te Gutmansbach, 323 ton o.m., varend voor B.H.Geertsema te Delfzijl. Het schip is in 1899 bij Frederikshavn gestrand;
- * 1900 en later van de brik “Gustava”, gebouwd in 1860 te Wolgast, 219 ton o.m., varend voor A. van Dijk te Delfzijl.

In de 54 monsterrollen uit Delfzijl wordt Cornelis ook vermeld als Cornelis D., Cornelis D^z, Cornelis Douwes, Cornelius en Cornelius D^z. Als woonplaats is steeds Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1858	scheepsjongen op de brik “Donna Johanna”, kapt. A.J.Borst	14 jaar
* 1862	matroos op de galjoot “Geessina Alida”, kapt. J.Meijer	18 jaar
* 1864	matroos op de galjoot kof “Vrouw Clara”, kapt. O.J.Post	20 jaar
* 1869	stuurman op de schoenerkof “Hinderika”, kapt. F.H.Plukker	25 jaar
* 1870	stuurman op de schoenerkof “Helena Gezina”, kapt. J.H.Schreuder	27 jaar
* 1872-1873	stuurman op de kof “Jeltina”, kapt. D.Boer	28-29 jaar
* 1873-1876	kapitein op de bark “Singapore”	29-31 jaar
* 1878-1884	kapitein op de bark “Suriname”	34-40 jaar
* 1886-1889	stuurman op de bark “Catharina Helena”, kapt. Jan P.Brouwer	42-45 jaar
* 1890-1892	stuurman op de schoener “Alida”, kapt. Bernard H.Geertsema	46-48 jaar
* 1893-1898	kapitein op de schoener “Alida”	48-54 jaar
* 1899-1900	kapitein op de brik “Gustava”	55-56 jaar
* 1901	kapitein op de bark/schoener “Bougiena”	57 jaar
* 1902	kapitein op de brik “Gustava”	58 jaar

De zeemansloopbaan

Cornelis Borst werd scheepsjongen op zijn 14de jaar. Na de gebruikelijke reeks van subalternerangen bereikte hij de positie van kapitein op zijn 29ste jaar in 1873. Na een periode van 6 jaar als stuurman werd hij weer gezagvoerder in 1893 en bleef dit tot 1902 na een zeemanscarrière van 44 jaar.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 01 mei 1903

Delfzijl, 1 mei. Het alhier voor enige tijd publiek gepresenteerde briksschip GUSTAVA, groot 196 registertonnen, gevoerd geweest door kapt. G. Borst, liggende te Delfshaven – toen niet voor de geboden som gegund – is thans uit de hand verkocht en gaat naar Texel, om aldaar te worden gesloopt.

FREDERIK BORST**Burgerlijke Stand gegevens**

Frederik Borst werd geboren te Delfzijl op 08 januari 1827 als zoon van Jacob Jans Borst en Annechien Freerks Bruins.

Hij trouwde te Delfzijl op 16 januari 1857 met Sijnke Wiersema, geboren te Heveskesklooster/Delfzijl op 30 mei 1837 als dochter van de landbouwer Ente Jans Wiersema en Ida Geerts Wildeman. Zij overleed op 27 januari 1887 te Groningen, 49 jaar.

Frederik overleed op 08 oktober 1898 te Groningen, 70 jaar.

In een huwelijksakte van dochter Ida in 1880 te Groningen staat Frederik Borst vermeld als kastelein. In een huwelijksakte van zoon Ento Jacob uit 1887 te Den Boer staat Frederik vermeld als logementhouder.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.J.Borst was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 15 in de periode 1858 t/m 1864.

De schepen

Bouma vermeldt F.J.Borst als gezagvoerder gedurende:

- * 1856 van de galjoot "Tekelina Hendrika", ex Margaretha, ex Eclipse, gebouwd in 1844 te Pr. Edw. Isl, 100 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl. Het schip is in 1856 bij Bastia gezonken op weg van Newcastle naar Livorno;
- * 1858 t/m 1862 van de kof "Sienke Wiersema", ex Dina Elisabeth, gebouwd in 1837 te Hoogezand, 112 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de reeks van 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Frederik ook vermeld als Frederik Jacobs, Frederik J. en met de initialen F. en F.J. Als woonplaats is Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850	matroos op de schoener "Clasina Aidina", kapt. Jan Wirtjes	23 jaar
* 1851	matroos op de galjoot "Jacobus", kapt. Adriaan J.Borst	24 jaar
* 1852	stuurman op de galjoot "Ynske Wildervank", kapt. Jacob Potjes	25 jaar
* 1856	kapitein op de kof "Teelkelina Hinderika"	29 jaar
* 1857-1861	kapitein op de kof "Sienke Wiersema"	30-34 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Sienke Wiersema" is kennelijk vernoemd naar de echtgenote van Frederik Borst.

NRC 31 december 1856

Livorno, 18 december. Het schip (*opm: schoener*) TEELKELINA HENDRIKA, kapt. T.J. Borst, (*is F.J.Borst*) van Newcastle naar Livorno, is de 16^e november op de hoogte van Bastia gezonken.

ELTJE BOS**Burgerlijke Stand gegevens**

Eltje Bos werd geboren te Delfzijl op 01 september 1836 als zoon van de schuitenvaarder Teunis Eltjes Bos en Anna Walles Mulder.

Hij trouwde op 22 mei 1860 te Bierum als stuurman met Nikoleenna Sterenberg, geboren te Bierum 13 april 1828 als dochter van Renger Nikolaas Sterenberg en de landbouwse Geertje Wierds Wiertsema. Zij overleed te Delfzijl op 16 maart 1909, 80 jaar.

Eltje verdronk bij de stranding van zijn schoenerbrik "Albion" op 04 oktober 1903 bij Fagerviken.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.T.Bos was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 40 in de periode 1863 t/m 1903

De schepen

Bouma vermeldt E.T.Bos als gezagvoerder gedurende:

- * 1862 t/m 1864 van de kof "Trijntje Geziena (1)", ex Arendina Roelfina, ex Avontuur, gebouwd in 1838 te Hoogezand, 90 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1864 verongelukt in de Oostzee;
- * 1866 t/m 1874 van de schoenerkof "Trijntje Geziena 3", ex Sirene, gebouwd in 1856 te Wildervank, 112 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1875 voor U.Zuiderveen te Pekela en was herdoopt in "Albion";
- * 1875 van de brik "Trijnte Geziena 2", ex Louise, gebouwd in 1855 te Amsterdam, 283 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1876 t/m 1877 van hetzelfde schip maar nu varend voor U.M.Ubbens te Spijk. Het schip is in 1877 op de Möwensteert in de Eems gestrand;
- * 1879 t/m 1880 van de kof "Elisabeth Lollina", gebouwd in 1850 te Hoogezand, 112 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1880 in de Noordzee gezonken;
- * 1882 t/m 1890 van de 2-mastschoener "Zeemeeuw", gebouwd in 1855 te Harlingen, 170 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1890 bij Lemvig gestrand en wrak geraakt;
- * 1892 van de bark "Vredenhoven 2", ex Europa, gebouwd in 1863 te Sunderland, 335 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Hij herdoopt het schip in 1893 in "Europa";

- * 1893 t/m 1898 van de 3-mastschoener “Europa”, ex Vredenhoven, ex Europa, gebouwd in 1864 bij G.Bartram te Sunderland, 335 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. In de Noordzee zinkend verlaten, Hull binnengesleept en verkocht;
- * 1900 t/m 1903 van de brik Albion”, ex Backworth, gebouwd in 1866 te Blyth bij Floating Dock Cy, 298 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 71 monsterrollen uit Delfzijl wordt Eltje ook vermeld als E.T., Eltje, Eltjo, Eltje T., Eltjo T., Eltje Teunis, Eltje Tonnis en Eltjo Teunis. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van zijn monsterrollen luidt:

* 1854	kok op de kof ”Alberdina” onder kapt Albert A.Wolkammer	17 jaar
* 1855	lichtmatroos op de kof “Wiea Gezina” onder kapt. J.R.Bossinga	18 jaar
* 1856	matroos op de kof “Wiea Gezina” onder kapt. J.R.Bossinga	19 jaar
* 1857	matroos op de kof “Jantina Henderika” onder kapt. C.IJ van Wattum	20 jaar
* 1859	stuurman op de kof “Jonge Klaas”, onder kapt. C.Mandema	22 jaar
* 1860	stuurman op de kof “Juffer Grietje” onder kapt. C. van Wattum	23 jaar
* 1861-1864	kapitein op de <u>kof</u> “Trijntje Geziena”/Trijntje Gesiena”	24-28 jaar
* 1865-1871	kapitein op de <u>galjoot</u> “Trijntje Geziena”	29-37 jaar
* 1874-1877	kapitein op de <u>brik</u> “Trijntje Geziena”	38-41 jaar
* 1878-1880	kapitein op de kof “Elisabeth Lollina”	42-46 jaar
* 1881-1890	kapitein op de schoener/schoenerbrik “Zeemeeuw”	46-54 jaar
* 1892-1893	kapitein op de schoener “Vredenhoven” <i>in 1892 ook een rol op naam van de schoener “Europa”</i>	56-57 jaar
* 1894-1898	kapitein op de schoener “Europa”	58-62 jaar
* 1900-1903	kapitein op de schoener “Albion”	64-67 jaar

Zie ook navolgende bericht in de NRC.

De zeemanscarrière

Via de gebruikelijke reeks van subalterne rangen bereikte Eltje Bos de rang van kapitein op zijn 24ste jaar. Hij bleef dit tot zijn 67ste toen hij verdrong bij de stranding van zijn schip de “Albion”. Hij had toen een carrière als zeeman van zeker 50 jaar waarvan ruim 40 jaar als gezagvoerder, uitzonderlijk lange perioden.

Nadere opmerkingen

NRC 10 oktober 1903

Londen, 9 oktober. De Nederlandse schoenerbrik ALBION, kapt. Bos, van Helsingfors (*opm: Helsinki*) naar Hernösand beladen met kolen (*opm: correctie, in ballast, zie Eemsbode 10 oktober 1903*), is op 4 oktober bij Fagerviken gestrand. De gezagvoerder, diens zoon, die stuurman was aan boord, benevens twee matrozen zijn verdrongen en zijn hunne lijken nog niet gevonden. Drie man zijn gered. De ALBION, ex BACKWORTH, groot 298 ton, werd in 1866 te Blyth van hout gebouwd.

HINDRIK BOS

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Bos werd geboren te Delfzijl op 16 oktober 1849 als zoon van de scheepskapitein Luichien Luichiens Bos en Elisabeth Hindriks Wolkammer.

Hij trouwde als zeeman op 13 november 1873 te Delfzijl met Trijntje de Muinck, geboren te Weiwerd /Delfzijl op 23 februari 1852 als dochter van de landbouwer Ebo Derks de Muinck en Jantje Jans Vennema. Na het overlijden van Hindrik hertrouwde zij op 27 februari 1880 te Delfzijl met de zeeman Hindrik Huseman. Zij overleed op 27 juni 1902 te Delfzijl, 50 jaar.

Hindrik overleed op 10 april 1878 op zee nabij Stromtangen, Noorwegen, 27 jaar

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.L.Bos was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 65 in de periode 1877-1878.

De schepen

Bouma⁰²⁵ vermeldt H.L.Bos als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1877 van de 2-mastschoener “Concordia”; gebouwd in 1852 bij D.Behrens te Brake, 197 ton o.m., varend voor J.Hoffman & C° te Bierum.

In de 8 monsterrollen te Delfzijl wordt Hindrik ook vermeld als Hindrik L.. Als woonplaats wordt Delfzijl/Farmsum vermeld.

Het overzicht van monsterrollen luidt:

* 1863	kok op de kof “Elisabeth” onder kapt. L.L.Bos	13 jaar
* 1873-1874	stuurman op de kof “Elisabeth Jantina” onder kapt.A.J.Jager	23-24 jaar
* 1875-1877	kapitein op de schoener “Concordia”	26-27 jaar

JURJEN BOS

Burgerlijke Stand gegevens

Jurjen Bos werd geboren 24 februari 1855 te Farmsum als zoon van de korenschipper Derk Bos en Eijffien Geltes. Hij trouwde te Delfzijl op 02 juni 1877 als korenschipper met Aafke Ekens, geboren 10 januari 1856 te Weiwerd/Delfzijl als dochter van de broodbakker Meindert Lukas Ekens en Sjamke Remkes van Zanten. Zij hertrouwde na het overlijden van Jurjen te Delfzijl op 21 juli 1886 met Ritze Ritzema. Zij overleed te Farmsum op 16 juli 1936, 80 jaar.

Jurjen overleed op 25 september 1879 op de Noordzee, 25 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.D.Bos was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 85 in de periode 1877 t/m 1879.

De schepen

Bouma vermeldt J.D.Bos als gezagvoerder gedurende:

- * 1879 van de schoenerkof “Aafke Catharina”, ex Flecke Jovwer, gebouwd in 1844 te Joure, 169 ton o.m., varend voor H.Mensinga te Delfzijl.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jurjen ook vermeld als Jurrien. Jurrien Derks en Jurrien D.. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1868	scheepsjongen op de galjoot “Jacoba Vos”, kapt. Geert A.Mensinga	13 jaar
* 1869-1870	kok op de galjoot “Geertruida”, kapt. Coenraad Mandema	14-15 jaar
* 1871-1872	lichtmatroos op de schoener “Geessien Schreuder”, kapt. Christiaan G.P.Rottinghuis	16-17 jaar
* 1873	matroos op de galjoot “Sophia”, kapt. Obbo J. de Groot	18 jaar
* 1879	kapitein op de kof “Aafke Catharina”	25 jaar

LUICHEN LUICHIENS BOS

Burgerlijke Stand gegevens

Luichien Luichiens Bos werd geboren 15 maart 1817 te Delfzijl als zoon van de stalhouder Pauwel Derks Bos en Janna Beerendina Geertruida Edeling.

Hij trouwde te Delfzijl op 23 december 1848 als schipper met Elisabeth Hindriks Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 26 februari 1819 als dochter van de scheepskapitein Hindrik Alberts Wolkammer en Auke Cornelia Banninga. Zij overleed op 25 februari 1895 te Farmsum, 75 jaar.

Luichien Luichiens overleed te Farmsum op 25 januari 1898, 80 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.L.P.Bos was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 42 in de periode 1845 t/m 1898.

De schepen

Bouma vermeldt L.L.P.Bos als gezagvoerder gedurende:

- * 1844 t/m 1849 van de kof "(Vr) Hillechiena", gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 54 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1851 t/m 1879 van de kof "Elisabeth", gebouwd in 1850 te Martenshoek, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1879 verkocht naar Duitsland.

In de 4 monsterrollen uit Delfzijl wordt Luichien Luichiens ook vermeld als Luichien Luichiens Pauls en Luigien L.P.. Als woonplaats wordt Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kapitein op de hektjalk "Hillegina"	31 jaar
* 1851-1863	kapitein op de kof "Elisabeth".	35-45 jaar

BOS, PAUWEL**Burgerlijke Stand gegevens**

Pauwel Bos werd geboren te Delfzijl op 14 juli 1851 als zoon van kapitein Luichien Luichiens Bos en Elisabeth Hindriks Wolkammer.

In de overlijdensakte is geen relatie genoemd dus hij is wellicht ongetrouwd gebleven.

Hij overleed op 17 oktober 1906 te Delfzijl, 55 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.(L.) Bos was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 65 in de periode 1879 t/m 1904. (*wellicht 1906, het jaar van zijn overlijden*)

De schepen

Bouma vermeldt P.L.Bos als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 t/m 1880 van de 2-mastschoener "Concordia"; gebouwd in 1852 bij D.Behrens te Brake, 197 ton o.m., varend voor J.Hoffman & Co te Bierum;
- * 1881 t/m 1889 van de schoenerkof "Alberdina", gebouwd in 1833 te Pekela, 145 ton o.m., varend voor J.T.Leeuwe te Delfzijl;
- * 1890 t/m 1893 op hetzelfde schip maar nu als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1895 van de brik "Palme" gebouwd in 1866 te Brake, 231 ton o.m., varend voor H. van Bruggen te Groningen. Het schip is in 1895 op de rivier van Figueira gestrand en als wrak verkocht;
- * 1894 t/m 1896 van de bark "Stad Steenwijk", ex Emma Lucia, gebouwd in 1863 te Nova Scotia, 340 ton o.m., varend voor v/d Goot & Kühn te Groningen. Het schip werd in 1896 afgekeurd te Norrköpping;
- 1899 van de 2-mastschoener "Elisabeth", gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 153 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar(?) vanuit Farmsum. Het schip werd in 1899 verkocht aan een sloper te Delfzijl.

In de 39 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pauwel Luchiensz ook vermeld als Pouwel, Pouwel L. en één keer als Paul. Als woonplaats is steeds Farmsum opgegeven.

Het overzicht van zijn monsterrollen luidt:

* 1873	stuurman op de kof "Elisabeth", onder kapitein L.L.Bos	21 jaar
* 1878-1879	kapitein op de schoener "Concordia"	26-27 jaar
* 1880-1894	kapitein op de kof "Albertine/Albertina"	28-42 jaar
* 1895-1896	kapitein op de bark "Stad Steenwijk"	43-45 jaar
* 1899	kapitein op de schoener "Elisabeth"	46 jaar
* 1904	kapitein op de bark "Stad Steenwijk"	ca.51 jaar
* 1904	kapitein op de schoener "Elisabeth"	ca.52 jaar

De zeemansloopbaan

De subalterne periode is zeer onvolledig bekend en begint met de rang van stuurman. Hij voer toen voor zijn vader Luichien Bos. Met 26 jaar wordt Pauwel Bos gezagvoerder en blijft dat tot minstens zijn 51ste jaar.

Nadere opmerkingen*NRC 25 januari 1895*

Groningen, 24 januari. Gisteravond is hier in veiling aangeboden het Nederlandse barkschip STAD STEENWIJK, groot 294 ton, liggende te Landskrona en laatst bevaren door kapt. H. Klunder. Koper werd de heer P. Bos te Delfzijl voor NLG 3000, die als gezagvoerder de STAD STEENWIJK zal bevaren.

Provinciale Groninger Courant 31 oktober 1896

Norrköping, 26 oktober. De Nederlandse bark STAD STEENWIJK, die hier lek is binnengebracht en na gehouden expertise werd afgekeurd, is verkocht voor 50 kronen plus 1087 kronen onkosten voor het binnenbrengen.

Provinciale Groninger Courant 18 december 1896

Norrköping, 11 december. Het afgekeurde Nederlandse schip STAD STEENWIJK is thans verkocht naar Stockholm verkocht en heden gesleept door het s.s. THEKLA derwaarts vertrokken.

Rotterdamsche Courant 01 januari 1900

Delfzijl, 30 december 1899. De schoener ELISABETH van T. Bos, welke op 10 oktober 1899 drijvende op de lading te Delfzijl is binnen gesleept is heden alhier uit de hand verkocht voor sloop aan de heren De Boer & Co te Delfzijl.

Provinciale Groninger Courant 17 januari 1901

Delfzijl, 12 januari. Het Nederlandse schoenerschip ELISABETH, vroeger bevaren door kapt. Bos, is aangekocht door scheepstimmerman Zijlma te Termunterzijl om gesloopt te worden. Bij de laatste reis van Ornsköldsvik is het schip hier zwaar beschadigd aangekomen. Reparatiekosten was het niet meer waard.

Dit bericht stemt niet overeen met de melding uit de monsterrollen, waar P.Bos nog in 1904 als kapitein wordt opgevoerd.

JURJEN BOSSINGA**Burgerlijke Stand gegevens**

Jurjen Bossinga werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 17 maart 1829 als zoon van Roelf Jurjens Bossinga en Anje Andreas Geertsema.

Hij trouwde op 20 december 1854 te Delfzijl als scheepskapitein met Wiewa Gesina Mensinga, geboren 30 juli 1832 te Farmsum als dochter van de landbouwer Albert Geerts Mensinga en Geertje Jans Smid. Zij overleed te Delfzijl op 19 maart 1904, 71 jaar.

Jurjen overleed te Delfzijl op 02 januari 1892, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.R.Bossinga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 98 in de periode 1856 t/m 1865

De schepen

Bouma vermeldt J.R.Bossinga als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1855 op de tjalk "Wiewa Geziena", ex Alida Sophia, gebouwd in 1843 te Hoogezand, 70 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1856 verkocht aan kapitein/eigenaar H.C.Broekema te Farmsum en herdoopt in Afiena;
- * 1856 t/m 1857 van de kof "Wiewa Geziena", gebouwd in 1846 te Delfzijl, 101 ton o.m., varende voor A.Mensinga te Farmsum;
- * 1858 t/m 1863 van hetzelfde schip maar nu varende als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1864 voor kapitein/eigenaar J.C.Hoeksma te Groningen en was herdoopt in "Ecliptica".

In de 10 monsterrollen te Delfzijl wordt Jurjen Roelfs ook vermeld als Jurjen, Jurjen Roelof, Jurrien R. en met de initialen J.R.. Als woonplaats is steeds Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1844	kajuitwachter op de kof "Annechina" onder kapt. A.J.Donga	15 jaar
* 1845	kok op de kof "Gezina Jantina" onder kapt. R.F.Taay	16 jaar
* 1851	stuurman op de kof "Eenige Broeder" onder kapt. A.H.Wolkammer	21 jaar

* 1852	stuurman op de smak "Alida Gezina" onder kapt. G. van der Werff	22 jaar
* 1853	stuurman op kof "Alida" onder kapt. G. van der Werff	23 jaar
* 1855-1858	kapitein op de kof "Wiea Gezina"	24-29 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière van Jurjen Bossinga vertoont het gebruikelijk verloop van een lage subalterne rang op jonge leeftijd van 15 jaar tot die van gezagvoerder op zijn 24ste jaar. Hij stopte als zeeman toen hij ca. 34 jaar was.

Nadere bijzonderheden

De twee schepen "Wiea Geziena" zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Bossinga.

ROELF JURJENS BOSSINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Roelf Jurjens Bossinga werd gedoopt te Veendam 29 juni 1794 als zoon van schipper Jurrien Pieters Bossinga en Geertje Gosses van der Werff.

Hij trouwde te Delfzijl op 21 december 1827 als schipper met Anje Andreas/Andries Geertzema, gedoopt te Farmsum op 25 mei 1800 als dochter van de landbouwer Andreas Jans en Gepke Harkes Bakker. Zij hertrouwde op 13 mei 1837 te Delfzijl met de bakker Derk Lucas Eekens, die eerder getrouwd was in 1855 met Hillichien Niehuis en op 07 april 1862 te Delfzijl overleed. Anje overleed de Farmsum op 14 september 1847, 47 jaar.

Roelf overleed op 16 juli 1833 te Farmsum, 39 jaar

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.J.Bossinga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 12 in de periode 1833-1835

Opmerkingen:

1. *De vroegste vermelding van ledenlijsten uit Delfzijl is van 1833. Wellicht is Roelf J.Bossinga vanaf de oprichting in 1831 lid geweest.*
2. *Gezien het overlijden in 1833 moet dit ook het eindjaar van zijn lidmaatschap zijn geweest.*

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt R.J.Bossinga als gezagvoerder gedurende:

- * 1828 t/m 1837 van de smak "Vrouw Geerdina", gebouwd in 1807, bouwplaats niet vermeld, 88 ton o.m., geen vermelding van thuishaven en eigenaar.

Vanwege het overlijden van kapitein Bossinga in 1831 moet dat ook het eindjaar van zijn gezag over de "Vrouw Geerdina" zijn geweest en is de opgave uit Bouma onjuist..

GEERT HINDRIK BOUMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Geert Hindrik Bouman werd geboren te Groningen op 24 december 1863 als zoon van de schipper Hindrik Bouman de modiste Roelfien Pot.

Hij trouwde op 21 februari 1889 te Groningen als schipper met Jenneke Mensinga, geboren te Groningen op 11 april 1863 als dochter van de timmerman Coenraad Mensinga en Jantien Haverkamp.

In een huwelijksakte van een dochter, Groningen 1920, staat hij vermeld als "inspecteur".

Geert overleed te Groningen op 16 december 1943, 79 jaar wonende te Haren.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.H.Bouman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 27 in de periode 1890 t/m 1894.

De schepen

Bouma vermeldt G.H.Bouman als gezagvoerder gedurende:

- * 1888 t/m 1890 van de brik “Nijenstein”, ex Cornelia, ex Doesborgh, gebouwd in 1862 te Rotterdam, 304 ton o.m., varend voor S.Barends te Delfzijl. Het schip is in 1890 op de Gunfleet gestrand, afgebracht en wrak geraakt;
- * 1891 t/m 1892 van de bark “Nijenstein”, ex Confidenza, gebouwd in 1869 te Varazza bij D. Craviotto, 524 ton o.m., varend voor S.Barends te Delfzijl;
- * 1899 van het schroefstoomschip “Ingerid”, gebouwd in 1882 te Dumbarton, 600 ton n.m., varend voor D.Burger & Zⁿ te Rotterdam. Het schip werd in 1900 verkocht aan Hjalmar Thesen te Kaapstad en voer voor de Stoomvaart Maatschappij “Noorwegen”.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Geert ook vermeld als Geert H. en Geert Hendrik. Als woonplaats is Groningen vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1888-1893 kapitein op de brik “Nijenstein”. Op 3 rollen uit 1889 en 1890 staat tevens zijn vrouw Janneke/Jantje Mensinga vermeld.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 10 november 1900

Rotterdam, 9 november. Fairplay deelt mede, dat het stoomschip INGERID van de Firma Burger & Zoon te Rotterdam, groot 693 BRT, gebouwd in 1882, door bemiddeling van de firma Lachlan & Co is verkocht voor GBP 10.000 aan de heer Hjalmar Thesen uit Kaapstad.

H.BRAHMS

Burgerlijke Stand gegevens.

Er zijn geen BS-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl wordt H.Brahms aangeduid als “vreemde kapitein”. Wellicht betreft het een buitenlander (Duitser?), die niet onder Nederlandse vlag voer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Brahms was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 37 in de periode 1873 t/m 1902.

De schepen

In de ledenlijsten 1881-1902 van “De Vereeniging” uit Delfzijl in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt Brahms vermeld als gezagvoerder van een schip “Immanuel. Deze komt niet voor in Bouma en ook niet in de lijst van monsterrollen uit Delfzijl gekoppeld aan genoemde kapitein.

HARM HINDRIKS BRAKKE

Burgerlijke Stand gegevens

Harm Hindriks Brakke werd geboren/gedoopt 18/26 januari 1794 te Oude Pekela als zoon van de varenspersoon Hindrik Geerts Brakke en Aaltje Geerts Slaper.

Hij trouwde op 19 december 1823 te Delfzijl als varenspersoon met Hillegien/Hillegijn Hindriks Peperboom, gedoopt 21 februari 1802 te Delfzijl als dochter van de schipper Hindrik Gerhardus Peperboom en Harmke Pieters. Zij overleed te Delfzijl op 13 november 1867, 65 jaar .

Bij het huwelijk van een dochter in 1846 te Delfzijl wordt Harm aangeduid als scheepskapitein.

Harm Hindriks overleed te Delfzijl op 06 oktober 1858, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.H.Brakke was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 9 in de periode 1833 t/m 1858.

De schepen

Bouma vermeldt H.H.Brakke als gezagvoerder gedurende:

- * 1842 t/m 1852 van de kof "Hillechiena", gebouwd in 1831 te Veendam, 117 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Delfzijl. Bij Dungeness gestrand (lek na storm).

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harm Hindrik ook vermeld als Harm H. Als woonplaats is in 1827 Winschoten vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1827-1828	kapitein op de smak "Nooitgedacht"	leeftijd niet vermeld
*	1849	kapitein op de kof "Hillechiena"	leeftijd niet vermeld

Nadere opmerkingen

NRC 01 februari 1852

New-Romney, 28 januari. In de storm van gisteren heeft het Nederlandse kofschip HILLECHINA, kapt. Brakkee, van Nantes komende, een lek gesprongen, waarop men het schip ten westen van Dungeness op strand heeft gezet, waar hetzelfde op dit ogenblik vol water zit.

De kof "Hillechina" is wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Bouman.

HENDRIK BRAKKE**Burgerlijke Stand gegevens**

Hindrik Brakke werd geboren 14 mei 1828 te Delfzijl als zoon van schipper Harm Hindriks Brakke en Hillechien Hindriks Peperboom.

Hij trouwde te Delfzijl op 02 februari 1854 als schipper met Martje Dam, geboren 07 april 1830 te Delfzijl als dochter van de ijzersmid Pieter Arents Dam en Kunje Gerrits Smid. Martje overleed te Delfzijl op 05 maart 1886, 55 jaar.

Hendrik Harms is ook vermeld met de initialen H.H.Brakke en dan met de toevoeging J'.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.H.Brakke (J') was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 58 in de periode 1855 t/m 1895.

H.H.Brakke J' was effectief lid van het Rotterdamse zeemanscollege Maatschappij tot Nut der Zeevaart met vlagnummer R169 in de periode 1854 t/m 1887.

De schepen

Bouma vermeldt H.H.Brakke als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 van de kof "Hillechiena", ex Elsiena, gebouwd in 1841 te Hoogezand, 106 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Delfzijl. In december gestrand bij Skagen en wrak.
- * 1856 van de kof "Neerlands Welvaren", gebouwd in 1830 te Zaandam, 160 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is bij Pernau in het ijs gezonken;
- * 1858 t/m 1862 van de 2-mastschoener "Eduard", gebouwd in 1846 te Alblasterdam, 127 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in januari 1862 in zinkende staat verlaten;
- * 1865 t/m 1869 van de kof "Hillechiena", ex Geziena Helena, ex Geertruida Smit, gebouwd in 1831 te Delfzijl, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Delfzijl. Afgekeurd.

In de (onvolledige reeks van) Jaarverslagen van het Rotterdamse zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" staat kapitein H.H.Brakke J' met vlagnummer R169 als gezagvoerder in de ledenlijsten van:

*	1855	kof "Hillechina"	60 last	varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl(?)
*	1858, 1859	schoener "Eduard"	67 last	varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl
*	1862, 1863			geen vermelding van schip en eigenaar
*	1864	kof "Hillechiena"		last en boekhouder niet vermeld
*	1865 t/m 1867	kof "Hillechiena"	62 last	varend als kapitein/reder te Delfzijl
*	1874, 1877, 1878, 1880 t/m 1883, 1885, 1886			geen vermelding van kof en boekhouder

In de 46 monsterrollen uit Delfzijl (45) en Sappemeer (1) wordt Hindrik ook vermeld als Hendrik, Hindrik H. en Hendrik Harms. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1847	lichtmatroos op de kof "Harmanna" onder kapt. D.B.Houwink	19 jaar
* 1853	stuurman op de kof "Ida Berendina", kapt. W.L.Hensema	21 jaar
* 1856	kapitein op de kof "Neerlands Welvaren"	geen leeftijd
* 1864-1868	kapitein op de kof "Hillechiena"	35-39 jaar
* 1870	stuurman op de kof "Catharina Elisabeth" onder kapt. G.H.Lever	42 jaar
* 1872	bootsman op de brik "Pelikaan" onder kapt. W. de Jonge	44 jaar
* 1873	stuurman op de galjoot "Jan en Jacob" onder kapitein J.E.Duin	45 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Geerdina" onder kapt. J.Duintjer	45 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Annette Cornelia" onder kapt. H.Leeuw	46 jaar
* 1875	matroos op de bark "Henriette Christina" onder kapt. H. de Jong	47 jaar
* 1876	stuurman op de kof "Annette Cornelia" onder kapt. H.Leeuwe	47 jaar
* 1876	stuurman op de brik "Anna Poelman" onder kapt. J.Schuitema	48 jaar
* 1877	matroos op de kof "Sikkoba Fenna" onder kapt. R.Jager	49 jaar
* 1878	kok op de schoener "Trio" onder kapt. F.Wigchers	49 jaar
* 1879	kok-matroos op de kof "Jacoba Geltes" onder kapt. D.Geltes	50 jaar
* 1879	kok op de bark "Jacobus Anthony" onder kapt. D.T.Visser	51 jaar
* 1880	stuurman op de galjoot "Burgemeester van Setten" onder kapt. J.Stenger	51 jaar
* 1880	stuurman op de tjalk "Anna" onder kapt. H.Kuipers	52 jaar
* 1880	kok op de bark "Henriette" onder kapt. C. de Jonge	52 jaar
* 1882	kok op de brik "Hinderika Rolina" onder kapt. J.Medok	53 jaar
* 1883	kok op de bark "Hendrik Onnes" onder kapt. J.Middel	54 jaar
* 1883	matroos op de brik "Pieter Rose" onder kapt. P.Gransbergen	55 jaar
* 1884	bootsman op de bark "Pauline" onder kapt. P.Deisz	56 jaar
* 1884	matroos op de kof "Drie Gebroeders" onder kapt. J.Lodewijks	56 jaar
* 1884	bootsman op de bark "Pauline" onder kapt. P.Deisz	56 jaar
* 1885	kok op de bark "Pauline" onder kapt. P.Deisz	57 jaar

De zeemansloopbaan

Hendrik heeft in de periode 1847-1885 op (minstens) 23 verschillende schepen gevaren. Na aanvankelijk in 1856 gezagvoerder op de kof "Neerlands Welvaren" te zijn geweest is er vrij lange periode van 8 jaar voordat hij weer als gezagvoerder wordt vermeld en nu van de kof "Hillechiena". Volgens Bouma was hij in die tussenliggende periode gezagvoerder op een tweemastschoener "Eduard", maar die heeft niet vanuit Delfzijl gevaren. Vanaf ca. 1870 was het met zijn gezagvoerderschap gedaan en kreeg hij alleen nog maar werk in subalterne rangen. "Terugval" naar een stuurmansrang komt wel vaker voor, maar om na kapitein te zijn geweest genoeg te moeten nemen met de rang van matroos en kok lijkt een hard gelag. De reden voor deze degradatie is onduidelijk. Lag het aan zijn nautische kennis of heeft een teruglopende economie in de koopvaardij een rol gespeeld? Gezien het grote aantal schepen waarop hij voer, heeft hij kennelijk iedere positie aangenomen, die hij kon krijgen. Zijn zeemanscarrière heeft ca. 40 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

De twee koffen met de naam "Hillechina" zijn wellicht vernoemd naar de moeder van kapitein Brakke.

NRC 22 november 1856

(*opm: geen plaats of datum*) Het schip NEDERLANDS WELVAREN (*opm: kof NEÉRLANDS WELVAREN*), kapt. H.H. Brakke, te Pernau (*opm: Pärnu*) gedeeltelijk beladen liggende aan de Maas (*opm: plaatselijke rivier*) is van het ijs doorsneden.

NRC 26 november 1856

Pernau (*opm: Pärnu*), 15 november. Het schip NEERLANDS WELVAREN, kapt. H.H. Brakke Jr, van hier naar de Maas, van het ijs doorsneden – zie ons nummer van 22 november – is gezonken. Het volk heeft zich met de boot gered.

SIEWERD BRANDT

Familiegegevens en opleiding

Siewert (Friederichs) Brandt werd geboren ca. 1811 te Sökendal (Noorwegen) als zoon van de ijzersmid Friederich Brandt en Margaritha Siewerts.

Hij trouwde op 11 november 1848 te Delfzijl op als zeevarende met Gerardina Barbara van der Werff, geboren 01 februari 1818 te Appingedam als dochter van de belasingontvanger Hillebrandus Janssonius van der Werff en Cornelia Zandt. Zij overleed te Delfzijl op 06 september 1901, 83 jaar.

Siewert overleed te Amsterdam op 03 januari 1861 als Siewert Frederik, 50 jaar. In de overlijdensakte is als zijn geboorteplaats Delfzijl opgegeven.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.F.Brandt was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 26 in de periode 1854 t/m 1861.

De ledenlijsten van "De Vereeniging" melden een kapitein **S.J.** Brandt met vlagnummer 79 in de periode 1850-1853 voorafgaand aan die van **S.F.** Brandt beginnend in 1854. Deze S.J.Brand(t) komt niet voor in de schepenlijst van Bouma. Het is niet uit te sluiten, dat het hier om Siewerd Frederiks gaat en dat deze is begonnen met vlagnummer 79 in 1850 en in 1854 is overgegaan op vlagnummer 26.

Zo ja dan is S.F.Brandt effectief lid geweest van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 79 in de periode 1850 t/m 1853 en met vlagnummer 26 in de periode 1854 t/m 1861.

S.F.Brandt was effectief lid van het Rotterdamse zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" met vlagnummer R275 in de periode 1850 t/m 1860.

De schepen

Bouma vermeldt S.F.Brandt/Brand als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 van de kof "Gerhardina", ex Edzardina Catharina, gebouwd in 1840 te Veendam, 92 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1858 gestrand bij Roquetas op weg van Galatz naar Falmouth;
- * 1860 van de kof "Jonge Brechtus", gebouwd in 1838 te Hoogezand, 90 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1861 voor kapitein/eigenaar F.Bloema te Farmsum en was herdoopt in "Ilbina".

In de (onvolledige reeks van) Jaarverslagen van het Rotterdamse zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" staat kapitein S.F.Brand met vlagnummer R275 als gezagvoerder in de ledenlijsten van:

* 1849	van de brik "Witte Leeuw"	97 last	voor J. van Vollenhoven te Rotterdam
* 1851	geen vermelding van schip en reder		
* 1855	van de kof "Gerardina"	40 last	kapitein/eigenaar vanuit Rotterdam
* 1858	geen vermelding van schip en reder		
* 1859	van de kof "Jonge Brechtus"	48 last	kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Siewerd Frederiks ook vermeld als Siewerd Friedriks. In 1827 wordt Oude Pekela als woonplaats vermeld en in 1852 Delfzijl.

Het overzicht van de 3 monsterrollen luidt:

* 1827	kok op de smak "Vriendschap", schipper Jan T. ten Cate	geen leeftijd vermeld
* 1852	kapitein op de kof "Gerhardina"	geen leeftijd vermeld

Nadere opmerkingen

De kof "Gerhardina" is wellicht vernoemd naar de echtgenote van kapitein Brandt.

NRC 26 juli 1858

Almeria... (24 juli per telegraaf te Londen ontvangen). Gisteren is bij Roquetas (*opm: Roquetas de Mar, 36°46' N.B. 2°36' W.L.*) gestrand het Nederlandse schip GERARDINA, kapt. Brandt, (*opm: kapt. S.F. Brand, naam van de kof mogelijk GERHARDINA,*) van Galatz met granen naar Engeland (*opm: Falmouth*) bestemd. De equipage is gered.

KOENRAAD BROEKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Koenraad Broekema werd geboren te Delfzijl op 03 maart 1842 als zoon van Hindrik Broekema en Maria Bruinius. Hij trouwde met Antje van Dijk, geboren te Delfzijl op 05 oktober 1843 als dochter van Harm Hannes van Dijk en Janna Jurjens Holtman. Zij overleed te Delfzijl op 10 september 1918, 74 jaar. Koenraad Broekema overleed te Delfzijl op 15 oktober 1918, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.Broekema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 33 in de periode 1891 t/m 1901.

De schepen

Bouma vermeldt C.Broekema als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 t/m 1876 van de kof "Antina", ex Vier Gebroeders, ex Johanna Christina, gebouwd in 1860 te Veendam, 69 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip voer in 1877 voor kapitein/eigenaar B.J.Buisman en was herdoopt in "Trientje";
- * 1890 t/m 1897 van de 2-mastschoener "Geziena", ex Jantina, gebouwd in 1868 te Pekela, 157 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip werd in 1890 in het Skagerrak mastloos verlaten en te Egersund binnengebracht;
- * 1899 van de stalen 2-mastschoener "Hoogezand I", gebouwd in 1895 te Martenshoek, 220 ton n.m., varend voor J.Post van Leggelo te Foxham.

In de 23 monsterrollen uit Hoogezand-Sappemeer (1) en Delfzijl (22) wordt Koenraad ook vermeld als Coenraad. Als woonplaatsen zijn opgegeven Oude Pekela, Nieuwe Pekela, Delfzijl en Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1861	kok op de galjoot "Klasina", kapt. R.S. de Jonge	geen leeftijd
* 1874	kapitein op de kof "Antina"	31 jaar
* 1885-1887	stuurman op de schoener "Gezina", kapt. P.Nieuwenhuis	43 jaar
* 1893-1897	kapitein op de schoener "Geziena/Gezina"	51-55 jaar
* 1899	stuurman op de schoener "Hillechiena Helena", kapt.F.P.Goëken	57 jaar
* 1900	stuurman op de schoener "Hillechiena Helena", kapt. R.Drewes	58 jaar
* 1901	stuurman op de schoener "Adelaar", kapt. B.H.Geertsema	59 jaar
* 1901	stuurman op de schoener "Jan Sybrand", kapt. L.Veldman	59 jaar
* 1902	stuurman op de schoener "Adelaar", kapt. B.H.Geertsema	60 jaar
* 1903	stuurman op de schoener "Jan Sybrand", kapt. L.Veldman	60 jaar
* 1904-1905	stuurman op de galjoot "Harmanna Alberdina", kapt.L.Smit	62 jaar
* 1908	stuurman op de tjalk "Catharina Margrietha", kapt. A.Pinkster	65 jaar
* 1909	kapitein op de lichter "Punta Chicas"	66 jaar
* 1910	stuurman op de koftjalk "Jantje", kapt. A.Pinkster	67 jaar

De zeemansloopbaan

Koenraad Broekema heeft op minstens 10 verschillende schepen gevaren. Er zijn in de vaarperiode 1861-1899 flinke onderbrekingen. Het is te verwachten dat die vaartochten vanuit andere havenplaatsen dan Delfzijl zijn gestart waarvan wellicht monsterrollen beschikbaar zijn (Pekela? Zie o.a. het overzicht van Bouma).

Hij begon als kok, was in 1874-1897 gezagvoerder (met een korte onderbreking als stuurman in 1885-1887) maar na 1897 deed hij dienst als stuurman op kleine tot middelgrote schepen. In 1909 was hij nog voor een korte tijd gezagvoerder. Teruggang in rang op oudere leeftijd wordt vaker vermeld in de monsterrollen van Delfzijl.

Zijn zeemanscarrière duurde minstens 50 jaar.

Nadere opmerkingen

NRC 02 december 1897

IJmuiden, 1 december. Door het stoomschip CHRISTIANA werd hier geland de gezagvoerder Broeksma (*opm: C. Broekema, Pekela*) en vijf man van de bemanning van het Nederlandse schoenerschip GEZIENA (*opm: GEZINA*). Het Nederlandse schip werd in het Skagerrak mastloos verlaten, de bemanning werd gered door genoemd passagiersschip.

HINDRIK BROEKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Broekema werd geboren ca. 1806 te Winschoten als zoon van Konraad Wijpkens en Femke Karels. Zijn eerste huwelijk was met Maria Bruinius, geboren ca. 1818 te Enkhuizen. Maria overleed op 03 oktober 1853 aan boord van de tjalk "Maria", 35 jaar.

Hindrik hertrouwde op 07 maart 1855 te Delfzijl als schipper met Afke Groothuis, geboren te Warffum als dochter van Abel Kornelis Groothuis en Geeske Klaassen van Dijk. Afke overleed te Nieuwe Pekela op 13 oktober 1882, 62 jaar

Hindrik overleed te Nieuwe Pekela op 30 augustus 1878, 72 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.C.Broekema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 2 in de periode 1856 t/m 1878.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt H.C.Broekema als gezagvoerder gedurende:

- * 1841 t/m 1856 van de tjalk "Maria", ex Uitredding, gebouwd in 1837 te Veendam, 58 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in september 1856 gezonken in de Noordzee. De bemanning kwam in Mandal aan land;
- * 1856 t/m 1872 van de tjalk "Afina", ex Wica Geziena, ex Alida Sophia, gebouwd in 1843 te Sappemeer, 69 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl/Farmsum. Tussen 1873 en 1881 is door Bouma geen gezagvoerder genoemd, maar wèl dat het schip in 1881 uit de vaart is genomen.

In de 2 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hindrik ook vermeld met de initialen H.C. Er is daarbij geen woonplaats vermeld.

Het overzicht van deze 2 monsterrollen luidt:

*	1842	kapitein op de "Maria"	geen leeftijd
*	1856	kapitein op de tjalk "Afina"	geen leeftijd

EPKE BROUWER

Burgerlijke Stand gegevens

Epke Brouwer werd geboren 26 april 1841 te Heveskes/Delfzijl als zoon van de landbouwer Pieter Freerks Brouwer en Hiltje Epkes Pelker. Hij was de broer van de latere kapitein Jan Brouwer.

Hij trouwde te Delfzijl op 30 november 1865 als zeeman met Geertje Schreuder, geboren 30 april 1840 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de scheepskapitein Harmannus Jans Schreuder en Helena Scheltens. Zij overleed op 06 maart 1902 te Farmsum, 61 jaar.

Epke hertrouwde op 05 mei 1904 te Groningen als scheepsmakelaar met Gesiena Staal, geboren 26 december 1848 te Oude Pekela als dochter van Johannes Okkes Staal en Tjadduwe Wildeboer. Gesiena overleed op 12 september 1940, 91 jaar.

Epke overleed op 18 februari 1906 te Farmsum, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.P.Brouwer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 12 in de periode 1870 t/m 1903.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt E.P.Brouwer als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 t/m 1875 van de brik "Jan Jacob", ex Elise, gebouwd in 1857 te Osterrisør, 236 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam;
- * 1876 t/m 1892 van de bark "Bertha", ex Nieuwland, gebouwd in 1857 te Elshout bij de Gebr. Pot, 754 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam;
- * 1893 t/m 1899 van de 3-mastschoener "Hillechiena Helena", ex Nijverheid, ex Nuovo S.Marco, gebouwd in 1867 te Varese, 457 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 62 monsterrollen uit Delfzijl wordt Epke ook vermeld als Epko, Epke Pieters, Epke P., Epko P. en met de initialen E.P.. Als woonplaats wordt t/m 1865 Heveskes opgegeven en daarna Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	kok op de kof "Anna Sophia", kapt. S.O.Visser	15 jaar
* 1857-1858	matroos op de kof "Catharina Arendina", kapt. J.Lodewijks	15-16 jaar
* 1859	matroos op de kof "Union", kapt. J.J.Lodewijks	17 jaar
* 1860-1861	stuurman op de kof "Union", kapt. J.J.Lodewijks	18-20 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Aaltina Wilhelmina", kapt. W.J.Jurrema	20 jaar
* 1863	stuurman op de schoener "Adler", kapt. H.Nijhof	21 jaar
* 1864	stuurman op de schoenerkof "Vriendschap", kapt. J.J.Lodewijks	22 jaar
* 1865	stuurman op de kof "Catharina", kapt. M.Dijkema	23 jaar
* 1866-1867	stuurman op de schoenerkof "Helena Geziena", kapt. H.Schreuder	24-25 jaar
* 1868	stuurman op de schoenerkof "Helena", kapt. H.J.Schreuder	26 jaar
* 1871-1875	kapitein op de brik "Jan en Jacob"	30-34 jaar
* 1878-1892	kapitein op de bark "Bertha"	36-51 jaar
* 1893-1897	kapitein op de schoener "Hillechiena Helena"	53-56 jaar

De zeemansloopbaan

Epke Brouwer heeft op minstens 11 verschillende schepen gevaren. Daarbij was de schoenerkof van zijn schoonvader H.Schreuder. Zijn opleiding in de subalterne rangen vond plaats op middelgrote schepen, zoals een schoenerkof. Dit zal er toe hebben bijgedragen dat hij als gezagvoerder op grotere driemasters terecht kwam. Opvallend is zijn lange periode van bijna 15 jaar op de bark "Bertha". Terwijl andere kapiteins op latere leeftijd een stap terug in rang moesten doen, is Epke Brouwer kennelijk geëindigd als gezagvoerder.

Hoewel de "Jan en Jacobs" en "Bertha" voeren voor de Amsterdamse reders Canne en Balwé, was de thuishaven kennelijk Delfzijl. Vermoedelijk heeft Epke goed geboerd want zijn laatste schip was zijn eigendom.

JAN (PETRUSZ.) BROUWER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Brouwer werd geboren op 22 oktober 1843 te Heveskes/Delfzijl als zoon van de landbouwer Petrus Freerk Brouwer en Hilje Epkes Pelker. Hij was de jongere broer van kapitein Epke P.Brouwer.

Hij trouwde te Delfzijl op 12 maart 1875 als scheepskapitein met Geertje Hoff, geboren op 10 mei 1850 te Delfzijl als dochter van de koopman Freerk Albertus Hoff en Grietje Edes Bos.

Een dochtertje Grietje, 3 maanden, overleed op 27 april 1878 op zee nabij Lyserort, Letland

Jan Brouwer werd vermist met zijn schip de bark "Therese" in 1889 op weg van Pensacola naar Rotterdam.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.P.Brouwer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 47 in de periode 1876 t/m 1889.

De schepen

Bouma vermeldt J.P.Brouwer als gezagvoerder gedurende:

- * 1875 t/m 1877 van de schoenerbrik "Constance", ex Johanna, gebouwd in 1855 te Nieuwendam, 177 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam;
- * 1878 t/m 1888 van de bark "Catharina Helena", ex Elisa Evelina, gebouwd in 1869 te St.Mary's Bay, 400 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam.

Bouma vermeldt J.**R.**Brouwer als gezagvoerder gedurende:

- * 1889 van de bark "Thérèse", gebouwd in 1863 te Reiherstiege, 401 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip werd in november 1889 vermist op weg van Pensacola naar Rotterdam.

*Dit moet getuige de monsterrollen J.**P.** Brouwer zijn.*

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld met de initialen J.P. Als woonplaats is aanvankelijk zijn geboorteplaats Heveskes opgegeven en na zijn trouwen wordt dat Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1859	kok op de kof "Grietje Huisman", kapt. M.E.Kuipers	15 jaar
--------	--	---------

* 1860	lichtmatroos op de schoenergaljoot "Gezien Margrietha", kapt. J.J.Stenger	16 jaar
* 1869	matroos op de schoener "Hinderika", kapt. D. de Witt	25 jaar
* 1875	kapitein op de schoener "Constance"	32 jaar
* 1879-1887	kapitein op de bark "Catharina Helena"	35-44 jaar
* 1888-1889	kapitein op de bark "Therese"	44 jaar

De zeemansloopbaan

Jan Brouwer heeft op minstens 6 verschillende schepen gevaren maar dit aantal zal wel groter zijn geweest.

Hij was gezagvoerder over grote driemastschepen en vooral zijn periode op de bark "Catharina Helena" was redelijk lang. Net als bij zijn broer Epke Brouwer is het opvallend dat twee van de drie schepen waarover hij het bevel voerde Amsterdamse boekhouders had en wel Canne & Balwé. Ook hij was van zijn laatste schip kapitein/eigenaar.

Zijn zeemanscarrière heeft ca. 40 jaar geduurd.

JAN BROUWER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Brouwer werd geboren ca. 1823 te Antwerpen als zoon van de schipper Sjabbe Jans Brouwer en Annechien Jans Korter.

Hij trouwde op 13 februari 1850 te Oude Pekela als schipper met Aaltje de Jonge, geboren 10 februari 1825 te Oude Pekela als dochter van de oud-schipper Derk Tjebbes de Jonge en Aike IJzerbrands Klatter. Zij overleed te Oude Pekela op 28 februari 1902, 77 jaar.

Jan Sjabbo overleed te Oude Pekela op 24 november 1896, 73 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.S.Brouwer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 81 in de periode 1854 t/m 1894.

J.S.Brouwer was effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela met vlagnummer 37 in de periode 1852 t/m 1892

De schepen

Bouma vermeldt J.S.Brouwer als gezagvoerder gedurende:

- * 1845 t/m 1855 van de kof "Elisabeth", gebouwd in 1829 te Nieuweschans, 152 ton o.m., varend voor U.T.Zuiderveen te Pekela;
- * 1856 t/m 1873 van de galjoot "Alida", gebouwd in 1855 te Pekela, 164 ton o.m., varend voor H.T.Kranenburg te Pekela;
- * 1874 t/m 1876 op hetzelfde schip maar nu voor de Wed. Kranenburg te Pekela;
- * 1877 t/m 1880 op hetzelfde schip maar nu voor A.J.Schröder te Pekela. Het schip is in de Noordzee vermoedelijk wrak gezeild en gezonken.

SJABBE JANS BROUWER

Burgerlijke Stand gegevens

Sjabbe Jans Brouwer werd geboren/gedoopt te Oude Pekela op 01/09 november 1783 als zoon van de landbouwer Jan Luikens en Doetje Sjabbes.

Hij trouwde op 22 december 1821 te Nieuwe Pekela als schipper met Annechien Jans Korter, geboren te Nieuwe Pekela als dochter van de landbouwer Jan Harms Korter en Elsie Harms Speulman. Zij overleed op 13 oktober 1824 te Nieuwe Pekela, oud 24 jaar. Gezien een akte van overlijden van een 10 maanden oude zoon op 3 augustus 1825 stierf zij in het kraambed.

Sjabbo Jans hertrouwde op 20 december 1827 te Oude Pekela als schipper met Elizabeth Pijbes Pijbes, geboren ca 1791 te Oude Pekela als dochter van de landgebruiker Pijbe Geerts Pijbes en Hindrikje Halbes. Zij overleed te Oude Pekela op 02 juni 1855, 64 jaar.

Sjabbo Brouwer overleed op 10 mei 1851 te Oude Pekela, 67 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een S.Brouwer was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 81 in de periode 1851 t/m 1854. Die einddatum van 1854 klopt niet met zijn overlijdensjaar in 1851.

Zijn vlagnummer is wellicht in 1854 overgegaan op zijn zoon kapitein Jan Sjabbes Brouwer.

Een S.J.Brouwer was met vlagnummer 89 in de periode 1826 t/m 1830 lid van het Antwerpse zeemanscollege “Tot Nut der Zeevaerd”.

S.J.Brouwer was met vlagnummer 60 in de periode 1826 t/m 1830 lid van het zeemanscollege in Oostende.

(Sjabbe had relaties met deze regio. Zijn zoon Jan Sjabbes, later gezagvoerder, werd geboren te Antwerpen)

De schepen van de kapitein

Bouma⁰²⁵ vermeldt S.J.Brouwer als gezagvoerder gedurende:

- * 1829 t/m 1830 van de kof “Aurora”, gebouwd in 1806, bouwlocatie niet vermeld, 168 ton o.m., varend voor Mulder te Pekela;
- * 1856 t/m 1858 van de kof “Elisabeth”, gebouwd in 1829 te Nieuweschans, 152 ton o.m., varend voor J.U.Zuiderveen te Pekela.

Wellicht in tussentijdse periode vanuit een Belgische haven onder buitenlandse vlag gevaren en dan is hij niet in Bouma opgenomen.

Het Archief van de Amsterdamse Waterschout (*Stadsarchief te Amsterdam*) bevat monsterrollen op naam van kapitein Sjabbe Jans Brouwer op de:

“Aurora”, dd 09 december 1816;

“Elisabeth”, dd 07 april 1837.

Nader opmerkingen

Zowel de einddatum van zijn lidmaatschap van “De Vereeniging” als ook de vaarperiode op de kof “Elisabeth” kloppen niet met het jaar van overlijden in 1851. Deze discrepanties in de opgaven zijn vooralsnog niet opgelost.

HINDRIK JANS BRUINIUS

OOK GENOEMD BRUNIUS

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Jans Bruinius werd geboren ca. 1791 te Oostwold gem. Midwolda als zoon van de zijlwaarder Jan Bruinius en Wupke Hindriks.

Hij trouwde op 14 augustus 1813 te Beerta als dagloner met de dienstmeid Geesien Suines Reinders, geboren ca. 1791 te Nieuw-Beerta gem. Beerta als dochter van de arbeider Suino Ontje Reinders en Jantje Hindriks. Zij overleed te Farmsum op 18 juli 1867, 76 jaar.

In een huwelijksakte van dochter Johanna Gesina op 22 februari 1844 te Delfzijl wordt vader Hindrik Jans Bruinius aangeduid als “schipper”.

In de huwelijksakte van dochter Suinia op 10 april 1851 te Delfzijl staat dat deze werd geboren te Uithoorn als dochter van de scheepskapitein Hendrik Johannes Brunius.

In een krantenbericht (*zie hierna*) wordt kapitein Brunius in 1850 vermist met zijn kof de “Gezina Jantina”.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.J.Brunius was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 33 in de periode 1841 t/m 1850.

De schepen

Bouma vermeldt H.J.Brunius als gezagvoerder gedurende:

- * 1832 van de koftjalk “Vrouw Catharina”, gebouwd in 1815, bouwplaats niet vermeld, 64 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen;
- * 1832 t/m 1846 van de tjalk “Vrouw Geziena”, ex Vrouw Catharina, varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen;

Gegevens zijn aangepast naar aanleiding van onderzoek door G.J.Mulder 2002

- * 1841 t/m 1847 van de tjalk “de Vos,” ex Jonge Albert, gebouwd in 1826 te Groningen, 60 ton o.m., varend als

kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd 1 keer te Harlingen geregistreerd komend met klaphout van Memel.

Overlap met vorige vaarperiode

Bouma vermeldt kapitein Brunius (geen initialen) als gezagvoerder gedurende:

- * 1850 van de kof “Gezina Jantina”, gebouwd in 1849 te Farmsum, 65 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1850 verongelukt, naar een bericht uit Tonningen.

Er zijn 2 monsterrollen uit 1849 te Delfzijl met als kapitein Hindrik Jans Bruinius en Hindrik J. Brunius. Er zijn geen woonplaatsen vermeld.

Op maar één rol wordt de scheepsnaam vermeld en wel de kof “Gezina Jantina” met 58 jaar als leeftijd van de kapitein.

Nadere opmerkingen

Algemeen Handelsblad 11 maart 1850¹¹⁴

Tonningen, 5 maart. Het schip GEZINA JANTINA, kapt. Brunius, van Amsterdam naar Hamburg, is op de Bushland polders gestrand en verlaten door het volk gevonden. De equipage heeft men niet gevonden, de ledige scheepsboot is aangedreven. Het schip is wrak.

GERRIT BRUYN

Burgerlijke Stand gegevens

Gerrit Bruyn werd geboren te Vlieland op 05 maart 1850 als zoon van Cornelis Bruyn en Gerritje Laribey.

Gerrit Bruijn was de broer van de kapiteins Jacob en Willem Bruin en was “de enige van de kapiteinsfamilie die zijn naam met een ij schreef”. (*Pronker, 2002*)

Hij trouwde (als Gerrit Bruijn) op 05 januari 1878 te Delfzijl met Frouwina Swiers, geboren te Sappemeer op 02 maart 1851 als dochter van Zwier Swiers en Anna Maria Hoen.

Gerrit overleed te Vlieland op 18 augustus 1932, 82 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.Bruijn was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 30 in de periode 1887 t/m 1912.

De schepen

Bouma en Pronker vermelden G.Bruijn als gezagvoerder gedurende:

- * 1883 t/m 1884 van de houten brik “Elisabeth”, gebouwd in 1873 , 290 ton n.m., varend voor rederij De Groof & Co te Vlissingen;
- * 1884 van de houten 3-mastschoener “Margaretha”, in 1857 als “Margareth”, gebouwd, 120 ton o.m., varend voor De Groof & Co te Vlissingen;
- * 1885 van de houten bark “Lina”, ex-Lizzie(?), gebouwd in 1867 te Medford bij Boston, Mass. USA, 469 ton o.m., varend voor rederij de Groof & Co te Vlissingen;
- * 1885 t/m 1891 van de houten bark “Jean Baptiste, ex-Koolemans Beynen, ex-Maassluis, gebouwd in 1866 bij Mit & Bogaard te Maassluis, varend voor de Groof & Co te Vlissingen. Het schip werd in 1891 verkocht naar Frankrijk;
- * 1891 t/m 1893 van de ijzeren bark “Theodorus “, gebouwd in 1851 bij J.Reid & Co te Glasgow als stoomschip “Tiber”, 963 ton o.m., varend voor rederij de Groof & Co te Vlissingen. In 1894 verkocht naar Finland;
- * 1893 t/m 1908 van het stalen fregat “Adriana”, in 1892 gebouwd bij J.Smit C^z te Alblasterdam, 1809 b.r.t.. De reder was J.U.Smit te Alblasterdam. In de periode 15 september 1903–oktober 1904 werd hij afgelost door de Terschellinger Jan (Alberts) Kuipers. Het schip werd in 1908 te Rio de Janeiro met stormschade geabandonneerd.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt zowel Bruyn als Bruijn geschreven. Als woonplaats wordt Vlieland opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1886-1890 kapitein van de bark “Jean Babtist” 36-40 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 25 februari 1894

Verkochte schepen:

- THEODORUS, 924 ton, gebouwd 1851, barkschip, Nederlandse vlag, verkocht naar Rusland voor GBP 1200.

Zie ook:

A.Belder & T.F.J.Pronker 2002, "Het Fregatschip Adriana 1891-1908" Uitg. De Stroombaan Papendrecht 2002.
en

T.F.J.Pronker, 1889, "Het barkschip Amicitia" Uitg. De Prom 1998. 702 pp.

FOLKERT JANS BOITEN

WELLICHT BUITEN

Burgerlijke Stand gegevens

Folkert Jans Boiten werd gedoopt op 21 september 1794 te Veendam als zoon van schipper Jan Lukas Boiten en Annechien/Annigjen Alberts.

Hij trouwde op 26 januari 1827 te Delfzijl als schipper met Jantje Simons Bos, geboren ca. 1799 te Delfzijl als dochter van de landbouwer Simon Ritzes Bos en Eeske Sijbens. Zij overleed te Veendam op 07 juni 1856, 57 jaar Folkert overleed te Tabaksplaat bewesten de Wezer in 1836, 41 jaar (*overlijdensregister Delfzijl 30 december 1836*).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.J.Buiten was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" met vlagnummer 3 in de periode 1833 t/m 1836.

De schepen van de kapitein

Geen opgaven van F.Buiten, resp. F.Boiten in Bouma.

Te Delfzijl is 1 monsterrol uit 1828 met Folkert Jans Boiten als stuurman van de smak "Vrouw Annechiena" met als kapitein Albert Jans Boiten. Folkert komt uit Farmsum en err is geen leeftijd vermeld.

JAN van BUREN**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan van Buren werd geboren ca. 1800 te Delfzijl als zoon van Beerend van Buuren en Helena Haijings Karssens.

In de overlijdensakte van Jan is geen relatie vermeld, dus wellicht is hij ongetrouwd gebleven.

Hij overleed te Delfzijl op 23 juni 1838, 38 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J. van Buuren was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 17 in de periode 1833 t/m 1838.

De schepen

Bouma vermeldt J. van Buuren als gezagvoerder gedurende:

* 1830 van de kof "Juffrouw Jeannetta", gebouwd in 1807, bouwlocatie niet vermeld, 154 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

JAKOB van BUUREN**Burgerlijke Stand gegevens**

Jakob van Buuren werd geboren op 30 augustus 1846 te Delfzijl als zoon van Johannes Elias van Buuren en Geertruida Jacobs Borst.

Hij trouwde op 10 januari 1872 te Delfzijl als scheepskapitein met Anje Janssen Teerling, geboren ca. 1851 te Borkum als dochter van de rijkszeeloods Jan Geerds Teerling en Wobke Freerks Wijbrands. Zij overleed te Delfzijl op 30 mei 1931, 80 jaar.

In een huwelijksakte dd 13. februari 1902 te Delfzijl van zijn zoon Jan wordt Jakob aangeduid als “sluismeester”. Jacob overleed te Delfzijl op 12 februari 1936, 89 jaar.

Een relatie van Jakob Elias met de kapitein Jan van Buren (*zie hiervoor*) zou kunnen blijken uit het gegeven dat in 1876 op de brik “Aurora” een passagier meevoer, Haying Karssens van Buuren, 21 jaar uit Delfzijl. De vóórnaam komt voor bij de moeder van Jan van Buren.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.(E.) van Buren was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 26 in de periode 1874 t/m 1883.

Een J.(L.) van Buuren was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 92 in de periode 1886 t/m 1896. Bouma geeft geen kapitein met deze initialen. Ook zijn er geen gegevens met deze initialen in deze periode teruggevonden in de archieven van de Burgerlijke Stand.

Wellicht gaat het hier ook om Jacob Elias, die na het beëindigen van zijn actieve zeemansloopbaan ca. 1880 is overgestapt op vlagnummer 92.

De schepen

Bouma vermeldt J.E. van Bu(u)ren als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 t/m 1874 van het 3-mastschip (voorheen houten schroefstoomschip) “Amstel”, gebouwd in 1855 in Frankrijk, 194 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.
- * 1876 t/m 1880 van de brik “Aurora”, ex Daisy, gebouwd in 1863 te Granville te Nova Scotia, 344 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jakob ook vermeld als Jacob, Jacob E. en J.Elias. Alle rollen spreken van van Buuren, dus dubbel u. Als woonplaats is steeds Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1858	scheepsjongen op de “Donna Johanna”, kapt. A.J.Borst.	13 jaar
* 1861	lichtmatroos op de “Sienke Wiersema”, kapt. F.J.Borst	14 jaar
* 1862	kok op de kof “Alberdina”, kapt. K.J.Vos	15 jaar
* 1863	lichtmatroos op de kof “Hillechiena Wolkammer”, kapt. K.J.Vos	16 jaar
* 1863	lichtmatroos op de kof “Vrouw Clara”, kapt. O.J.Post	16 jaar
* 1864	matroos op de kof “Vrouw Clara”, kapt. O.J.Post	17 jaar
* 1871	stuurman op de galjoot “Bouwina”, kapt. Th. Middel	24 jaar
* 1871-1874	kapitein op de schoener “Amstel”	24-27 jaar
* 1875-1879	kapitein op de schoener/brik “Aurora”	28-33 jaar

De zeemansloopbaan

Jacob van Buuren heeft op minstens 8 verschillende schepen gevaren. Hij was gezagvoerder op middelgrote schepen. Zijn zeemansloopbaan eindigde op de relatief jonge leeftijd van 33 jaar na ruim 20 jaar. Er is bij verschillende schepen sprake van een rederij Gebr. van Buuren te Delfzijl uit de tweede helft van de tachtiger jaren. Wellicht is hij reder geworden. Hij was in ieder geval de kapitein/eigenaar van zijn schip “Amstel”. In 1902 was hij sluismeester.

GERRIT DAM

Burgerlijke Stand gegevens

Gerrit Dam werd geboren te Delfzijl op 01 mei 1835 als zoon van Pieter Arends Dam en Kunje Gerrits Smit.

Hij trouwde te Delfzijl als zeeman op 25 november 1874 met Trientje Husemann, geboren op 31 augustus 1843 te Uitwierde/Delfzijl als dochter van Johann Wilhelm Töns Henrich (*Fons Heinrich*) Husemann en Anje Vos. Zij overleed op 05 augustus 1914 te Groningen, 70 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.Dam was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 79 in de periode 1879 t/m 1884.

De schepen

Bouma vermeldt G.Dam als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1879 van de 2-mastschoener “Florence”, gebouwd in 1841, bouwlocatie niet vermeld, 125 ton o.m., varend voor Wijnne & Barends te Groningen. Het schip is in 1879 te Arendsborg gestrand;
- * 1882 van de kof “Weea”, ex Jantina Alberdina, gebouwd in 1831 te Veendam, 125 ton o.m., varend voor B.Dijk te Delfzijl. Het schip werd in 1882 gesloopt.

In de 43 monsterrollen uit Delfzijl wordt Gerrit ook vermeld als Gerrit Pieters, Gerrit P, G. en G.P.. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850	kajuitwachter op onbekend schip, kapt. H.J.Schreuder	15 jaar
* 1851	koksmaat op de schoenerkof “Hendrika Jantina”, kapt. E.T.Leeuw	15 jaar
* 1852	kok op de smak “Alida Gezina”, kapt. G. van der Werff	16 jaar
* 1854	lichtmatroos op de kof “Zorg en Vlijt”, kapt. M.J.Valom	18 jaar
* 1855	matroos op de kof “Alberdina”, kapt. A.A.Wolkammer	19 jaar
* 1855	bemanningslid van de kof “Eendracht”, kapt. L.H.Schuitema	20 jaar
* 1856	matroos op de kof “Neerlands Welvaren”, kapt. H.H.Brakke	20 jaar
* 1857	matroos op de kof “Concordia”, kapt. K.J.Zeven	22 jaar
* 1858	stuurman op de schoener “Helena Jacoba”, kapt. A.G.Boomgaard	23 jaar
* 1861	stuurman op de kof “Celeritas”, kapt. H.A.Ohlsen	25 jaar
* 1861	stuurman op de kof “Annette Cornelia”, kapt. Jan B.Ohlsen	26 jaar
* 1862	stuurman op de galjoot “Zeelust”, kapt. P.E.Star	26 jaar
* 1863	stuurman op de smak “Drie Gebroeders”, kapt. H.H.Prins	27 jaar
* 1867	stuurman op de kof “Nooitgedacht”, kapt. H.E.Ohlsen	31 jaar
* 1868-1869	stuurman op de galjoot “Geziena Smit”, kapt. J.Stenger	32-33 jaar
* 1870	stuurman op de galjoot “Geertruida”, kapt. C.Mandema	34 jaar
* 1870	stuurman op de schoener “Godolevus”, kapt. A.Heeres	35 jaar
* 1871	stuurman op de kof “Weea”, kapt. S.Wortel	36 jaar
* 1872	stuurman op de kof “Ecliptica”, kapt. J.S. van Heukelem	36 jaar
* 1873	stuurman op de kof “Maria Theresia”, kapt. K.T.Wakkerman	38 jaar
* 1873	stuurman op de kof “Cornelia”, kapt. Th. Visser	38 jaar
* 1874	stuurman op de kof “Ecliptica”, kapt. J.S. van Heukelem	38 jaar
* 1875	stuurman op de kof “Weea”, kapt. S.Wortel	39 jaar
* 1876-1879	kapitein op de schoener “Florence”	40-43 jaar
* 1880	stuurman op de brik “Advena”, kapt. J.Albers	45 jaar
* 1881	kapitein op de kof “Weea”	46 jaar
* 1882	stuurman op de bark “Udo Frederik”, kapt. H.Meijering	45 jaar
* 1882	stuurman op de brik “Anna Poelman”, kapt. J.Schuitema	47 jaar
* 1883	stuurman op de kotter “Eems”, kapt. H. van der Leest	47 jaar

De zeemansloopbaan

Gerrit Dam heeft op minstens 26 verschillende schepen gevaren, verreweg de meeste keren op wat kleinere typen, zoals kof en galjoot. Hij was kapitein op een kof en een schoener.

Pas na een zeemansloopbaan van 26 jaar bereikte hij de kapiteinsrang maar die periode was relatief kort en hij ging daarna weer terug naar de stuurmansrang. Hoewel hij een lange zeemanscarrière had van ruim 30 jaar, beëindigde hij deze op relatief lage leeftijd. Daar hij pas in 1914 is overleden heeft hij nog ruim 30 jaar aan de wal geleefd.

POPKO DEISZ**Burgerlijke Stand gegevens**

Popko Deisz werd geboren op 25 april 1844 te Siddeburen gem. Slochteren als zoon van Jacobus Philippus Deisz en Hinderkje Kornelis Bos.

Derk Brouwer meldt het overlijden van Popko in 1888 in Apalachicola, Florida aan de Golf van Mexico, USA.
Derk Brouwer "Mijn zeemansleven 1878-1900. Eenige herinneringen uit het leven van D.Brouwer welke hij zal trachten zoo goed mogelijk weer te geven".
Stichting Nederlandse Kaap-Hoornvaarders. 1999, 47 pp. resp 41 pp.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Popko Deisz was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 74 in de periode 1879 t/m 1888

De schepen

Bouma vermeldt P.J.Deisz als gezagvoerder gedurende:

- * 1879 van de brik "Anna Bethy", gebouwd in 1858, locatie niet vermeld, 227 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip werd te Cuxhaven afgekeurd;
- * 1882 t/m 1883 van de bark "Amanda", gebouwd in 1854 te Rostock, 258 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes;
- * 1884 t/m 1888 van de bark "Paulina", ex Lizzie Morrow, gebouwd in 1864 te St.John, 575 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes.

In de 37 monsterrollen uit Delfzijl wordt Popko ook vermeld als Popko J. en met de initialen P.J. Als woonplaats is in 1858 Slochteren opgegeven en daarna voor het overgrote deel Heveskes met een enkele keer Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1858	kok op de kof "Maria Edina", kapt. L.E.Stamhuis	14 jaar
* 1859	scheepsjongen op de kof "Antje", kapt. M.P.Munning	15 jaar
* 1860	lichtmatroos op de kof "Margarthe Geziena", kapt. S.J.Edema	15 jaar
* 1861	lichtmatroos op de kof "Trekvogel", kapt. H.Freese	17 jaar
* 1862	matroos op de kof "Jantina Alberdina", kapt. S.S.Wortel	17 jaar
* 1863	lichtmatroos op de kof "Jantina Alberdina", kapt. S.S.Wortel	18 jaar
* 1863	matroos op de galjoot "Lubra", kapt. A.J.Borst	19 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Alida Giezen", kapt. P.Nieland	26 jaar
* 1876	kapitein op de brik "Rosario"	32 jaar
* 1877-1879	kapitein op de brik "Anna en Betje" / "Anne Betty" / "Anna en Betsy"	32-36 jaar
* 1881	stuurman op de brik "Nimrod", kapt. J.Kruizinga	37 jaar
* 1881-1883	kapitein op de bark "Amanda"	37-39 jaar
* 1883-1887	kapitein op de bark "Paulina/Pauline"	39-42

De zeemansloopnaam

Er zijn de volgende onduidelijkheden:

- a. De leeftijden van Popko lopen in de periode 1858-1888 logisch op van 14 jaar tot 42 jaar. Zij duiden op een geboortjaar 1844/1845. Maar in 1883-1884 zijn er 4 opgaven die "uit de pas" lopen en duiden op een geboortjaar 1850. Aangenomen wordt dat er hier sprake is van verschrijvingen op de monsterrollen van 33 jaar i.p.v.39 jaar.
- b. Er zijn drie monsterrollen op naam van Popko Deisz in 1890-1891. Maar gezien een opgave in een reisverslag van Derk Brouwer zou kapitein Deisz in 1888 zijn overleden.

Popko begon op jonge leeftijd met zijn zeemansloopbaan en doorliep het normale patroon via scheepsjongen, lichtmatroos, matroos naar de rang van gezagvoerder. De aanlooperperiode duurde bijna 20 jaar op de wat kleinere schepen zoals kof en galjoot. Maar als gezagvoerder op de leeftijd van 32 jaar kreeg hij de leiding over grotere twee- en driemasters.

De kapiteinsperiode werd in 1881 onderbroken toen hij als stuurman diende. De gehele zeemanscarrière duurde een kleine 30 jaar.

ALBERT JANS DONGA

Burgerlijke Stand gegevens

Geboren ca. 1811 te Farmsum als zoon van de werkvrouw Anna Harms Kappelhof.

Albert Jans Donga trouwde op 14 november 1832 te Delfzijl als zeeman met de naaister Anna Freerks geboren te Farmsum op 01 maart 1812 als dochter van Freerk Harms en Trientje Jans Schenkel. In de huwelijksakte wordt geen vader van de bruidegom genoemd. Anna (Freerks Kappelhof) overleed op 31 december 1840 te Farmsum, 28 jaar.

Albert Jans Donga hertrouwde op 15 januari 1842 te Delfzijl met de naaister Annechien Lammerts Boompaal, geboren te Farmsum als dochter van de dagloner Lammert Harms Boompaal en Jacobje Egges Kleve. Ook in de huwelijksakte wordt geen vader van Albert genoemd. Zijn moeder wordt hier vermeld als dagloonster Anna Harms Kappelhof.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Albert Jans Donga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 41 in de periode 1845 t/m 1857.

De schepen

Bouma vermeldt A.J.Donga als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1853 van de kof "Annechiena", gebouwd in 1832 te Veendam, 84 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1857 van de kof "Helena", gebouwd in 1840, bouwlocatie niet vermeld, 116 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 23 monsterrollen uit Delfzijl wordt Albert Jans ook vermeld als Albert J. en met de initialen A.J.. In een groot aantal gevallen is geen woonplaats opgegeven, maar een enkele keer is Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840	stuurman op de kof "Lamoraal Ulbo", kapitein N.A.Smaal	28 jaar
* 1842	stuurman op de kof "Zwaantina", kapitein H.J.Schuring	30 jaar
* 1845-1852	kapitein op de kof "Annechina"/"Annechiena"/"Annegina"	33-40 jaar
* 1853-1854	kapitein op de schoenerkof "Annechina"	41-42 jaar
* 1855	kapitein op de kof "Johanna"	geen leeftijd vermeld
* 1855-1857	kapitein op de schoenerkof "Helena"	?-45 jaar

De zeemansloopbaan

Er zijn in de opgaven van Bouma en de monsterrollen discrepanties ten aanzien van de schepen met de naam "Annechina" varend onder een kapitein Donga. Daarbij is een complicatie dat op de monsterrollen uit de periode 1845-1854 geen tonnenmaat wordt opgegeven, terwijl uit de opgaven van Bouma blijkt, dat er zeker 4 verschillende schepen onder een kapitein Donga hebben gevaren:

* Annechina	gebouwd in 1832 te Veendam	84 ton
* Annechina, ex Trijntje Doornbos	gebouwd in 1837, geen bouwlocatie	75 ton
* Annechina, ex Nijverheid	gebouwd in 1845 te Groningen	118 ton
* Annechina	gebouwd in 1853 te Delfzijl	97 ton

Bouma geeft als schepen onder kapitein A.J.Donga een kof "Annechina" uit 1832 met als vaarperiode onder zijn gezag van 1848-1853. In de monsterrollen vaart hij echter op een "Annechina" in 1853-1854 maar dan met typeaanduiding schoenerkof. Gezien het tonnage zou het hier dan om het schip "Annechina", ex Nijverheid kunnen gaan

Nadere opmerkingen

NRC 01 juli 1853

Rotterdam, 30 juni. De 28^e juni liep te Delfzijl van stapel van de sloopstimmerwerf, toebehorende aan de heer P.J. Vos, een op die werf nieuw gebouwd schoener-kofschip ANNECHIENA, groot 77 lasten, zullende worden bevaren door A.J. Donga, van Farmsum.

JAN DONGA

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Donga werd geboren te Delfzijl op 30 juni 1834 als zoon van kapitein Albert Jans Donga en Anna Freerks (Kappelhof)

Er zijn geen verdere gegevens over huwelijk en overlijden gevonden.

Zijn schip de “Annechina” verging in 1862 bij Noorwegen en wellicht is hij daarbij omgekomen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.A.Donga was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 100 in de periode 1856 t/m 1859 en met vlagnummer 41 in de periode 1859 t/m 1862. Kennelijk heeft hij in 1859 het vlagnummer van zijn vader overgenomen.

De schepen

Bouma vermeldt J.(A.)Donga als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 op de schoenerkof “Amicitia”, ex Albion, gebouwd in 1829 te Dordrecht, 150 ton o.m., reder niet vermeld;
- * 1859 t/m 1861 van de schoener “Annechiena”, ex Nijverheid, gebouwd in 1845 te Groningen, 118 ton o.m., varend voor mej. J.A.Boompaal te Farmsum. Het schip is in 1861 vergaan in de Noordzee;
- * 1860 t/m 1862 van de kof “Annechiena”, ex Trijntje Doornbos, gebouwd in 1837, bouwlocatie niet vermeld, 75 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl. Het schip is in 1862 omgeslagen bij Lysekil in Noorwegen.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan Alberts, Jan A. en met de initialen J.A.. Vaak zijn geen woonplaatsen opgegeven, maar de keren dat het wel gebeurde was het Farmsum met Appingedam als uitzondering in 1850.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848	scheepsjongen op de kof “Annechiena”, kapt. Albert Jans Donga	13 jaar
* 1849	lichtmatroos op de kof “Annegina”, kapt. Albert Jans Donga	14 jaar
* 1850-1851	lichtmatroos op de kof “Annechina”, kapt. Albert Jans Donga	15-16 jaar
* 1852	stuurman op de kof “Annechina”, kapt. Albert Jans Donga	17 jaar
* 1853-1854	stuurman op de schoenergaljoot “Annechina”, kapt. Albert Jans Donga	19-20 jaar
* 1855	kapitein op de kof “Annechina”	21 jaar
* 1857	stuurman op de kof “Hoop”, kapt. J.H.Pot	22 jaar
* 1857	kapitein op de kof “Amicitia”	23 jaar
* 1857	stuurman op de kof “Hoop”, kapitein J.H.Pot	geen leeftijd
* 1857	kapitein op de kof “Amicitia”	geen leeftijd
* 1858	kapitein op de kof “Annechina”	geen leeftijd
* 1859	stuurman op de kof “Alida”, kapitein G. van der Werff	24 jaar
* 1860-1862	kapitein op de kof “Annechiena”	25-28 jaar

De zeemansloopbaan

In de monsterrollen van de kof “Annechina” uit 1860-1862 wordt als tonnage een grootte van 84 (1860-1861) en 90 (1862) opgegeven. Dit klopt niet met de tonnages zoals opgegeven door Bouma. Net als bij zijn vader Albert Jans geven de opgaven van Bouma en de monsterrollen discrepanties ten aanzien van de schepen met de naam “Annechina” varend onder een kapitein Donga.(*zie aldaar*).

Jan Albert heeft het vak geleerd van zijn vader, varend op een “Annechina”. Het lijkt er op dat Jan Albert in 1855 het gezag op een “Annechina” van zijn vader heeft overgenomen en dat zou dan de schoenergaljoot ex Nijverheid geweest kunnen zijn. Na een onderbreking in 1857 als stuurman werd hij 1858 weer gezagvoerder op een “Annechina” maar welke van de 4 schepen dat is geweest blijft onduidelijk. Zijn zeemanscarrière van ca. 15 jaar lijkt door een ongeluk met zijn schip te zijn geëindigd op een relatief jonge leeftijd van 28 jaar

JAN ARENTS DONSELAAR

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Arents Donselaar werd geboren te Geefswear ca. 1796 als zoon van landbouwer Arent Harms en Roelfien Jans. Hij trouwde op 25 juni 1816 te Appingedam als **kuipersknecht** met Lupke Tammes Dijkstra, dochter van Tamme Tjaards Dijkstra en Corenelliske Wijbes. Zij overleed te Appingedam op 27 juni 1818, 25 jaar enkele maanden na de geboorte van hun eerste kind.

Jan hertrouwde te Appingedam op 01 juni 1819 als **koopman** met Evertje Harms Vos, geboren ca. 1797 te Uitwierde als dochter van de landbouwer Harm Everts Vos en Arendtje Hajes/Heijes Vos. Zij overleed te Appingedam op 31 mei 1824, 32 jaar.

Hij hertrouwde vervolgens op 04 juni 1833 te Delfzijl **als schipper** met Habbedina Rozema, geboren ca. 1811 te Appingedam als dochter van de landbouwer Tonnijs Habbes Rozema en Stintje Hindriks van Aalst. Zij overleed op 26 februari 1882 te Appingedam, 71 jaar.

Jan Arents overleed 08 november 1871 te Appingedam, 75 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.A.Donselaar was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 14 in de periode 1833 t/m 1836.

De schepen

J.A.Donselaar wordt niet genoemd in de schepenlijst van Bouma.

In 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld met de initialen J.A.. In 1827 wordt als woonplaats Appingedam genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1827	matroos op de kof “Vrede”, schipper J.J.Greeven	geen leeftijd
* 1856	kok op de kof “Anna Lucia”, kapt. Paul E.Vos	60 jaar
* 1857	rangoos op de kof “Concordia”, kapt. K.J.Zeven	geen leeftijd

Gezien zijn lidmaatschap met vlagnummer van het zeemanscollege in Delfzijl, moet J.A.Donselaar gezagvoerder zijn geweest. Ook de rangvermelding in zijn huwelijksakte uit 1833 duidt hierop. Hij zal in die rang vanuit een andere haven dan Delfzijl zijn gevaren.

ROELOF DREWES

Burgerlijke Stand gegevens

Roelof Drewes werd geboren te Groningen op 10 oktober 1860 als zoon van Ari Adriaan Drewes en Harmiena Stuit.

Hij trouwde te Delfzijl op 16 januari 1895 als zeeman met Abeltje Schuitema, geboren 14 september 1868 te Delfzijl op als dochter van de kapitein Jan Schuite(n)ma en Anna Poelman. Zij overleed op 02 oktober 1953 te Appingedam, 85 jaar.

Hij trouwde pas na het bereiken van de kapiteinsrang in 1895 op de relatief late leeftijd van 35 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

De ledenlijsten in de zeemansalmanakken vermelden lidmaatschappen van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl van **R.**Dreyes in de periode 1896 t/m 1900 met vlagnummer 18, van **G.** Drewes in de periode 1900 t/m 1903 met vlagnummer 20 en **R.** Drewes in de periode 1903 t/m 1904 met vlagnummer 20.

Allereerst komt de naam Dreyes niet voor in de site “www.genlias.nl”, niet in de lijst van monsterrollen op de site van het Noordelijk Scheepvaartmuseum en ook niet in de schepenlijst van Bouma. Het zal een verschrijving zijn van Drewes.

Bouma vermeldt naast **R.** Drewes ook een **G.** Drewes. Maar bij **G.** Drewes wordt als schip in 1900-1902 genoemd de 3-mastschoener “Hillechiena Helena”. De monsterrollen uit Delfzijl vermelden in deze periode **R.** Drewes als gezagvoerder van genoemde schoener.

Geconcludeerd wordt is dat Roelof Drewes effectief lid was van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 18 in de periode 1896 t/m 1900 en in de periode 1900 t/m 1904 wisselde naar vlagnummer 20.

De schepen

Bouma vermeldt R.Drewes als gezagvoerder gedurende:

- * 1896 t/m 1898 van de bark “Dina”, ex St.Jean Baptiste, gebouwd in 1868 te Bordeaux, 411 ton o.m., varend voor L.v/d Wal te Farmsum. Het schip werd te Delfzijl afgekeurd.

Bouma⁰²⁵ vermeldt **G.**Drewes als gezagvoerder gedurende:

- * 1900 t/m 1902 van de 3-mastschoener “Hillechiena Helena”, ex Nijverheid, ex Nuovo S.Marco, gebouwd in 1867 te Varazze, 457 ton o.m. varend voor E.P.Brouwer te Farmsum. Het schip is in 1903 gesloopt te Petten.

In de 45 monsterrollen uit Delfzijl wordt Roelof ook vermeld als Roel Arie en met de initiaal R.. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1874-1875	kok op de kof "Elisabeth Jantina", kapt. A.J.Jager	13-14 jaar
* 1876	kok op de kof "Annette Cornelia", kapt. H.Leeuwe	15 jaar
* 1877	lichtmatroos op de kof "Alida", kapt. F.Kuiper	16 jaar
* 1877	kok op de kof "Voorwaarts", kapt. P.Roelfsema	16 jaar
* 1878	kok op de schoener "Concordia", kapt. P.L.Bos	17 jaar
* 1879	lichtmatroos op de kof "Gerhardina Catharina", kapt. G.H.Folgering	18 jaar
* 1880	lichtmatroos op de bark "Hendrik Onnes", kapt. J.H.Middel	19 jaar
* 1880	matroos op de bark "Catharina Helena", kapt. J.P.Brouwer	19 jaar
* 1882	matroos op de bark "Bertha", kapt. E.P.Brouwer	21 jaar
* 1883	matroos op de bark "Elisabeth", kapt. B. de Jonge	22 jaar
* 1884	matroos op de brik "Ceres", kapt. J.Boompaal	23 jaar
* 1884	matroos op de bark "San Francisco", kapt. A.Arkema	23 jaar
* 1884	matroos op de bark "Pauline", kapt. P.Deisz	23 jaar
* 1886	matroos op de bark "Jean Babtist" (=Baptist), kapt. G.Bruijn	24 jaar
* 1887	matroos op de bark "Catharina Helena", kapt. J.Brouwer	26 jaar
* 1888	bootsman op de bark "George", kapt. J.Nieuwenhuis	27 jaar
* 1892-1893	stuurman op de schoener "Hillechina Helena", kapt. E.Brouwer	31-32 jaar
* 1893	stuurman op de bark "Jeanette Jantine", kapt. A. van Dijk	32 jaar
* 1895-1898	kapitein op de schoener "Dina"	34-37 jaar
* 1899	stuurman op de schoener "Hillechien Helena", kapt. H.Brouwer	39 jaar
* 1899-1901	kapitein op de schoener "Hillechien Helena"	39-41 jaar
* 1902	stuurman op de schoener "Annette Jantine", kapt. L.Smit	41 jaar
* 1902-1904	kapitein op de schoener "Hillechiëna Helena"	geen leeftijd
* 1909	kapitein op de schoener "Dina"	geen leeftijd

De zeemansloopbaan

Roelof Drewes begon, zoals gebruikelijk, al op jonge leeftijd te varen. Hij doorliep een grondige vooropleiding op kleinere schepen (kof) als ook op grotere driemasters (bark, schoener), voordat hij gezagvoerder werd. Hij voer op (minstens) 19 schepen, waarvan 2 als kapitein. Zijn zeemanscarrière duurde minstens 35 jaar

Nadere opmerkingen:

- * De schoener "Hillechina Helena" wordt ook vermeld als "Hillechiëna", "Hillechien" en "Hillegina" steeds met als tweede naam "Helena".

NRC 05 november 1898

Delfzijl, 2 november. De naar Amsterdam verkochte afgekeurde driemast schoener DINA zal gesloopt worden.

Provinciale Groninger Courant 07 april 1902

Delfzijl, 4 april. Het Nederlandse schip HILLECHIËNA HELENA zal naar Nieuwe Diep gesleept worden en van daar naar Petten gaan om te worden gesloopt.

LOURENS ALBERTS DRIJFHAMER

Burgerlijke Stand gegevens

Lourens Alberts Drijfhamer werd geboren op 16 april 1856 te Groningen als zoon van Albert Lourens Drijfhamer en Elizabeth Hindriks Gelderloos.

Hij trouwde te Appingedam op 14 november 1889 als buitenvaarder met Grietje Engelsman, geboren 18 juni 1862 te Appingedam als dochter van de koopman Hindrik Harms Engelsman en Frouwke Tonnis van der Tuin. Zij overleed te Farmsum op 15 februari 1941, 78 jaar.

Lourens overleed te Delfzijl op 18 juli 1917, 61 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

De ledenlijsten in de zeemansalmanakken vermelden als effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging”, te Delfzijl met vlagnummer 10 kapitein L.H.Drijfhuis in de periode 1898 t/m 1900 en L.H.Drijfhamer in de periode 1900 t/m 1901.

Een L.H.Drijfhuis komt niet voor in de site “www.genlias.nl”, niet in de lijst van monsterrollen op de site van het Noordelijk Scheepvaartmuseum en ook niet bij de schepenlijst van Bouma. Maar wèl de familienaam Drijfhamer..

De zeemansalmanakken vermelden als initialen L.H. maar de monsterrollen spreken van L.A. De leeftijdaanduidingen in de monsterrollen duiden op een geboortejaar ca. 1856, hetgeen klopt met de opgave van de buitenvaarder Lourens Alberts.

Tenslotte wordt in krantenberichten uit 1897 melding gemaakt van kapitein L.A.Drijfhamer van de bark “Albatros” *Geconcludeerd wordt dat kapitein L.A..Drijfhamer effectief lid was van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 10 in de periode 1898 t/m 1901.*

De schepen

Bouma vermeldt L.Drijfhamer als gezagvoerder gedurende:

* 1891 t/m 1897 van de bark “Albatros” ex Mikado, gebouwd in 1866 te Ovelgönne, 330 ton o.m., varend voor J.Wiersma te Delfzijl. Het schip werd in 1897 te Delfzijl gesloopt

In de 24 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lourens ook vermeld als Louwrens en Louwe. Als woonplaats is Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1883	stuurman op de schoener “Bernhardus”, kapt. H.Bos	27 jaar
* 1884	stuurman op de schoener “Weltevreden”, kapt. H.Bos	27 jaar
* 1884	stuurman op de brik “Bengalen”, kapt. A.Smit	28 jaar
* 1888-1889	stuurman op de schoener “Hannechiena”, kapit H.Engelsman	32-33 jaar
* 1890-1997	kapitein op de schoener “Albatros”,	34—41 jaar

Er is nog een monsterrol uit 1905 waarin als schip de “Albatros” wordt genoemd, maar dat klopt niet met de opgave van Bouma, die meldt dat het schip in 1897 werd gesloopt. De mogelijkheid bestaat dat er sprake is van een nieuwe “Albatros”, die niet in Bouma voorkomt.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 15 mei 1897

Delfzijl, 14 mei. Het Nederlandse schip ALBATROS, kapt. L.A. Drijfhamer, van Londen met cokes naar Vejle (opm: Vejle), is zwaar lek alhier binnengesleept.

NRC 16 november 1897

Delfzijl, 12 november. De Nederlandse driemastschoener ALBATROS, 14 mei van dit jaar op de reis van Londen naar Vejle, hier lek binnengebracht, waarvan de lading is verkocht en het schip afgekeurd, is thans voor NLG 1200 overgegaan in handen der firma Roels & Co alhier om te worden gesloopt. Rondhouten en inventaris zullen later publiek worden verkocht.

ALBERT van DIJK**Burgerlijke Stand gegevens**

Albert van Dijk werd geboren te Bierum op 12 november 1851 als zoon van Tjark Alberts van Dijk en Maria Rowaan.

Hij trouwde op 06 december 1878 te Delfzijl als scheepskapitein met Aafke Sebens, geboren op 12 juli 1850 te Uitwierde/Delfzijl als dochter van de landbouwer Eppe Tammes Sebens en Trientje Derks Leeuw/Leeuwe. Zij overleed te Delfzijl op 29 maart 1884, 34 jaar

In een huwelijksakte dd 12 juni 1907 te Delfzijl van dochter Trientje van Dijk staat de vader Albert van Dijk geboekt als scheepsmakelaar

Albert van Dijk overleed te Delfzijl op 13 juli 1936, 84 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Albert van Dijk was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 76 in de periode 1879 t/m 1898 en wederom van 1903 t/m 1912. Het is onduidelijk of hij in de periode 1898-1903 ook lid is geweest of dat de vermelding in de zeemansalmanakken achterwege is gebleven.

De schepen

Bouma vermeldt A. van Dijk als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 t/m 1887 op de 2-mastschoener “Syne Jacobs”, gebouwd in 1863 te Martenshoek, 153 ton o.m., varend voor J. Hoffman & Co te Bierum. Het schip voer in 1888 voor J. Blokmeer te Delfzijl en was herdoopt in “Wilhelmina”;
- * 1888 t/m 1896 van de bark “Annette Jantine”, ex Elise, gebouwd in 1878 te Apenrade, 513 ton o.m., varend voor P. T. Nijhof te Farmsum.

In de 34 monsterrollen uit Delfzijl wordt alleen de vóórnaam Albert vermeld. Als woonplaats wordt aanvankelijk Bierum vermeld, zijn geboorteplaats, maar na zijn huwelijk in 1878 Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1866	kok op de kof “Hoop”, kapt. J.H. Boompaal	14 jaar
* 1867	kok op de kof “Hillechiena”, kapt. E. Scherphuis	15 jaar
* 1868-1869	kok op de kof “Annette Cornelia”, kapt. K.B. Ohlsen	16 jaar
* 1869	kok op de schoener “Catharina Lutgardina”, kapt. J.W. Bos	17 jaar
* 1870	lichtmatroos op de schoener “Weltevreden”, kapt. A.S. Smith	18 jaar
* 1875	stuurman op de kof “Alida”, kapt. B.H. Geertsema	23 jaar
* 1876	stuurman op de brik “Nimrod”, kapt. B.H. Geertsema	24 jaar
* 1877-1886	kapitein op de schoener “Syne Jacobs”	25-35 jaar
* 1887-1896	kapitein op de bark “Annette Jantine”	36-44 jaar

De zeemansloopbaan

Albert van Dijk heeft de gebruikelijke carrière gemaakt van kok als jongen van 14 tot gezagvoerder op zijn 25ste jaar. Hij begon op kleinere scheepstypen om op te klimmen naar de 3-master “Annette Jantine”, waarmee hij o.a. naar het verre oosten voer. Hij stopte op de betrekkelijk jonge leeftijd van 44 jaar en staat daarna te boek als o.a. scheepsmakelaar. Zijn zeemanscarrière duurde ca. 30 jaar

Nadere opmerkingen

De laatste reis van kapitein van Dijk met de “Annette Jantine” wordt beschreven door Meilof Hoedemaker, die deze reis als 15-jarige jongen meemaakt en zijn belevenissen optekende in:

“Herinneringen uit mijn zeilvaarttijd” (p.49 t/m 76) in het boek

“Dwarsgetuigd. Herinneringen van Kaap Hoorn-vaarders”

door K. Suyk J, De Boer Maritiem. Unieboek bv., Bussum, 1978.

Deze reis begon in Rotterdam in 1896 en “Het schip was in ballast met zand, bestemd voor Brunswick in de staat Georgia, om hars en terpentijn te laden voor Glasgow (Schotland).” Daarna laadde men kolen voor Trinidad (Port of Spain). Na terugkomst ging het schip naar het London Dock om stukgoederen te laden voor Port-Elisabeth (Oost-Afrika). “De kapitein werd vervangen door kapitein Smit ...”

GEERT EBELS van DIJK**Burgerlijke Stand gegevens**

Geert Munting Ebels van Dijk werd geboren op 29 september 1813 te Warffum als zoon van schipper Ebel Klaassens van Dijk en Antje Hendriks.

Hij trouwde op 27 november 1841 te Delfzijl als zeeman met Hinderica Hindriks Sneeman, geboren te Farmsum/Delfzijl op 05 juli 1820 als dochter van de timmerman Hendrik Sneeman en Eva Broers Schaafsma. Zij overleed op 26 mei 1880 te Farmsum/Delfzijl, 59 jaar.

Geert overleed op 17 februari 1890 te Farmsum/Delfzijl, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.E. van Dijk was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 48 in de periode 1847 t/m 1864.

De schepen

Bouma vermeldt G.E. van Dijk als gezagvoerder gedurende:

- * 1844 van de tjalk “Hendrika”, gebouwd in 1843, geen vermelding van bouwplaats en tonnage, varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1848 t/m 1853 van de tjalk “Eva Hendrika”, gebouwd in 1846 te Sappemeer, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Sappemeer;
- * 1854 t/m 1862 van hetzelfde schip en varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1863 voor kapitein/eigenaar T.Martens te Farmsum en was herdoopt in “Afina”.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Geert Ebels ook vermeld met de initialen G.E.. Het tussenvoegsel “Munting” komt nergens voor. Als woonplaats wordt Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1846-1860 kapitein van de tjalk “Eva Hend(e)rika” 32-46 jaar

De tjalk “Hendrika” is wellicht vernoemd naar de vrouw van Geert van Dijk.

JOCHUM TJAART van DIJK

Burgerlijke Stand gegevens

Jochum Tjaart van Dijk werd geboren te Groningen op 29 april 1812 als zoon van de koopman Jurjen van Dijk en Luca Tjaarts.

Jochum trouwde op 12 december 1837 te Delfzijl als zeeman met Hinderkien Onnes de Jonge, geboren 21 mei 1811 te Veendam als dochter van Onne Hanskes de Jonge en Annigje Jurjens Duintjer. Zij overleed te Farmsum op 26 januari 1857, 45 jaar.

In een huwelijksakte van een dochter te Groningen uit 1874 staat Jochum Tjaart aangeduid als scheepskapitein.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

De ledenlijsten in de zeemansalmanakken van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl vermelden 2 personen met vlagnummer 28 en wel J.E. van Dijk van 1841 t/m 1847 en J.T. van Dijk van 1847 t/m 1854, dus een aansluitende reeks van 1841 t/m 1854. Een J.E. van Dijk is niet teruggevonden op de site www.genlias.nl. Ook in de serie monsterrollen van het Noordelijk Scheepvaartmuseum komt geen J.E. van Dijk voor. In handschriften worden de letters **F** en **T** vaak verwisseld.

Er wordt voorsnog aangenomen dat Jochum Tjaards van Dijk effectief lid was van het zeemanscollege “De Herkenning” met vlagnummer 28 in de periode 1841 t/m 1854

De schepen

Ook bij Bouma worden schepen vermeld bij J.T. resp. J.F. van Dijk. Ook hier wordt aangenomen dat het om Jochum Tjaart van Dijk gaat

J.T.van Dijk:

- * 1840 van de kof “Concordia”, geen gegevens omtrent bouw, eigenaar en thuishaven. Het schip is met haring naar Stettin bij Wittow gezonken. De bemanning redde zich in de boot;
- * 1845 t/m 1847 van de tjalk “Annechiena Hendrika”, gebouwd in 1840, bouwlocatie niet vermeld, 56 ton o.m. varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

J.F. van Dijk:

- * 1858 t/m 1860 van de tjalk “Margaretha”, gebouwd in 1835 te Sappemeer, 46 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

J.T. van Dijk

- * 1861 t/m 1865 van de tjalk “Aurora”, gebouwd in 1860 te Waterhuizen, 63 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen. Verongelukt bij Lemvig.

J.E.van Dijk

- * 1868 t/m 1870 van de kof “Aurora”, gebouwd in 1866 te Waterhuizen, 79 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen. Gestrand en wrak;
- * 1874 van de koftjalk “Broedertrouw”, ex Hilke de Vries, gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 52 ton o.m., eigenaar en thuishaven niet vermeld. Het schip is bij Hornsrif (Bremen) verongelukt.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jochum Tjaarts ook vermeld als Jochum Tjaards en Jochum T.. Als woonplaats wordt steeds Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838-1840	kapitein op de smak "Concordia"	25-27 jaar
* 1841-1842	kapitein op de smak "Jonge Philips"	28-29 jaart
* 1844	kapitein op de tjalk "Annechina Hinderika"	31 jaar
* 1851	kapitein op de smak "Goede Vrienden"	38 jaar

WILLEM JANSZ DIJK

Burgerlijke Stand gegevens

Willem Dijk werd geboren 28 september 1837 te Delfzijl als zoon van de koopman Jan Berends Dijk en Trientje Hindriks Drent.

Hij trouwde op 26 september 1860 te Delfzijl als scheepskapitein met Egberdina Glimminga/Glimmenga, geboren op 09 juli 1831 te Delfzijl als dochter van de voerman Roelf Glimminga en Frouke Balkema. Egberdina trouwde eerder op 11 maart 1857 te Delfzijl met Hindrik Dijk, de broer van Willem, die op 29 juli 1857 overleed aan boord van de schoener "Twee Vrienden".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.(J.) Dijk was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 60 in de periode 1863 t/m 1872.

De schepen

Bouma vermeldt W.J.Dijk als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 t/m 1867 van de 2-mastschoener "Westerkwartier", gebouwd in 1855 te Hoogezand, 166 ton o.m., varend voor E.M.Wieringa te Ezinge. Het schip voer in 1868 voor kapitein/eigenaar H.Freese J' te Delfzijl en was herdoopt in "Antje Spithorst".

In Delfzijl zijn 2 monsterrollen uit 1860 op naam van Willem Dijk, 23 jaar, als kapitein van de schoener "Westerkwartier".

HARMANNUS WIARDI DIJKEN

Burgerlijke Stand gegevens

Harmannus Wiardi Dijken werd geboren 15 juli 1835 te Delfzijl als zoon van Borchert Dijken en Aaffien Filippus Balkema.

Hij trouwde te Delfzijl op 14 november 1861 als buitenvaarder met Elina van Delden, geboren 20 januari 1836 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de landbouwer Folkert van Delden en Trijntje Jans Boerma. Zij overleed te Delfzijl op 20 november 1919, 83 jaar.

Harmannus overleed te Delfzijl op 13 juni 1916, 81 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.W.Dijken was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" in Delfzijl met vlagnummer 28 in de periode 1864 t/m 1896. In de ledenlijsten in de zeemansalmanakken staat in 1875-1876 de naam vermeld als J.W. van Dijken.

De schepen

Bouma vermeldt H.W. (van) Dijken als gezagvoerder gedurende:

- * 1864 t.m 1867 van de kof "Mettiena Jacoba", ex Hoop, gebouwd in 1843 te Hoogezand, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1875 t/m 1877 van de tjalk "Jonge Roelf", ex Geertruida, gebouwd in 1852 te Appingedam, 42 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip ging in 1877 uit de vaart.

In de 14 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harmannus Wiardi ook vermeld met de initialen H.W. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850	kok op de kof "Catharina Henderika", kapt. Rimbartus Kroon	15 jaar
* 1852	lichtmatroos op de kof "Grietje Huisman", kapt. Jan J.Mooi	17 jaar
* 1860-1861	stuurman op de kof "Cornelia Anna", kapt. Tjapko T.Leeuwe	25-26 jaar
* 1862-1867	kapitein op de kof "Mettiena Jacobina"	27-32 jaar
* 1869	stuurman op de galjoot "Jacoba Vos", kapt. Jurjen J. Stenger	34 jaar
* 1870	stuurman op de schoener "Betje Pronk", kapt. Johannes P.Vos	35 jaar
* 1872	stuurman op de schoener "Voelkelina Blink", kapt. Jan P.Medok	38 jaar
* 1877	stuurman op de brik "Sincerite", kapt. Augustinus de Jonge	43 jaar.

De zeemansloopbaan

Vanaf de jonge leeftijd van 15 bereikte Harmannus via de gebruikelijke subalterne rangen de kapiteinspositie op zijn 27ste. Na 5 jaren als gezagvoerder keerde hij terug naar de stuurmansrang. Zijn zeemanscarrière duurde tegen de 30 jaar.

PIETER DIJKSTRA

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Dijkstra werd geboren te Wirdum/Loppersum 24 november 1834 als zoon van de landgebruiker Bendert Piers Dijkstra en Henderika Pieters van Okkema.

Pieter Dijkstra trouwde als buitenvaarder op 18 februari 1858 te Appingedam met Trijntje Willems Boelkens, geboren op 30 maart 1832 te Appingedam als dochter van de landbouwer Willem Klaassen Boelkens en Aaltje Derks Huizena. Zij overleed te Appingedam op 23 februari 1921, 88 jaar.

Pieter overleed te Appingedam op 30 maart 1917, 82 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.Dijkstra was met vlagnummer 44 effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl in de periode 1863 t/m 1889.

De schepen

Bouma⁰²⁵ vermeldt P.Dijkstra als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 t/m 1870 van de kof "Aldershof", ex Stad Steenwijk, ex Alexander, gebouwd in 1841 te Veendam, 127 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip voer in 1871 voor eigenaar J.E.Apol te Eenrum en was herdoopt in "Catharina";
- * 1871 t/m 1873 van de 3-mastschoener "Charlotte", gebouwd in 1865 te Prince Edward Island, 340 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1874 op de 2-mastschoener "Twee Cornelissen", gebouwd in 1853 te Groningen, 183 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip was in 1875 herdoopt in "Catharina";
- * 1874 t/m 1876 van de schoenerbrik "Catharina", ex Twee Cornelissen, gebouwd in 1853 te Groningen, 183 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1878 t/m 1879 van de schoenerbrik "Catharina", ex Twee Cornelissen, gebouwd in 1853 te Groningen, 183 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt alleen van Pieter gesproken. Als woonplaats is Appingedam vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1859-1868	kapitein op de kof "Aldershof"	24-34 jaar
* 1870-1872	kapitein op de schoener "Charlotte"	35-37 jaar
* 1875-1878	kapitein op de schoener "Catharina"	40-43 jaar

PIETER DIJKSTRA

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Dijkstra werd geboren te Groningen 13 maart 1852 als zoon van schipper Jan Dijkstra en Grietje Bierling
Hij trouwde te Groningen als schipper op 28 oktober 1883 met Leentje Boersma, geboren te Gerkesklooster/Achtkarspelen op 15 augustus 1854 als dochter van de werkman Geert Kornelis Boersma en Lieske Johannes Meinardii. Zij overleed te Groningen op 16 april 1891, 36 jaar.

Pieter trouwde voor een tweede maal op 09 februari 1893 als schipper met Aaffien van 't Loo, geboren te Groningen op 26 januari 1857 als dochter van de wegwerker Albert van 't Loo en Harmanna Vos. Zij overleed 19 juni 1938 te Groningen, 81 jaar.

Pieter overleed op 02 februari 1905 te Oosterveen gem. Tietjerksteradeel, 52 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een P.Dijkstra was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 17 in de periode 1890 t/m 1896

De schepen

In Bouma noch in de monsterrollen uit Delfzijl is een adaequate schipper Pieter Dijkstra teruggevonden.

TAMMO TJAARDS DIJKSTRA

Burgerlijke Stand gegevens

Tammo Tjaards Dijkstra werd geboren ca. 1816 als zoon van Tjaard Tammes Dijkstra en Trijntje Jans van der Werf
In de overlijdensakte geen partner vermeld, dus wellicht ongehuwd gebleven.

Tammo Tjaards Dijkstra overleed te Appingedam op 14 april 1870, 54 jaar. Als beroep van de overledene is vermeld: "scheepskapitein".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.T.Dijkstra was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 51 in de periode 1847 t/m 1856.

De schepen

Bouma vermeldt T.T.Dijkstra als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1850 van de "Fenna", geen type vermeld, gebouwd in 1826, bouwlocatie niet vermeld, 84 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam (*Bouma noemt bij deze opgave geen initialen, maar zie bij de monsterrollen*);
- * 1854 t/m 1857 van de kof "Drie Gezusters", gebouwd in 1840 te Harlingen, 92 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

Bouma vermeldt T.F.Dijkstra als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 t/m 1870 van de galjoot "Drie Gezusters", ex Geertruida, gebouwd in 1851 te Delfzijl, 110 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt Tammo Tjaards ook vermeld als Tamme Tjaards en Tammo T.. Als woonplaats is Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1844	stuurman op de kof "Udonia", kapt. Geert terr Steeg	28 jaar
* 1845-1848	kapitein op de kof "Fenna"	29-32 jaar

SIERT JANS EDEMA

Burgerlijke Atand gegevens

Siert Jans Edema werd geboren 15 juli 1819 te Heveskes/Delfzijl als zoon van de winkelier Jan Sierts Edema en Hindrikje Hendriks Kuiper.

Hij trouwde te Delfzijl op 15 maart 1851 als schipper met Grietje Jans Bleeker, geboren te Heveskes/Delfzijl op 29 september 1823 als dochter van de timmerman Jan Rikkerts Bleeker en Jantje Willes Alsema. Zij overleed te Zuidbroek op 28 mei 1893, 68 jaar.

Provinciale Groninger Courant 25 april 1863

Advertentie. De kof MARGARETHA GEZIENA, kapitein S.J. Edema, op 15 oktober van Zoutkamp vertrokken naar Londen, is op 21 oktober op de buitengronden van Spiekeroog totaal verongelukt, waarbij de gehele equipage, bestaande uit 5 personen, hun dood in de golven hebben gevonden. De bovengemelde kapitein laat een beproefde weduwe na met 5 kinderen, te jong om het groot verlies van hunne zorgzame vader te beseffen. Diep bedroefd geef ik hiervan kennis aan vrienden en bekenden.

Farmsum, 22 april 1863.

G.J. Bleeker

Wed. S.J. Edema

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.J.Edema was effectief lid van het zeemanscollege “De Herkenning” te Delfzijl met vlagnummer 3 in de periode 1856 t/m 1864.

De schepen

Bouma vermeldt S.J.Edema als gezagvoerder gedurende:

- * 1851 t/m 1857 van de kof “Margaretha Geziena”, ex Marchiena, gebouwd in 1841 te Veendam, 89 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1858 t/m 1862 van hetzelfde schip maar nu varend vanuit Veendam. Het schip werd in 1862 vermist in een oktoberstorm;

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Siert Jans ook vermeld als Siert J. en met de initialen S.J.. Als woonplaats is Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	lichtmatroos op het schip “Martha”, kapt. F.J.Witkop	24 jaar
* 1849	stuurman op de kof “Margaretha Catharina”, kapt. J.J.Stenger	29 jaar
* 1849	stuurman op de kof “Seilina Titia”, kapt. H.J.Schreuder	30 jaar
* 1851-1862	kapitein op de “Margartha Gezina/Geziena/Gesiena	31-41 jaar

EFTING

GEERT HARMS OF GEERT HINDRIK

De ledenlijsten van het zeemanscollege “De Herkenning” uit Delfzijl vermelden als effectief lid een **G.H.**Eefting met vlagnummer 79 in de periode 1884 t/m 1898.

Uit onderzoek uit de Burgerlijke Standgegevens blijken er twee gezagvoerders met deze initialen te zijn geweest en wel Geert Harms en Geerts Hindriks. Welke van deze twee het effectieve lid is geweest is niet na te gaan. Hierna zullen de gegevens van beide kapiteins worden vermeld.

Burgerlijks Stand gegevens

GEERT HARMS Eefting werd geboren te Beerta op 16 januari 1854 als zoon van Harms Geerts Eefting en Wieke Dijksterhuis.

Hij trouwde op 14 maart 1894 te Finsterwolde met Getruida Immiena Martens, geboren op 02 november 1853 te Finsterwolde als dochter van Abel Martens en Wea Kiwiet. Zij overleed op 04 augustus 1901 te Middelburg, 47 jaar.

Geert Harms was de zwager van kapitein Geert Hindriks Eefting.

De schepen

De schepen in de navolgende lijst zijn door Bouma steeds toegeschreven aan **G.H.Eefting**. Ze staan niet in het register met monsterrollen op de site van het Noordelijk Scheepvaartmuseum en ook op andere wijze is niet na te gaan of het hierbij gaat om Geert Hindriks of Geert Harms.

- * 1877 t/m 1879 van de galjoot “Cornelia Johanna”, gebouwd in 1865 te Pekela, 163 ton o.m., varend voor D.Mulder & Zⁿ te Winschoten;

- * 1878 van de schoenerbrik “Margaretha”, gebouwd in 1867, bouwlocatie en tonnage niet vermeld, geen vermelding van eigenaar en thuishaven. Het schip is in 1878 bij Kaap de Goede Hoop gezonken;
Voorgaande opgaven vertonen overlap.
- * 1880 van de galjoot “Cornelia Johanna”, gebouwd in 1865 te Pekela, 143 ton o.m., varend voor B.R.Mulder te Winschoten. Het schip werd te Colon afgekeurd;
- * 1880 t/m 1881 van de bark “Concordia”, ex Fruiterer, gebouwd in 1865 te Sunderland; 344 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd in 1881 weer herdoopt in “Fruiterer”;
- * 1884 van de 2-mastschoener “A.H. van Bergen”, ex Zeevaart, gebouwd in 1864 te Sappemeer, 132 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is in Buenos Ayres verkocht;
- * 1886 t/m 1889 van de 2-mastschoener “Van Bergen”, ex Arend, gebouwd in 1866 te Hoogezand, 144 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd verkocht in Brazilië;
- * 1892 t/m 1894 van de brik “Elisa Suzanna”, gebouwd in 1867 te Rotterdam, 268 ton o.m., varend voor K.B.Kuiper te Delfzijl;

De navolgende schepen zijn, conform de monsterrollen uit Delfzijl **wel** toe te schrijven aan Geert Harms Eefing

- * 1876 t/m 1878 van de galjoot “Wicka”, gebouwd in 1859 te Pekela, 238 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela;
- * 1881 t/m 1890 van de bark “Fruiterer”, ex Concordia, ex Fruiterer, gebouwd in 1865 te Sunderland, 344 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela;
- * 1893 t/m 1895 van de bark “Montrose”, gebouwd in 1861 te Jersey, 345 ton o.m., varend voor K.B.Kuiper te Delfzijl. Het schip werd getuigd als een 3-mastschoener.

Geert Harms wordt in de 17 monsterrollen uit Delfzijl ook aangeduid als Geert en G.H. Op grond van leeftijd en schip is te deduceren dat het om Geert Harms gaat.

Als woonplaats is aanvankelijk zijn geboorteplaats Beerta opgegeven maar al spoedig werd dat Winschoten, waar een flinke serie zeelieden Eefing vandaan kwam.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1875-1876	kapitein op de galjoot “Wicka”	22-23 jaar
* 1881-1890	kapitein op de schoener of bark “Fruiterer”	27-37 jaar
* 1892	kapitein op de bark “Montrose”	38 jaar
* 1892	kapitein op de schoener “Fruiterer”	geen leeftijd
* 1900	kapitein op de bark “Albion”	46 jaar

Geert Harms was op betrekkelijk jonge leeftijd al gezagvoerder. Zijn zwager Geert Hindriks, die ouder was, voer enige tijd als zijn stuurman. Na een kleinere galjoot kreeg Geert Harms later het gezag op flinke driemasters.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 27 maart 1893

Advertentie. Dinsdag de 4^e april 1893, des avonds te 6 uur, in het hotel Concordia van de heer Eefing te Winschoten, zal in het openbaar worden verkocht het kopervast gebouwd en onder Nederlandse vlag varend schoenerschip MONTROSE, met inventaris, groot 344,64 tonnen van 2,83 kub.meter, laatstelijk bevaren door kapt. G. Eefing, thans liggende te Amsterdam. Nadere inlichtingen te bekomen bij de heer F.L. Drenth te Oude Pekela.

M. de Boer, notaris te Nieuwe Pekela.

Provinciale Groninger Courant 11 juli 1900

Delfzijl, 7 juli. De bark NUMMER FÜNFF, kapitein Eefing, alhier in lossing, is verdoopt in ALBION. Het schip is in 1867 gebouwd en 360 reg. ton groot.

of

GEERT HINDRIK Eefing werd geboren 01 april 1849 te Winschoten als zoon van Hindrik Geerts Eefing en Catharina Maria Priejeé.

Hij trouwde te Beerta op 30 augustus 1877 als koopvaardijkapitein met Maria Geertruida Eefing, geboren 14 maart 1858 te Beerta als dochter van Harm Geerts Eefing en Wieke Dijksterhuis. Zij overleed te Winschoten op 26 april 1913, 55 jaar.

Geert Hindrik overleed te Wildervank op 11 januari 1923, 73 jaar.

De schepen

De schepen in de navolgende lijst zijn door Bouma steeds toegeschreven aan **G.H.Eefting**. Ze staan niet in het register met monsterrollen op de site van het Noordelijk Scheepvaartmuseum en ook op andere wijze is niet na te gaan of het hierbij gaat om Geert Hindriks of Geert Harms

- * 1877 t/m 1879 van de galjoot “Cornelia Johanna”, gebouwd in 1865 te Pekela, 163 ton o.m., varend voor D.Mulder & Zⁿ te Winschoten;
- * 1878 van de schoenerbrik “Margaretha”, gebouwd in 1867, bouwlocatie en tonnage niet vermeld, geen vermelding van eigenaar en thuishaven. Het schip is in 1878 bij Kaap de Goede Hoop gezonken;
Voorgaande opgaven vertonen overlap.
- * 1880 van de galjoot “Cornelia Johanna”, gebouwd in 1865 te Pekela, 143 ton o.m., varend voor B.R.Mulder te Winschoten. Het schip werd te Colon afgekeurd;
- * 1880 t/m 1881 van de bark “Concordia”, ex Fruiterer, gebouwd in 1865 te Sunderland; 344 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd in 1881 weer herdoopt in “Fruiterer”;
- * 1884 van de 2-mastschoener “A.H. van Bergen”, ex Zeevaart, gebouwd in 1864 te Sappemeer, 132 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is in Buenos Ayres verkocht;
- * 1886 t/m 1889 van de 2-mastschoener “Van Bergen”, ex Arend, gebouwd in 1866 te Hoogezand, 144 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd verkocht in Brazilië;
- * 1892 t/m 1894 van de brik “Elisa Suzanna”, gebouwd in 1867 te Rotterdam, 268 ton o.m., varend voor K.B.Kuiper te Delfzijl;

Het navolgende schip is, conform de monsterrollen uit Delfzijl **wel** toe te schrijven aan Geert Hendriks Eefting

- * 1894 t/m 1898 van de bark “Victoria”, ex Adeline, gebouwd in 1876 te Elsfléth, 512 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd in 1898 verkocht naar Zweden.

In een reeks van 6 monsterrollen uit Delfzijl is wordt de naam van **Geert Hendriks** expliciet genoemd. Als woonplaats is steeds Winschoten vermeld.

Het overzicht van deze monsterrollen luidt:

* 1871	matroos op de bark “Martje Doornbos”, kapt. Auke J.Smaal	22 jaar
* 1881-1882	stuurman op de bark “Fruiterer”, kapt. Geert Harms Eefting	32-33 jaar
* 1894-1895	kapitein op de bark “Victoria”	45 jaar.

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groninger Courant 12 maart 1894

Advertentie. Veiling, te houden op dinsdag 27 maart ten huize van de wed. Veldman te Delfzijl. Publiek wordt verkocht het Nederlandse brikship ELISE SUSANNA, gekoperd en kopervast, 228 registerton, op lading diepgang ladende ca. 350 ton, classificatie Veritas 5.6 A 1.1 tot eind september 1895, liggende in het dok in Delfzijl, bevaren door kapt. G.H. Eefting; inmiddels uit de hand te koop.

Informatie ten kantore van Wijne & Barends, scheepsmakelaars te Delfzijl en notaris J.C. Jentink.

NRC 01 april 1898

Winschoten, 30 maart. De Nederlandse bark VICTORIA, laatst gevoerd door kapt. Eefting, thans liggend te Hamburg, is uit de hand verkocht aan een Duitse reder.

JAN KRISTIAANS EILTS**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan Kristiaans Eilts werd geboren ca. 1828 te Delfzijl als zoon van kapitein Eilt Kristiaans Eilts en Janna Derks Visser.

Hij trouwde te Appingedam op 26 april 1855 als buitenvaarder met Jantje Eikema, geboren te Uithuizen ca 1835 als dochter van Jacob(us) Brontsema van Eikema en de pelmolenaarsche Antje Sibrands Bruins. Zij hertrouwde op 29 april 1864 te Appingedam (29 jaar) met de buitenvaarder Roelf Oosterveld, geboren te Woldendorp als zoon van Jan Okkes Oosterveld en Geessien Roefs Oosterveld.

Jan Kristiaans overleed te Appingedam op 26 november 1862, oud 34 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Eilts was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl in de periode 1851 t/m 1864 met vlagnummer 76

De schepen

Bouma vermeldt J.C.Eilts als gezagvoerder gedurende:

- * 1850 t/m 1854 van de bark-kof "Udonia", gebouwd in 1828, bouwplaats niet vermeld, 159 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip voer in 1855 voor H.T.Doorbosch te Groningen en was herdoopt in "Annette Cornelia";
- * 1856 t/m 1862 van de kof "Jantje Eikema" ex Cornelis, gebouwd in 1828 te Joure, 133 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl is steeds sprake van Jan Christiaans. Als woonplaats is Delfzijl vermeld.

Het overzicht van deze monsterrollen luidt:

- * 1858-1859 kapitein op de kof "Jantje Eikema" 29-31 jaar.

Nadere bijzonderheden

Algemeen Handelsblad 06 maart 1855

Advertentie. Op de 15^e maart 1855 zal te Delfzijl openbaar verkocht worden het kofschip UDONIA, bevaren door kapt. J.C. Eilts, groot 158 zeetonnen.

De kof "Jantje Eikema" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Eilts

EILT/AILT CHRISTIANS EILTS**Burgerlijke Stand gegevens**

Ailt Christians werd geboren ca. 1795 te Nordeneij (Dtl.) als zoon van de schipper Christian Jacob Ailts en Antje Jacobs.

Hij trouwde te Delfzijl op 10 februari 1825 met Janna Derks Visser, geboren te Uitwierde ca 1802 als dochter van Derk Jans en Harmina Jans.

In geboortekten van kinderen wordt de naam van de vader gespeld als Eilt Christiaans Eilts.

Janna Derks Visser overleed te Delfzijl op 02 april 1850, 48 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.C.Eilts was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 5 in de periode 1833 t/m 1850.

De schepen

Bouma vermeldt E.C.Eilts als gezagvoerder gedurende:

- * 1831 t/m 1849 van de kof "Geertruida Smit", gebouwd in 1831 te Delfzijl, 140 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip voer in 1850 voor kapitein/eigenaar G.Albers en was herdoopt in "Geziena Helena".

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Eilt Christiaan ook vermeld als Eilt C. Als woonplaats is één keer Delfzijl vermeld.

Het overzicht van deze 3 rollen luidt:

- * 1837-1844 kapitein op de kof "Geertruida Smit" 42-49 jaar

JACOBUS EILTS**Burgerlijke Stand gegevens**

Jacobus Eilts werd geboren 03 oktober 1861 te Appingedam als zoon van kapitein Jan Christiaans Eilts en Jantje Eikema.

Hij trouwde op 27 juni 1891 te Sappemeer als buitenvaarder met Margaretha Catharina Koenes, geboren 24 december 1870 te Sappemeer als dochter van Koeno Koenes en Reinderdina Schut.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Eilts was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 74 in de periode 1890 t/m 1900.

De schepen

Bouma vermeldt J.Eilts als gezagvoerder gedurende:

- * 1892 t/m 1895 van de bark “Heveskes II”, ex Irma, ex Libertas, ex Pymont, gebouwd in 1866 te Brake, 390 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes.

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl worden de namen Jacob en Jacobus vermeld. Als woonplaats is Delfzijl vermeld. Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1876	kok op de kof “Elisabeth Jantina”, kapt. P.E.Oosting	14 jaar
* 1877	lichtmatroos op de schoener “Cornelia”, kapt. J.Nieuwenhuis	15 jaar
* 1878	lichtmatroos op de kof “Catharina”, kapt. J.J.Valom	16 jaar
* 1879	lichtmatroos op de galjoot “Libra”, kapt. A.Rasker	17 jaar
* 1880	lichtmatroos op de brik “Elisabeth Jantina”, kapt. A.J.Jager	18 jaar
* 1882	matroos op de brik “Moree”, kapt. R.Balkema	20 jaar
* 1884	2 ^{de} stuurman op de bark “Pauline”, kapt. P.Deisz	22 jaar
* 1887	kapitein op de bark “Amanda”	25 jaar
* 1888-1889	kapitein op de bark Pauline”	26-27 jaar
* 1891-1893	kapitein op de bark “Heveskes II”	28 -30 jaar

De zeemansloopbaan

Jacobus startte zijn loopbaan als kok op zijn 14de jaar. Via de gebruikelijke subalterne rangen werd hij gezagvoerder met 25 jaar op driemasters en bleef dat tot zijn 30ste. Zijn zeemanscarrière duurde ruim 15 jaar.

SIMON EEKENS

Burgerlijke Stand gegevens

Simon Eekens werd geboren 01 augustus 1818 te Farmsum als zoon van de landgebruiker Lucas Eekens en Fennechien Derks Hofman.

Simon Lu~~ka~~s E~~ek~~ens trouwde te Delfzijl op 25 augustus 1846 als schipper met Ludina Edes Bos, geboren te Delfzijl 18 oktober 1819 als dochter van de schipper Ede Hindriks Bos en Pietertje Edeling. Zij hertrouwde op 02 maart 1859 te Delfzijl met schipper Gerke Stoffer Folkers. Zij overleed op 16 januari 1897 te Groningen, 77 jaar. Simon Lucas overleed op 03 oktober 1853 ten oosten van Greenwich op zee, 35 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.L.Eekens (in de ledenlijsten geschreven als Ekens) was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 72 in de periode 1849 t/m 1853.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt S.L.Ekens als gezagvoerder gedurende:

- * 1847 t/m 1853 van de kof “Elisabeth Johanna”, gebouwd in 1846 te Veendam, 109 ton o.m., varend voor C.R.Vaillant te Amsterdam. De kapitein overleed in 1853. Het schip voer in 1854 voor kapitein/eigenaar F.Hoff te Delfzijl en was herdoopt in “Grietje Bos”.

In Delfzijl zijn 3 monsterrollen met de naam Simons Lucas E(e)kens, alle met als woonplaats Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	matroos op de smak “Anna Catharina”, kapt. Arend H.Post	20 jaar
* 1839	lichtmatroos op de kof “Johanna”, kapt. Agustinus van Aken	20 jaar
* 1840	matroos op de kof “Broederliefde”, kapt. Jan K. Romelingh	23 jaar.

MELLO van EMMEN

Burgerlijke Stand gegevens

Mello van Emmen werd geboren te Oude Pekela op 21 maart 1815 als zoon van de koopman Hinderikus van Emmen en Trijntje Melles Pot.

Hij trouwde op 07 januari 1840 te Oude Pekela als schipper met Geessien Koerts Middel, geboren 23 maart 1819 te Oude Pekela als dochter van schuitenvoerder Koert Jans Middel en Trijntje Berends Smit. Zij overleed te Oude Pekela op 15 maart 1843, 23 jaar

Mello hertrouwde op 31 juli 1846 te Oude Pekela als schipper met Imke Bennema, geboren te Winschoten op 14 april 1816 als dochter van de goud- en zilversmid Berend Bennema en Pieterke Julles Lesterhuis.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

M.van Emmen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 61 in de periode 1849 t/m 1851.

een

M.H. van Emmen was effectief lid van het zeemanscollege "Voorzorg" te Nieuwe Pekela met vlagnummer 77 in de periode 1841 t/m 1849

De schepen

Bouma vermeldt M. van Emmen als gezagvoerder gedurende:

* 1847 t/m 1848 van de schoenerkof "Wiea Geziena", gebouwd in 1847 te Pekela, 189 ton o.m., varend voor E.J.Zelling te Eexta. Het schip voer in 1849 voor W.W.Pott te Pekela en was herdoopt in "Jantina".

Het Gemeentearchief van Delfzijl bevat maar 1 monsterrol met de naam van Mello Hendrikus van Emmen, 31 jaar uit Oude Pekela, uit 1847, als kapitein op de schoenerkof "Wiea Gesina".

Overige bijzonderheden

Algemeen Handelsblad 13 december 1848

Advertentie Op 3 januari 1849 zal te Wildervank openbaar worden verkocht het schoenerkofschip, genaamd WIEA GEZIENA, onder Nederlandse vlag gevoerd geweest door kapt. A.H. (*sic*) van Emmen, thans liggende te Amsterdam, groot 100 lasten of 189 zeetonnen, in 1847 gebouwd te Oude Pekela.

REMMELT REMMELT ENGELSMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Remmelt Remmelts Engelsman werd gedoopt te Veendam op 31 maart 1799 als zoon van koopman Remmelt Remmelts Engelsman "de jonge", en Beerta Jacobs Stuut.

Hij trouwde als schipper te Delfzijl op 07 januari 1823 met Trijntje Willems Groeneboom, geboren te Delfzijl ca. juni 1801, als dochter van Willem Johannes/Jans Groeneboom, sluis- en havenmeester te Delfzijl, en Jantje Henses Vriezema. Zij overleed te Delfzijl op 22 februari 1832 te Delfzijl, 30 jaar.

Hij hertrouwde te Delfzijl op 12 september 1833 met zijn schoonzuster Willembina Willems Groeneboom, geboren te Delfzijl op 16 mei 1810 als dochter van Willem Johannes Groeneboom en Jantje Henses Vriezema. Willembina hertrouwde op 09 april 1844 te Delfzijl met de timmerman Hinderikus Jans Delken.

Willembina overleed te Delfzijl op 17 oktober 1879, 69 jaar.

Gezien de hêrtrouw van Willembina moet Remmelt vóór 1844 zijn overleden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.R.Engelsman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 6 in de periode 1833 t/m 1836.

De schepen

Bouma vermeldt R.R.Engelsman als gezagvoerder gedurende:

* 1830 t/m 1836 van de smak "Catharina", gebouwd in 1822, bouwlocatie niet vermeld, 73 ton, eigenaar niet vermeld, varend vanuit Veendam. Het schip is vergaan op Guernsey;

- * 1828 t/m 1836 van de kof “Vrouw Catharina”, gebouwd in 1827, bouwplaats niet vermeld, 107 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam. Het schip is in 1836 vergaan.

Geen schepen gevonden in de site monsterrollen van het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen.

HARMANNUS POSTHUMUS FOLGERING

Burgerlijke Stand gegevens

Harmannus Posthumus Folgering werd geboren op 09 januari 1838 te Solwerd/Appingedam als zoon van de houthandelaar Theodorus Hindrikus Folgering en Catharina Meijer.

Hij trouwde te Appingedam op 26 november 1872 als scheepskapitein met Theodora Elisabeth Jacoba Kuiper, geboren op 08 juni 1840 te Uithuizen als dochter van de koopman Johannes Harms Kuiper en Johanna Heikes Lening. Zij overleed te Groningen op 05 januari 1926, 85 jaar.

Harmannus overleed te Groningen op 08 januari 1929, 90 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.P.Folgering was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 61 in de periode 1877 t/m 1879.

De schepen

Bouma vermeldt H.(P.) Folgering als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 van de kof “Spruit”, gebouwd in 1847 te Pekela, 139 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1872 verongelukt;
- * 1874 t/m 1877 van de schoenerkof “Theodora” ex Hillechiena, gebouwd in 1853 te Hoogezand, 141 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

In de 15 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harmannus Posthumus ook vermeld als Harmannus P. en met de initialen H.P. Als woonplaats is Appingedam genoemd.

Het overzicht van de rollen luidt:

* 1853	kok op de kof “Sijlina Titia”, kapt. H.J.Schreuder	15 jaar
* 1860	stuurman op de galjoot “Jantina”, kapt. H.D.Douwes	22 jaar
* 1870	stuurman op de schoener “Cornelia”, kapt. J.U.Nieuwenhuis	32 jaar
* 1872	kapitein op de kof “Spruit”	34 jaar
* 1873-1876	kapitein op de kof “Theodora”	35-38 jaar

Nadere opmerkingen

De kof “Theodora” zal zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Folgering.

HINDRIK FREESE

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Freese werd geboren op 14 oktober 1833 te Farmsum/Delfzijl als zoon van de aannemer Hinrich Freese en Hinderika de Boer.

Hij trouwde op 25 november 1868 te Delfzijl met Antje Spithost, geboren op 10 september 1836 te Solwerd gem. Appingedam als dochter van Harm Cornelis Spithost en Jantje Jans Houwer. Zij overleed op 17 december 1907 te Wagenborg, gem. Termunten, 71 jaar.

Hindrik overleed te Delfzijl op 20 september 1883, 49 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Freese was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 24 in de periode 1860 t/m 1883.

In ledenlijsten van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl worden als leden opgevoerd H.Freese, H.H.Freese en H.Freese Jr. Uit de analyse van de monsterrollen (zie hierna) is te concluderen dat het steeds om dezelfde persoon gaat.

De schepen

Bouma vermeldt H.Freeze (*Jr*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 t/m 1867 van de schoenerkof "Trekvogel", gebouwd in 1845 te Veendam, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1868 van de 2-mastschoener "Antje Spithorst", ex Westerkwartier, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 166 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1868 gezonken.
- * 1876 t/m 1882 van de kof "Trekvogel", ex Johan Heinrich, ex Harmina Catharina, gebouwd in 1828 te Veendam, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1882 gesloopt;
- * 1882 van de bark "Albertus Blink", ex Hansens Minde, gebouwd in 1842, bouwlocatie niet vermeld, 242 ton o.m., varend voor A.J.Blink te Groningen. Het schip is lek te Stavanger binnen gebracht en afgekeurd.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl wordt ook de naam Hendrik genoemd. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1854	2 ^{de} stuurman op de schoenergaljoot "Jacobus", kapt. A.J.Borst	20 jaar
* 1859-1866	kapitein op de (schoener)kof "Trekvogel"	25-32 jaar
* 1867	kapitein op de kof "Antje Spithorst"	33 jaar
* 1874	stuurman op de brik "Sincerité", kapt. A.E. de Jonge	40 jaar
* 1875-1882	kapitein op de kof "Trekvogel"	41-48 jaar
* 1882	kapitein op de brik "Hansens Minde"	48 jaar
* 1882	kapitein op de brik "Albertus Blink"	48 jaar

De vermelding van het schip "Hansens Minde" in 1882 komt niet in schepenlijst van Bouma voor. Wellicht is het een Duits schip geweest.

Nadere opmerkingen

Hindrik Freese en Antje Spithorst kregen in 1861 te Delfzijl een zoon Hindrik. Deze staat in de lijst van monsterrollen te Delfzijl vermeld als scheepsjongen, lichtmatroos, matroos en stuurman in de periode 1874-1882. Tijdens diens huwelijk op 26 mei 1886 te Delfzijl staat hij te boek als loods.

De kof "Antje Spithorst" is genoemd naar de vrouw van kapitein Freese (*en zal dus Spithorst moeten luiden*).

E.A.FUNEMARK**Burgerlijke Stand gegevens**

De naam Fune(n) mark komt niet voor op de site www.genlias.nl, in de telefoongids van Nederland en op de site www.cbg.nl

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.A.Fune(n)mark (*ook met de initialen E.H.*) wordt als effectief lid vermeld in de ledenlijsten van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 27 in de periode 1864 t/m 1885. In de zeemans almanak van Sweijs wordt hij aangeduid als "vreemde kapitein", dus kennelijk niet van Nederlandse nationaliteit.

De schepen

Bouma geeft geen vermelding van deze kapitein. Ook in de lijst van monsterrollen op de website www.noordelijkscheepvaartmuseum.nl wordt geen kapitein Funnemark/Funemark genoemd.

In de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt hij in de jaargangen 1881 t/m 1885 vermeld als gezagvoerder op het schip de "Maple Leaf".

BERNARD HENDRIK GEERTSEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Bernard Hendrik Geertsema werd geboren op 11 april 1844 te Farmsum/Delfzijl als zoon van Harke Andries Geertsema en Alida Johanna Hinderika Meijer.

Hij trouwde te Delfzijl op 23 november 1871 als scheepskapitein met Diewerke Sebens, geboren te Uitwierde op 27 december 1846 als dochter van de landbouwer Eppe Tammes Sebens en Trientje Derks Leeuw. Zij overleed op 10 juli 1940 te Termunten, 93 jaar.

Bernard Hendrik overleed op 24 december 1915 te Delfzijl, 71 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.H.Geertsema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 48 in de periode 1874 t/m 1906.

De schepen

Bouma vermeldt B.H.Geertsema als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 t/m 1875 van de kof "Alida", ex Titia, gebouwd in 1848 te Hoogezand, 110 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Farmsum;
- * 1877 t/m 1881 van de brik "Nimrod", gebouwd in 1863, bouwplaats niet vermeld, 267 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1882 t/m 1885 van de 3-mastschoener "Dorothea", gebouwd in 1862 te Sunderland, 336 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1886 t/m 1888 van de 3-mastschoener "Alida", ex Dorothea, gebouwd in 1862 te Sunderland, 336 ton o.m., vermoedelijk varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1888 verkocht naar Denemarken;
- * 1889 t/m 1895 van de 3-mastschoener "Alida", ex Woldemir; gebouwd in 1871 te Gutmansbach, 323 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. In 1899 gestrand bij Frederikshavn;
- * 1894 t/m 1898 van de bark "Fortuna", gebouwd in 1863 te Elbing, 428 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1900 t/m 1903 van de 3-mastschoener "Adelaar", ex Allegro, gebouwd in 1859 te Stettin, 301 ton o.m., varend voor A.van Dijk te Delfzijl. Het schip is in 1903 gestrand bij Warnemünde en wrak geraakt.

In de 70 monsterrollen uit Delfzijl wordt Bernard Hendrik ook vermeld als Bernard, Bernardus, Bernard H. en met de initialen B.H.. Als woonplaats is aanvankelijk Farmsum en na zijn trouwen Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1858	kok op de kof "Geziena Ida", G.M.Taaij	14 jaar
*	1862	matroos op de kof "Union", kapt. J.B.Boer	17 jaar
*	1863	matroos op de (schoener)kof "Trekvogel", kapt. H.Freese	18 jaar
*	1864-65	stuurman op de (schoener)kof "Trekvogel", kapt. H.Freese	19-21 jaar
*	1865	stuurman op de kof "Cornelia", kapt. T.Jentsema	22 jaar
*	1865	matroos op de galjoot "Afiena", kapt. N.H.Boswijk	22 jaar
*	1867	stuurman op de kof "Weea", kapt. S.Wortel	23 jaar
*	1867	matroos op de schoener "Felicitas", kapt. G. van der Werff	23 jaar
*	1870-1871	stuurman op de brik "Pelikaan", kapt. W.A. de Jonge	26 jaar
*	1872-1875	kapitein op de kof "Alida"	27-31 jaar
*	1876-1880	kapitein op de brik "Nimrod"	32-36 jaar
*	1881-1884	kapitein op de bark/schoener "Dorothea"	37-39 jaar
*	1885-1887	kapitein op de bark/schoener "Alida"	41-42 jaar
*	1888	kapitein op de bark "Amanda"	45 jaar
*	1889-1893	kapitein op de schoener "Alida"	45-48 jaar
*	1894	kapitein op de bark "Fortuna"	50 jaar
*	1894	kapitein op de bark "Amanda"	50 jaar
*	1895-1900	kapitein op de bark "Fortuna"	51-56 jaar
*	1900-1901	kapitein op de schoener "Adelaar"	56-57 jaar
*	1902	kapitein op de bark "Fortuna"	58 jaar
*	1902-1903	kapitein op de schoener Adelaar"	58-59 jaar
*	1904	kapitein op de bark "Fortuna"	60 jaar
*	1904	kapitein op de schoener "Adelaar"	60 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

Bernard deed in zijn subalterne periode ervaring op op minstens een 8-tal kleinere schepen zoals o.a. koffen. Opvallend is ook dat hij na een reis als stuurman in 1865 op een kof, weer terugging naar de rang als matroos op een wat groter schip. Is dat als een leerperiode te zien?

Als kapitein had hij grotere schepen. Aan het eind van een respectabele loopbaan van meer dan 45 jaar lijkt hij frekwent van schip te wisselen, maar het is ook mogelijk dat hij soms geen reizen maakte, maar toezicht had op een opgelegd schip. Het gering aantal bemanningsleden, vermeld op de monsterrol, duiden op die situatie. Zijn laatste jaar met vermelding op een monsterrol was 1904 en daar hij in 1915 is overleden, heeft hij na zijn zeemansloopbaan nog een "pensioenperiode" gekend.

Nadere opmerkingen

In 1863 was het schip (*Fortuna*) bij de werf van Gustav Fechter, gelegen op de Klugenbauholzof, in Elbing (Oost-Pruisen) van stapel gelopen. ... De bark was geschikt voor de vaart op de Atlantische Oceaan en gebouwd voor een zogenaamde "Partenrederei", waarin in 1894 als partners deelnamen: de koopman en consul Fritz Dultz, de kapitein Eugen Neumann, de zeilmaker Peter Leidtke - allen uit Pillau -, alsmede de machinefabrikant Ferdinand Schichau uit Elbing en de kapitein Heinrich Rudolf Unruh uit Balga. De laatste had van 1886 tot 1894 over het schip het commando gevoerd. Door het overlijden van kapitein Neumann had men besloten de bark te verkopen. De Delfzijlster reder Bernard Hendrik Geertsema bereikte met de aandeelhouders een accoord. De verkoop vond te Pillau plaats op 18 april 1894 (*voor 8500 DM*) ... De bark werd aanvankelijk gevoerd door kapitein/eigenaar B.H. Geertsema, doch later kreeg kapitein L. Veldman hierover het commando.

p 146 e.v Uit *R.K.Mast Onder zeil en stoom. De zeemansjaren van de Delfzijlster kapitein J.T. Bogeholt (1896-1915)*, Heveskes Uitgevers, Groningen. 2003. 180 pp.

De steeds terugkomende scheepsnaam naam "Alida" in de reeks van kapitein Geertsema zou kunnen refereren naar zijn moeder.

NRC 02 april 1899

Delfzijl, 31 maart. Volgens alhier ontvangen berichten, is het Nederlandse schip ALIDA, kapt Geertsema, als geheel verloren te beschouwen.

Provinciale Groninger Courant 06 december 1899

Delfzijl, 6 december. Het Nederlandse 3-mast schoenerschip ADELAAR, groot 295 bruto registerton, gevoerd geweest door kapt. Middel, is onderhands aangekocht door de heren B.H. Geertsema, scheepskapitein, en A. van Dijk, scheepsmakelaar, beide te Delfzijl. Prijs geheim.

DAVID GELTES GELTES**Burgerlijke stand gegevens**

Geen gegevens gevonden.

Gezien de leeftijdsopgave in de monsterrollen is David G. geboren ca. 1834/1835.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

D.G. Geltes was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 66 in de periode 1877 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt D.G. Geltes als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 t/m 1866 van de tjalk "Jacoba Catharina", ex Sophia, gebouwd in 1844 te Sappemeer, 46 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1866 gezonken;
- * 1868 van de smak "Jacoba Catharina", ex Madonna, gebouwd in 1862, bouwlocatie niet vermeld, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1868 gestrand en wrak geraakt;
- * 1874 t/m 1880 van de schoenerkof "Jacoba Vos", ex Lambertus, gebouwd in 1849 te Papenburg, 134 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1880 in de Noordzee gezonken;
- * 1881 t/m 1882 van de brik "Jacoba Vos", ex Dawn, gebouwd in 1866 te Arbroath, 216 ton o.m., varend voor H. Mensinga te Delfzijl. Het schip is in 1882 op de rede van Motrel gestrand;

- * 1883 van de galjoot “Twee Broeders”, ex Haberdina, gebouwd in 1851 te Hoogezand, 133 ton, varend voor J.J.Koerts te Pekela. Het schip is in 1883 bij Kragerø zwaar lek op het strand gezet en afgekeurd.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt David Geltes ook vermeld als David en David G. Als woonplaats is Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849-1850	kok op de tjalk “Twee Gezusters”, kapt. G.J.Geltes	15 jaar
* 1869	stuurman op de schoener “Geessien Schreuder”, kapt. G.G.Albers	32 jaar
* 1875-1880	kapitein op de galjoot/kof “Jacoba Vos/Jakoba Vos”	41-45 jaar
* 1880-1883	kapitein op de brik “Jacoba Vos/Jakoba Vos”	46-48 jaar
* 1892	stuurman op de bark “Gerhardus”, kapt. W.Bruijn	57 jaar
* 1894	stuurman op de schoener “Agatha”, kapt. J.Valom	60 jaar
* 1895	stuurman op de schoener “Trijntje”, kapt. J.Valom	60 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

In de serie monsterrollen zitten aanzienlijke onderbrekingen, zoals 1850-1869-1875 en 1883-1892 hetgeen er op duidt dat David vanuit andere havens dan Delfzijl heeft gevaren.

Na een periode waarin hij gezagvoerder was, is heeft hij weer dienst genomen als stuurman. Volgens Bouma is hij na de “Twee Gebroeders” geen gezagvoerder meer geweest en is hij wellicht na 1883 in een lagere rang gaan varen.

Zijn zeemanscarrière heeft derhalve minstens 45 jaar geduurd, een respectabel lange periode.

LODEWIJK GEVEKE

Burgerlijke Stand gegevens

Lodewijk Geveke werd geboren op 19 april 1817 te Koudum-Hemelumer Oldeferd als zoon van Harmannus Geveke en Gelkje Wiegers Visser.

Hij trouwde te Delfzijl op 25 mei 1853 als stuurman met de winkeliere Wubinna Pieterella Douwes, geboren te Amsterdam ca. 1817 als dochter van “Schiffs-kapitain” Pieter Douwes en Hendrikje Jans. Zij was weduwe van kapitein Lucas Poppes Strating, die in 1853 op zee overleed. Wubbina overleed te Delfzijl op 18 juni 1860.

Lodewijk hertrouwde te Harlingen op 23 januari 1868 met Sjieuwke Groenewoud, geboren te Harlingen op 17 december 1826 als dochter van Gerhardus Sybrandus Groenewoud en Apollonia Hendriks Balk. Lodewijk verhuisde op 16 januari 1883 van Harlingen naar Nieuwer-Amstel. In het Bevolkingsregister staat dat hij op 17 juni 1862 alleen naar Noord-Amerika is vertrokken. Deze mededeling is doorgehaald

Sjieuwke Geveke-Groenewoud verhuisde op 03 november 1883 met haar kinderen Apolonia en Wieger van Harlingen naar Nieuwer-Amstel.

Gegevens van Ir. H.R. van der Woude, Zuidlaren, november 2006.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.H.Geveke was effectief lid van het zeemanscollege “De Herkenning” met vlagnummer 30 in de periode 1856 t/m 1861.

De schepen

Bouma vermeldt L.H.Geveke als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 van de kof “Berendina”, gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 125 ton o.m., varend voor J.T.Houtman te Delfzijl. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd gaande naar Noorwegen.

In de 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lodewijk Harmannus ook vermeld als Lodewijk H. en met de initialen L.H.. Als woonplaats worden Delfzijl en Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1854	kapitein op de kof “Vrouw Berendina”	36 jaar
* 1857	stuurman op de kof “Geziena Ida”, kapt. G.M.Taaij	39 jaar
* 1858	stuurman op de kof “Eendragt”, kapt. D. de Witt	40 jaar
* 1859-1861	matroos op de kof “Tjitske”, kapt. E.Bos	42-44 jaar
* 1862	stuurman op de kof “Maria Edina”, kapt. L.E.Stamhuis	45 jaar
* 1866	stuurman op de kof “Hillechiena”, kapt. E.Scherphuis	49 jaar
* 1866	stuurman op de kof “Mettina Jacobina”, kapt. H.W.Dijken	49 jaar

* 1867 matroos op de kof "Weea", kapt. S.S.Wortel

50 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

Lodewijk wordt in de monsterrollen uit Delfzijl voor het eerst genoemd op 36 jarige leeftijd. Hij zal zijn vroegere zeemansloopbaan vanuit andere havens hebben uitgeoefend. De kapiteins periode duurde maar kort en daarna vervolgde hij zijn carrière in subalterne rangen van stuurman en matroos, alle op kleinere schepen

FILIPPUS GLIMMINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Filippus Glimminga werd geboren te Delfzijl 21 december 1833 als zoon van Roelf Glimminga en Frouke Philippus Balkema.

Hij trouwde te Delfzijl als scheepskapitein op 30 november 1864 met Hinderika Roelfzema, geboren op 07 januari 1834 te Delfzijl als dochter van Harmannus Gerrits Roelfzema en Geertruida Takes Schuitema. Zij overleed op 08 december 1917 te Delfzijl, 83 jaar. Als haar relatie wordt genoemd Filippus Glimminga.

Filippus overleed te Delfzijl op 25 december 1907, oud 74 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Filippus Glimminga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 32 in de periode 1866 t/m 1898.

Filippus Glimminga uit Delfzijl was effectief lid van het zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" te Dordrecht met vlagnummer 5 in de periode 18 juni 1874 t/m 25 december 1907.

In de notulen van de Bestuursvergadering van het Dordtse zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" dd 22 oktober 1891 wordt besloten het effectieve lid Glimminga wegens behoeftige omstandigheden voorlopig vrij te stellen van contributiebetaling.

In de notulen dd. 15 november 1901 staat de mededeling dat kapitein Glimminga heeft bericht voortaan de contributie weer te zullen betalen, met dan voor de vrijstelling die hij heeft genoten.

In het kasboek van het Dordtse zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" staat dd. 17 januari 1908 een uitgave van f 300,- aan de weduwe Glimminga. Deze eenmalige uitkering aan erven van overleden effectieve leden is reglementair bepaald en is in de loop van de jaren verhoogd tot f 300,-.

Per 01 februari 1908 start een maandelijkse uitbetaling van f 5,03 aan de weduwe F.Glimminga. Op 01 juli 1908 wordt dat gewijzigd in een driemaandelijks uitkering van f 15,10 tot zeker in 1913.

In een brief dd 01 december 1913 van secretaris Uhlrich van het Dordtse zeemanscollege aan de burgemeester van Delfzijl wordt gevraagd hoe de omstandigheden van de wed. Glimminga zijn. De burgemeester antwoordt dat zij in behoeftige omstandigheden verkeert.

De schepen

Bouma vermeldt F.Glimminga/Glimminga/Grimminga als gezagvoerder gedurende:

- * 1866 t/m 1867 van de galjoot "Hendrika", gebouwd in 1864 te Delfzijl, 129 ton o.m., varend voor J.G.Engelsman te Veendam. Het schip is in 1867 gestrand en wrak geraakt;
- * 1875 t/m 1876 van de bark "Merwede", ex Edvire, gebouwd in 1863 te Sunderland, 344 ton o.m., varend voor S.M.Hugo van Gijn te Dordrecht. Het schip is in 1876 gestrand op Vlieland, afgebracht en verkocht;
- * 1878 t/m 1883 van de schoenerbrik "Odin", ex Anna Maria", gebouwd in 1860 te Amsterdam, 205 ton o.m., varend voor S.M.Hugo van Gijn te Dordrecht. Het schip is in 1883 verkocht naar Zweden;
- * 1885 t/m 1888 van het 3-mastschip "Ortelius", gebouwd in 1857 te Alblasterdam, 743 ton o.m., varend voor H.J.Plant & C° te Schiedam;
- * 1890 van de bark "Frieda Grampp", ex Granville, gebouwd in 1868 te Sestri, 499 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip werd in 1891 herdoopt in "Heveskes. (Bouma administreert hem als kapitein F.Grimminga)
- * 1891 van de bark "Heveskes", ex Frieda Grampp, gebouwd in 1868 te Sestri, 496 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt de familienaam geschreven als Glimminga of Glimminga. De voornaam is Filippus met één keer de toevoeging van de iniaal G. Dit zal de iniaal R moeten zijn. Als woonplaats is steeds Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848	kok op de smak "Libra", kapt. Harm G.Greven	14 jaar
* 1849	kajuitwachter op de kof "Jantina Catharina", kapt. Nicolaas J.Smaal	15 jaar
* 1851	matroos op de kof "Catharina", kapt. Roelf H.Veling	17 jaar
* 1852	kok op de kof "Twee Zusters", kapt. Egbert R. Huisman	18 jaar
* 1858	stuurman op de bark "Baron Forstner van Dambenoy", kapt. N.Cruimel	24 jaar
* 1865	kapitein op de galjoot "Hinderika"	31 jaar
* 1868	stuurman op de bark "Martje Doornbos", kapt. Antonie de Jong	34 jaar
* 1889	kapitein op de bark "Frida Grampp"	55 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

Filippus heeft van jongs af aan alle rangen heeft doorlopen van kajuitwachter tot aan kapitein. In de zeventiger en tachtiger jaren zal hij vanuit havens in de Rotterdams-Dordtse regio hebben gevaren. Zij gehele carrière duurde zeker ruim 40 jaar, maar gezien de opmerkingen in het archief van het zeemanscollege in Dordrecht is hij in behoeftige omstandigheden geraakt.

JAN GNODDE

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Gnodde werd geboren op 10 februari 1835 te Martenshoek/Hoogezand als zoon van Harm Jans Gnodde en Aukjen de Vries.

Hij trouwde op 13 januari 1863 te Sappemeer met met Diewerdina Meints, geboren op 30 november 1841 te Sappemeer als dochter van Meerten Meints en Marieke Hooghout. Zij overleed te Sappemeer op 30 juni 1864, 22 jaar.

Jan hertrouwde te Delfzijl op 12 augustus 1869 als scheepskapitein met Jantje van der Zijl, geboren op 15 november 1828 te Delfzijl als dochter van Evert Cornelis van der Zijl en Wea Simons van der Zwaag. Jantje was in 1853 te Delfzijl getrouwd met de scheepskapitein Johannes Pieters Roelfsema, die overleed in 1861 te Delfzijl, 31 jaar. Jantje overleed op 12 maart 1924 te Delfzijl, 95 jaar.

Jan Gnodde overleed te Delfzijl op 24 januari 1890, 54 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Gnodde was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 30 in de periode 1871 t/m 1878

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Gnodde als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 t/m 1870 van de kof "Doggerboot", gebouwd in 1862 te Sappemeer, 67 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Hoogezand;
- * 1870 t/m 1873 van de kof "de Zwaan", gebouwd in 1858 te Middelburg, 158 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1873 verkocht naar Duitsland;
- * 1875 van de kof "Voorwaarts", ex Broederschap, ex Friesland, gebouwd in 1840 te Lemmer, 130 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

Het Gemeentearchief van Hoogezand-Sappemeer bevat 1 monsterrol uit 1867 met schipper Jan Harms Gnodde (geen leeftijd en woonplaats vermeld) op de kof "Doggerboot".

Nadere opmerkingen

Amsterdamsche Courant 22 mei 1844

Amsterdam, 21 mei. Het schip OUDE WERF, kapt. Goosens, in ballast van de Lemmer naar Drammen, is in de nacht tussen de 12^e en 13^e dezer 3 mijl benoorden Ringkjoebing gestrand en wrak geworden, doch de equipagie gered en de inventaris geborgen.

JAN JANS GOOSSENS

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Jans Goossens werd geboren op 14 mei 1813 te Nieuwe Pekela als zoon van schipper Jan Berends Goossens en Lummegien Alberts Hubert. Hij was de jonger broer van kapitein Berend Goossens.

Hij trouwde te Nieuwe Pekela op 06 januari 1836 als zeeman met Geertruida Hindriks Boon, geboren op 19 oktober 1813 te Nieuwe Pekela als dochter van de landgebruiker Hindrik Jans Boon en Klaassien Abrahams. Zij overleed op 26 april 1855 te Nieuwe Pekela, oud 41 jaar.

“Op 29 aug. 1865 is bij mij, K.M.Brouwer, ambtenaar van de Burgerlijke Stand in de gemeente Nieuwe Pekela, ingekomen een brief van Zijne Excellentie de Minster van Marine, geleidende een akte van overlijden, waaruit blijkt dat op 21 juni 1863 te Falmouth is overleden Jan Jans Goossens, schipper, laatst gewoond hebbende te Nieuwe Pekela, voerende het Nederlands schoenerschip “Johanna” te Pekela.”

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.J. Goossens (ook *gespeld als Goozens, Gozen*) was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 39 in de periode 1843 t/m 1864

J.J.Goossens (ook *gespeld als Gosens, Goosens, Gozen*) was effectief lid van het zeemanscollege “Voorzorg” te Nieuwe Pekela met vlagnummer 8 in de periode 1843 t/m 1863.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Goos(s)ens als gezagvoerder gedurende:

- * 1840 t/m 1844 van de kof “Oude Werf”, gebouwd in 1820, bouwlocatie niet vermeld, 82 ton o.m., varend voor Kranenborg & Zⁿ te Amsterdam. Het schip is in 1844 gestrand bij Ringköbing;
- * 1852 t/m 1863 van de kof “Geertruida”, gebouwd in 1851 te Wildervank, 109 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela;
- * 1863 t/m 1865 van de 2-mastschoener “Johanna”, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 165 ton o.m., varend voor W.W.Pott te Pekela;

De Delfzijl is één monsterrol uit 1841 op naam van schipper Jan Jans Googens, 28 jaar uit Nieuwe Pekela als gezagvoerder van de kof “Oude Werf”.

Nadere opmerkingen

Dre kof “Geertruida” is wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Goossens.

BEREND JANS GOOSSENS

Burgerlijke Stand gegevens

Berend Jans Goossens werd geboren/gedoopt op 27 juni/03 juli 1808 te Nieuwe Pekela als zoon van schipper Jan Berends Goosens en Lummechien Alberts Hubert. Hij was de oudere broer van kapitein Jan Jans Goossens.

Hij trouwde te Nieuwe Pekela op 16 januari 1826 als zeeman met Aaltje Pieters Koop, geboren/gedoopt op 25 november/04 december 1803 te Nieuwe Pekela als dochter van de schipper Pieter Roelfs Koop en Hinderkien/Hindrikkijn Koerts Dik.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.J.Goossens (ook *gespeld als Goossen, Gozens, Gossens*) was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging”, te Delfzijl met vlagnummer 83 in de periode 1851 t/m 1864

B.J.Goossens (ook *gespeld als Gosens*) was effectief lid van het zeemanscollege “Voorzorg” te Nieuwe Pekela met vlagnummer 22 in de periode 1833 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt B.J.Goossens als kapitein/eigenaar gedurende:

- * 1829 t/m 1838 van de smak “Vrouw Lammechiena”, gebouwd in 1815, bouwplaats niet vermeld, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela;
- * 1845 t/m 1847 van de kof “Alida”, gebouwd in 1839 te Martenshoek, 89 ton o.m., varend voor J.W.Weaver te Pekela. Het schip werd in 1848 herdoopt in “Juffer Ellegonda”;

- * 1847 t/m 1848 van de kof “Onderneming”, ex Johanna Hendrika, gebouwd in 1840 te Veendam, 61 ton o.m., varend voor R.Groot te De Rijk. Het schip werd door dezelfde reder herdoopt in “Afina Jonker” en voer onder kapitein J.Groenewoud;
- * 1848 t/m 1852 van de kof “Juffer Ellegonda” ex Alida, gebouwd in 1839 te Martenshoek, 87 ton o.m., varend voor Kranenburg & Zⁿ te Amsterdam;
- * 1858 t/m 1861 van de galjoot “Albertha Römelingh”, gebouwd in 1857 te Sappemeer, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela.

BONTKO GOSSELAAR

Burgerlijke Stand gegevens

Bontko Gosselaar werd geboren 20 september 1839 te Delfzijl als zoon van Everhardus Bontkes Gosselaar en Janna Willems Groeneboom. Hij was de oudere broer van kapitein Remmelt Gosselaar.

Hij trouwde op 10 februari 1863 te Delfzijl als scheepskapitein met Anna Gransbergen, geboren 13 februari 1847 te Delfzijl als dochter van de broodbakker Kornelius Gransbergen en Aaffien Tjapkes Leeuwe. Zij overleed te Delfzijl op 23 oktober 1908, 61 jaar.

Bontko overleed op 30 januari 1888 te Delfzijl, 48 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Bontko Gosselaar was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 18 in de periode 1870 t/m 1888.

De schepen

Bouma vermeldt B.Gosselaar als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 t/m 1874 van de kof “Elisabeth”, ex Dirkje, gebouwd in 1832 te Hoogezand, 122 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1875 t/m 1878 van de galjoot “Anna”, ex Catharina, ex Gerberdina, gebouwd in 1860 te Pekela, 127 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip werd in 1879 bevaren door kapitein/eigenaar T.Visser en was herdoopt in “Jantje”;
- * 1879 t/m 1881 van de 2-mastschoener “Elisabeth”, ex Anna Maria Henriëtte”, gebouwd in 1854 te Amsterdam, 190 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
Bouma vermeldt dit schip van 1875 t/m 1881 onder kapitein Remmelt Gosselaar. Uit de monsterrollen blijkt dat de kapiteinsperioden van Bontko en Remmelt door Bouma zijn samengevoegd
- * 1883 t/m 1887 van de 3-mastschip “Anna”, ex Pallas, gebouwd in 1840, bouwlocatie niet vermeld, 315 ton, varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip is in 1887 wrak geslagen op de Engelsmanplaat.

In de 55 monsterrollen uit Delfzijl wordt Bontko ook vermeld met de initialen B. of B.E.. Als woonplaats is Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	kok op de kof “Grietje Bos”, kapt. F.A.Hoff	16 jaar
* 1856	niet met rang genoemd op de schoenergaljoot “Grietje Bos”, kapt. F.A.Hoff	16 jaar
* 1856	lichtmatroos op de kof “Wubbegina Ikbina”, kapt. G.F.Bloema	16 jaar
* 1858	lichtmatroos op de schoenerkof “Orion”, kapt. J.P.Roelfsema	18 jaar
* 1861	stuurman op de kof “Grietje Huisman”, kapt. M.E.Kuipers	21 jaar
* 1862	matroos op de kof “Geziena Helena”, kapt. G.G.Albers	22 jaar
* 1863	matroos op de kof “Hillechiena Wolkammer”, kapt. K.J.Vos	23 jaar
* 1867	stuurman op de kof “Elisabeth”, kapt. M.Kuipers	27 jaar
* 1868-1873	kapitein op de kof “Elisabeth”	28-34 jaar
* 1874-1877	kapitein op de galjoot “Anna”	34-38 jaar
* 1878-1881	kapitein op de schoener “Elisabeth”	38-41 jaar
* 1882-1888	kapitein op de schoener “Anna”	42-49 jaar

Analyse van de zeeemanscarrière

Bontko begon, zoals gebruikelijk, in een lage rang op jonge leeftijd en klom geleidelijk op naar de positie van gezagvoerder. Hij werd kapitein op zijn 28ste. De zeemansloopbaan van Bontko heeft minstens 33 jaar geduurd en hij heeft tot aan zijn dood toe gevaren.

REMMELT GOSSELAAR

Burgerlijke Stand gegevens

Remmelt Gosselaar werd geboren 05 februari 1842 te Delfzijl als zoon van Everhardus Bontkes Gosselaar en Johanna Willems Groeneboom. Hij was de jongere broer van kapitein Bontko Gosselaar.

Hij trouwde te Delfzijl op 15 januari 1874 als scheepskapitein met Trijntje Kiel, geboren te Farmsum op 18 september 1849 als dochter van de broodbakker Having Luitjens Kiel en Annechien Jacobs Jager. Zij overleed te Delfzijl op 11 april 1945, 95 jaar.

Remmelt overleed te Delfzijl op 13 oktober 1918, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Remmelt Gosselaar was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 34 in de periode 1874 t/m 1905.

De schepen

Bouma vermeldt R.Gosselaar als gezagvoerder gedurende:

- * 1873 t/m 1874 van de brik "Johanna Margaretha (Margrietha)", ex Anne Christine, ex Twee Vrienden, ex Minister Thorbecke, ex St.Michel, gebouwd in 1850 te Vannes, 157 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1875 t/m 1877 van de 2-mastschoener "Elisabeth", ex Anna Maria Henriëtte", gebouwd in 1854 te Amsterdam, 190 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
Bouma vermeldt dit schip van 1875 t/m 1881 onder kapitein Remmelt Gosselaar. Uit de monsterrollen blijkt dat de kapiteinsperioden van Bontko en Remmelt door Bouma zijn samengevoegd
- * 1879 t/m 1881 van de schoenerbrik "Trijntje", ex Victoria, gebouwd in 1858 te Borga, 153 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1882 voor kapitein/eigenaar P.Gransbergen te Delfzijl en was herdoopt in "Hillechiena";
- * 1882 t/m 1896 van het 3-mastschip "Trijntje", ex Maggie, gebouwd in 1852 te Ilfracombe, 299 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 56 monsterrollen uit Delfzijl wordt Remmelt ook vermeld met de initialen R. en R.E..Als woonplaats is Delfzijl/Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1859	lichtmatroos op de kof "Wilhelmina", kapt. J.H.Schreuder	17 jaar
* 1859	lichtmatroos op de kof "Harmonie", kapt. W.Kaijzer	17 jaar
* 1860	matroos op de kof "Eendragt", kapt. D. de Witt	18 jaar
* 1861	lichtmatroos op de kof "Eendragt, kapt. D. de Witt	19 jaar
* 1862	matroos op de kof "Geziena Helena", kapt. G.A.Albers	20 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Bonna Romeligh", kapt. T.Visser	20 jaar
* 1865	stuurman op de kof "Vrouw Clara", kapt. O.J.Post	23 jaar
* 1871	stuurman op de bark "Geessien Schreuder", kapt. G.A.Albers	29 jaar
* 1872-1877	kapitein op de schoener "Elisabeth"	30-35 jaar
* 1878-1881	kapitein op de schoener "Trijntje"	36-39 jaar
* 1882-1896	kapitein op de schoener/bark/brik "Trijntje"	40-53 jaar

Analyse van de zeeemanscarrière

Remmelt begon in de lagere subalterne rang en klom langs de gebruikelijke lijn op naar de positie van kapitein, die hij op zijn 30ste bereikte. Hij heeft de respectabele periode van 14 jaar het gezag gevoerd over de laatste "Trijntje" die in de monsterrollen als 3 verschillende typen zijn aangeduid. Wat betreft de driemasters bark en schoener zal de zijlvoering zijn veranderd. Het type brik past niet in de rij, omdat het een tweemaster is. De tweemastschoener "Elisabeth" is eveneens bevaren door zijn broer Bontko.

De zeemanscarrière van Remmelt heeft (minstens) bijna 40 jaar geduurd met daarna nog zeker 20 jaar aan de wal.

Nadere bijzonderheden

De scheepsnaam "Trijntje" zal refereren aan de vóórnaam van de vrouw van kapitein Gosselaar.

Provinciale Groninger Courant 28 februari 1895

Delfzijl, 27 februari. De driemast schoener TRIJNTJE, groot 299 reg. ton, gebouwd in 1852, laatst gevoerd door kapitein Gosselaar, is verkocht voor NLG 2810 aan kapitein J.J. Valom alhier.

JOHANNES GOËKEN

OOK VERMELD ALS GEUKEN

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Goëken werd geboren 10 december 1839 te Noordbroek als zoon van Johan Goëken en Aaltje Berends Tempel. Vader Johan werd geboren te Wehm in Duitsland.

Hij trouwde te Noordbroek op 17 juli 1870 als schipper met Maria van der Ven, geboren op 11 juni 1842 te Noordbroek als dochter van de koperslager Franciskus Petrus van der Ven en Agina le Jeune.

Johannes overleed te Delfzijl op 08 november 1918, 78 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Goëken was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 44 in de periode 1892 t/m 1914, maar wellicht tot aan zijn dood in 1918. Vermelding van het College te Delfzijl in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart stopt in 1913.

De schepen

Bouma vermeldt J.Geuken als gezagvoerder gedurende:

- * 1890 t/m 1894 van de brik "Victoria", gebouwd in 1866 te Greifswald, 272 ton o.m., varend voor J.Baas te Delfzijl;
- * 1894 t/m 1895 van de schoenerkof "Alberdina", gebouwd in 1833 te Pekela, 145 ton o.m., reder niet vermeld. Het schip werd in 1895 te Christiansand afgekeurd;
- * 1896 t/m 1900 van de galjoot "Agina Alida", ex Harmonie, ex Redite, gebouwd in 1868 te Hoogezand, 152 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in de Noordzee lek gesprongen en gezonken.

In de 41 monsterrollen uit Hoogezand-Sappemeer (1) en Delfzijl (40) wordt Johannes ook vermeld als Jan en met de initiaal J.. Als woonplaats is aanvankelijk Noordbroek opgegeven, de plaats van zijn geboorte en huwelijk, en vanaf het moment dat hij gezagvoerder werd Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1857	lichtmatroos op de kof "Elisabeth Hillena", kapt. J.Gatzen	17 jaar
* 1874	stuurman op de brik "Alberdina", kapt. A.A.Wolkammer	34 jaar
* 1876-1877	stuurman op de brik "Sincerite", kapt. A. de Jonge	36-37 jaar
* 1878	stuurman op de schoener "Loppersum", kapt. Th. Wierenga	37 jaar
* 1879	stuurman op de brik "Anne Betty", kapt. P.J.Deisz	38 jaar
* 1880	stuurman op de schoener "Constance", kapt. A.Smit	38 jaar
* 1880	stuurman op de schoener "Charlotte", kapt. A.Smit	40 jaar
* 1881	stuurman op de brik "Jacoba Vos", kapt. D.Geltes	41 jaar
* 1882	stuurman op de schoener "Constance", kapt. A.W.Smit	41 jaar
* 1885	stuurman op de brik "Bengalen", kapt. A.W.Smit	45 jaar
* 1886	stuurman op de schoener "Moree", kapt. R.Balkema	46 jaar
* 1887	stuurman op de schoener "Auburn", kapt. R.Balkema	47 jaar
* 1887	stuurman op de bark "Vereniging", kapt. R.Balkema	47 jaar
* 1888	stuurman op de schoener "Nijverheid", kapt. R.Balkema	48 jaar
* 1889	stuurman op de brik "Bengalen", kapt. A.Smit	49 jaar
* 1890-1894	kapitein op de brik "Victoria	50-53 jaar
* 1895	kapitein op de kof "Albertine"	54 jaar
* 1895	kapitein op de brik "Victoria"	54 jaar
* 1896-1900	kapitein op de galjoot "Agina Alida"	55-60 jaar
* 1900-1901	stuurman op de bark "Nijgestein", kapt. H.Velthuis	60-61 jaar
* 1901	stuurman op de tjalk "Nederland", kapitein L. de Groot	62 jaar
* 1902	stuurman op de bark "Charlotte Anne", kapt. N.Arkema	62 jaar
* 1902	kapitein op de galjoot "Agina Alida"	62 jaar
* 1902	stuurman op de bark "Charlotte Anne", kapt. N.Arkema	61 jaar

* 1903	stuurman op de tjalk "Margrietha Meintina", kapt. W.H.Tattje	62 jaar
* 1903	stuurman op de schoener "Catharina Wilhelmina", kapt. H.Zeven	62 jaar
* 1904	kapitein op de galjoot "Agina Alida"	64 jaar
* 1906	stuurman op de schoener "Mathilde", kapt. J.J.Wegener	66 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

De zeemanscarrière van Johannes heeft bijna 50 jaar geduurd. Er is in de beschikbare monsterrollen een onderbreking van 17 jaar (1857-1874) en in die subalterne periode zal hij vanuit andere havens dan Delfzijl zijn uitgevaren. In zijn periode als stuurman vóór 1890 heeft hij op 13 verschillende, meestal wat grotere, schepen gediend. Hij bereikte de kapiteinsrang op de zeer late leeftijd van 50 jaar.

Na een periode van ca. 10 jaar als gezagvoerder fungeerde hij op gevorderde leeftijd weer als stuurman. Het valt dan op dat hij ook op kleinere schepen als een tjalk heeft gevaren.

Een enkele maal na 1900 wordt hij als kapitein genoemd. Het betreffen dan korte monsterrollen en wellicht heeft hij slechts het toezicht op een opgelegd schip gehouden.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 21 februari 1895

Delfzijl, 16 februari. Het Nederlandse schip ALBERTINE, groot 127 ton, gebouwd in 1893, is heden voor NLG 1100 in veiling verkocht aan kapitein J. Goecken, alhier.

Provinciale Groninger Courant 09 november 1905

Christiansand, 5 november. De Nederlandse kof ALBERTINE, kapt. J. Goecken, van Moss naar Papenburg, die hier op de lading drijvende werd binnengesleept, is afgekeurd. De waarde der lading, die door het zeewater beschadigd en zwart geworden is, wordt op 3175 Kr. geschat. De romp van het schip is zo goed als waardeloos. De waarde van rondhout, tuig en zeilen en verdere inventaris wordt op 350 Kr. geschat.

Rotterdamsch Nieuwsblad 29 maart 1900

Hull, 28 maart. Heden zijn alhier door de Engelse stoomtrawler BRITANIA geland de 6 opvarenden van de Nederlandse schoenergaljoot AGINA ALIDA. Het schip was op 19 maart vertrokken van Delfzijl naar Frederikstad en is lek op de Noordzee op 23 maart in pos. 53°00' N.B. 03°19' O.L. verlaten. Kort nadat het door de bemanning was verlaten, is het schip gezonken. De opvarenden zijn gered door het Engelse stoomschip BOVIC en overgezet op de BRITANIA.

PIETER GRANSBERGEN

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Gransbergen werd geboren te Delfzijl op 26 mei 1855 als zoon van de broodbakker Cornelis Gransbergen en Aaffina Tjapkes Leeuw.

Hij trouwde te Delfzijl op 26 augustus 1880 met Hillechien Stenger, geboren te Farmsum 04 november 1856 als dochter van de scheepskapitein Johannes Stenger en Gesiena Smit. Zij overleed te Farmsum op 06 juni 1888, 31 jaar.

Pieter hertrouwde op 11 december 1889 te Delfzijl als scheepskapitein met Bouwgina Wolkammer, geboren te Farmsum op 26 juni 1858 als dochter van de scheepskapitein Albert Hindriks Wolkammer en Ida Waalkens. Zij was eerder getrouwd met Petrus Johannes Rottinghuis, overleden op de Noordzee in 1883.

Pieter overleed te Farmsum op 04 februari 1901, 45 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.Gransbergen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 2 in de periode 1880 t/m 1901.

De schepen

Bouma vermeldt P.Gransbergen als gezagvoerder gedurende:

- * 1880 van de galjoot "Anna Geertruida", ex Minkiena, ex Geziena Dorothea, ex Geziena, gebouwd in 1855 te Muntendam, 109 ton o.m., varend voor J.T.Leeuw te Delfzijl. Het schip strandde op Falsterbo en werd afgekeurd;
- * 1881 van de schoenerkof "Jantina", ex Engberdina Anna, gebouwd in 1847 te Pekela, 142 ton o.m., varend voor J.J.Stenger te Farmsum;

- * 1882 t/m 1883 van de schoenerbrik “Hillechiena”, ex Trijntje, ex Victoria, gebouwd in 1858 te Borga, 152 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1883 in de Noordzee gezonken;
- * 1884 van de brik “Rose”, gebouwd in 1843, bouwplaats niet vermeld, 254 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is op Bornholm gestrand en als wrak verkocht;
- * 1885 t/m 1886 van de schoenerbrik “Johanna”, gebouwd in 1863 te Elsleth, 200 ton o.m., varend voor C.A.Gransbergen te Delfzijl;
- * 1887 van hetzelfde schip maar nu varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1889 t/m 1892 van de bark “Amanda”, gebouwd in 1854 te Rostock, 258 ton o.m., varend voor T.Gransbergen uit Delfzijl. Het schip werd in 1892 verkocht vermoedelijk naar Duitsland. In 1895 was H.Bergman kapitein en werd het schip afgekeurd te Arendal;
- * 1893 van de bark “Bougiena” ex Pillau, gebouwd in 1863 te Pillau, 430 ton o.m., varend voor T.Gransbergen te Delfzijl.

In de 67 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pieter ook vermeld met de initiaal P.. Als woonplaats is Delfzijl-Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869	kok op de kof “Elizabeth”, kapt. B.Gosselaar	13 jaar
* 1870	kok op de kof “Johan Heindrich”, kapt. A.E. de Jonge	14 jaar
* 1871	kok op de kof “Catharina”, kapt. T.Martens	15 jaar
* 1872	lichtmatroos op de kof “Elizabeth”, kapt. B.Gosselaar	16 jaar
* 1872-1873	lichtmatroos op de schoener “Alida”, kapt. M. van der Werff	17-18 jaar
* 1873-1874	matroos op de schoener “Geertruida”, kapt. C.J.Mandema	18 jaar
* 1874	matroos op de brik “Geessien Schreuder”, kapt. G.G.Albers	19 jaar
* 1874	matroos op de bark “Singapore”, kapt. C.Borst	19 jaar
* 1875	matroos op de bark “Eugenio”, kapt. J.Deiz	19 jaar
* 1875	matroos op de brik “Aurora”, kapt. J. van Buuren	19 jaar
* 1875	matroos op de schoener “Alida”, kapt. M. van der Werff	20 jaar
* 1876-1877	matroos op de galjoot “Anna”, kapt. B.Gosselaar	20-21 jaar
* 1877	stuurman op de schoener “Elisabeth”, kapt. B.Gosselaar	21 jaar
* 1879-1880	kapitein op de “Anna Geertruida”	23-25 jaar
* 1881	kapitein op de kof “Jantina”	25 jaar
* 1882	stuurman op de kof “Cornelia”, kapt. F.J.Teerling	26 jaar
* 1882	kapitein op de schoener “Hillechiena”	26 jaar
* 1882	kapitein op de kof “Jantina”	26 jaar
* 1882-1883	kapitein op de schoener “Hillechiena”	26-28 jaar
* 1883	kapitein op de brik “Pieter Rose”	28 jaar
* 1884-1886	kapitein op de schoener “Johanna”	28-30 jaar
* 1889-1892	kapitein op de bark “Amanda”	33-38 jaar
* 1893	kapitein op de bark “Pillau” (<i>wordt “Bougina”</i>)	38 jaar
* 1893-1901	kapitein op de bark “Bougiena/Bouwgina”	38-45 jaar

Analyse van de monsterrollen

De zeemanscarrière van Pieter Gransbergen duurde minstens 32 jaar. In die periode heeft hij op minstens 17 schepen gevaren, aanvankelijk van een wat kleiner type en geleidelijk aan naar driemasters. Er zijn korte onderbrekingen in de vaarperiodes bv. de overgang van de stuurmansrang naar die van gezagvoerder en de overgang van de “Johanna” naar de “Amanda”. Wellicht heeft hij dan vanuit een andere haven dan Delfzijl gevaren. Ook wordt een commando over een schip soms onderbroken, zoals die op de “Hillechiena” door de “Jantina”. Bij die onderbrekingen was dan sprake van een zeer korte monsterrol en hij zal dan wellicht voor korte tijd toezicht hebben gehad op een opgelegd schip.

Hij bleef actief tot zijn overlijden in 1901.

Nadere opmerkingen

De bark “Bougina” is wellicht vernoemd naar de tweede echtgenote van kapitein Gransbergen.

Provinciale Groninger Courant 11 november 1892

Advertentie. Woensdag 30 november 1892, des avonds te 7 uur zal ten verzoeken van de scheepskapitein P. Gransbergen te Farmsum, ten huize van de Wed. J.M. Veltman te Delfzijl, publiek worden verkocht het in

Nederland thuisbehorende en goed onderhouden barkschip AMANDA, gebouwd te Rostock in 1854, groot 258 reg.ton. Laadt plus minus 130 stander en is liggende in de haven van Delfzijl.
J.C. Jentink, notaris te Delfzijl

Provinciale Groninger Courant 07 juni 1893

Amsterdam, 5 juni. Door kapt. P. Gransbergen te Farmsum is aangekocht het Duitse barkschip PILLAU, groot 470 ton, gebouwd in 1863, thans liggende te Koningsbergen.

HARM DERK GUST

Burgerlijke Stand gegevens

In 1857 overleed te te Wildervank Jantje Harms Gust, 31 jaar, dochter van de schipper Harm Derks Gust en een onbekende moeder.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.D.Gust was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging te Delfzijl met vlagnummer 4 in de periode 1856 t/m 1863.

De schepen

Bouma vermeldt H.D.Gust als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1861 van de tjalk "Vrouw Margaretha", gebouwd in 1842 te Sappemeer, 52 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Sappemeer;
- * 1862 t/m 1867 van de tjalk "Margaretha", gebouwd in 1861 te Sappemeer, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

JAN ALBERTS HANSEN

Burgerlijke Stand gegevens

Een Jan Alberts Hansen werd gedoopt 26 februari 1797 te Veendam als zoon van de schipper Albert Jans en Geertje Manuels.

Jan Alberts Hanssens (zoon van Albert Jans Hanssens en Geertje Manuels) trouwde te Veendam als zeeman op 24 januari 1832 met Sophia Moesker, gedoopt als Sofia te Veendam op 15 november 1801 als dochter van de schipper Jan Willems Moesker en Jantje Wilkes. Zij overleed te Veendam op 24 januari 1883, 81 jaar.

Jan Alberts Hansen overleed te Kerklaan gem. Veendam op 26 januari 1859, 53 jaar. Als beroep is vermeld "schipper".

De doop van Jan Alberts is 10 jaar vroeger dan uit de overlijdensakte is te concluderen

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.A.Hansen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummerr 56 in de periode 1849 t/m 1859.

Jan/J.A.Hansen was effectief lid van het zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" te Veendam met nummer F2 = 31 in de periode 1838 t/m 1853.

De schepen

Bouma vermeldt J.A.Hansen als gezagvoerder gedurende:

- * 1836 t/m 1846 van de smak "Verwachting", gebouwd in 1836, bouwplaats niet vermeld, 59 ton o.m., vermoedelijk varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd komend van Londen. De bemanning is in 1846 te Bremerhaven binnengebracht.

In Delfzijl zijn 2 monsterrollen op naam van Jan Alberts Hansen uit 1842 (36 jaar) en 1844, gezagvoerder op de smak "Verwachting", woonplaats Veendam.

BEEREND HARKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Beerend Harkema werd geboren te Beerta op 09 januari 1822 als zoon van de schipper Jan Berends Harkema en Imke Jans Stuut.

Hij trouwde te Groningen op 20 december 1849 als schipper met de dienstmeid Maiske Folkers, geboren te Groningen op 13 juli 1823 als dochter van schipper Folkert Tonnis Folkers en Sara Willems Schuitema. Zij overleed te Groningen op 27 mei 1858, 34 jaar.

Hij hertrouwde te Groningen op 08 februari 1872 als schipper met Aaltje Bartels, geboren te Groningen op 23 augustus 1830 als dochter van de tuinder Jan Bartels en Geertruida Severijn. Zij was eerder op 07 februari 1856 getrouwd met kapitein Mattheus Kwint. Zij overleed op 22 april 1913 te Enumatil, gem. Zuidhorn, 84 jaar.

Berend is wellicht omgekomen in 1862.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.H.Harkema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 5 in de periode 1856 t/m 1860 (1862?).

De schepen

Bouma vermeldt B.J.Harkema als gezagvoerder gedurende:

- * 1850 t/m 1856 van de tjalk "Goede Hoop", gebouwd in 1840 te Nye Haske, 50 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen;
- * 1854 t/m 1860 van de tjalk "Meiskina", gebouwd in 1854 te Pekela, 64 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen. Het schip is in oktober 1860 gestrand bij Thisted en wrak geraakt;

Beide voorgaande vaarperiodes vertonen een overlap.

- * 1862 van de tjalk "Hermann", ex Jonge Noach, gebouwd in 1860 te Pekela, 42 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in februari 1862 gezonken in de Jade.

Er is te Delfzijl één monsterrol uit 1855 van kapitein Berend Jans Harkema uit Groningen op de koftjalk "Meis Kina". Geen leeftijd vermeld.

Nadere opmerkingen

NRC 05 november 1860

Thisted, 29 oktober. Aangaande de op 4 dezer alhier gestrande schepen MEISKINA, kapt. Harkema (*opm: tjalk, kapt. B.J. Harkema*); en FROUKE DENNEKAMP, kapt. Heins, kunnen wij mededelen, dat beide schepen wrak, doch dat de inventarissen en ladingen grotendeels geborgen zijn.

BERENT GEERTS HAVERBULT

Burgerlijke Stand gegevens

Berent Geerts Haverbult werd gedoopt op 24 augustus 1806 in de Nieuwe Kerk te Groningen als zoon van de zeeman Geert Hindriks Haverbult en Antje Berends.

Hij trouwde te Appingedam op 27 februari 1833 als zeeman met Catharina Harms van der Werf, geboren te Appingedam als dochter van de scheepstimmerman Harm Jans van der Werf en Trijntje Hitjes Amsing.

In een huwelijksakte uit 1857 van zijn dochter Antje wordt hij aangeduid als schipper.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.G.Haverbult was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 24 in de periode 1834 t/m 1836.

De schepen

Bouma vermeldt B.J.Haverbult (*vermoedelijk B.G.*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1831 t/m 1834 van de kof "Vrouw Maria Elisabeth", gebouwd in 1828, bouwplaats niet vermeld, 160 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

HENRICUS HEIKEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Henricus Heikema werd geboren op 05 november 1812 te Appingedam als zoon van Pieter Coerts Heikema en Hermina Jacobs Smit.

Hij trouwde op 25 januari 1843 te Appingedam als koopvaardijkapitein met Margertha Hoving, geboren op 01 juni 1812 te Appingedam als dochter van de touwslager Jan Popkes Hoving en Anje Eisses. Zij overleed op 05 augustus 1871 te Riga, 59 jaar.

Hindrikus Pieters overleed op 25 maart 1875 te Groningen, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.P.Heikema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 57 in de periode 1849 t/m 1862.

De schepen

Bouma vermeldt H.P.Heikema als gezagvoerder gedurende:

- * 1841 t/m 1847 van de kof "Agatha", gebouwd in 1826 te Pekela, 160 ton o.m., varend voor C.M.Nap te Groningen;
- * 1848 t/m 1855 van de kof "Emilie", gebouwd in 1847 te Groningen, 112 ton o.m., varend voor Bunge & Co te Amsterdam. Het schip voer in 1856 voor J.Goedkoop te Amsterdam en was herdoopt in "Noordstar";
- * 1856 t/m 1864 van de brik-galjoot "Emilie", gebouwd in 1855 te Hoogezand, 174 ton o.m., varend voor Bunge & Co te Amsterdam. Het schip is in 1864 verongelukt bij Rio Grande;
- * 1865 t/m 1870 van de schoenerbrik "Astrea", ex Jonkvrouw Geertrui, gebouwd in 1849 te Joure, 184 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Amsterdam;
- * 1871 t/m 1875 op hetzelfde schip maar nu varend vanuit Appingedam.

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hendricus ook vermeld als Henricus Pieters en Hendrik P. Als woonplaats is Appingedam vermeld

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1868-1872 kapitein van de schoener "Astrea" 53-59 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 05 april 1855

Advertentie. C. A. Schröder, makelaar, zal op maandag 23 april 1855 te Amsterdam, des avonds ten 6 ure, in de Nieuwe Stadsherberg aan het IJ, ten overstaan van een daartoe bevoegde beambte, verkopen een extra ordinair welbezeild, in den jare 1847 nieuw gebouwd schoener-kofschip, varende onder Nederlandse vlag, genaamd EMILIE, gevoerd door kapitein H.P. Heikema, volgens Nederlandse meetbrief lang 23 el, wijd 4 el 69 duim, hol 2 el 28 duim, en alzo gemeten op 109 tonnen of 58 lasten. Breder bij inventaris en bericht bij bovengenoemde makelaar, of de cargadoors Nobel & Holzapfel.

Algemeen Handelsblad 16 mei 1855

Hoogezand, 14 mei. Gedurende drie opvolgende dagen zijn van de werf van de heer E.H. Meursing alhier te water gelaten het schoenerschip ALBERDINA, kapt. E.S. Scherpbier, de EMELIE (*opm: EMILIE*), kapt. H.P. Heikema, en de WATERKWARTIER (*opm: schoener WESTERKWARTIER*), kapt. E. de Lange.

GERHARDUS HOBERG

Burgerlijke Stand gegevens

Gerhardus Hoberg werd geboren te Finsterwolde op 22 juli 1840 als zoon van Okko Gerards Hoberg en Oktje Geerts Brink.

Hij trouwde te Finsterwolde op 16 augustus 1872 als zeeman met Aaltje Mulder, geboren 13 januari 1847 te Finsterwolde als dochter van Arend Geerts Mulder en Trientje Bruins. Zij overleed te Finsterwolde op 14 april 1884, 37 jaar.

Gerhardus hertrouwde op 02 december 1891 te Finsterwolde als scheepskapitein met Geessien de Witt, geboren te Delfzijl op 01 december 1862 als dochter van Derk de Witt en Henderika Bolhuis. Zij overleed op 24 augustus 1914 te Groningen, 51 jaar.

Uit een NRC-bericht uit januari 1901 blijkt dat het schip in voorgaande december is vergaan tussen Oslo en Amsterdam. Gerhardus zal bij dat ongeluk zijn omgekomen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.Hoberg was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 21 in de periode 1892 t/m 1901.

G.Hoberg was effectief lid van het zeemanscollege “De Groninger Eendracht” te Groningen met vlagnummer 40 in de periode 1895 t/m 1904.

De schepen

Bouma vermeldt G.Hoberg als gezagvoerder gedurende:

- * 1889 t/m 1892 van de brik “Moree”, gebouwd in 1869 te Perth, 255 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum (door Bouma ook geregistreerd als H.Hoberg);
- * 1893 van de bark “Frans”, ex E.W.Cohoon, gebouwd in 1868 te Pt. Medway in Nova Scotia; varend voor Wijnne & Barends te Delfzijl. Het schip werd in 1894 herdoopt in “Lucina”;
- * 1894 t/m 1900 van de bark “Lucina”, ex Frans, ex E.W.Cohoon, gebouwd in 1868 te Port Medway, Nova Scotia, varend voor Wynne & Barends te Delfzijl. Het schip werd in 1900 vermist.

In de 43 monsterrollen wordt Gerhardus ook vermeld als Geert hetgeen verwarring kan opleveren met zijn broer. Deze bereikte echter nooit de rang van gezagvoerder en uit de leeftijden zijn de identificaties af te leiden. Ook de vermelding op monsterrollen uit 1893 van vrouw en zoon bewijzen dat het om Gerhardus Hoberg gaat.

Als woonplaats is aanvankelijk zijn geboorteplaats Finsterwolde opgegeven. Toen hij in 1889 gezagvoerder werd verhuisde hij naar Farmsum, waar hij ook zijn tweede vrouw trouwde.

5.Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1875	stuurman op de schoener “Reiziger”, kapt. W.J.Alberda	35 jaar
* 1877-1878	stuurman op de brik “Amicitia”, kapt. H.Post	37 jaar
* 1881	zeilmaker op de bark “San Francisco”, kapt. A.Harkema	41 jaar
* 1883	stuurman op de bark “Gebroeders Bunge”, kapt. D.Boer	42 jaar
* 1883	stuurman op de bark “San Francisco”, kapt. A.Arkema	43 jaar
* 1884	stuurman op de schoener “Jantina”, kapt. H.Kruize	43 jaar
* 1884	stuurman op de schoener “Reiziger”, kapt. W.Alberda	44 jaar
* 1888	stuurman op de schoener “Gerredina Wilhelmina”, kapt H.Kaijzer	48 jaar
* 1889-1891	kapitein op de schoener “Moree”	48-50 jaar
* 1892-1893	kapitein op de bark “Frans”	52 jaar
* 1893-1895	kapitein op de bark “Lucina”	52-55 jaar
* 1896	kapitein op de bark “Frans”	55 jaar
* 1896-1900	kapitein op de bark “Lucina”	55-60 jaar

De zeemansloopbaan

Gerhardus zal zijn subalterne rangen hebben bekleed vanuit andere havens dan Delfzijl. Opvallend is dat hij pas op latere leeftijd van tegen de 50 jaar de kapiteinsrang bereikte.

Het gezagvoerderschap in 1896 van de bark “Frans” betrof wellicht een kort toezicht, toen het schip was opgelegd. De monsterrol vermeldt maar 2 namen. Voorts is de vermelding wat vreemd, omdat de “Frans” in 1894 was omgedoopt in “Lucine”. Een verschrijving in de monsterrol?

Er is een monsterrol uit 1904 waarin Gerhardus Hoberg wordt vermeld als gezagvoerder van de “Lucina”. Dat moet een fout zijn, want hij is vrij zeker einde 1900 verongelukt met dat schip.

Tijdens een tocht in 1891 met de schoener “Moree” was zijn broer Geert de stuurman. Ook in de periode van Gerhardus als stuurman komt de vermelding van Geert in lagere rangen, bv. bootsman, voor.

De zeemanscarrière zal ca. 40 jaar hebben geduurd.

Nadere opmerkingen

Tussen 1869 en 1887 voer de 3-mastschoener “Reiziger” onder gezag van kapitein W.J.Alberda.

“In augustus 1884 vaart zij met een lading stro van Delfzijl naar Pernaat bij Cardiff, alwaar na lossing, briketkolen worden ingenomen voor Rio Grande (Brazilië). Het schip vindt tussen februari 1885 en november 1886 in de Braziliaanse kustvaart emplooi, doch krijgt dan een retourlading naar Europa. Op 31 januari 1887 slaat tijdens vliegend stormweer op de Atlantic kapitein W.J.Alberda overboord en verdrinkt. Stuurman G.Hoberg neemt daarna het commando op zich en weet, na een reis van 108 dagen, de gehavender REIZIGER veilig Queenstown en later Liverpool binnen te brengen. Het schip wordt aldaar in het Victoriadok geslept.”

Uit: *Leeman, F.W.G. "Van barkschip tot "Willem Ruys. 120 jaar zeevaart."* Gedenkschrift van de Koninklijke Rotterdamse Lloyd. Rotterdam 1961, 339 pp.

NRC 17 januari 1901

Rotterdam, 16 januari. Volgens telegram van Lloyd's zijn te Lysekil wrakstukken aangedreven, die kenmerken dragen als afkomstig te zijn van het Nederlandse barkschip LUCINA, dat vermoedelijk in de laatste stormen verongelukt is. De bark, kapitein G. Hoberg, 308 ton groot en gebouwd in 1865, was op 11 december 1900 vertrokken van Christiania (opm: Oslo) naar Amsterdam en is sindsdien vermist.

Provinciale Groninger Courant 04 februari 1901

Delfzijl, 2 februari. Men heeft alle hoop op behoud van de alhier thuisbehorende bark LUCINA opgegeven. Vermoedelijk is het schip in de decemberstormen van het vorig jaar met man en muis vergaan. De bemanning bestond uit de volgende personen: G. Hoberg, kapitein; F. Göcken, stuurman; H. Damhoff, matroos; H. Kruizenga, lichtmatroos; H. Borst, lichtmatroos; allen Delfzijlers; F. Groenendaal, kok; L. Schenkel en P. Brouwer. De laatste drie waren Groningers.

Deze opgave van de bemanning klopt met monsterrol 1900-77 van 31 oktober 1900 uit Delfzijl

FREERK ALBERS HOFF

Burgerlijke Stand gegevens

Freerk Alberts Hoff werd geboren te Delfzijl op 12 oktober 1824 als zoon van de schipper Albert Harms Hoff en Geertje Okkes Vos.

Hij trouwde te Delfzijl op 11 januari 1848 als schipper met Grietje Edes Bos, geboren te Delfzijl op 27 maart 1830 als dochter van schipper Ede Hindriks Bos en Tjitske Jans Brouwer. Zij overleed te Delfzijl op 10 januari 1892, 61 jaar.

Freerk overleed te Delfzijl op 13 december 1893, 69 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.A.Hoff (*in de ledenlijsten ook vermeld als T.A.*) was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 62 in de periode 1849 t/m 1876.

De schepen

Bouma vermeldt F.A.Hoff als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1850 van de schoenerkof "Johanna", ex Mercurius, gebouwd in 1834 te Hoogezand, 105 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl+
- * 1854 t/m 1856 van de kof "Grietje Bos", ex Elisabeth Johanna, gebouwd in 1846 te Veendam, 109 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is gestrand op Sicilië;
- * 1856 t/m 1859 van de galjoot "Grietje Bos", gebouwd in 1856 te Delfzijl, 117 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in november gestrand op Gotland.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt als woonplaats van Freerk Alberts Hoff/Hof steeds Farmsum/Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	kok op de smak "Geziena", kapt. Jan H.Mulder	13 jaar
* 1840	kok op de smak "Catharina", kapt. Arend H.Post	15 jaar
* 1848	kapitein op de kof "Johanna"	23 jaar
* 1856	kapitein op de schoenergaljoot "Grietje Bos"	geen leeftijd

Nadere opmerkingen

De schepen met de naam "Grietje Bos" zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Hoff.

NRC 01 december 1859

Rotterdam, 30 november. Wij ontvangen heden per telegraaf het bericht, dat de Nederlandse kof (*opm: schoener galjoot*) GRIETJE BOS, kapt. F.H. Hoff (*opm: F.A. Hoff*), van Memel (*opm: Klaipeda*) naar Antwerpen, op Gothland gestrand en totaal verloren is. De bemanning is gered.

NRC 02 december 18 november 1859

Rotterdam, 1 december. Het op Gothland verongelukte schip GRIETJE BOS, kapt. Hof (*opm: F.A. Hoff*), waarvan wij het bericht gisteren mededeelden, was niet van Memel naar Antwerpen, maar van Riga met een lading vlas naar Duinkerken bestemd.

DERK BERENDS HOUWINK

Burgerlijke Stand gegevens

Derk Berends Houwink werd geboren te Oude Pekela op 27 februari 1820 als zoon van de scheepskapitein Berend Jan Houwink en Hindriktje Harms Spelde.

Hij trouwde op 30 april 1846 te Delfzijl met Harmanna Harms Brakke, geboren 24 september 1824 te Delfzijl als dochter van de scheepskapitein Harm Hindriks Brakke en Hillechien Hindriks Peperboom. Zij hertrouwde op 17 juni 1853 te Delfzijl met de scheepskapitein Andries Sissingh. Harmanna overleed op 25 februari 1901 te Groningen, 76 jaar

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Dr. Houwink was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 58 in de periode 1848-1849.

De schepen

Boum vermeldt D.B.Houwink als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1849 van de kof "Hermannna", gebouwd in 1847 te Pekela, 92 ton o.m., varend voor J.Freeseman Viëtor te Winschoten. Het schip werd in 1849 overvaren door de "Duchesse d'Orleans" bij de Eddystone. De bemanning werd meegenomen naar New York. Het wrak werd door vissers te Sutton Pool binnengebracht en (waarschijnlijk) hersteld (*zie verder bij H.G.Eefing*).

Nadere opmerkingen

NRC 19 mei 1849

Rotterdam, 18 mei. Uit New York wordt onder dagtekening van 1 mei het volgende gemeld: Gisteren kwam alhier binnen het paketschip la DUCHESSE d'ORLEANS, van Havre, aan boord hebbende kapitein D.B. Houwink met vijf man equipage van de Nederlandse kof HARMANNA, te Winschoten te huis behorende. Dit schip, met een lading rozijnen van Samos naar Amsterdam bestemd, was in de nacht tussen 30 en 31 maart bij de Eddystone in het Kanaal door gemelde pakketboot overzeild, zodat alleen de kapitein en de vijf man equipage hebben kunnen worden gered, zonder iets meer dan de klederen aan het lijf. In stede van de geredde personen in een of andere haven in het Kanaal aan wal te zetten, heeft de kapitein der Havre-pakete hen naar Amerika medegenomen. Er liggen op dit ogenblik juist twee Nederlandse schepen in de haven: de bark GRAAFSTROOM en de bark ANNA, beide van Rotterdam, met welke of een van welke de bedoelde kapitein en schepelingen door tussenkomst van de Nederlandse consul de terugreis naar het vaderland zullen doen.

EGBERT RENTES HUISMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Egbert Rentes Huisman werd geboren op 27 november 1803 te Nieuwe Pekela als zoon van Rente Wessels Huisman (landgebruiker) en Annechien Pieters Scheeven.

Hij trouwde op 15 december 1826 te Delfzijl met Albertje Schmaal, geboren/gedoopt te Delfzijl op 17/30 november 1804 als dochter van de schipper Nicolaus Aukens Smaal en Grietje Harms Sjoerds. Zij overleed als Albertje Nicolaas Smaal 02 januari 1865 te Zuidbroek, 60 jaar

Egbert overleed te Delfzijl op 02 januari 1855

In de Provinciale Groninger Courant van 06 en 09 januari 1855 staat de volgende advertentie:

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn dierbare Echtgenoot, EGBERT RENTES HUISMAN, in leven Scheepskapitein, in den ouderdom van 51 jaren, na eene genoegelijke echtvereniging van 28 jaren, mij nalatend twee Kinderen en een aangehuwde Zoon, die met mij dit smartelijke verlies betreuren. DELFZIJL den 2 Januarij 1855. A.N.SMAAL, Weduwe HUISMAN.

Ontleend aan: "De acht generaties S(ch)maal na Katharina Hoepenbinder" door Antonia Veldhuis. *Gruoninga* 44:72-117, 1999 (p. 112/113).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.R.Huisman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 11 in de periode 1833 t/m 1855.

In de Algemene Vergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege “Zeemanshoop” van 15/22 september 1835 werd als effectief lid voorgedragen/benoemd Egbert Rentes Huisman, oud 31 jaar, voerend de kof “Catharina”, wonend te Delfzijl, met adres de heren Nobel & Holtzapfel te Amsterdam, op voordracht van kapitein K.M.Swarts.

Hij voerde de vlagnummers 437 (1835), 324 (1836-1854) en 105 (1854-1855)

De schepen

Bouma vermeldt E.R.Huisman als gezagvoerder gedurende:

- * 1831 t/m 1838 van de schoenerkof “Catharina”, gebouwd in 1829, bouwlocatie niet vermeld, 220 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1848 t/m 1855 van de kof “Twee Zusters”, gebouwd in 1846 te Delfzijl, 98 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd, na het overlijden van kapitein Huisman in 1855, verkocht.

De 4 monsterrollen uit Delfzijl vermelden als woonplaats Hamburg (1838) en voorts Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1838	kapitein van de bark “Hamburg”	34 jaar
*	1846-1852	kapitein op de kof “Twee Gezusters”	42-48 jaar

Nadere opmerkingen

In de notulen van de Bestuursvergadering van het Amsterdamse zeemanscollege “Zeemanshoop” dd 30 november 1837 is een brief vermeld van kapitein E.R.Huisman, waarin hij meldt dat hij zal gaan varen op de bark “Onderneming” “Geheel behorende van Nederlanders, doch varend onder vreemde vlag.” Hij wil deelnemer blijven in het Weldadig Zeemans Fonds “waarop besloten hem de Deelneming slechts voor ééne reize provisioneel toe te staan met Verplichting om bij zijn vertrek daarvan kennis te geven aan het Bestuur, zoo alsmede van zijne terugkomst.”

Betref varen onder Kniphauzer vlag op de bark “Hamburg”, zie hiervoor.

Zeepost 14 februari 1838 – 3

Verkoop van schepen te Delfzijl op 10 februari: het Nederlands kofschip CATHARINA, kapt. E.R. Huisman, verkocht voor NLG 9.660, voor Groninger rekening.

NANTKO HUISMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Nantko werd geboren te Termunten 12 oktober 1818 als zoon van Jan Nantkes Huisman en Antje Klaassens Bos. Hij trouwde op 18 mei 1850 te Bierum als stuurman met Anje Westing, geboren te Bierum 11 maart 1831 als dochter van de koopman Andries Tiddes Westing en Stijntje Reinders Bottema. Zij overleed te Appingedam op 24 februari 1868, 36 jaar.

Nantko hertrouwde op 21 september 1871 te Bierum met zijn schoonzuster Zwaantje Westing, geboren te Holwierde/Bierum op 14 juni 1844 als dochter van Andries Tiddes Westing en Trijntje Hindriks van Buren. Zwaantje overleed op 22 juli 1873 te Termunten, 29 jaar

Nantko overleed op 29 mei 1879 te Termunten, 59 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.J.Huisman was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 84 in de periode 1853 t/m 1896 (*Nantko overleed in 1879 en de vermelding van zijn lidmaatschap tot 1896 kan dus niet juist zijn. Er is geen andere kapitein N.J.Huisman gevonden.*)

De schepen

Bouma vermeldt N.J.Huisman als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 van de kof “Anna Sietzia”, gebouwd in 1851 te Wildervank, 79 ton o.m., varend voor E.H.Roggenkamp te Delfzijl. Het schip is op 06 november 1852, op weg van Petersburg naar Amsterdam, bij Horne gestrand;
- * 1854 t/m 1857 van de 2-mastschoener “Anna Sietzia”, gebouwd in 1853 te Hoogezand, 134 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Holwierde;
- * 1858 t/m 1864 op hetzelfde schip maar nu varend voor E.H.Roggenkamp te Delfzijl;

- * 1865 t/m 1867 wederom op hetzelfde schip, maar nu weer varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1867 gezonken door het ijs;
- * 1868 t/m 1871 van de 2-mastschoener "Anne", gebouwd in 1861 te Sappemeer, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1873 van de 2-mastschoener "Maria Helena", ex Jantje, ex Aurora, gebouwd in 1863 te Sappemeer, 160 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Nantko ook vermeld als Nantko J. en met de initialen N.J.. Als woonplaatsen zijn vermeld Termunterzijl (1845), Termunten (1849) en Appingedam (1861-1865).

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	stuurman op de smak "Catharina", kapt. Arend H.Post	26 jaar
* 1849	stuurman op de kof "Jeltina", kapt. Albert P.Scherpbier	31 jaar
* 1849	stuurman op de kof "Gezina Beerta", kapt. Reinder J.Weaver	31 jaar
* 1861	kapitein op de schoener "Anja Sietsia"	42-45 jaar

Nadere opmerkingen

Harlinger Courant 17 november 1852

DJÖRRING, 6 Nov. De Holl kof Antje Sietsia, kapt. Huisman van St.Petersburg, met Rogge a. Amsterdam bestemd, is hedenmorgen bij Horne gestrand. De bemanning is gered: of het schip behouden kan worden is voor alsnog onzeker.

NRC 25 mei 1853

Rotterdam, 24 mei. De 19^e mei liep te Hoogezand van de werf van J. v.d. Werf met goed gevolg van stapel het schoenerschip ANJA SIETSIA, groot plm. 100 last, gebouwd voor rekening van kapt. N.J. Huisman, van Holwierde, door wie het tevens zal gevoerd worden.

HINDRIK HUSEMANN

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Husemann werd geboren op 23 juli 1847 te Delfzijl als zoon van Johann Wilhelm Töns Henrich Husemann en Antje Vos.

Hij trouwde op 27 februari 1880 te Delfzijl als zeeman met Trijntje de Muinck, geboren op 23 februari 1852 te Weiwerd-Delfzijl als dochter van de landbouwer Ebo Derks de Muinck en Jantje Jans Vennema. Zij was eerder op 13 november 1873 te Delfzijl getrouwd met de zeeman Hendrik Bos. Deze overleed op 10 april 1878 op zee nabij Stromtangen. Trijntje overleed op 17 juni 1902 te Delfzijl, 50 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Husemann was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 11 in de periode 1882 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt H.Huseman als gezagvoerder gedurende:

- * 1881 t/m 1889 van de 2-mastschoener "Concordia", gebouwd in 1852 bij D.Behrens te Brake, 197 ton o.m., varend voor J.Hoffman & Co te Bierum. Het schip is gezonken te Burnt Island.

In de 26 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hindrik ook vermeld als Hendrik. Als woonplaatsen zijn Delfzijl, Uitwierde en Farmsum vermeld. De laatste twee zijn thans buitenwijken van Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869	matroos op de galjoot "Johanna Elisabeth", kapt. J.J.Valom	22 jaar
* 1872	stuurman op de kof "Catharina Gerhardina", kapt. G.H.Folgering	25 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Wilhelmina", kapt. L.Smaal	27 jaar
* 1880-1888	kapitein op de schoener "Concordia"	32-41 jaar
* 1890-1891	stuurman op de schoener "G.T.Raij", kapt. L.Smit	43-44 jaar
* 1892	stuurman op de schoener "Gerretdina Willemina", kapt. B.Visser	45 jaar

De zeemansloopbaan

In een zeemanloopbaan van minstens 20 jaar was hij vanaf zijn 32ste gedurende 8 jaar gezagvoerder, om daarna weer met de stuurmansrang genoeg te moeten nemen.

AREND JAGER

Burgerlijke Stand gegevens

Arend Jager werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 14 januari 1839 als zoon van Jacob Jans Jager en Helena Vos. Hij trouwde te Delfzijl op 06 februari 1867 met Elizabeth Jantina Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 29 mei 1843 als dochter van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Alberdina Hindriks Wolkammer. Zij overleed te Haren op 05 maart 1920, 76 jaar. Arend overleed te Groningen op 07 augustus 1893, 54 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.J.Jager was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 99 in de periode 1874 t/m 1893.

De schepen

Bouma vermeldt A.J.Jager als gezagvoerder gedurende:

- * 1873 t/m 1876 van de kof "Elisabeth Jantina", ex Anna Catharina, ex Geerdina; gebouwd in 1835 te Kleinemeer, 102 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1877 t/m 1881 van de brik "Elisabeth Jantina", gebouwd in 1852, bouwlocatie niet vermeld, 168 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is bij Domesnaes in de Golf van Riga in het ijs gezonken;
- * 1882 t/m 1889 van de schoenerbrik "Concordia", gebouwd in 1858 te Dordrecht, 240 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in de Noordzee gezonken.

In de 42 monsterrollen wordt Arend ook vermeld als Arend Jacobs, Arend J. en met de initialen A. resp. A.J.. Als woonplaats is aanvankelijk Appingedam genoemd en Farmsum na 1869 vooral in zijn kapiteinsperiode.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	lichtmatroos op de kof "Klazina", kapt. A.F.Nanning	17 jaar
* 1857	kok op de galjoot "Ida", kapt. A.H.Wolkammer	17 jaar
* 1862	matroos op de kof "Arentina Jacoba", kapt. D.G.Menses	23 jaar
* 1864	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. G.A.Albers	25 jaar
* 1864	matroos op de kof "Hillechiena", kapt. H.Brakke	25 jaar
* 1869	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. A.A.Wolkammer	30 jaar
* 1871-1876	kapitein op de kof "Elisabeth Jantina"	32-37 jaar
* 1877-1881	kapitein op de brik "Elisabeth Jantina"	38-42 jaar
* 1881	stuurman op de brik "Johanna", kapt. P.J.Rottinghuis	42 jaar
* 1882-1889	kapitein op de brik "Concordia"	43-50 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan duurde (minstens) 33 jaar. Als stuurman voer Arend Jager voor zijn schoonvader A.A.Wolkammer.

Arend noemde zowel de kof als de brik "Elisabeth Jantina" naar zijn vrouw. In de opeenvolging van de monsterrollen zitten enkele onderbrekingen (1857-1862; 1864-1869). Hij zal vanuit andere havens hebben gevaren. In 1881 verging zijn brik "Elisabeth Jantina". Hij voer daarna korte tijd als stuurman voordat hij zijn nieuwe schip "Concordia" aanschafte.

Nadere opmerkingen

De schepen "Elisabeth Jantina" zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Jager.

J.L.JAGER

Burgerlijke Stand gegevens

Geen informatie gevonden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.L.Jager was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 97 in de periode 1886 t/m 1894.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt J.L.Jager als gezagvoerder gedurende:

- * 1864 t/m 1865 van de galjoot “Hillechiena Catharina”, gebouwd in 1841 te Pekela, 165 ton o.m., varend voor B.Haitsema Viëtor te Winschoten.

ROELF JAGER**Burgerlijke Stand gegevens**

Roelf Jager werd geboren 28 maart 1816 te Noordbroek als zoon van Pieter Roelfs Jager en Jantje Lammerts. Hij trouwde te Zuidbroek op 01 juli 1857 als scheepskapitein met Sikkoba Fenna Amsink, geboren te Assen op 19 december 1826 als dochter van Hindrik Jan Amsink en Anna Engelina Geertruida Tjassens. Roelf overleed te Zuidbroek op 20 april 1884, 68 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.P.Jager was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 23 in de periode 1860 t/m 1861

De schepen

Bouma vermeldt R.P.Jager als gezagvoerder gedurende:

- * 1850 t/m 1866 van de kof “Zwaantje Elisabeth”, gebouwd in 1849 te Martenshoek, 78 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Zuidbroek. Het schip is in 1866 gezonken bij Doggersbank;
- * 1868 t/m 1872 van de kof “Secoba Fenna” (*moet zijn Sikkoba Fenna*), gebouwd in 1867 te Foxhol, 91 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Zuidbroek. Het schip is in 1872 verongelukt;
- * 1874 t/m 1877 van de schoenerkof “Secoba Fenna” (*moet zijn Sikkoba Fenna*), ex Margaretha, gebouwd in 1852 te Pekela, 113 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Zuidbroek. Het schip voer in 1878 voor v/d Goot & Kühn te Groningen en werd herdoopt in “Alpha”.

In de 6 monsterrollen uit Sappemeer (5) en Delfzijl (1) wordt Roelf Pieters ook vermeld als Roelf. Als woonplaats is in de veertiger jaren geen locatie genoemd en Zuidbroek tijdens zijn kapiteinsperiode.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840	stuurman op het schip “Handelaars”, kapt. Berend H.Nyman	geen leeftijd
* 1841-1846	stuurman op het schip “Vigilantie”, kapt. Sybe E. de Ruiters	geen leeftijd
* 1863	kapitein op de kof “Zwaantje Elisabeth”	46 jaar
* 1877	kapitein op de kof “Sikkoba Fenna”	62 jaar

Nadere opmerkingen

De schepen “Sikkoba Fenna” zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Roelf Jager.

WILLEM JAGER**Burgerlijke Stand gegevens**

Willem Jager werd geboren te Delfzijl op 08 juni 1850 als zoon van Hindrik Jans Jager en Petronella Harms de Boer.

Hij trouwde te Delfzijl op 09 februari 1876 als scheepskapitein met Geessien Mandema, geboren op 03 november 1850 te Farmsum als dochter van de scheepskapitein Coenraad Mandema en Suinia Brunius (*volgens de trouwakte, maar in de geboortekte is alleen de moeder genoemd*).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.H.Jager was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met als vlagnummer 83 in de periode 1879 t/m 1912.

De schepen

Bouma vermeldt W.(H).Jager als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 van de kof "Martha", ex Juffer Fresina, gebouwd in 1828 te Hoogezand, 121 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is gestrand op Juist;
- * 1878 van de 2-mastschoener "Uranus", ex Fennechiena, gebouwd in 1857 te Sappemeer, 179 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is bij Libau gestrand.
- * 1880 t/m 1887 van de schoenerbrik "Catharina", ex Triton, gebouwd in 1848 te Elsfleth, 170 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1887 zinkend te Randers binnengesleept en afgekeurd;
- * 1890 t/m 1898 van de brik "Suzanna", ex Shields, gebouwd in 1853 te Sunderland, 284 ton o.m., varend voor A.Kranenborg te Oostwold. Het schip is op reis van Visby naar Hernösand gezonken.

In de 64 monsterrollen uit Delfzijl wordt Willem ook vermeld als Willem H. en met de initialen W. resp. W.H.. Als woonplaats is aanvankelijk Delfzijl opgegeven en vanaf 1880 Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869	lichtmatroos op de kof "Alberdina", kapt. A.A.Wolkammer	18 jaar
* 1870	matroos op de schoener "Catharina Lutgardina", kapt. J.W.Bos	20 jaar
* 1872	2 ^{de} stuurman op de brik "Redite", kapt. J.H.Stuit	21 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Geessien de Witt", kapt. H.Post	23 jaar
* 1876-1877	kapitein op de galjoot "Martha"	25-26 jaar
* 1878	kapitein op de schoener "Uranus"	28 jaar
* 1879-1887	kapitein op de schoener "Catharina"	28-36 jaar
* 1887-1888	stuurman op de schoener "G.T.Raaij", kapt. A.Stuktje	36-38 jaar
* 1889	stuurman op de brik "Susanna", kapt. G.J.Woudsma	38 jaar
* 1890-1898	kapitein op de brik "Susanna"	39-47 jaar
* 1899	stuurman op de bark "Bougiena", kapt. P.Gransbergen	48 jaar
* 1900-1901	stuurman op de bark "Annette Jantine", kapt. L.Smit	49-51 jaar
* 1902	stuurman op de schoener "Mathilde", kapt. J.Venema	51 jaar
* 1904-1905	kapitein op de brik "Susanna"	53-54 jaar

De zeemansloopbaan

Willem Jager is in minstens 36 jaar opgeklommen van de lagere rangen tot gezagvoerder en heeft relatief lange tijd het gezag gevoerd over met name de schoener "Catharina" en de brik "Susanna". Na het vergaan van de "Catharina" in 1887 heeft hij een paar jaar als stuurman gevaren. Ook na het vergaan van de "Susanna" in 1898 moest hij een stapje terug naar de stuurmansrang doen. De periode 1904-1905 als kapitein van de "Susanna" is niet geregistreerd door Bouma en ook niet te combineren met de krantenberichten (*zie hierna*).

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 05 oktober 1898

Amsterdam, 4 oktober. Volgens particulier bericht is het Nederlandse schip SUZANNA, kapitein W.H. Jager, als geheel wrak afgekeurd. De zeilen en het tuig zijn geborgen en de verkoping daarvan is bepaald op de 5^e dezer.

Provinciale Groninger Courant 10 oktober 1898

Wisby, 5 oktober. De Nederlandse brik SUZANNA is in publieke veiling voor 50 kronen verkocht en de inventaris ging voor ongeveer 1100 kronen aan verschillende kopers over.

ALBERT de JONGE**Burgerlijke Stand gegevens**

Albert de Jonge werd geboren te Farmsum op 27 december 1823 als zoon van de zeeman Eltje Alberts de Jonge en Frouke Alberts Kuiper.

Hij trouwde te Delfzijl op 02 december 1853 met Klara Heilina Geertsema, geboren op 04 november 1830 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de winkelier Harke Andreas Geertsema en Harmke Jans Rabe. Zij overleed te Farmsum op 11 november 1857, 27 jaar.

Albert hetrouwde op 04 februari 1859 te Delfzijl als scheepskapitein met Geessien Taaij, geboren op 18 augustus 1837 te Farmsum als dochter van de scheepskapitein Geert Mensinga Taaij en Pietje/Tietje Hendriks Waalkens. Zij overleed te Delfzijl op 28 januari 1884, 46 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.E. de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 17 in de periode 1859 t/m 1883.

De ledenlijsten van “De Vereeniging” in de zeemansalmanakken noemt Albt. E.Eltjes voorts met vlagnummers 30 in 1882-1887, nummer 8 in 1887-1890 en nummer 18 in 1890-1896. Er zijn geen andere personen met de naam Albert. E.de Jonge gevonden in de Burgerlijke Standgegevens, dus **vooralsnog** is er vanuit gegaan dat de Albert Eltjes uit 1823 na 1883 een aantal keer van vlagnummer is gewijzigd.

De schepen

Bouma vermeldt A.E. de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 van de kof “Hermina Catharina”, gebouwd in 1848 te Delfzijl, 114 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip voer in 1860 voor kapitein/eigenaar G. v/d Werff te Delfzijl en was herdoopt in “Alida”;
- * 1864 van de kof “Johann Heinrich”, ex Harmina Catharina, gebouwd in 1828 te Veendam, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1865 t/m 1874 van de kof “Johann Heinrich”, ex Harmina Catharina, gebouwd in 1828 te Veendam, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1875 voor kapitein/eigenaar H.Freeze te Delfzijl en was herdoopt in “Trekvogel”;
- * 1875 van de 2-mastschoener “Ida”, ex Compact Goede Trouw, gebouwd in 1854 te Sappemeer, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1876 herdoopt in “Johan Heinrich”;
- * 1876 t/m 1877 van de 2-mastschoener “Johann Heinrich”, ex Ida ex Compact Goede Trouw, gebouwd in 1854 te Sappemeer, 134 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 42 monsterrollen uit Delfzijl wordt Albert Eltjes ook vermeld als Albert, Albert E. en A.E.. Als woonplaats is altijd Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1842	matroos op een niet nader vermeld schip, kapt. H.E.Boswijk	18 jaar
* 1843	matroos op de kof “Vrouw Hinderika”, kapt. H.E.Boswijk	19 jaar
* 1853	stuurman op de kof “Eenige Broeder”, kapt. A.H.Wolkammer	29 jaar
* 1854	stuurman op de kof “Alberdina”, kapt. A.A.Wolkammer	30 jaar
* 1855	stuurman op de kof “Wiea Geziena”, kapt. J.R.Bossinga	31 jaar
* 1856	stuurman op de kof “Alberdina”, kapt. A.A.Wolkammer	32 jaar
* 1857	stuurman op de kof “Helena”, kapt. H.Schreuder	33 jaar
* 1858-1862	kapitein op de kof “Harmina Catharina”	35-39 jaar
* 1863-1874	kapitein op de kof “Johann Heinrich”	39-50 jaar
* 1875-1877	kapitein op de schoener “Johann Heinrich”	50-53 jaar
* 1878-1880	stuurman op de brik “Nimrod”, kapt. B.Geertsema	54-56 jaar
* 1880	stuurman op de bark “Suriname”, kapt. C.Borst	57 jaar
* 1882-1883	stuurman op de bark “Dorothea”, kapt. B.H.Geertsema	58-59 jaar

De zeemansloopbaan

Albert Eltjes heeft de gehele carrière van de lagere rangen tot gezagvoerder in ruim 40 jaar doorlopen. In zijn loopbaan lijkt een onderbreking te zitten van 1843 tot 1853. Hij zal in die tijd vanuit andere havens hebben gevaren. Zijn periode als gezagvoerder duurde van 1850 t/m 1877, dus ruim 25 jaar. Hij bevoer drie schepen, vaak ook geruime tijd. Daarna moest hij een stapje terug doen naar de stuurmansrang, maar wel op grotere schepen.

ANSKE DE JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Anske (de Jonge) werd geboren/gedoopt 03 april/08 april 1804 te Veendam als zoon van de herbergier Onne Anskes de Jonge en de herbergierse Annigjen/Annechien Jurjens (Duintjer).

Hij trouwde op 11 februari 1841 te Delfzijl als stuurman met Adriana Pontier, geboren te Farmsum/Delfzijl op 07 oktober 1812 als dochter van de medicinae practicus Ferdinand Pontier en Mijke/Meijke Regnier van Zanten/Santen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.O. de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 75 in de periode 1850 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt A.O.de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1857 van de tjalk "Hoop & Liefde", gebouwd in 1846 te Haske, 64 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Leeuwarden;
- * 1856 t/m 1857 van de kof "Roelfina", gebouwd in 1841 te Papenburg, 53 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 11 rollen uit Veendam/Wildervank wordt Anske Onnes ook vermeld met de initialen A.O.. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	stuurman op de smak "Concordia", kapt. Jochum T. van Dijk	34 jaar
* 1843	stuurman op het schip "Jantina Roelfina", schipper Simon B. Kuiper	39 jaar
* 1846	stuurman op de kof "Vriendschap", kapt. Jan C.Stenger	41 jaar
* 1848	stuurman op de kof "Harmina Catharina", kapt. Andries A.Sissingh	43 jaar
* 1849-1851	kapitein op de tjalk "Adriana"	44-46 jaar
* 1855	kapitein op de kof "Roelfina"	50 jaar

AUGUSTINUS de JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Augustinus de Jonge werd geboren 04 mei 1835 te Zuidlaren als zoon van de zeeman Eltje Alberts de Jonge en Frouke Alberts Kuiper.

Hij trouwde te Delfzijl op 24 november 1857 met Aaltje Bloema, geboren te Weiwerd/Delfzijl op 10 september 1829 als dochter van de landbouwer Fokke Harms Bloema en Ilbina Geerts Wildeman. Zij overleed op 22 maart 1901 te Farmsum, 71 jaar.

Augustinus overleed te Delfzijl op 22 augustus 1891, 56 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Aug. E. de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 23 in de periode 1863 t/m 1884.

De schepen

Bouma vermeldt A.de Jong als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 t/m 1862 van de galjoot "Reina Arendina", ex Maria Magdalena, gebouwd in 1836 te Reiherstieg, varend voor A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip voer in 1863 voor kapitein/eigenaar J. van Dijk te Pekela en was herdoopt in "Aikina";
- * 1863 t/m 1871 van de schoenerkof "Aaltje Bloema", ex Kurkhandel, ex Henriëtte Jeltina, ex Eersteling, gebouwd in 1826 te Rotterdam bij de Jong en Korteland, 89 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1871 gezonken;
- * 1875 t/m 1876 van de brik "Sincerité", gebouwd in 1850, bouwplaats niet vermeld, 254 ton o.m., varend voor E.J.Feiken & C° te Appingedam. Het schip is in 1876 te Agger bij Thisted gestrand.

In de 35 monsterrollen uit Delfzijl wordt Augustinus ook vermeld als Aug.; August.E; Augustinus E.. Als woonplaats wordt Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850	scheepsjongen op de kof "Vijf Broeders", kapt. E.J.Scherpbier	16 jaar
* 1851-1853	kop op de kof "Eenige Broeder", kapt. A.H.Wolkammer	16-17 jaar
* 1856	bootzman op de kof "Sijlina Titia", kapt. H.J.Schreuder	20 jaar

* 1856	stuurman op de kof "Anna Afina", kapt. T.T.Leeuw	20 jaar
* 1858	stuurman op de kof "Wubbegina Ilbina", kapt. G.G.Bloema	22 jaar
* 1860-1861	kapitein op de galjoot "Reina Arendina"	25-26 jaar
* 1862-1871	kapitein op de kof "Aaltje Bloema"	27-36 jaar
* 1872	stuurman op de bark "Geessien Schreuder", kapt. G.A.Albers	36 jaar
* 1873	kapitein op de schoener "Amitie"	38 jaar
* 1874-1877	kapitein op de brik "Sincerité"	39-42 jaar

De zeemansloopbaan

In de loopbaan van (minstens) 25 jaar werden alle rangen doorlopen en hij bereikte de kapiteinsrang op zijn 25ste jaar.

In 1873 was hij gezagvoerder van de schoener "Amitie". Dit schip komt niet voor in Bouma. Wellicht is het een verschrijving van (bv.) "Amicitia".

Voorts wordt de lijst van monsterrollen besloten met één uit 1884, waarin hij kapitein zou zijn van de kof "Aaltje Bloema". Deze is niet te duiden omdat het schip in 1871 zou zijn vergaan.

Nadere opmerkingen

De kof "Aaltje Bloema" is vernoemd naar de vrouw van de kapitein Augustinus de Jonge.

BEREND DE JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Berend de Jonge werd geboren te Martenshoek gem. Hoogezans op 14 december 1837 als zoon van Eltje Alberts de Jonge en Frouke Alberts Kuiper.

Hij trouwde te Delfzijl op 28 januari 1865 als scheepskapitein met Margrieta Kuen, geboren te Delfzijl als dochter van de scheepskapitein Berend Bruins Kuen en Willemetje Alberts Drenth. Zij overleed te Delfzijl op 24 januari 1923, 81 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B. de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 4 in de periode 1884 t/m 1889

De schepen

Bouma vermeldt B.de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1880 t/m 1882 van de 2 mastschoener "Elisabeth" ex Thecla Maria, gebouwd in 1863 te Pekela, 175 ton o.m., varende voor U.Zuiderveen te Pekela. De gezagvoerder vóór 1880 was ene T.M. de Jonge.

In de lijst van monsterrollen (zie hierna) staat Berend de Jong als gezagvoerder van een bark "Elisabeth" met een tonnage van 337 ton. De 2-mastschoener heeft een tonnage van 175 ton en is dus duidelijk een ander schip. De bark wordt niet met een gezagvoerder de Jonge vermeld bij Bouma.

In de 26 monsterrollen uit Delfzijl wordt Berend ook vermeld met de initiaal B. Als zijn woonplaats wordt Farmsum opgegeven met een korte onderbreking tussen 1866-69 toen hij in Delfzijl verbleef.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1853	kok op de kof "Eenige Broeder", kapt. A.H.Wolkammer	15 jaar
* 1854	kof "Alida", kapt. G. van der Werff	16 jaar
* 1856	kof "Anna Afina", kapt. T.Leeuw	18 jaar
* 1857-1858	kof "Alida", kapt. G. van der Werff	19-20 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Harmina Catharina", kapt. A.E. de Jonge	21 jaar
* 1860	stuurman op de kof "Alida", kapt. G. van der Werff	22 jaar
* 1861	stuurman op de kof "Harmina Catharina", kapt. A.E. de Jonge	23 jaar
* 1862	matroos op de kof "Union", kapt. Jan B.Boer	24 jaar
* 1864	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. A.A/Wolkammer	26 jaar
* 1865	stuurman op de kof "Aaltje Bloema", kapt. A.E. de Jonge	27 jaar
* 1866	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt.G.A.Albers	28 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Concordia", kapt. T.J.Leeuwe	29 jaar
* 1868	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. A.A.Wolkammer	30 jaar

* 1869	stuurman op de kof "Johann Heinrich", kapt. A.E. de Jonge	31 jaar
* 1874	stuurman op de schoener "Alida", kapt. M. van der Werff	36 jaar
* 1875	stuurman op de brik "Sinderite", kapt. A. de Jonge	36 jaar
* 1876-1877	stuurman op de kof "Elizabeth Jantina", kapt. P.E.Oosting	37-39 jaar
* 1882	stuurman op de bark "Elizabeth", kapt. W.F.Koen	46 jaar
* 1883	kapitein op de bark "Elizabeth"	46 jaar
* 1888-1890	stuurman op de bark "Therese", kapt. J.Brouwer	50-52 jaar

De zeemansloopbaan

Berend begon zijn zeemanscarrière met 15 jaar als kok en werd op zijn 21ste jaar stuurman op een kof. Na een lange periode in die rang bereikte hij pas op latere leeftijd 46 jaar de rang van gezagvoerder. Daarna deed hij weer een stap terug naar stuurman

Er ontbreken monsterrollen tussen 1869-1874, 1877-1882 en 1883-1888. Wellicht voer hij toen vanuit andere havens, waarvan de monsterrollen niet zijn nagezien.

Zijn zeemanscarrière duurde minstens 40 jaar.

GEERT de JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Geert de Jonge werd geboren/gedoopt 06/24 januari 1802 te Oude Pekela als zoon van de arbeider Albert Egberts (de Jonge) en Jantje Geerts.

Hij trouwde op 21 oktober 1840 te Oude Pekela als schipper met Geertje Pieters de Jonge, geboren/gedoopt te Oude Pekela op 28 september/05 oktober 1806 als dochter van de schipper Pieter Berends de Jonge en Wilhelmina Willems Dethmers. Zij overleed te Oude Pekela op 10 oktober 1868, 68 jaar.

Geert overleed op 02 september 1864 te Oude Pekela, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een G.A. de Jong was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 71 in de periode 1849 t/m 1854

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt G.A. de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1839 t/m 1841 van de kof "Aletta Elisabeth", gebouwd in 1814, bouwlocatie niet vermeld, 118 ton o.m., varend voor de Groot Roelants te Schiedam;
- * 1842 van de kof met zwaarden "Jonge Jan", gebouwd in 1824, bouwlocatie niet vermeld, 238 ton o.m. varend voor de Groot Roelants te Schiedam.
- * 1847 t/m 1850 van de kof "Maria", gebouwd in 1845 te Hoogezand, 112 ton o.m., varend voor J.Hooites te Hoogezand

Er is twijfel of de 3 schepen onder dezelfde G.A.de Jonge/de Jong hebben gevaren. In ieder geval is er in de serie monsterrollen op de website van het Noordelijk Scheepvaartmuseum geen passende kapitein gevonden.

Door deze twijfel wordt ook het lidmaatschap van "De Vereeniging" arbitrair.

Wellicht zullen monsterrollen uit andere veenkoloniale havens uitsluitels geven.

HINDRIK BERENDS DE JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Berends de Jonge werd geboren/gedoopt te Nieuwe Pekela 03/06 oktober 1805 als zoon van de schipper Berend Joesten de Jonge en Arentje Hindriks (Veldkamp).

Hij trouwde op 20 januari 1829 te Nieuwe Pekela met Fenna Ottes Smid, geboren te Nieuwe Pekela als dochter van de schipper Otte Pieters Smid en Lammechien Berents Goossens.

Hindrik overleed te Nieuwe Pekela op 03 mei 1870, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een H.B. de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 45 in de periode 1846 t/m 1864 en een H.B. de Jong (*dus zonder -e*) met vlagnummer 45 in de periode 1864 t/m 1872.

Het is niet zeker, dat de bovenvermelde gegevens op dezelfde persoon slaan. In ieder geval zijn er in de reeks van monsterrollen op de website van het Noordelijk Scheepvaartmuseum geen vermeldingen te vinden.

De schepen

Bouma vermeldt H.B. de Jong als gezagvoerder gedurende:

- * 1829 t/m 1842 van de smak “Goede Hoop”, gebouwd in 1817, bouwlocatie niet vermeld, 86 ton o.m., varend voor H.H. de Boer te Pekela.
- * 1854 t/m 1862 van de galjoot “Fennechiena Arendina”, gebouwd in 1851 te Hoogezand, 130 ton o.m., varend voor W.W.Pott te Pekela. Het schip werd in 1862 in zinkende toestand verlaten.

Bouma vermeldt H.B. de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1857 van de kof “Fennechiena”, gebouwd in 1839 te Veendam, 120 ton o.m., varend voor W.W.Pott & Co te Pekela;
- * 1863 t/m 1869 van de 2-mastschoener “Fenna”, gebouwd in 1863 te Hoogezand, 172 ton o.m., varend voor J.A.Hooites te Hoogezand.

Er zijn overlappende vaarperioden.

Nadere opmerkingen

De schoener “Fenna” zou vernoemd kunnen zijn naar de vrouw van schipper Hindrik Berends de Jonge.

JAN de JONGE**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan de Jonge werd geboren te Oude Pekela op 04 juni 1832 als zoon van de schipper Harm Tjebbes de Jonge en Jantje Israëls de Vos.

Hij trouwde op 10 februari 1859 te Nieuwe Pekela als schipper met Jantje Oldenburger, geboren op 08 augustus 1834 te Nieuwe Pekela als dochter van schipper Egbert Hindriks Oldenburger en Jaapien Derks Kramer. Zij overleed op 27 september 1886 te Nieuwe Pekela, 52 jaar.

Jan overleed op 26 oktober 1907 te Nieuwe Pekela, 75 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

In de ledenlijsten van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl staat als effectief lid vermeld een J.H. de Jonge in de periode 1859-1872 met vlagnummer 22, in de periode 1876-1880 met vlagnummer 57 en in de periode 1880-1896 met vlagnummer 89. Deze frekwente nummerwisselingen met korte onderbrekingen in lidmaatschap zijn erg ongebruikelijk bij het zeemanscollege te Delfzijl. Vanwege het overlijden van Jan HENDRIKS de Jonge in 1863 komt deze kapitein niet in aanmerking. Andere kapiteins de Jonge met de initialen J.H. zijn niet gevonden.

Jan Harms de Jonge was effectief lid van het zeemanscollege “Voorzorg” uit Nieuwe Pekela met vlagnummer 77 in de periode 1860 t/m 1890.

De schepen

Bouma vermeldt J.H. de Jonge als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1861 van de kof “Jantina Engelina”, gebouwd in 1829 te Pekela, 132 ton o.m., varend voor U.F.Zuiderveen te Pekela;
- * 1862 t/m 1864 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in 1864 van de ankers geslagen en gestrand bij Fredrikstad;

In 1849 zou kapitein Jan Harms de Jonge 17 jaar zijn geweest, een onwaarschijnlijk jonge leeftijd. Het schip zal waarschijnlijk onder gezag hebben gestaan van Jan Hendriks de Jonge, die in 1849 47 jaar zou zijn geweest. Zie aldaar. Zie ook hierna.

- * 1866 van de galjoot “Jantina Ikina”, gebouwd in 1854 te Sappemeer, 99 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela;
- * 1866 t/m 1872 van de galjoot “Jantina”, ex Jantina Ikina, gebouwd in 1854 te Sappemeer, 99 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in 1872 gestrand en wrak geraakt;

- * 1874 t/m 1875 van de kof “Vriendentrouw”, ex Grietje de Weerd, ex Albertina, gebouwd in 1840 te Veendam, 136 ton o.m., varend voor B.J.Scherpbier te Pekela;
- * 1876 t/m 1877 van de 2-mastschoener “Hoop”, gebouwd in 1857 te Papenburg, 139 ton o.m., varend voor A.J.Schröder te Pekela.

In de 16 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan H. en met de initiaal J.. Er is een verwarring mogelijk met de kapitein Jan HENDRIKS de Jonge (1802-1863). Als woonplaatsen worden Delfzijl en Pekela vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857-1863	kapitein van de kof “Jantina Engelina”	24-31 jaar
* 1865	kapitein van de galjoot “Jantina”	32 jaar
* 1876	kapitein van de schoener “Hoop”	45 jaar
* 1879	stuurman van de kof “Alberdina”, kapt. P.P.Schuur	47 jaar

TJEBBE DERKS DE JONGE

Burgerlijke Stand gegevens

Tjebbe Derks de Jonge is geboren op 02 februari 1818 in Oude Pekela als zoon van Derk Tjebbes de Jonge en Aike IJzebrands Klatter.

Op 17 augustus 1854 trouwde te Oude Pekela een Tjebbo de Jonge als schipper met Helena Wijkmeijer, geboren op 03 februari 1833 te Oude Pekela als dochter van Klaas Klaassens Wijkmeijer en Geessina Derks Greeven.

(Maar in de huwelijksakte worden als ouders van Tjebbo genoemd HARM Tjebbes de Jonge en Jantje Israel Vos)

Geen adaequate aansluiting gevonden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.D.de Jonge *(in de ledenlijsten geschreven als DE JONG. dus zonder -e)* was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging”, te Delfzijl met vlagnummer 80 in de periode 1851 t/m 1854.

De schepen

De “Drie Zusters” *(of “Drie Gezusters”)* wordt niet vermeld onder een kapitein T.D. de Jong(e) in de schepenlijst van Bouma.

In 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt melding gemaakt van Tjebbe resp. Tjebbo Derks de Jonge uit Oude Pekela en wel:

1849-1850	kapitein van de kof “Drie Zusters”	31-32 jaar
-----------	------------------------------------	------------

O.E./O.J./O.C. JÖRGENSEN

Burgerlijke Stand gegevens.

Er zijn geen Burgerlijke Stand-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl wordt kapitein Jörgensen aangeduid als “vreemde kapitein”.

Wellicht betreft het een buitenlander (Scandinaviër?) die niet onder Nederlandse vlag voer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

O.E./O.J./C.E. Jörgensen wordt vermeld als effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 6 in de periode 1892 t/m 1903.

De schepen

In de ledenlijsten 1891 t/m 1902 van “De Vereeniging” uit Delfzijl in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt Jörensens vermeld als gezagvoerder van een schip “Emilie”. Deze komt niet voor in Bouma en ook niet in de lijst van monsterrollen uit Delfzijl gekoppeld aan genoemde kapitein.

WIGBOLD JURREMA

Burgerlijke Stand gegevens

Wigbald Jurrema werd geboren op 15 december 1835 te Hellum/Slochteren als zoon van Jan Jurjens Jurrema en Elizabet Wigbolts Hazenhoek.

Hij trouwde te Termunten op 05 maart 1862 als scheepskapitein met Willemina Maria Knijpenga, geboren te Termunterzijl als dochter van de geneesheer Joost Gerhardus Knijpenga en Josina Maria van Weerden. Zij hertrouwde op 11 april 1873 te Termunten met de bouwmeester Henribertus Harmanus Poederbach.

Wigbald overleed te Antwerpen op 12 november 1866, 30 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.J.Jurrema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 15 in de periode 1865 t/m 1866

De schepen

Bouma vermeldt W.J.Jurrema als gezagvoerder gedurende:

- * 1865 t/m 1866 van de kof "Aaltje Willemina", gebouwd in 1860, bouwlocatie niet vermeld, 132 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunten. Het schip is in 1866 verkocht naar het buitenland.

In de 16 monsterrollen uit Delfzijl wordt Wigbald ook vermeld als Wigbald J. en met de initialen W. resp. W.J. Als woonplaats is opgegeven aanvankelijk Delfzijl en vanaf zijn huwelijk in 1862 Termuntenzijl/Termunten.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1851	kok op de kog "Drie Zusters", kapt. D.D. de Jonge	15 jaar
* 1852	matroos op de kof "Fennechina", kapt. J.J.Pomper	16 jaar
* 1853	lichtmatroos op de kof "Orion", kapt. J.P.Roelfsema	17 jaar
* 1859	matroos op de kof "Concordia", kapt. K.J.Zeven	23 jaar
* 1859	stuurman op de galjoot "Union", kapt. J.L.Lodewijks	23 jaar
* 1860	stuurman op de kof "Sienke Wiersema", kapt. F.J.Borst	24 jaar
* 1861	matroos op de kof "Concordia", kapt. K.J.Zeven	25 jaar
* 1861	stuurman op de kof "Vier Gebroeders", kapt. B.Balkema	25 jaar
* 1862-1864	kapitein op de kof "Aaltina Willemina"	26-28 jaar

De zeemansloopbaan

Begonnen in de laagste subalterne rang op zijn 15de klom Wigbald op tot de rang van gezagvoerder op zijn 26ste. Zijn zeemanscarrière heeft ca. 15 jaar geduurd.

JAN HENDRIK KAMMINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Kamminga werd geboren te Veendam in 1797.

Hij was getrouwd met Barbera Jans Willingen.

Hij overleed op 22 mei 1849 te Dordrecht aan boord van zijn schip de "Urania".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Kamminga was lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 68 in de periode 1849 t/m 1851.

J.H.Kamminga was effectief lid van het Dordtse zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" met vlagnummer 20 in de periode 25 april 1845 t/m 1849. Ten tijde van de inschrijving was zijn schip de "Urania".

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Kamminga als gezagvoerder van:

- * 1844 t/m 1849 op de bark/galjoot "Urania", ex Kinderdijk, gebouwd in 1828 te Kinderdijk, 204 ton o.m., varend voor G.Maurits te Dordrecht.

Nadere opmerkingen

Op 24 mei 1849 kreeg de weduwe J.H.Kamminga f 100,- uitgekeerd van het zeemanscollege te Dordrecht en een betaling ad f 6,20 voor de begrafenis-kosten.

Een scheepsportret van de "Urania" hangt in de permanente collectie van het Veenkoloniaal Museum te Veendam. De bark-galjoot stond onder gezag van kapitein J.H.Kamminga, te Veendam en op het portret wappert de collegevlag van Dordrecht met nummer 20.

HARKO KAIJZER**Burgerlijke Stand gegevens**

Harko Kaijzer werd geboren op 13 augustus 1855 te Delfzijl als zoon van turfschipper en later gezagvoerder Willem Kaijzer en Susanna Folchers. Hij was de jongere broer van kapitein Jan Willem Kaijzer.

Hij trouwde te Delfzijl als scheepskapitein op 19 januari 1887 met Martje Bolhuis, geboren 27 december 1862 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de koopman Hindrik Bolhuis en Grietje Boukema. Martje overleed te Groningen op 15 mei 1945, 82 jaar.

Harko overleed te Delfzijl op 08 april 1902, 46 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Kayzer/Kaijser was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 74 in de periode 1889 t/m 1890 en met vlagnummer 80 in de periode 1890 t/m 1902.

De schepen

Bouma vermeldt H.Kayzer als gezagvoerder gedurende:

- * 1886 van de brik "Nimrod", gebouwd in 1863, bouwplaats niet vermeld, 267 ton o.m., varend voor D.Nanninga C^z te Winneweer. Het schip werd in 1886 te Kopenhagen afgekeurd en verkocht;
- * 1887 t/m 1889 van de bark "Gerredina Wilhelmina", ex Henricus Gerardus, gebouwd in 1853 te Amsterdam, 382 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1891 van de bark "Johanna Geertruida", ex Norham, gebouwd in 1864 te Southwick, 322 ton o.m., varend voor D.Nanninga C^z te Winneweer. Het schip is in 1891 op Jamaica gestrand en wrak geraakt;
- * 1893 t/m 1898 van de bark "Winneweer", gebouwd in 1868 te Quebec, 638 ton o.m., varend voor D.Nanninga C^z te Winneweer. Het schip werd in 1898 te Egersund afgekeurd.

In de 45 monsterrollen uit Delfzijl is steeds sprake van Harko. Als woonplaats is Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1873	kok op de galjoot "Albertha Romeling", kapt. Jan Wiersma	17 jaar
* 1874	lichtmatroos op de brik "Jan en Jacob", kapt. E.P.Brouwer	18 jaar
* 1874	lichtmatroos op de bark "Carolina", kapt. L.C.Cupido	18 jaar
* 1874	lichtmatroos op de schoener "Anton en Jacob", kapt. J.A.Smaal	18 jaar
* 1875	matroos op de bark "Eugenio", kapt. J.Diez	19 jaar
* 1877	matroos op de kof "Alida". kapt. F.Kuiper	22 jaar
* 1878	matroos op de brik "Aurora", kapt. J. van Buuren	23 jaar
* 1879	bootsman op de brik "Aurora", kapt. J. van Buuren	23 jaar
* 1881	2 ^{de} stuurman op de brik "Jacoba Vos", kapt. D.Geltes	26 jaar
* 1881	1 ^{ste} stuurman op de brik "Aurora", kapt. R.J. de Weerd	26 jaar
* 1882	stuurman op de schoener "Anna", kapt. B.Gosselaar	27 jaar
* 1883	1 ^{ste} stuurman op de bark "San Francisco", kapt. A.Arkema	27 jaar
* 1883	stuurman op de brik "Jan en Antoon", kapt. K.G.Mulder	28 jaar
* 1884	stuurman op de schoener "Anna", kapt. K.G.Mulder	28 jaar
* 1885	kapitein op de brik "Nimrod"	29 jaar
* 1886	stuurman op de brik "Advena", kapt. J.Albers	30 jaar
* 1886	kapitein op de schoener "Auburn"	31 jaar
* 1887-1888	kapitein op de schoener "Gerredina Wilhelmina"	31-33 jaar
* 1888	kapitein op de bark "Johanna Geertruida"	33 jaar
* 1889	kapitein op de schoener "Gerredina Wilhelmina"	33 jaar

* 1889-1890	kapitein op de schoener "Johanna Geertruida"	33-34 jaar
* 1890	kapitein op de schoener "Gerredina Wilhelmina"	34 jaar
* 1891	kapitein op de schoener "Johanna Geertruida"	35 jaar
* 1892	kapitein op de bark "Winneweer"	36 jaar
* 1893	kapitein op de schoener "Johanna Geertruida"	37 jaar
* 1893-1902	kapitein op de bark "Winneweer"	37-47 jaar

De zeemansloopbaan

Harko heeft op bijna 20 schepen gevaren, meestal van een wat groter type (brik, schoener, bark). Zijn zeemansloopbaan duurde minstens 30 jaar. Een aantal reizen nam de kapitein Kaijzer zijn vrouw mee.

In 1875 was hij, samen met zijn vader Willem, matroos op de bark "Eugenia", varend onder de kapitein Diez uit Barcelona.

JAN WILLEM KAIJZER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Willem Kaijzer werd geboren te Delfzijl op 11 december 1846 als zoon van de turfschipper en later gezagvoerder Willem Kaijzer en Zuzanna Harkes Folkers. Hij was de oudere broer van kapitein Harko Kayzer.

Hij trouwde te Delfzijl op 20 november 1878 als scheepskapitein met Anna Catharina Margaretha Akkerman, geboren te Delfzijl op 31 augustus 1850 als dochter van Agge Steffens Akkerman en Klaassien van IJsen. Zij overleed te Delfzijl op 11 april 1926, 75 jaar.

In een huwelijksakte uit 1906 van een zoon Willem Kaijzer wordt vader Jan Willem aangeduid als "badmeester".

Jan Willem overleed te Delfzijl op 07 december 1933, 86 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.W.Kaijzer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 80 in de periode 1879 t/m 1880 en met vlagnummer 25 in de periode 1880 t/m 1908.

De schepen

Bouma vermeldt J.W.Kayzer als gezagvoerder gedurende:

- * 1880 de kof "Elisabeth", ex Dirkje, gebouwd in 1832 te Hoogezand, 122 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip is in de Noordzee gezonken;
- * 1882 t/m 1890 van de 3-mastschoener "Albertha Römeling", gebouwd in 1857 te Sappemeer, 137 ton, varend voor J.J.Sydzes te Farmsum;
- * 1892 van de schoenerbrik "Elisabeth", ex Watergeus, ex Willey, gebouwd in 1868 op de Pr.Edward Islands, varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1893 t/m 1895 van de bark "Jantje", ex Patrocinio, gebouwd in 1864 te Recco, 428 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1897 t/m 1903 van de galjoot "Vriendschap", ex Friedrich, gebouwd in 1860 te Papenburg, 146 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1903 gesloopt te Delfzijl.

In de 52 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Willem ook vermeld met de initialen J.W.. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1861	kok op de kof "Margaretha Geziena", kapt. S.J.Edema	14 jaar
* 1866	kok op de kof "Weea", kapt. S.Wortel	19 jaar
* 1867	matroos op de kof "Nooitgedacht" kapt. H.E.Ohlsen	20 jaar
* 1870	matroos op de kof "Catharina Lutgardina", kapt. H.L.Nienhuis	23 jaar
* 1876	stuurman op de schoener "Fortuna", kapt P.Arkema	29 jaar
* 1877	stuurman op de schoener "Elisabeth", kapt. R.Gosselaar	30 jaar
* 1878	kapitein op de kof "Elisabeth"	31 jaar
* 1880	stuurman op de schoener "Elisabeth", kapt. B.Gosselaar	33 jaar
* 1882-1890	kapitein op de galjoot "Albertha Römelingh"	35-44 jaar
* 1890-1891	kapitein op de schoener "Elisabeth"	44-45 jaar
* 1892	kapitein op de bark "Jantje"	45 jaar
* 1893	kapitein op de schoener "Elisabeth"	46 jaar

- * 1893-1895 kapitein op de bark “Jantje” 46-48 jaar
- * 1896-1906 kapitein op de galjoot “Vriendschap” 49-58 jaar

De zeemansloopbaan

Willem Kayzer begon als kok op de leeftijd van 14 jaar en bereikte via de gebruikelijke subalterne rangen de positie van gezagvoerder op zijn 33ste en bleef dat met een korte onderberekking als stuurman, de volgende 25 jaar. Zijn zeemansloopbaan duurde minstens 45 jaar

Van Sluijs vermeldt een J.W.Kayser in 1870/71 als gezagvoerder van het stoomschip “Koningin der Nederlanden”, 254 last/480 ton, 150 pk, varend voor de Nederlandsch-Indische Stoomboot Maatschappij te Batavia. Wellicht dat de onderbreking in de monsterrollen tussen 1870-1876 duidt op een periode als gezagvoerder in Nederlands Indië.

WILLEM KAIJZER

Burgerlijke Stand gegevens

Willem Kaijzer werd geboren op 11 februari 1816 te Farmsum/Delfzijl als zoon van Jan Willem Kaijzer en Auktje Willems Groeneboom. Zijn twee zonen Jan Willem en Harko werden ook gezagvoerder.

Hij trouwde op 23 juni 1846 te Delfzijl als zeeman met Zuzanna Harkes Folkers, geboren te Ten Boer op 27 augustus 1813 als dochter van de venter Harke Willems Folkers en Jantje Jans Boldwijn. Zij overleed op 20 maart 1895 te Delfzijl als Suzanna Folkers, 81 jaar.

Willem overleed 01 februari 1884 te Delfzijl, 67 jaar

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.Kaijzer was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 1 in de periode 1856 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt W.Kayzer als gezagvoerder gedurende:

- * 1856 van de galjoot “Hercules”, ex Agneta, gebouwd in 1828 te Emden, 195 ton o.m., varend voor H.S.Tromp Meesters te Steenwijk;
- * 1858 t/m 1860 van de kof “Harmonie”, gebouwd in 1849 te Wildervank, 99 ton o.m., varend voor C.F.Balkema te Pekela.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt Willem ook vermeld met de initiaal W. Als woonplaats is Delfzijl vermeld. Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1859	kapitein op de kof “Harmonie”	42 jaar
*	1862	stuurman op de kof “Neissiena”, kapt. Jacob K. Veldman	45 jaar
*	1868	stuurman op de kof “Weea”, kapt. Sjouke Wortel	51 jaar
*	1872	kok op de kof “Catharina”, kapt. Thies Martens	55 jaar
*	1873-1874	stuurman op de kof “Albertha Römeling”, kapt. Jan Wiersema	56-57 jaar
*	1875	matroos op de bark “Eugenio”, kapt. Justo Diez	58 jaar

De zeemansloopbaan

De subalterne periode vóór 1856, het begin van zijn gezagvoederschap, is niet bekend. Na een korte periode als gezagvoerder deed Willem stappen terug tot stuurman, kok en matroos. De laatste opgave uit Delfzijl is matroos op de bark “Eugenio” onder kapitein Diez uit Barcelona, samen met zijn zoon Harko.

WIERT KLEINDIJK

Burgerlijke Stand gegevens

Wiert Harms werd geboren te Farmsum ca. 1784 als zoon van Harm Stoffers en Eeuwke Jans.

Wiert trouwde op 13 september 1807 te Farmsum met Geeske Geerts Wolt, geboren ca. 1878. Geeske overleed op 08 april 1810 te Farmsum “nalatende 1 kind”, 22 jaar.

Wiert Harms hertrouwde op 27 augustus 1814 te Delfzijl als zeeman met Jasperdina Wibbes Vos, geboren te Farmsum 08 januari 1792 als dochter van de aannemer Wibbe Jacobs Vos en Geertje Jaspers. Zij overleed te Delfzijl op 24 juni 1862, 70 jaar.

In een huwelijksakte dd 28 januari 1831 te Delfzijl van dochter Pieterke Wierts Kleindijk wordt vader Wiert Harms vermeld als schipper. Haar moeder is dan Geeske Geerts Wold.

In de huwelijksakte dd 15 juli 1846 van zoon kapitein Wibbe Wierts Kleindijk wordt vader Wiert Harms vermeld als logementshouder

Wiert Harms overleed te Delfzijl op 24 november 1858, 74 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.(H.)Kleindijk was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 8 in de periode 1833 t/m 1836.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Kleindijk (*moet volgens een monsterrol W.H. zijn*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1832 t/m 1837 van de tjalk “Jasperdina”, gebouwd in 1813, bouwlocatie niet vermeld, 70 ton o.m., varend vanuit Farmsum, reder niet genoemd. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd komend met krijt van Duinkerken.

Er zijn twee monsterrollen uit de Groninger Archieven-Fivelingo resp. Delfzijl.

*	1806	matroos op de “Vrouwe Ziena Ferdinanda”, kapt. Geert H. Wolf	geen leeftijd
*	1828	kapitein op de tjalk “Jasperdina”	geen leeftijd

Nadere opmerkingen

De tjalk “Jasperdina” is vernoemd naar de tweede vrouw van schipper Kleindijk

In de notulen van de Bestuursvergadering van het Amsterdamse zeemanscollege “Zeemanshoop” dd 25 juli 1833 staat een verzoek van W.H.Kleindijk uit Farmsum om een financiële ondersteuning “als hebbende zijn tjalk verloren”. Het Bestuur wijst dit verzoek af daar er geen relatie is met het College.

WIBBE WIERTS KLEINDIJK

Burgerlijke Stand gegevens

Wibbe Wierts Kleindijk werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 28 augustus 1815 als zoon van de schipper en latere logementhouder Wiert Harms Kleindijk en Jasperdina Wibbes Vos.

Hij trouwde op 15 juli 1846 te 't Zandt met Tjaakje Willems Groothuis, geboren te Leermens/'t Zand op 18 mei 1822 als dochter van Willem Jacobs Groothuis en Antje Klaassens Boukuma. Tjaakje overleed op 28 maart 1895 te Woltersum/Ten Boer, 72 jaar.

Wibbe overleed te Appingedam/Loppersum op 03 januari 1882, 65 jaar. Als beroep wordt brugwachter vermeld.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.W.Kleindijk was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 63 in de periode 1849 t/m 1856.

Wibbe Kleindijk was effectief lid van het Dordtse zeemanscollege “Tot Nut van Handel en Zeevaart” met vlagnummer 51 in de periode 08 november 1844 t/m 1852.

De schepen

Bouma vermeldt W.Kleindijk als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1853 op de hoeker “Mercurius”, ex Clasina & Geertruida, gebouwd in 1836 te Vlaardingen, 122 ton o.m., varend voor M.W. van Rees & Co te Dordrecht.

Bouma vermeldt kapitein Kleindijk (*zonder initialen*) als gezagvoerder in:

- * 1850 van de “Antina Tjakkalina”, geen vermelding van scheepstype, gebouwd in 1849, bouwlocatie niet vermeld, 98 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is gestrand bij Thisted en weer afgebracht.

Lloyd's vermeldt: “01 Dec 1849 ANTINA TJAKKALINA leaky, been on shore”.

Gezien de monsterrol ging het hier om Wibbe Kleindijk.

In de 13 monsterrollen uit Delfzijl wordt Wibbe Wierts ook vermeld als Wibbe en met de initialen W. resp. W.W.. Als woonplaats zijn op de rollen uit Groningen de plaatsen Farmsum, Delfzijl en Oosterwijtwerd vermeld.

Het overzicht van de rollen luidt:

* 1838	stuurman op de smak "Auwina", kapt. Hindrik A. Wolkammer	22 jaar
* 1838	matroos op de kof "Gezina", kapt. Poppe Pieters	22 jaar
* 1849	kapitein op de "Antina Tjakelina"	33 jaar
* 1851	kapitein op de kof "Roelfina"	geen leeftijd
* 1856	stuurman op de galjoot "Geertruida Welman", kapt. Jam H. Kruiter	40 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Antje", kapt. M. Ph. Munning	42 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Elisabeth", kapt. Berend S. Pietersen	42 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Arentina Roelfina", kapt. Hendrik K. Boon	42 jaar
* 1860	stuurman op de schoener "Westerkwartier", kapt. Willem Dijk	42 jaar
* 1865	stuurman op de kof "Geertje Koff", kapt. Harm H. Tap	49 jaar
* 1866	stuurman op de kof "Aaltje", kapt. Harm Koning	49 jaar.

Volgens monsterrollen uit het Gemeentearchief van Dordrecht was hij in 1833 hofmeestersmaat op het fregat "De Stad Dordrecht" onder kapitein Jan van Nassau; en in 1844 gezagvoerder op de schoener "Mercurius" voor de reder Gerrit van Hoogsstraten te Dordrecht (*zie bij Bouma*).

Nadere opmerkingen

Wibbe Wiertz Kleindijk was in 1845 met nummer 293 lid van de Dordtse vrijmetselaarsloge La Flamboyante en de loge "l'Essance de la Paix" te Bordeaux.

NRC 21 juli 1849

Thisted, 5 juli. Het op de 24^e juni bij Aggerkanaal gestrande Nederlandse schip ANTINA TJAKKELINA, kapt. Kleindijk, van Londen naar de Oostzee bestemd, is, nadat men 140 kisten en 197 zakken suiker van de lading, gedeeltelijk beschadigd, gelost heeft, weder vlot geworden en wordt hier gebracht om te repareren. Het beschadigde gedeelte der lading zal de 14^e dezer verkocht worden.

NRC 10 november 1851

Amsterdam, 9 november. De Nederlandse kof ROELFINA, kapt. W.H. Kleindijk, van Frederikstad naar Delfzijl, is volgens brief van Delfzijl van de 7^e dezer de 4^e dito op het Koperzand gestrand. Lichters waren derwaarts ter berging afgezonden.

WILLEM KIERS KOK

Burgerlijke Stand gegevens

Willem Kiers Kok werd geboren/gedoopt te Oude Pekela op 04/21 september 1806 als zoon van de schipper Harm Linders Kok en Sophia Willem Kiers.

Hij trouwde te Oude Pekela op 13 februari 1840 met Johanna Hendriks Kleve, geboren te Oude Pekela op 25 april 1819 als dochter van de koopman Hendrik Jans Kleve en Elsijn Sijtzes Noorman. Zij hertrouwde na het overlijden van haar eerste echtgenoot op 14 juli 1869 te Oude Pekela met de rustend schipper Anania Kiers. Deze tweede echtgenoot overleed op 27 maart 1897 te Oude Pekela, 84 jaar. Zijzelf overleed te Oude Pekela op 02 november 1898, 79 jaar.

Willem overleed te Cartagena op 03 september 1859 tijdens de reis van Rotterdam naar Napels.

Aktenummer 1860 14-06-1860, Oude Pekela

Vertaling uit het Frans: Op 1 sept. 1859 is ziek opgenomen in het hospitaal van de stad Cartagena Willem Kiers Kok, Nederlands kapitein, vertrokken van Rotterdam op reis naar Napels. Hij is overleden op 2 sept van dit jaar. Zijn lijk is dezelfde dag begraven. *Was getekend*: Simon Navarro, kapelaan van het Sint Hospital dxe Charité van de stad Cartagena.

Aktenummer: 1869-s7, 14-06-1869, Oude Pekela

14 juni 1869: Akte waarin Johanna Hindriks Kleve, zonder beroep, wonende te Oude Pekela, weduwe van Willem Kiers Kok, aangezien zij een tweede huwelijk wenst te sluiten en voor de ambtenaar van de Burgerlijke Stand een overlijdensakte van haar eerste echtgenoot moet overleggen; dat deze echtgenoot op 2 sept. 1859 te Carthagen is overleden en abusievelijk in de van dat overlijden opgemaakte akte, welke in de registers van de Burgerlijke Stand van de gemeente Oude Pekela is ingeschreven, is genoemd Koers Kock, in plaats van Willem Kiers Kok, enz. Verzoekt correctie aan te brengen. Deze correctie zal in de marge van bedoelde akte worden vermeld.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.K.Kok was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 44 in de periode 1846 t/m 1854.

W.Kiers Kok was effectief lid van het zeemanscollege “De Trouw” te Oude Pekela met vlagnummer 81 in de periode 1854 t/m 1859.

De schepen

Bouma vermeldt W.Kiers Kok als gezagvoerder gedurende:

- * 1834 t/m 1847 van de kof “Hoop”, gebouwd in 1834 te Amsterdam, 100 ton o.m., varend voor J.Corver & Co te Amsterdam. Het schip is in 1847 uitgebrand, hersteld en als “Willem” wederom in de vaart gekomen voor dezelfde rederij;
- * 1849 t/m 1859 op de schoenerbrik “Hoop”, gebouwd in 1848 te Muiden, 207 ton o.m., varend voor J.Corver & Co te Amsterdam.

Het Archief van de Waterschout op het Stadsarchief van Amsterdam bevat monsterrollen op naam van kapitein Willem Kiers Kok op de kof “Hoop” in de periode 1834-1838

H. KRACKE
WELLICHT KRACKÉ

Burgerlijke Stand gegevens

Geen gegevens kunnen achterhalen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Kracke was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 16 in de periode 1833 t/m 1837.

De schepen

Geen schepen gevonden.

JOHANNES KREMER

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Kremer werd geboren te Appingedam op 31 mei 1839 als zoon van Roelof Kremer en Elizabeth Johannes Smith.

Hij trouwde op 13 februari 1868 te Bierum als zeeman met Martje Hazelhof, geboren op 22 oktober 1844 te Warffum als dochter van de zeeman Jan Koenraad Hazelhof en Aaltje Jans Perdok. Zij overleed te Groningen op 24 december 1916, 72 jaar.

Johannes overleed te Groningen op 23 januari 1924, 84 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Kremer was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 39 in de periode 1879 t/m 1901.

De schepen

Bouma vermeldt J.Kremer als gezagvoerder gedurende:

- * 1868 t/m 1876 van de kof "Martha", ex Nicolaas Theodorus, gebouwd in 1836 te Hoogezand, 99 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1877 t/m 1890 van de brik "Martha", ex Rolling Wave, gebouwd in 1853 te Nth. Shields, 239 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1890 gezonken na een aanvaring in de Oostzee;
- * 1893 t/m 1896 van de brik "Martha", ex Henderika Rolina, ex Penguin, gebouwd in 1855 te Sunderland, 353 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip werd in 1896 verkocht naar Geestemünde.

Volgens de monsterrollen was hij vanaf 1891 kapitein op de "Henderika Rolina", die in 1893 werd herdoopt in de "Martha".

In de 64 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook vermeld als Joh. Als woonplaats vrijwel de gehele periode Appingedam opgegeven, met als uitzondering een rol uit 1887, waarin Scheemda wordt genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1855	matroos op de kof "Harmina", kapt. J.H.Gust	16 jaar
* 1860-1866	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. A.A.Wolkammer	20-26 jaar
* 1870-1875	kapitein van de kof "Martha"	31-35 jaar
* 1876-1890	kapitein van de brik "Martha"	37-50 jaar
* 1891-1896	kapitein van de brik "Henderika Rolina", vanaf 1894 "Martha"	51-57 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan duurde minstens ruim 40 jaar. Opvallend is zijn trouw aan het schip. Als stuurman voer hij 6 jaar op hetzelfde schip onder dezelfde kapitein.

Hij was gezagvoerder/eigenaar vanaf zijn 31ste jaar en voer geruime tijden op schepen met oplopende tonnage en ook dezelfde naam, i.c. "Martha", wellicht vernoemd naar zijn vrouw Martje Hazelhof.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 30 april 1896

Bremerhaven, 27 april. Het hier in de haven liggende Nederlandse barkschip MARTHA, laatst gevoerd door kapt. Kremer is naar Finland verkocht. Het neemt kolen in voor Kroonstadt (*opm: Kronjstadt*).

HEMMO KRUIZE**Burgerlijke Stand gegevens**

Hemmo Kruize werd geboren 22 februari 1838 te Termunten als zoon van Berend Harms Kruize en Bernardina Leeuwe.

Hij trouwde op 06 februari 1867 te Termunten als zeeman met Elsie Smit, geboren ca. 1834 te Termunten als dochter van Hijbo Hindriks Smit en Ieke Gerrits Kloosterboer. Zij overleed te Termunterzijl, gem Termunten op 21 april 1875, 41 jaar.

Hij hertrouwde te Niewolda als zeevarende op 17 februari 1876 met Pieterke Udem, geboren 17 augustus 1839 te Oostwolderhamrik, gem. Nieuwolda als dochter van Udo Hindriks Udem en Geertien Jans Buurema. Zij overleed te Delfzijl op 17 september 1908, 69 jaar.

Volgens een krantenbericht in de Provinciale Groninger Courant van 22 september 1897 is kapitein Kruize overleden te Elseneur op 14 september 1897.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Hemmo B.Kruize was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 38 in de periode 1874 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt H.B.Kruize als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 van de brik "Hendrika", gebouwd in 1866 te Sappemeer, 175 ton o.m., varende voor E.& C. Maathuis te Sappemeer. Het schip werd in 1877 herdoopt in "Vriendschap";
- * 1877 t/m 1881 van de brik "Vriendschap", ex Hendrika, gebouwd in 1866 te Sappemeer, 175 ton o.m., varende voor E.& C.Maathuis te Sappemeer. Het schip is in 1881 te Lemvig lek geraakt en op het strand gezet;

- * 1883 t/m 1885 van de bark “Jantina”, ex Veridiana, gebouwd in 1858, bouwlocatie niet vermeld, 289 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip was getuigd als 3-mastschoener. Het is in 1885 bij Stocksund gestrand, binnengebracht te Trondheim en afgekeurd;
- * 1887 t/m 1895 van de bark “Dina”, ex St.Jean Baptiste, gebouwd in 1868 te Bordeaux, 411 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1895 t/m 1897 van de bark “Paul”, gebouwd in 1865 te Damgarten, 364 ton o.m., varend voor Wijnne & Barends te Delfzijl.

In de 39 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hemmo ook vermeld als Hemmo en met de initiaal H. Zijn woonplaats was tot ca. 1880 Termunten/Termunterzijl en in ca. 1880 verhuisde hij naar Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1876-1881	kapitein van de schoener “Vriendschap”	38-43 jaar
* 1882-1885	kapitein van de schoener “Jantina”	44-47 jaar
* 1886-1895	kapitein van de bark/schoener “Dina”	48-57 jaar
* 1895-1897	kapitein van de bark “Paul”	57-59 jaar.

De monsterrollen zijn gedateerd van 1876 t/m 1897, i.c. een periode van 21 jaar. Wat betreft de leeftijden van de kapitein zijn er vermoedelijk foute opgaven. Gezien de opgaven in verreweg de meeste monsterrollen is als geboortejaar ca. 1838 aangehouden en dan is hij 38 jaar bij de eerste opgave in 1876 en 59 jaar in 1897.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 19 februari 1895

Delfzijl, 16 februari. Het Nederlandse driemast schoenerschip DINA, groot 414 ton, gebouwd in 1868, is voor NLG 4550 in veiling aan de heer v.d. Wal verkocht.

Provinciale Groninger Courant 06 maart 1895

Delfzijl, 2 maart. De Duitse bark PAUL is aangekocht door kapt. Kruize alhier.

Provinciale Groninger Courant 22 september 1897

Delfzijl, 18 september. De Nederlandse bark PAUL, kapt. Kruize, 24 augustus van Sunderland naar Gefle (*opm: Gävle*) vertrokken, arriveerde de 5^e dezer te Elseneur (*opm: Helsingör*), waar de kapitein wegens ziekte moest worden geland. Daarna vervolgde het schip onder bevel van de 1^e stuurman de reis naar Gefle, waar het de 13^e aankwam, en thans de lading kolen lost, om vervolgens voor hier te laden.

Volgens nader hier ontvangen bericht is kapt. Kruize reeds dinsdag j.l. (*opm: 14 september*) te Elseneur overleden.

NICOLAAS KRUIJMEL

Burgerlijke Stand gegevens

Nicolaas Kruijmel werd geboren 04 september 1818 te Dordrecht als zoon van Karel Kruijmel en Catharina Loos.

Hij trouwde met Bouchien Reiningh, geboren te Groningen op 26 maart 1822 als dochter van Willem Reinders Reiningh en Meinna Hindriks Wichers. Het echtpaar Kruijmel-Reiningh kreeg 4 kinderen.

Na het overlijden van haar echtgenoot ging Bouchien op 01 januari 1885 een vennootschap aan voor handel in scheepstuigage als Fa. Tuk & Kruijmel te Amsterdam. Zij overleed te Amsterdam op 28 december 1893.

Nicolaas Kruijmel overleed te Dordrecht op 30 oktober 1884.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.Kruijmel/Kruymel was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 80 in de periode 1859 t/m 1868.

In de notulen van de Algemene Vergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege Zeemanshoop van 12/19 juli 1853 wordt als effectief lid voorgedragen/benoemd Nicolaas Kruijmel, geen leeftijd vermeld, voerend de bark “Oud Alblas”, op voordracht van kapitein A.Gersen.

Hij was effectief lid van “Zeemanshoop” in de periode 1853 t/m zijn overlijden in 1884. Bij de hernummering in 1854 wisselde hij van vlagnummer van 929 naar 535.

N.Kruimel (*moet zijn Kruijmel*) wonend te Dordrecht was met vlagnummer 12 lid van het Dordtse zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" in de periode 26 augustus 1853 t/m zijn overlijden op 30 oktober 1884. Ten tijde van de inschrijving was hij gezagvoerder van het fregat "Oud Alblas".

De schepen

Bouma vermeldt N.Kruimel als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1855 van de bark "Oud Alblas", gebouwd in 1836 te Dordrecht, 785 ton o.m., varend voor L.Zegers Veeckens te Amsterdam;
- * 1856 t/m 1858 van hetzelfde schip maar nu varend voor Mr. P. Blussé van Oud Alblas te Dordrecht. Het schip voer in 1859 voor F.Haverkamp te Amsterdam en was herdoopt in "Ulysses";
- * 1858 t/m 1864 van de bark "Baron Forstner van Dambenoy", gebouwd in 1857 te Delfzijl, 340 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl. Het schip voer in 1865 voor Tuk & Kruymel te Amsterdam en was herdoopt in "Yokohama".

Monsterrollen op het Gemeentearchief van Dordrecht vermelden:

Op 1 september 1836 is hij lichtmatroos op het nieuwe fregat "Generaal Baron van Geen" onder kapitein Jan Jacobs Kortrijk, 443 last, gebouwd op de werf van Cornelis Gips en met als reder Klerk & Voogd te Dordrecht. Hij vertrekt naar Batavia.

Op 26 juni 1844 is hij 2^e stuurman onder kapitein Willem Hendrik Budde met een maandgage van f 45,- op het fregat "Ida Willemina", 416 last, in 1839 gebouwd op de werf Cornelis Gips en met als reder Klerk & Voogd.

Op 24 mei 1851 is hij 1^e stuurman onder kapitein Willem Hendrik Budde op de als bark getuigde "Oud Alblas", 401 last, in 1836 gebouwd op de werf van Cornelis Gips en met als reder A. Blusse van Oud Alblas te Dordrecht. Hij vertrekt naar Valpariso. Kapitein Willem Hendrik Budde komt te overlijden op 11 oktober 1851 na een val van het paard in Valpariso Als 1^e stuurman neemt hij het gezag over het schip over en komt terug in Holland januari 1853.

Nadere opmerkingen

In de notulen van de Bestuursvergadering van het Dordtse zeemanscollege "Tot Nut van Handel en Zeevaart" vraagt de wed. N.Kruimel geb. Reiningh om de reglementaire uitkering welke haar op 29 augustus 1884 wordt toegekend ingaande 01 november 1884.

BERENT BRUINS KEUN/KUEN

Burgerlijke Stand gegevens

Berent Bruins Keun werd geboren/gedoopt 24 maart/08 april 1810 te Winschoten als zoon van de wieldraaijer Rudolf Keun en Grietje Klaassen.

Hij trouwde op 22 oktober 1840 te Delfzijl als scheepskapitein met Willemtje Alberts Drenth, geboren als Willemtje Drent op 29 mei 1821 te Delfzijl als dochter van de zeeman Albert Hindriks Drenth en Janna Jans Dik. Zij overleed te Delfzijl op 05 september 1873, 52 jaar

Berent overleed op 02 maart 1883 te Delfzijl, 72 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.B.Kuen R^z (ook geschreven als Kuin) was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 37 in de periode van 1841 t/m 1869.

De schepen

Bouma vermeldt B.Keun als gezagvoerder gedurende:

- * 1837 van de kof "Johanna Margaretha", gebouwd in 1827, bouwlocatie niet vermeld, 120 ton o.m., varend voor C.M.Nap te Groningen;
- * 1839 t/m 1841 van de kof "de Vrede", gebouwd in 1815 te Appingedam, 115 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen. Het schip is 1 maal te Harlingen geregistreerd komend van Drobak;
- * 1854 t/m 1858 van de kof "Johanna Catharina", gebouwd in 1840, 118 ton o.m., varend voor Mr. C.M.Nap te Groningen;
- * 1860 t/m 1866 van de galjoot "Wilhelmina Drenth", gebouwd in 1859 te Foxhol, 110 ton o.m.. Het schip werd in 1867 door de nieuwe kapitein/eigenaar J.A.Potjer te Sappemeer herdoopt in "Titia Susanna";

Bouma (in *“Sailing vessels visiting the port of Harlingen 1818-1918 - Haren 1994”*) vermeldt dat de *“Wilhelmina Drenth”* in 1860 één keer de haven van Harlingen aandede.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Berent Bruins ook vermeld als Berend Berends, Berend B. Bruins en met de initiaal B. Hij wordt altijd aangeduid als Kuen. Als woonplaatsen zijn Winschoten en Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838-1839	kapitein op de kof <i>“Vreede”</i>	28-29 jaar
* 1841	kapitein op onbekend schip	31 jaar
* 1843-1858	kapitein op de kof <i>“Johanna Catharina”</i>	33-47 jaar

FREDERIKUS KUIPER

Burgerlijke Stand gegevens

Frederikus Kuiper werd geboren 07 januari 1851 te Uithuizen als zoon van de koopman Johannes Kuiper en Johanna Leening.

Hij trouwde op 28 november 1878 te Appingedam als scheepskapitein met de onderwijzeres Margrieta Arends, geboren te Usquert op 25 december 1848 als dochter van de timmerman Martinus Hendriks Arends en Helena Bernardus Wieringa. Zij overleed op 16 mei 1923 te Groningen, 74 jaar.

Frederikus overleed op 23 oktober 1918 te Delfzijl, 67 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.Kuiper was effectief lid van het zeemanscollege *“De “Vereeniging”* met vlagnummer 61 in de periode 1879 t/m 1889

De schepen

Bouma vermeldt F.Kuiper als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1880 van de kof *“Alida”*, ex Titia, gebouwd in 1848 te Hoogezand, 110 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar te Appingedam. Het schip is in 1880 op Jutland gestrand.

In de 55 monsterrollen uit Delfzijl wordt Frederikus ook vermeld als Frederik en Freerk. Een enkele keer wordt als familienaam Kuipers vermeld. Als woonplaats is tot 1879 Appingedam opgegeven. Daarna verhuisde hij naar Delfzijl en later nog naar Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869-1870	lichtmatroos op de schoener <i>“Hinderika</i> , kapt. D. de Witt	18-19 jaar
* 1870	lichtmatroos op de schoener <i>“Charlotte”</i> , kapt P.Dijkstra	19 jaar
* 1873	matroos op de schoener <i>“Amitie”</i> , kapt. A. de Jonge	22 jaar
* 1873	stuurman op de kof <i>“Theodora”</i> , kapt. A.E.Venninga	22 jaar
* 1874	stuurman op de kof <i>“Theodora”</i> , kapt. H.Folgering	23 jaar
* 1874	matroos op de kof <i>“Helena Geziena”</i> , kapt. W.H.Schreuder	23 jaar
* 1876-1880	kapitein op de kof <i>“Alida”</i>	26-29 jaar
* 1883	stuurman op de kof <i>“Drie Gebroeders”</i> , kapt. J.J.Lodewijks	32 jaar
* 1884	stuurman op de kof <i>“Ecliptica”</i> , kapt. J. van Heukelem	33 jaar
* 1885-1886	stuurman op de kof <i>“Jantje”</i> , kapt. Th.Visser	34-36 jaar
* 1887	kok op de bark <i>“Hamanda”</i> , kapt. J.Waterborg	36 jaar
* 1888-1892	stuurman op de schoener <i>“Ceres”</i> , kapt. Th. Visser	37-41 jaar
* 1893-1894	stuurman op de schoener <i>“Trijntje”</i> , kapt. R.Gosselaar	42-43 jaar
* 1895-1896	stuurman op de schoener <i>“Ceres”</i> , kapt. Th. Visser	44-45 jaar
* 1897	stuurman op de bark <i>“Bougiena”</i> , kapt. P.Gransbergen	46 jaar
* 1898-1899	stuurman op de bark <i>“Lucina”</i> , kapt. G.Hoberg	47-48 jaar
* 1900	kapitein op de bark <i>“Bougiena”</i>	49 jaar
* 1901	stuurman op de bark <i>“Bougiena”</i> , kapt. C.Borst D ^z	50 jaar
* 1902	stuurman op de brik <i>“Gustava”</i> , kapt. C.Borst D ^z	51 jaar
* 1903	stuurman/2 ^{de} stuurman op het ss. <i>“Vulcain”</i> , kapt. H.Geertsema	52jaar
* 1904	geen rang vermeld op de bark <i>“Lucina”</i> , kapt. G.Hoberg	53 jaar
* 1907	stuurman op de tjalk <i>“Ebenhaezer”</i> , kapt. H.Stemmer	56 jaar

De zeemansloopbaan

Het overzicht van de monsterrollen laat een licht tragisch verloop van een relatief lange zeemanscarrière van bijna 40 jaar zien. Na het gebruikelijke verloop van de subalterne rangen werd hij op de normale leeftijd van ca. 26 jaar gezagvoerder. Dit schip strandde in 1880 en daarna gelukte het hem niet weer het gezag over een schip te verwerven. Heeft hij zich bij die stranding als kapitein gediskwalificeerd? Hij ging verder als stuurman op wat grotere driemasters, maar moest in 1887 genoegen nemen met een postitie als kok. Alleen in 1900 staat hij nog geboekt als gezagvoerder, maar er stonden maar 2 bemanningsleden op die monsterrol en dus zal het schip hebben stilgelegen en had hij alleen het toezicht zonder te varen. Begin 20ste eeuw, toen de glorie tijd van de zeilvaart voorbij was, diende hij op een stoomschip als 2de stuurman, wellicht omdat hij over de noodzakelijke nautische kennis beschikte. Hij eindigde als stuurman op een tjalk, niet bepaald een glorieus besluit van zijn loopbaan

MELLE KUIPER***Burgerlijke Stand gegevens***

Melle Kuiper werd geboren op 10 oktober 1854 te Oude Pekela als zoon van Jan Willem Kuiper en Hillechien Pott. Hij trouwde te Winschoten op 17 maart 1892 met Harmana Wilmiena Eefting, geboren 30 april 1861 te Beerta als dochter van de logementhouder Harm Geerts Eefting en Wieke Dijksterhuis. Zij overleed te Groningen op 07 november 1932, 71 jaar.

Melle overleed te Groningen op 29 maart 1917, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

M.Kuiper was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 45 in de periode 1892 t/m 1895.

De schepen

Bouma vermeldt M.Kuiper als gezagvoerder gedurende:

- * 1891 t/m 1893 van de bark "Union", ex Ceres III, ex von der Lühle Rohlstorf, gebouwd in 1858 te Wismar, 352 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela.

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Melle ook vermeld als Melle J.. Als woonplaats is steeds Oude Pekela opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1870	matroos op de schoener "Pax", kapt. Roelf H. de Groot	15 jaar
* 1891-1892	kapitein op de bark "Union"	36-37 jaar

MINNE KUIPERS***Burgerlijke Stand gegevens***

Minne Kuipers werd geboren 29 december 1832 te Harlingen als zoon van Egbert Louws Kuipers en Grietje Minnes Gnodde.

Hij trouwde op 18 december 1857 te Delfzijl als scheepskapitein met Elisabeth Bontkes Gosselaar, geboren 19 februari 1835 te Delfzijl als dochter van de korenmolenaar Everhardus Bontkes Gosselaar en de winkeliere Johanna Willems Groeneboom. Zij overleed op 06 november 1885 te Delfzijl, 50 jaar.

Hij hertrouwde op 01 december 1886 te Delfzijl als scheepsreder met Jantje Gnodde, geboren 05 september 1860 te Lemsterland als dochter van Douwe Gnodde en Anna Elisabeth Adema. Zij overleed op 23 november 1913 te Groningen, 53 jaar.

Minne overleed te Delfzijl op 08 september 1901, 68 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

M.Kuipers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 18 in de periode 1859 t/m 1870.

De schepen

Bouma vermeldt M.(E.).Kuipers als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 t/m 1864 van de kof “Grietje Huisman”, ex Marie Louise, gebouwd in 1838 te Groningen, 72 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl;
Grietje Huisman was de dochter van de scheepskapitein Egbert Rentes Huisman
- * 1865 t/m 1866 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1867 voor kapitein/eigenaar J.H.Boompaal te Delfzijl en was herdoopt in “Hoop”;
- * 1866 t/m 1869 van de kof “Elisabeth”, ex Dirkje, gebouwd in 1832 te Hoogezand, 122 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 4 monsterrollen wordt Minne ook vermeld als Minne E. Als woonplaats is Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1864-1865	kapitein op de kof “Grietje Huisman	31-32 jaar
* 1867	kapitein op de kof “Elisabeth”	34 jaar

HINDRIK FOKKES van der LEEST

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Fokkes (van der) Leest werd geboren 26 oktober 1824 te Delfzijl als zoon van schipper Fokke Hindriks (van der) Leest en Hindrikje Liewes (Reitsema).

Hij trouwde te Delfzijl op 25 maart 1859 als scheepskapitein met Helena Johanna Rottinghuis, geboren 16 augustus 1838 te Delfzijl als dochter van de aannemer Johannes Harmannus Rottinghuis en Anna Meijer. Zij overleed te Delfzijl op 10 december 1915, 77 jaar.

Een kind van het echtpaar was Johannes Hermannus, geboren 22 september 1868 te Delfzijl. Deze was vermoedelijk Jan van der Leest, die als boekhouder wordt genoemd in een monsterrol uit 1883.

Hindrik werd in 1883 vermist met zijn smak de “Eems”.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.F. van der Leest was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 90 in de periode 1866 t/m 1883.

In de notulen van de Algemene Vergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege Zeemanshoop dd. 22/29 februari 1859 staat vermeld dat tot effectief lid is voorgedragen/benoemd Hendrik van der Leest, oud 34 jaar, voerend de schooner “Hooite Wigcher”, adres bij van Veen en Koli te Amsterdam, op voordracht van kapitein F.P.Jaski. Hij was effectief lid met vlagnummer 753 in de periode 1859 t/m 1872.

De schepen

Bouma vermeldt H.F.v.d. Leest als gezagvoerder gedurende:

- * 1856 van de ijzeren koftjalk “Hoogezand”, gebouwd in 1856 te Hoogezand, 59 ton o.m., varend voor E.H.Meursing te Hoogezand. Het schip is in 1856, gaande van Newcastle naar Hamburg, gestrand op Terschelling;
- * 1859 t/m 1862 van de 2-mastschoener “Hooite Wicher”, gebouwd in 1858 te Hoogezand, 126 ton o.m., varend voor E.H.Meursing te Hoogezand. Het schip is in 1862 gestrand bij Tenez en wrak geraakt;
- * 1864 t/m 1868 van de galjoot “Celeritas”, gebouwd in 1838 te Papenburg, 143 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl;
- * 1869 van de galjoot “Celeritas”, gebouwd in 1838 te Papenburg, 143 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl. Het schip is in 1869 gezonken;
- * 1871 t/m 1873 van de galjoot “Drie Gezusters”, ex Geertruida, gebouwd in 1851 te Delfzijl, 110 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1874 t/m 1875 op hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1875 verkocht naar Duitsland;
- * 1876 t/m 1877 van de schoenerbrik “Geessien Schreuder”, ex Triëste, gebouwd in 1844 in Nieuwendam, 197 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. In 1877 op Ameland gestrand en wrak;
- * 1880 t/m 1883 van de smak “Eems”, gebouwd in 1866, bouwlocatie niet vermeld, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1883 vermist na vertrek uit Delfzijl.

In de 41 monsterrrollen uit Delfzijl wordt Hindrik Fokkes ook vermeld als Hind., Hindrik, Hendrik, Hindrik F. en één keer als Hindrik A.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1841	lichtmatroos op de smak "Catharina", schipper A.H.Post	16 jaar
* 1842	lichtmatroos op de kof "Zwaantina", kapt. H.J.Schuring	17 jaar
* 1863-1869	kapitein van de kof "Celeritas" <i>het schip verging in 1869 – zie krantenbericht</i>	38-44 jaar
* 1871-1874	kapitein op de kof "Drie Zusters"	46-49 jaar
* 1874-1877	kapitein op de schoener "Geessien Schreuder"	50-53 jaar
* 1882-1883	kapitein op de kotter "Eems"	59 jaar

Analyse van de zeemanscarrière

Er is in de opgave uit de monsterrollen een onderbreking tussen 1842 en 1863. Gezien de opgaven uit Bouma heeft hij in die periode vanuit Hoogezand gevaren. In de kapiteins periode is er ook een onderbreking tussen 1877 en 1882. Vooralsnog is onbekend of hij, na het vergaan van de "Geessien Schreuder" in 1877 enige tijd aan de wal is gebleven

Uit de monsterrollen in zijn Delfzijlse periode blijkt dat hij als gezagvoerder frekwent van stuurman is gewisseld. In bv. de periode van 5 jaar op de "Celeritas" met 14 monsterrollen worden 6 verschillende stuurlieden genoemd. En op de kof "Drie Zusters" voer hij in drie jaar met eveneens 6 verschillende stuurlieden.

De rollen zijn gedateerd van 1841 t/m 1885. Vier rollen uit 1883 t/m 1885 vermelden alleen de naam van de kapitein. De kapitein is in 1883 overleden, dus de rollen uit 1884 en 1885 zijn niet te verklaren..

Als leeftijden zijn aan te houden 16 t/m 59 jaar, dus een respectabele loopbaan van minstens 43 jaar.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 15 september 1869

Delfzijl, 12 september. In een hier ontvangen brief van kapt. H. v.d. Leest, voerende het schip CELERITAS, op 12 mijl afstand van Colberg (*opm: Kolberg, thans Kolobzreg*) gezonken, d.d. Colberg 6 september, schrijft deze, dat hij van de 2^e op de 3^e j.l. door een hevige storm is overvallen, die zich spoedig tot een orkaan verhief, zo erg, als hij nog nimmer had ondervonden. Het schip werd plat op zijde geworpen, waardoor men genoodzaakt was de zeilen weg te snijden om zo het schip te doen rijzen. Toen stormde men van top tot takel (*opm: voor top en takel*) weg en kwamen zulke verschrikkelijke stortzeeën over en op het schip, dat het geheel ontrampolineerd en zwaar lek werd. Toen trachtte men met alle mogelijke inspanning het schip met pompen te behouden, doch te vergeefs hebben de schepelingen, hoe afgemat ook, dat pompen volgehouden tot 's avonds 10 uur van de 4^e september, als wanneer zij genoodzaakt werden het schip te verlaten, niettegenstaande het grote levensgevaar daaraan verbonden, te meer, daar de boot ook lek was geworden. Zij konden niets anders redden dan een kompas en lantaarn. Kort na het verlaten zonk de CELERITAS in de diepte weg. Met groot levensgevaar en na alle mogelijke inspanning en worstelende zijn zij gelukkig, hoewel volslagen afgemat, des morgens van de 5^e september omstreeks 8 uur bij enige vissershutten aan land gekomen, van waar de Nederlandse consul van Colberg de gehele bemanning des maandags heeft afgehaald. (*opm: zeetijdingen: op 19 augustus 1869 van Kronstadt (opm: Kronsjtadt) naar Aberdeen vertrokken.*)

EGBERT LEEUW

Burgerlijke Stand gegevens

Egbert Leeuw werd geboren te Delfzijl op 19 oktober 1811 als zoon van de koopman Tjapke Egberts Leeuwe en Trijntje Klasens Rijkens.

Hij trouwde te Delfzijl op 07 december 1843 als zeeman met Eeuwke Wierds Kleindijk, geboren te Farmsum op 23 augustus 1820 als dochter van de logementshouder Weert Harms Kleindijk en Jasperdina Vos.

Na het overlijden van Egbert hertrouwde zij op 30 mei 1874 te Appingedam met de dagloner Jurjen Roelofs Kunst, geboren te Opwierde als zoon van Roelof Jans Kunst en Aafje Jurjens Roest.

Egbert overleed op 16 oktober 1860 op zee.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.T.Leeuw resp. E.T.Leeuwe was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 59 in de periode 1849 t/m 1860.

De schepen

Bouma vermeldt E.T.Leeuw als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 t/m 1858 van de galjoot “Hendrika Jantina”, gebouwd in 1848 te Delfzijl, 98 ton o.m., varend voor P.G.Vos te Delfzijl;
- * 1859 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in september 1859 gezonken bij de Goudstaart.

In Delfzijl zijn 2 monsterrollen uit 1851 en 1857 op naam van Egbert Tjakkes resp. E.T. Leeuw als gezagvoerder van de schoenerkof “Henderika Jantina”, in 1857 47 jaar.

Nadere opmerkingen

NRC 13 september 1859

Salcombe, 11 september. De Nederlandse kof HENDRIKA JANTINA, kapt. Leeuwes (*opm: E.T. Leeuw*), van Malaga met lood, wijn en olie naar Glasgow bestemd, is gisteren op de hoogte van Goudstaart (*opm: Start Point*) gezonken. De equipage, zomede de vijfjarige dochter van de kapitein, zijn gered en met een loodsboot alhier geland. De HENDRIKA JANTINA was in averij te Plymouth binnen geweest en verliet die plaats 6 dezer. Bij Falmouth werd zij door een zware storm belopen, die haar het Kanaal indreef en waardoor zij in de morgen van 10 dezer op de hoogte van Goudstaart zijnde een lek bekam dat zodanig toenam, dat men het schip niet meer boven water kon houden en genoodzaakt was het te verlaten. De HENDRIKA JANTINA was een in het jaar 1849 te Delfzijl gebouwde kof, metende 98 tonnen. Het schip is in Nederland verzekerd.

HEMMO LEEUW

Burgerlijke Stand gegevens

Hemmo Leeuw werd geboren te Appingedam op 19 november 1849 als zoon van kapitein Jan Hemmes Leeuw en Anje Willems Groothuis.

Hij trouwde te Delfzijl als zeeman op 09 november 1870 met Eppien Harkema, geboren te Warffum in 1849, als dochter van Harm Berends Harkema en Cornelia Jans Veldman. Zij overleed te Delfzijl op 16 februari 1923, 73 jaar.

Hemmo overleed te Delfzijl op 18 augustus 1904, 54 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Hemmo Leeuw was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 67 in de periode 1877 t/m 1904

De schepen

Bouma vermeldt H.Leeuw als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1877 van de galjoot “Eppiëna”, ex Willem Frederik, gebouwd in 1855 te Wildervank, 130 ton o.m., varend voor G.A.M.Stenger te Farmsum;
- * 1878 t/m 1887 op hetzelfde schip maar nu varend voor W.Sissingh te Delfzijl. Het schip werd te Delfzijl afgekeurd en gesloopt;
- * 1889 t/m 1891 van de bark “Catharina Helena”, ex Elisa Evelina, gebouwd in 1869 te St.Mary’s Bay, 400 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam. Het schip is te Arendal verkocht wegens zware averij;
- * 1892 t/m 1895 van de bark “San Francisco”, gebouwd in 1859 te Reiherstieg, 436 ton o.m., varend voor S. v/d Heij te Heveskes;
- * 1896 t/m 1897 van hetzelfde schip maar nu varend voor W.Sissingh te Delfzijl. Het schip is in 1897 bij Eckholm gestrand en wrak geraakt;
- * 1897 t/m 1899 van de 3-mastschoener “Ida”, ex Johanna Maria, ex G.H.Betz, ex Redgauntlet, gebouwd in 1867 te Sunderland, 352 ton o.m., varend voor W.Sissingh te Delfzijl;
- * 1902 t/m 1904 van de brik “Albertina Amelia”, ex Mercurius, gebouwd in 1850 te Harlingen, 264 ton o.m., varend voor T.Bos te Delfzijl. Het schip werd in 1904 gesloopt.

In de 55 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hemmo ook vermeld als Hemme en met de initiaal H.. Als zijn familienaam wordt een enkele maal Leeuw gebruikt.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1864	kajuitwachter op de schoener “Antje”, kapt. J. H. Leeuw	14 jaar
*	1867	lichtmatroos op de schoener “Antje”, kapt. J. H. Leeuw	17 jaar
*	1870	stuurman op de kof “Johann Heinrich”, kapt. A.J. de Jonge	20 jaar

* 1871-1873	stuurman op de kof "Martha", kapt.J.Kremer	21-24 jaar
* 1874	stuurman op de galjoot "Jacoba Vos", kapt. J.H.Kip	25 jaar
* 1875-1887	kapitein van de galjoot "Eppina"	26-37 jaar
* 1888-1891	kapitein van de bark "Catharina Helena"	38-41 jaar
* 1892-1898	kapitein van de bark "San Francisco"	42-48 jaar
* 1898-1901	kapitein van de schoener "Ida"	49-52 jaar
* 1902-1903	kapitein op de schoener "Albertina Amelia"	52-53 jaar
* 1904	kapitein van de schoeners "Ida" en de "Albertina Amelia"	54 jaar

De zeemansloopbaan

Hemmo Leeuw doorliep alle rangen van kajuitwachter op zijn 14de tot kapitein toen hij 26 jaar was. Zijn carrière besloeg een periode van 40 jaar. Hij bleef zeeman tot aan zijn overlijden in 1904.

Gezien de geringe omvang van de bemanning zal in hij 1904 alleen toezichthouder zijn geweest van schepen die in een haven lagen

Nadere opmerkingen

In zijn jonge jaren voer Hemmo Leeuw als kajuitwachter en lichtmatroos op de schoener "Antje" van zijn vader Jan Hemmes Leeuw.

Provinciale Groninger Courant 07 september 1897

Helsingfors (*opm: Helsinki*), 28 augustus. Het te Delfzijl tehuis behorende barkschip SAN FRANCISCO, kapt. H. Leeuw, in ballast naar Borga bestemd om daar hout te laden, stootte in de nacht van de 23^e augustus tijdens storm uit 't Z.W. bij de Kalkgrund, in de nabijheid van de vuurtoren van Ekholm op een blinde klip, en werd lek, doch gelukte het, het lek tijdelijk te stoppen en het indringende water met de pompen bij te houden. Daar het schip sterke slagzijde bekam, moest de takelage gekapt worden. De volgende morgen, toen de storm zich iets geleegd had, begaven zich loods en van Ekholm naar het schip en meldden het ongeval aan de Russisch Baltische Bergungsvereen te Reval (*opm: Tallinn*), die onmiddellijk de stoomschepen FREJA en METEOR naar de strandingsplaats zond. Gistermiddag, tegen 2 uur, werd het schip door genoemde stoomboten hier binnengebracht en in Kronbargsfjord binnen Djorkholmen voor anker gelegd, om later aan de grond gezet te worden. De gekapte takelage is eveneens geborgen en door de METEOR hier aangebracht. De bark zal als wrak verkocht worden.

NRC 26 september 1897

Helsingfors (*opm: Helsinki*), 20 september. Het in de Sifversundet, benoorden Blåbärslandet liggende wrak van de Nederlandse bark SAN FRANCISCO is 17 dezer voor 560 Finse marken in publieke veiling verkocht. De afzonderlijk verkochte inventaris bracht 2500 N.M. op.

In het tijdschrift "De Zee", Jg. 1898, p.13-18 staat de behandeling door de Raad van Tucht voor de Koopvaardij van de stranding van de bark "San Francisco" onder kapitein H.Leeuw.

Op grond van het scheepsjournaal, de rapportage door de Nederlandse consul te Helsingfors en enkele getuigenverklaringen komt de Raad tot een verslag van de gebeurtenissen. De genoemde bark vertrok op 15 juli 1897 van Delfzijl naar Port Kunda in Rusland, bemand met 9 koppen, behalve de gezagvoerder, en een lading cokes. Het kwam zonder ongelukken aan in Port Kunda op 08 augustus en loste aldaar de lading. De reis was verder gepland naar Borga in Finland en er werd gevraagd om een sleepboot, die echter niet kwam. Er werd daarna ballast ingenomen en op 21 augustus werd het anker gelicht en zeilde het schip de baai van Port Kunda uit. Het schip voer langs de kust en kreeg kort daarop het vuur van Ekholm in het gezicht. Het weer was goed. De gezagvoerder ging naar beneden en gaf de 1ste stuurman instructies. Echter een paar uur later liep het schip vast op de zg. Kalkgrund. Het anker werd uitgeworpen en ballast gelost om het schip weer vlot te krijgen. Het weer verslechterde, het schip bleef zwaar stoten, geraakte zeer lek en kwam in nood. Er werd tuig gekapt, evenals de fokkemast, die bij het naar beneden komen ook de grote mast en de bezaansteng meenam. Er kwam hulp van de wal en men probeerde nog wat van de inventaris te bergen op een lichter. Bij het opknappen van het weer ging het bergen door en werd geprobeerd het schip leeg te pompen met behulp van hulpboten. Het schip werd naar Helsingfors gesleept en aan de grond gezet. Op 28 augustus werd het scheepsvolk afgemonsterd en op 09 september was de gezagvoerder terug in Delfzijl.

De klacht, ingediend door de assuradeur, werd niet ontvankelijk verklaard, omdat die te laat was ingediend. Op grond van een last tot onderzoek door de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid werd het volgende geconcludeerd. De kapitein had wellicht kort voor de stranding beter aan dek kunnen blijven in plaats van het gezag overdragen aan zijn stuurman. Maar uit niets is gebleken dat de stranding het gevolg was van nalatig

handelen. Er waren volgens de Raad dan ook geen termen aanwezig de aangeklaagde te schorsen in zijn bevoegdheid om als schipper op een Nederlands koopvaardijship te varen.

JAN HEMMES LEEUW

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Hemmes werd geboren 28 juli 1816 te Groningen als zoon van Hemme Jans Leeuw en Gubina Heikens. Hij trouwde op 28 juni 1849 te 't Zand als schipper met Anje Groothuis, geboren te Leermens als dochter van Willem Jacob Groothuis en Antje Klaassens Boukuma. Zij overleed te Woltersum, gem. Ten Boer op 24 februari 1900, 74 jaar. Het echtpaar kreeg een zoon Hemmo, die later ook gezagvoerder werd. Jan overleed te Gdansk in Polen op 24 april 1868, 52 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Jan Hemmes Leeuw was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 73 in de periode 1849 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Leeuw als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1857 van de kof "Marie Louise", gebouwd in 1838 te Groningen, 73 ton o.m., varend voor D.Romeling te Delfzijl. Het schip voer in 1858 voor B.Romeling te Delfzijl en was herdoopt in "Grietje Huisman";
- * 1854 t/m 1858 van de galjoot "Cornelia", gebouwd in 1852 te Hoogezand, 130 ton o.m., varend voor W.J.Steenhuis te Appingedam;
Overlap met de vorige opgave.
- * 1862 t/m 1864 van de 2-mastschoener "Antje", ex Cornelis, ex Proef, ex Corneliszoon, gebouwd in 1852 te Nieuwendam, 130 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl;
- * 1865 t/m 1868 op hetzelfde schip en varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Hemmes ook vermeld als Jan He.s, Jan Hammes, Jan H. en met de initialen J.H.. Als woonplaats wordt aanvankelijk Termunterzijl vermeld en Delfzijl in zijn periode als kapitein.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	stuurman op de kof "Seilina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	28 jaar
* 1847	stuurman op de smak "Alida Gezina", kapt. Gerhardus van der Werff	30 jaar
* 1849	kapitein op de koftjalk "Maria Louisa"	32 jaar
* 1854	kapitein op de schoener/galjoot "Cornelia"	geen leeftijd
* 1864-1867	kapitein op de schoener "Antje"	47-50 jaar

TAMME DERKS LEEUW

Burgerlijke Stand gegevens

Tamme Derks werd gedoopt te Delfzijl 23 november 1788 als zoon van de schipper/landbouwer Derk Tammes Leeuw en Aafje Fockes.

Tamme Derks trouwde te Delfzijl op 07 februari 1823 als zeeman met Anna Catharina van Buuren, geboren te Delfzijl ca. 1789 als dochter van de timmerman Berend van Buuren en de koopvrouw Helena Haijings. Zij overleed te Delfzijl op 22 december 1884, 95 jaar.

Tamme overleed te Delfzijl op 03 december 1857, 69 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.D.Leeuw was effectief lid van het zeermanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 7 in de periode 1833 t/m 1847.

De schepen

Bouma vermeldt T.D.Leeuw als gezagvoerder gedurende:

- * 1832 t/m 1839 van de kof "Stad & Lande", gebouwd in 1817 te Delfzijl, 180 ton o.m., varend als

kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

Nadere opmerkingen

Zee Post 27 augustus 1839 – 479

Schepen ter verkoop te Amsterdam in de *Nieuwe Stads Herberg* op maandag 26 augustus, het Kofschip STAD EN LANDE, kapt. T.D. Leeuw: NLG 4500. in slag NLG 1000. Koper: C.A. Schröder (*opm: een makelaar*).

TJAPKO LEEUW

Burgerlijke Stand gegevens

Tjapko Leeuw werd geboren te Delfzijl op 26 april 1828 als zoon van Tjapke Egberts Leeuw en Anna Jans Metus. Tjapko Leeuw trouwde op 14 december 1855 te Delfzijl als scheepskapitein met Cornelia Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 10 december 1832 als dochter van Hindrik Alberts Wolkammer en Auke Kornelis Banninga. Cornelia overleed op 20 februari 1890 te Farmsum/Delfzijl, 57 jaar. Tjapko Leeuw overleed op 21 september 1872 op zee nabij Helgoland, Dtl., 44 jaar.

De familienaam wordt geschreven als Leeuw en Leeuwe. In de geboorteakte staat Leeuw, in de overlijdensakte Leeuwe. Leeuw lijkt de juiste benaming.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.T.Leeuw was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 99 in de periode 1856 t/m 1872.

De schepen

Bouma vermeldt E.T.Leeuw als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 t/m 1857 van de kof “Anna Afina”, gebouwd in 1840, locatie niet vermeld, 95 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

Moet volgens de monsterrollen zijn Tjapko T. Leeuw(e)

Bouma vermeldt T.T.Leeuwe als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 t/m 1870 van de kof “Cornelia Anna”, gebouwd in 1849 te Harlingen, 97 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1870 t/m 1872 van de kof “Cornelia”, ex Cornelia Anna, gebouwd in 1849 te Harlingen, 95 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 38 monsterrollen uit Delfzijl wordt Tjapko ook vermeld als Tjapke; Tjapke T.; Tjapko T.; Tjapko Tjapkes en T.T.. Als woonplaats is Delfzijl/Famsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	stuurman op een niet met naam genoemd schip, kapt. H.J.Bruinius	21 jaar
* 1852	stuurman op de kof “Anna Sieberdina”, kapt. onbekend	23 jaar
* 1853	stuurman op de galjoot “Annechina”, kapt. O.L. van der Sluis	24 jaar
* 1854	stuurman op de kof “Rijna Arendina”, kapt. A.T.Polee	25 jaar
* 1854	stuurman op de kof “Concordia”, kapt. K.J.Zeven	25 jaar
* 1855-1856	kapitein op de kof “Anna Afina”	26-27 jaar
* 1857-1862	kapitein op de kof “Cornelia Anna”	28-33 jaar
* 1862-1872	kapitein op de “Cornelia”	34-43 jaar

Uit de monsterrollen blijkt dat de naamswijziging van de “Cornelia Anna” in “Cornelia” al in 1862 is doorgevoerd en niet, zoals Bouma opgeeft, in 1870.

HINDERIKUS LEEUWE

Burgerlijke Stand gegevens

Hinderikus werd geboren 23 juni 1829 te Oterdum-Delfzijl als zoon van Jan Pieter Leeuwe en Tammegien Joost Rosinga.

Hij trouwde te Delfzijl op 14 februari 1872 als scheepskapitein met Etje Glimmenga, geboren op 14 november 1839 te Delfzijl als dochter van Roelf Glimmenga en Frouke Balkema. Zij overleed op 14 december 1894 te Delfzijl, 55 jaar.

Hinderikus overleed te Delfzijl op 08 augustus 1891, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Hinderikus J. Leeuwe was effectief lid van het zeemanscolleg "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 41 in de periode 1874 t/m 1891.

De schepen

Bouma vermeldt H.Leeuwe als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 t/m 1876 van de schoenerkof "Annette Cornelia", ex Udonia, gebouwd in 1828 te Delfzijl, 157 ton o.m., varend voor F.Hoff te Delfzijl. Het schip is gestrand en wrak geraakt bij Lemvig;

Bouma vermeldt H.A.Leeuwe als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 t/m 1881 van de schoenerkof "Herman Johannes", ex Johanna, gebouwd in 1847 te Pekela, 167 ton o.m., varend voor F.A.Hoff te Delfzijl. Het schip is in 1881 op het Borkumer Rif gestrand, afgebracht doch afgekeurd.

In de 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hinderikus ook vermeld als Henderikus. Als woonplaats is Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1871-1875 kapitein op de kof "Annette Cornelia" 42-45 jaar

TAMMO POPKES LIGGER

Burgerlijke Stand gegevens

Tammo Popkes Ligger werd geboren 12 april 1815 te Winschoten als zoon van de landbouwer Jacob Roelfs Ligger en Lutgert Tammes (Smedes).

Hij trouwde als buitenvaarder te Appingedam op 27 februari 1845 met Geertje Harms van der Werf, geboren te Appingedam 26 januari 1816 als dochter van de scheepsbouwer Harm Jans van der Werf en Trijntje Hitjes Amsinga. Zij overleed te Appingedam op 25 september 1876, 60 jaar.

Tammo Popkes overleed te Appingedam op 09 februari 1864, 48 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.P.Ligger was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 52 in de periode 1847 t/m 1864.

De ledenlijsten van de zeemansalmanakken vermelden deze kapitein ook als T.P.Legger en F.P.Legger.

De schepen

Bouman vermeldt F.P.Legger als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1866 van de kof "Geerdina", gebouwd in 1835 te Kleinemeer, 91 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Appingedam.

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt Tammo Popkes ook vermeld als Tamme Popkes. Als woonplaatseen zijn Winschoten en Appingedam vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1844 stuurman op de kof "Catharina Josephina", kapt. Roelf P.Dik 29 jaar
- * 1848-1851 kapitein op de kof "Geerdina" 32-35 jaar

Nadere bijzonderheden

NRC 11 december 1855

Norden, 6 december. De 2^e dezer is op het eiland Binkum (*opm: waarschijnlijk wordt Borkum bedoeld*) gestrand de Nederlandse tjalk GEERTINA, kapt. Legger (*opm: mogelijk de kof GEERDINA, kapt. F.P. Legger*), met steenkolen van Schotland naar Hamburg bestemd. De equipage en het grootste gedeelte van de inventaris is geborgen. Schip en lading zijn verloren.

NRC 11 september 1856

Rotterdam, 10 september. Als iets bijzonders meldt de *Provinciale Groninger Courant*, dat de koopvaardijkapitein T.P. Ligger, van Appingedam, thans in het twaalfde jaar met zijn kofschip twee reizen naar Engeland en negen en negentig reizen naar Noorwegen heeft gedaan, zonder ooit averij te hebben gehad, terwijl hij thans met de 100ste, zegge honderdste, reis naar Noorwegen bezig is. Men weet dat de vaart op Noorwegen niet tot de minst gevaarlijke behoort.

JACOB LODEWIJKS

Burgerlijke Stand gegevens

Jacob Lodewijks werd geboren 11 april 1830 te Veendam als zoon van Jannes Hindriks Lodewijks en Grietje Christiaan Lukas.

Hij trouwde te Delfzijl op 05 april 1855 als stuurman met de hoedenmaakster Trijntje Mijdema, geboren te Delfzijl als dochter van Albert Everts Mijdema en Engel Pauwels Kema. Zij overleed te Delfzijl op 21 januari 1858, 26 jaar.

Hij hertrouwde op 04 februari 1861 te Bierum als scheepskapitein met Aaltje Niehof, geboren 08 juli 1837 te Holwierde/Bierum als dochter van de landbouwer Kornelis Eltes Niehof en Trijntje Kornelis Hooghof. Aaltje overleed te Delfzijl op 15 november 1914, 74 jaar. (*klopt niet met geboortejaar*).

Jacob overleed te Delfzijl op 29 november 1916, 86 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Jacob J.Lodewijks was effectief lid van het zeemanscollege "De "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 46 in de periode 1874 t/m 1900.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Lodewijks als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1858 van de kof "Catherina Arendina", bouwjaar en -plaats niet vermeld, 89 ton o.m., geen vermelding van eigenaar en thuishaven. In 1857 is het schip 2 maal te Harlingen geregistreerd komend met hout van Noorwegen. In 1858 werd het schip in zinkende toestand verlaten, het strandde en werd tenslotte gelost bij Frederikshavn;
- * 1860 t/m 1862 van de kof "Union", gebouwd in 1833 te Elsfleth, 76 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1863 t/m 1869 van de kof "Vriendschap", gebouwd in 1851 te Veendam, 104 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1869 gestrand en wrak geraakt;
- * 1871 t/m 1887 van de kof "Drie Gebroeders", ex Clara Dorothea, gebouwd in 1835 te Muiden, 140 ton o.m., varend voor R.J.Lodewijks te Delfzijl. Het schip werd in 1887 verkocht en gesloopt;
- * 1888 t/m 1890 van de galjoot "Elisa", ex Poseidon, gebouwd in 1853 te Fünfhausen, 168 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1890 in zinkende staat verlaten bij Gotland.

In de 52 monsterrollen uit Delfzijl is Jacob Jans ook vermeld als Jacob; Ja**k**ob; Jacob J.; Ja**k**ob J.; Jakob Jans en met de initialen J. en J.J.. Als woonplaats is Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1853	matroos op de smak "Alida Gezina", kapt. G.Bloema	22 jaar
* 1854	stuurman op de smak "Alida", kapt. G.Bloema	23 jaar
* 1855	stuurman op de smak "Anna", kapt. Joh. J. Lodewijks	25 jaar
* 1856- 1858	kapitein op de kof "Catharina Arendina"	26-27 jaar
* 1859-1861	kapitein op de galjoot "Union"	28-30 jaar
* 1863-1868	kapitein op de schoenerkof "Vriendschap"	32-37 jaar
* 1870-1887	kapitein op de kof "Drie Gebroeders"	39-56 jaar
* 1888-1890	kapitein op de galjoot "Elise"	57-59 jaar
* 1892	stuurman op de tjalk "Nooit Gedacht", kapt. J.Ensing	61 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke subalterne rangen werd Jacob Lodewijks gezagvoerder op zijn 26ste jaar. Hij vervulde die rang bijna 35 jaar. Opvallend is zijn landurige gezagvoerderschap van de "Drie Gebroeders" i.c. 17 jaar. De

zeemansloopbaan heeft zeker 40 jaar geduurd. In de serie monsterrollen komt twee keer een kof “Twee Gebroeders” voor. Dit moet een foute opgave zijn voor “Drie Gebroeders”.

Nadere opmerkingen

NRC 19 september 1858

Rotterdam, 18 september. Met het Pruisische schip CERES, kapt. Lenger, zijn 14 dezer te Havre aangebracht kapt. J.J. Lodewijks en de verdere bemanning van de Nederlandse kof CATHARINA ARENDINA, van Fredrikstad naar Delfzijl bestemd, welke bodem in zinkende staat in de Noordzee geabandonneerd werd. Het schip is sedert op de westkust van Fredrikhaven aangedreven, zie NRC van 16 september.

Provinciale Groninger Courant 20 mei 1869

Dantzig (*opm: Gdansk*), 12 mei. De Delfzijlster kof DE VRIENDSCHAP, kapt. J.J. Lodewijks, van Alloa naar deze haven bestemd, bij Heila (*opm: Hel, 54°36 N.B. 18°48' O.L.*) gestrand, is afgekeurd. Het schip wordt geheel en al door de zee bespoeld en de bodem heeft veel te lijden, zodat de lading steenkolen als verloren wordt beschouwd.

JOHANNES LODEWIJKS

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Lodewijks werd geboren op 09 januari 1816 te Veendam als zoon van Jannes Hindriks Lodewijks en Grietje Kristiaans Lukas.

Hij trouwde op 14 september 1843 te Leeuwarden met Anna Riedhorst, geboren 31 januari 1815 te Leeuwarden als dochter van Kasper Riedhorst en Metje Hindriks. Zij overleed op 14 februari 1875 te Delfzijl, 60 jaar, als Anna Riedhorst.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Johannes J.Lodewijks was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 65 in de periode 1849 t/m 1862.

De schepen

Bouma vermeldt kapitein Lodewijks (*geen initialen*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 van de “Annechiena”, geen scheepstype, bouwplaats en -jaar vermeld, 61 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1851 t/m 1856 van de schoener kof “Johanna”, ex Mercurius, gebouwd in 1834 te Hoogezand, 105 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1856 t/m 1860 van de smak “Anna”, gebouwd in 1846 te Joure, 53 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd afgekeurd na stranding bij de Humber.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1841	stuurman op een niet met name genoemd schip, kapt. Berend B.Kuen	24 jaar
* 1843	stuurman op de “Sylina Filia”, kapt. Harmannus J.Schreuder	29 jaar
* 1847	stuurman op de kof “Martha”, kapt. Freerk J.Witkop	31 jaar
* 1847-1848	kapitein op de smak “Annechiena”	31-32 jaar
* 1854	kapitein op de kof “Johanna”	geen leeftijd
* 1855-1856	kapitein op de smak “Anna”	geen leeftijd

Nadere opmerkingen

De smak “Anna” zal vernoemd zijn naar de vrouw van kapitein Lodewijks.

NRC 30 oktober 1848

Norden, 23 oktober. Het schip ANNEGINA, kapt. Lodewijks, van Brevich naar Delfzijl, is de 20^e dezer op Borkum gestrand, doch het volk gered.

NRC 17 december 1859

Whitby, 14 december. De te Delfzijl te huis behorende schoener ANNA, kapt. J.J. Lodewijks, van Newcastle naar Harlingen, is deze namiddag in Robin Hoods-Bay gestrand en zal totaal weg zijn. Het scheepsvolk is gered.

NRC 30 december 1859

Whitby, 26 december. De in Robin Hoods-baai (opm: Robin Hood's Bay, 54°26' N.B. 00°32' W.L.) gestrande Nederlandse schoener ANNA, kapt. Lodewijks, van Newcastle naar Harlingen bestemd, is vlot en hier gisteren in de haven gebracht.

GERHARDUS LUDOLPHI

Burgerlijke Stand gegevens

Een Gerhardus Ludolphi werd geboren te Delfzijl op 11 juni 1819 als zoon van de schoenmaker Hindrik Ludolphi en Renske Jans Haan. Het geboortjaar klopt met de opgaven in navolgende monsterrollen, die duiden op een geboortjaar ca. 1820.

Verdere Burgerlijke Stand-gegevens zijn niet gevonden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.Ludolphi wordt vermeld als effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 67 in de periode 1848-1849.

De schepen

Bouma vermeldt kapitein Ludolphi (*geen initialen*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 van de "Vrouw Martje", geen vermelding van type, bouwplaats en -jaar, 62 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl.

In 4 monsterrollen uit Delfzijl is sprake van Gerhardus Hindriks en Gerhardus H. Als wooplaats wordt Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen is:

* 1838	lichtmatroos op de smak "Margina Margaretha", kapt. Hindrik J.Oortjes	18 jaar
* 1839	matroos op de smak "Hinderika Frouwina", kapt. Jan G.Bakker	19 jaar
* 1840	matroos op de kof "Catharina Jacoba", kapt. Jacob N.Westerbaan	20 jaar
* 1842	stuurman op de smak "Vigelantia", kapt. Sijbe E. de Ruiter	22 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 28 juni 1848

Amsterdam, 27 juni. Het schip de VROUW MARTJE, kapt. Ludolphi, van Antwerpen naar Hamburg, is in de nacht van de 21^e dezer bij Ameland gezonken, doch het volk gered. De lading zal vermoedelijk weg zijn.

COENRAAD MANDEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Coenraad Mandema werd geboren 14 maart 1825, 's avonds 08 uur te Amsterdam op de Korte Prinsengracht 26 als zoon van de sjouwer Jan Klaassens Mandema en de naaister Geezijn Broekema.

Hij trouwde op 10 april 1851 te Delfzijl als schipper met Suinia Brunius, geboren ca. 1830 te Uithoorn als dochter van de scheepskapitein Hendrik Johannes Brunius en Gezien Suines Reinders. Zij overleed te Farmsum op 03 juli 1855, 25 jaar.

Hij hertrouwde op 26 februari 1857 te Delfzijl als scheepskapitein met Geertruida Heijkens, geboren 11 augustus 1828 te Delfzijl als dochter van Sijwerd Heijkens en Anna Kornelia Weerens. Zij overleed te Farmsum op 09 januari 1896, 47 jaar.

Coenraad overleed te Delfzijl op 22 februari 1914, 88 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.J.Mandema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 33 in de periode 1853 t/m 1886 en met vlagnummer 100 in de periode 1886 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt kapitein Mandema (zonder initialen) als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 t/m 1853 van de “Geziena”, geen type vermeld, gebouwd in 1830, 84 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.
- Bouma vermeldt C.J.Mandema als gezagvoerder gedurende:
- * 1854 t/m 1856 van de tjalk “Sunia Geziena”, gebouwd in 1848, bouwplaats niet vermeld, 84 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1856 van de kof “Alberdina”, gebouwd in 1850 te Martenshoek, 75 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in dat jaar omgedoopt in “Drie Zusters”;
- * 1856 van de kof “Drie Zusters”, ex Alberdina, gebouwd in 1850 te Martenshoek, 75 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1857 voor kapitein/eigenaar H.K.Heins te Groningen en was herdoopt in “Frouke Denekamp”;
- * 1859 t/m 1860 van de galjoot “Jonge Klaas”, gebouwd in 1840 te Martenshoek, 79 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1861 voor kapitein/eigenaar S.Stamhuis vanuit Farmsum en was herdoopt in “Ida Taay”;
- * 1861 t/m 1863 van de 2-mast schoener “Geertruida Jantina”, gebouwd in 1860 te Delfzijl, 80 ton o.m., varend voor E.H.Roggekamp te Delfzijl. Het schip is in 1863 gestrand bij Ringkøbing en wrak geraakt;
- * 1864 t/m 1867 van de galjoot “Geertruida”, ex Libra, gebouwd in 1855 te Waterhuizen, 131 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1867 gezonken door het ijs;
- * 1868 t/m 1870 van de kof “Geertruida”, ex Roelfina, ex Alphard, gebouwd in 1854 te Wildervank, 114 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1872 van de galjoot “Albertha Römelingh”, gebouwd in 1857 te Sappemeer, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1873 t/m 1877 van de schoenerbrik “Geertruida”, ex Irene, ex Depositum, gebouwd in 1863 te Hoogezand, 184 ton o.m., varend voor J.A.Hooites te Hoogezand. Het schip is bij Riga in het ijs gezonken.

In de 19 monsterrollen uit Delfzijl wordt Coenraad ook vermeld als Coenraad J. en Coenraad Jan. Als woonplaats is Farmsum vermeld

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1851-1852	kapitein van de kof “Gesina”	26-27 jaar
* 1855	kapitein van de kof “Sunia Gezina”	30 jaar
* 1856	kapitein van de kof “Drie Zusters”	31 jaar
* 1858-1859	kapitein van de kof “Jonge Klaas”	33 jaar
* 1860-1862	kapitein van de schoener Geertruida Jantina”	36-37 jaar
* 1866-1870	kapitein van de galjoot “Geertruida”	41-44 jaar
* 1871	kapitein van de galjoot “Alberta Romeling”	46 jaar
* 1872-1876	kapitein van de schoener “Geertruida”	48-51 jaar

De zeemansloopbaan

De subalterne periode is kennelijk vanuit andere havens dan Delfzijl gevaren. De kapiteinsperiode duurde minstens 25 jaar. De tjalk “Sunia Gezina” en de galjoot/kof “Geertruida” zijn kennelijk vernoemd naar zijn beide echtgenoten. Na zijn zeemansloopbaan heeft hij nog bijna 40 jaar aan de wal geleefd.

JOHANNES MARTINUS MANTIES

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Martinus Manties werd geboren te Dalen (Drente) op 05 februari 1825 als zoon van Derk Manties en Willembijna/Ullebijna Groeneboom.

Hij trouwde als stuurman op 29 december 1854 te Delfzijl met Elisabeth Visser, geboren te Delfzijl op 10 november 1829 als dochter van de schipper Gerard Lammerts Visser en Bonna Theodorikus Römeling. Elisabeth overleed te Delfzijl op 06 oktober 1897, 67 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.M.Manties (*sic*) was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 16 in de periode 1858 t/m 1866.

De schepen

Bouma vermeldt J.M.Manties als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1865 van de kof "Elisabeth", ex Sara Maria, gebouwd in 1839 te Groningen, 72 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen. Het schip is in 1865 verongelukt in Noorwegen.

In de 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes Martinus Mandties ook vermeld als Jan en met de initiaal J.. Als woonplaats is steeds Delfzijl genoemd

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840	koksmaat op de smak "Eensgezindheid", kapt. Harm D.Douwes	15 jaar
* 1841	kok op de smak "Verwachting", kapt. Jan A.Hanssen	16 jaar
* 1842	scheepsjongen op de kof "Harmannus Wiarda", kapt. Haye A.Post	17 jaar
* 1843	kok op de smak "Eendragt", kapt. Obbe G.Stuit	18 jaar
* 1845	matroos(?) op de kof "Fenna", kapt. T.T.Dijkstra	20 jaar
* 1846	matroos op de kof "Catharina Agatha", kapt. Jan B.Mulder	20 jaar
* 1846	kok op de kof "Twee Zusters", kapt. Egbert R.Huisman	21 jaar
* 1848	kok op de kof "Antina", kapt. Reinder J.Schuring	23 jaar
* 1849	matroos op de kof "Seilina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	24 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Catharina", kapt. Berend E.Schelts	28 jaar
* 1858-1862	kapitein op de kof "Elisabeth"	33-37 jaar

TIES MARTENS**Burgerlijke Stand gegevens**

Ties Martens werd geboren 28 augustus 1839 te Wildervank als zoon van Berend Reintjes Martens en Antonia Geerts Boerema.

Hij trouwde op 13 april 1865 te Appingedam als buitenvaarder met Trientje Nanning, geboren 30 augustus 1832 te Appingedam als dochter van Derk Frikkes Nanning en de winkeliersche Janna Harms van der Werf. Zij was op 07 februari 1856 getrouwd met de buitenvaarder Jan Feiken, die op 29 augustus 1861 op de Noordzee overleed.

Zij overleed op 18 februari 1909 te Appingedam, 77 jaar.

Ties overleed op de Noordzee op 21 oktober 1881.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.Martens was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 55 in de periode 1866 t/m 1881.

De schepen

Bouma vermeldt T.Martens als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 t/m 1864 van de schoenerkof "Afina", ex Eva Hendrika, gebouwd in 1846 te Sappemeer, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Sappemeer. Het schip is in 1864 gestrand op Wittow/Wiltow;
- * 1866 t/m 1867 van de kof "Catharina" ex Hendrika Roelina, ex Hendrika Elisabeth, gebouwd in 1837 te Sappemeer, 99 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar Appingedam. Het schip strandde in 1867 en geraakte wrak;
- * 1869 van de schoenerkof "Ena", ex Hermanna Das", gebouwd in 1847 te Veendam, 110 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1869 gezonken;
- * 1871 t/m 1876 van de schoenerkof "Catharina", ex Aldershof, ex Stad Steenwijk, gebouwd in 1841 te Veendam, 127 ton o.m., varend voor J.E.Apol te Eenrum.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt Ties ook vermeld als Thies en met de initiaal T.. Als woonplaatsen zijn aanvankelijk Wildervank (zijn geboorteplaats) en Farmsum genoemd. Na zijn huwelijk vestigde hij zich in Appingedam, de plaats waar hij trouwde.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	kok op de kof "Maria Magdalena", kapt. M.J.Valom	18 jaar
* 1858	matroos op de kof "Eendragt", kapt. Derk de Witt	18 jaar
* 1859	matroos op de kof "Wubbegina Ilbina", kapt. Geert F.Bloema	19 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Wubbegina Ilbina", kapt. Geert F.Bloema	19 jaar
* 1859	matroos op de kof "Maria Edina", kapt. Lammert E.Stamhuis	19 jaar

* 1859	matroos op de kof "Wubbegina Ilbina", kapt. Geert F. Bloema	19 jaar
* 1859	matroos op de kof "Maria Edina", kapt. Lammert E. Stamhuis	19 jaar
* 1860	stuurman op de kof "Elisabeth", kapt. Johannes P. Pietersen	20 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Jacoba Margaretha", kapt. Geerrt A.M. Stenger	22 jaar
* 1862	kapitein op de hektjalk "Afiena"	22 jaar
* 1866-1875	kapitein op de kof "Catharina"	26-35 jaar
* 1877	stuurman op de schoener "Johann Heinrich", kapt. Albert E. de Jonge	37 jaar
* 1878	stuurman op de kof "Ecliptica", kapt. Jan van Heukelum	38 jaar
* 1878	2 ^{de} stuurman op de bark "Marnix", kapt. Jan Kuiper	39 jaar
* 1879	stuurman op de brik "Johanna Margrietha", kapt. Jan Boompal	39 jaar

De zeemansloopbaan

Blijkens de lijst van schepen uit Bouma heeft hij in de periode 1866-1867 en 1871-1875 op twee verschillende schepen gevaren, met de naam "Catharina". In de tussenliggende periode was hij gezagvoerder op een schoenerkof "Ena", die kennelijk niet vanuit Delfzijl heeft gevaren.

Na de periode als gezagvoerder moest hij kennelijk weer een stapje terug doen en voer als stuurman, overigens wél op wat grotere schepen dan een kof.

Hij is in 1881 op zee is overleden en zijn zeemanscarrière heeft minstens 24 jaar geduurd.

JAN MEDOK

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Medok werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 07 juni 1839 als zoon van de schoenmaker Pieter Hindrik Medok en Hindrikje Jans Blink.

Hij trouwde te Termunten op 24 januari 1872 als scheepskapitein met Henderika Rozenbeek, geboren 22 mei 1845 te Engelbert gem. Noorddijk als dochter van de koopman Marten Cornelis Rozenbeek en Roelina Lambertus Faber. Zij hertrouwde op 11 juli 1889 te Groningen met de fabrikant Hindrik Jan Wolters, die overleed op 05 mei 1930 te Groningen, 70 jaar.

Henderika overleed op 12 februari 1915 te Groningen, 69 jaar.

Jan overleed te Delfzijl op 02 april 1886, 46 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Jan P. Medok was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 78 uit de periode 1871 t/m 1886.

De schepen

Bouma vermeldt J.P. Medok als gezagvoerder gedurende:

- * 1871 t/m 1873 van de 2-mastschoener "Voelkelina Blink", ex Valk, ex Mina, gebouwd in 1857 te Foxhol, 177 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1873 op Jutland gestrand en wrak geraakt;
- * 1875 t/m 1877 van de brik "Hendrika Rosenbeek", ex Fulmar, gebouwd in 1831 te Newcastle, 307 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunterzijl. Het schip werd in 1877 te Cuxhaven afgekeurd;
- * 1881 van de brik "Penguin", gebouwd in 1855 te Sunderland, 362 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd door hem in 1882 herdoopt in "Hendrika Rolina";
- * 1882 t/m 1886 van de brik "Hendrika Rolina", ex Penguin, gebouwd in 1855 te Sunderland, 353 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 33 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan Pieters, Jan P. en de initialen J. en J.P.. Als woonplaatsen zijn vermeld Farmsum tot aan ca. 1872, na zijn huwelijk in 1871 Termunterzijl en vanaf 1881 weer Farmsum/Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1854	kok op de kof "Concordia", kapt. Cornelis J. Zeven	15 jaar
* 1856	kok op de kof "Anette Cornelia", kapt. Jan Dik	16 jaar
* 1857	matroos op de kof "Geziena Ida", kapt. Geert Mensinga Taaij	17 jaar
* 1857	matroos op de kof "Hoop", kapt. Jan H. Pot	17 jaar
* 1858-1859	matroos op de kof "Jonge Klaas", kapt. Coenraad Mandema	19 jaar

* 1860	stuurman op de kof "Ida Taaij", kapt. Egge E. Stamhuis	20 jaar
* 1861-1862	stuurman op de schoener "Geertruida Jantina", kapt. Coenraad J. Mandema	21-22 jaar
* 1863	matroos op de kof "Annette Cornelia", kapt. Jan B. Ohlsen	24 jaar
* 1866	stuurman op de galjoot "Geertruida", kapt. Coenraad Mandema	26 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Trekvogel", kapt. Jacob Heikema	27 jaar
* 1869	stuurman op de galjoot "Geertruida", kapt. Coenraad Mandema	29 jaar
* 1870-1872	kapitein op de schoener "Voelkelina Blink"	31-33 jaar
* 1876-1881	kapitein op de brik "Hinderika Rozenbeek"	36-42 jaar
* 1881	kapitein op de brik "Penguin"	42 jaar
* 1882-1886	kapitein op de brik "Hinderika Rolina"	42-46 jaar

De zeemansloopbaan

Jan Medok heeft in zijn loopbaan van minstens 32 jaar alle rangen doorlopen en overleed in actieve dienst als gezagvoerder.

Nadere opmerkingen

De brik "Henderika Rosenbeek" was vernoemd naar de vrouw van kapitein Medok.

ARIES METUS

Burgerlijke Stand gegevens

Arijs/Aries Metus werd geboren op 24 januari 1817 te Termunten als zoon van Arijs T. Metus en Menje Eltjes Principaal.

Hij trouwde op 12 januari 1854 te Termunten als schipper met Elizabeth Udem, geboren 04 maart 1833 te Nieuwwolda als dochter van de landbouwer Udo Hindriks Udem en Hillechijn Hitjes Derksema. Elizabeth overleed te Groningen op 17 februari 1904, 70 jaar.

Aries overleed te Groningen op 15 februari 1891, 74 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A. Metus was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 5 in de periode 1867 t/m 1891. *De ledenlijsten laten hem t/m 1896 lid zijn.*

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt A.(A.) Metus als gezagvoerder gedurende:

- * 1851 t/m 1852 van de galjoot "Vesta", gebouwd in 1807 te Bremen, 217 ton o.m., varend voor J.H. Rottinghuis te Delfzijl;
- * 1855 t/m 1856 van de schoenerbrik "Nijverheid", gebouwd in 1854 te Appingedam, 190 ton o.m., varend voor J.H. Rottinghuis te Delfzijl. Het schip is bij Laesoe gestrand. De bemanning werd gered;
- * 1858 t/m 1866 van de 2-mastschoener "Elisabeth", gebouwd in 1857 te Delfzijl, 170 ton o.m., varend voor J.H. Rottinghuis te Delfzijl;
- * 1867 t/m 1878 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

Bouma vermeldt A. Metus als gezagvoerder gedurende:

- * 1869 t/m 1874 van de 2-mastschoener "Elisabeth", gebouwd in **1867** te Delfzijl, 170 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

Dit schip is wellicht dezelfde als de hiervoor genoemde schoener uit 1857.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl is steeds sprake van de vóórnaam Aries. Als woonplaatsen zijn Appingedam en Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1854	kapitein op de schoenerbrik "Nijverheid"	geen leeftijd
* 1857-1873	kapitein op de schoener "Elisabeth"	39-56 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 07 september 1853

Groningen, 2 september. De 31^e augustus is van de werf van de scheepsbouwmeester Van der Werff te Appingedam te water gelaten het schoenerschip ST. WILLEBRORDUS. groot 85 lasten, gebouwd voor rekening van de heer J.H. Rottinghuis te Delfzijl, zullende worden gevoerd door kapt. H.G. Boekhout.

Daarna is voor dezelfde rekening de kiel gelegd voor een schoenerbrik, groot ruim 100 lasten, zullende worden genaamd NIJVERHEID, te voeren door kapt. A. Metus.

NRC 24 juli 1856

Laesoe, 16 juli. De schoener NIJVERHEID, van Delfzijl, welke als vroeger vermeld op Laesoe strandde, en aldaar verkocht werd, is vlot gebracht.

NRC 07 januari 1857

Rotterdam, 6 januari. De Zeepest bevat de volgende lijst van Nederlandse schepen, welke in het jaar 1856 verongelukt, verbrand, afgekeurd, gesloopt of vermist zijn:

Scheepsnaam:
NIJVERHEID

Gezagvoerder:
A.A.Metus

HARMANNUS MEIJER

Burgerlijke Stand gegevens

Harmannus Meijer werd geboren op 24 november 1842 te Appingedam als zoon van Menso Meijer en Lubke Bakker.

Hij trouwde te Delfzijl op 20 februari 1874 als zeeman met de diensmeid Ludiena Ekens, geboren 03 januari 1842 te Farmsum/Delfzijl als dochter van Derk Lukas Ekens en Anje Andries Geertsema. Zij hertrouwde op 23 september 1896 te Delfzijl met de koopman Sikke Steendam, weduwnaar van Elisabeth Wester en overleden op 14 februari 1917 te Spijk, gem Bierum. Ludiena overleed op 14 augustus 1926 te Delfzijl, 84 jaar.

Harmannus overleed te Riga, Letland op 03 juni 1886, 43 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Meijer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 50 in de periode 1876 t/m 1886.

De schepen

Bouma vermeldt H.Meijer als gezagvoerder gedurende:

- * 1874 t/m 1878 van de 3-mastschoener "Felicitas", ex Marius, gebouwd in 1853 te La Nouvelle, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1879 t/m 1882 van de 2-mastschoener "Weltevreden", gebouwd in 1859 te Hoogezand, 161 ton o.m., varend voor T. van Buuren te Delfzijl;
- * 1882 van de 2-mastschoener "Catharina", ex Elsie Hagenus, ex Impi, gebouwd in 1837 te Hernösand, 137 ton, varend voor H.Mensinga te Delfzijl. Het schip is in 1882 bij Sandhammer gestrand;
- * 1885 t/m 1886 van de 2-mastschoener "Bernardus", ex Maria Spes Mea, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 154 ton o.m., varend voor Mr. R.P.Cleveringa te Appingedam.

In de 37 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harmannus ook vermeld als Harmannus M., Harm M., Harm, en met de initialen H.M.. Als woonplaats is Delfzijl/Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1858	kajuitwachter op de schoenerkof "Orion", kapt. Johannes P.Roelfsema	15 jaar
* 1859	kok op de kof "Jufvrouw Grietje", kapt. Cornelis van Wattum	16 jaar
* 1860	kok op de kof "Arentina Roelfina", kapt. H.K.Boon	17 jaar
* 1861-1862	matroos op de kof "Harmina Catharina", kapt. Albert E. de Jonge	18-19 jaar
* 1863	matroos op de kof "Johann Heinrich", kapt. Albert E. de Jonge	20 jaar
* 1864	matroos op de kof "Helena Geziena", kapt. Harmannus J. Schreuder	21 jaar
* 1864	matroos op de kof "Albertina", kapt. Pieter H.Pott	21 jaar
* 1865	matroos op de kof "Concordia", kapt. Klaas Oosterveld	22 jaar
* 1866-1867	stuurman op de kof "Johann Heinrich", kapt. Albert E. de Jonge	23-24 jaar
* 1868	stuurman op de kof "Trekvogel", kapt. Jacob Heikema	5 jaar
* 1868	matroos op de kof "Trouw", kapt. Nicolaas Wiarda	25 jaar
* 1873-1877	kapitein op de schoener "Felicitas"	30-35 jaar

*	1878-1881	kapitein op de schoener "Weltevreden"	35-38 jaar
*	1881	kapitein op de schoener "Catharina".	38 jaar
*	1883	stuurman op de brik "Alfred et Marie", kapt. Jan Jacob Valom	40 jaar
*	1883	stuurman op de brik "Anna Poelman", kapt. Jan Schuitema	40 jaar
*	1884	kapitein op de schoener "Bernardus"	41 jaar
*	1885	stuurman op de kof "Cornelia", kapt. Freerk Jansen Teerling	41 jaar
*	1886	stuurman op de schoener "Alida", kapt. Bernard Hendrik Geertsema	43 jaar

De zeemansloopbaan

Harmannus begon op jonge leeftijd als kajuitwachter en doorliep de gebruikelijke subalterne rangen om op de leeftijd van 30 jaar de kapiteinsrang te bereiken. Er is een onderbreking in de monsterrollen van 1868 t/m 1873 en wellicht heeft hij toen vanuit andere havens gevaren. Na kapitein te zijn geweest op drie schoeners was hij een paar jaar stuurman met een onderbreking in 1884. Hij heeft minstens bijna 30 jaar als zeeman gevaren.

JACOB MEIJER

Burgerlijke Stand gegevens

Jacob Meijer werd geboren te Delfzijl op 19 september 1835 als zoon van de koopman Samuel Berends Meijer en Geessien Jacobs Houtman.

Hij trouwde te Delfzijl op 02 oktober 1863 als scheepskapitein met Auwina Wolkammer, geboren te Farmsum op 16 april 1840 als dochter van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Alberdina Hindriks Wolkammer. Zij hertrouwde op 01 mei 1885 te Delfzijl als koopvrouw met de verver Jan Edema. Auwina overleed op 20 maart 1917 te Groningen, 76 jaar.

Jacob werd vermist ca. 1877.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Meijer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 45 in de periode 1874 t/m 1877

De schepen

Bouma vermeldt J.S.Meyer als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 van de galjoot "Geziena Alida", gebouwd in 1862 te Pekela, 118 ton o.m., varend voor G.H.Holtman te Pekela;
- * 1864 t/m 1869 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip geraakte in 1869 wrak na een stranding;
- * 1873 t/m 1877 van de galjoot "Alida", gebouwd in 1858 te Pekela, 128 ton o.m., varend voor G.H.Holtman te Pekela. Het schip werd vermist op reis van St.Valery en Caux naar Göttenburg.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jacob ook vermeld als Jacob S. en met de initiaal J.. Als woonplaats wordt Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1854	matroos op de kof "Concordia", kapt. K.J.Zeven	19 jaar
*	1856	matroos op de kof "Wiea Gezina", kapt. Jurjen R.Bossinga	20 jaar
*	1860	stuurman op de schoenerkof "Helena", kapt. H.J.Schreuder	24 jaar
*	1862	kapitein op de galjoot "Geessina Alida"	26 jaar
*	1874-1876	kapitein op de galjoot "Alida"	38-40 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 17 januari 1869

Christiansand, 9 januari. Er wordt gemeld, dat het schip GESINA ALIDA, kapt. Meijer, van Malmö naar Londen bestemd, geladen met haver, de 7^e dezer nabij deze haven is gestrand, en in ongeveer vier vadem water is gezonken. Een groot gedeelte der lading en van de inventaris is tegelijk gered geworden.

JAN HARMS MIDDEL***Burgerlijke Stand gegevens***

Jan Harms Middel werd gedoopt 07 februari 1779 te Oude Pekela als zoon van de logementshouder Harm Jans Middel en Magdalena Renkes (Broersema).

Hij trouwde te Oude Pekela op 18 december 1813 als schipper met Trijntje Tomas Doornbos, geboren te Farmsum als dochter van Tomas Derks en Albertje Hiddes. Zij overleed te Appingedam op 16 juli 1861, 72 jaar.

Het echtpaar kreeg (minstens) 2 zonen, Thomas en Harm, die beiden eveneens gezagvoerder werden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Middel was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 18 in de periode 1833 t/m 1840.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt J.H.Middel als gezagvoerder gedurende:

- * 1821 van de smak "Goede Verwachting", geen gegevens over bouw, thuishaven en eigenaar. Het schip werd 3 maal te Harlingen geregistreerd komend van Noorwegen;
- * 1832 t/m 1842 van de kof "Catharina", gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 125 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

In de 4 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Harmas ook vermeld als Jan H.. Als woonplaats wordt Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1827-1828	schipper op de kof "Goede Hoop"	geen leeftijd
* 1837-1838	schipper op de kof "Catharina"	59 jaar

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 22 december 1815

Advertentie. Uit de hand te koop: een welbezeild Smakschip zo en in dier voege als het door schipper Fokke Berents is bevaren geweest, en thans in de Noorderhaven te Groningen is liggende. Nader onderricht te bekomen bij N.J. Mulder, in de Oude Pekel A.

(opm: in februari 1816 verkocht aan Jan Harms Middel, nieuwe naam GOEDE VERWACHTING)

KOERT JANS MIDDEL***Burgerlijke Stand gegevens***

Koert Jans Middel werd geboren 20 oktober 1826 in Appingedam als zoon van kapitein Jan Harms Middel en Trijntje Thomas Doornbos. Koert was de jongere broer van kapitein Thomas Jansz. Middel.

Hij trouwde op 03 maart 1857 met Klaassina Willems Bos, geboren op 17 april 1833 te Appingedam als dochter van Willem Klaassen Bos en de logementshoudster Anna Eikema. Na het overlijden van Koert Middel hertrouwde zij te Appingedam als koopvrouw op 05 oktober 1865 met Jacob Bos, die overleed op 31 december 1872 te Appingedam. Zij trouwde voor de derde maal te Loppersum op 30 oktober 1891 met Pieter Pilon, die overleed op 11 december 1807 te Garrelsweer, gem. Loppersum

Klaassiena overleed op 31 december 1916 te Groningen, 83 jaar.

Koert Jans Middel overleed te Appingedam op 11 januari 1863, 36 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

K.Middel was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 55 in de periode 1862 t/m 1863

De schepen

Bouma vermeldt K.Middel als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 tot ± 1861 van de kof "Trijntje Doornbos", gebouwd in 1837, bouwplaats niet vermeld, 100 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip voer in ± 1861 voor E.H.Roggekamp te Delfzijl en was herdoopt in "Annechiena".

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Koert Jans ook vermeld als Koert, Koert J. en met de initialen K.J.. Als woonplaats wordt Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848	stuurman op de kof "Bouwina", kapt. Thomas J.Middel	21 jaar
* 1858-1861	kapitein op de kof "Trijntje Doornbos"	31-34 jaar

Nadere opmerkingen

Koert heeft als stuurman gevaren bij zijn oudere broer Thomas Jans. Koert stierf relatief jong.

De kof "Trijntje Doornbos" was vernoemd naar de moeder van Koert Middel.

THOMAS JANS MIDDEL

Burgerlijke Stand gegevens

Thomas Jans Middel werd geboren op 12 oktober 1818 te Appingedam als zoon van kapitein Jan Harms Middel en Trientje Thomas Doornbos. Thomas was de oudere broer van kapitein Koerrt Jansz. Middel.

Hij trouwde op 10 februari 1848 te Appingedam als buitenvaarder met Bouwina Harms van der Werf, geboren op 25 februari 1822 te Appingedam als dochter van de scheepstimmerman Harm Jans van der Werf en Trijntje Hitjes Amsinga. Zij overleed op 10 januari 1892 te Appingedam, 69 jaar.

Thomas overleed te Appingedam op 04 februari 1903, 84 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.J.Middel was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 82 in de periode 1851 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt T.J.Middel als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1860 van de galjoot "Bouwina", ex Egberdina", gebouwd in 1829 te Veendam, 100 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in augustus gestrand en wrak geraakt;
(Bouma noemt hier ook foutief E.J.Middel, de veel voorkomende verwisseling van de T. en de F.);
- * 1862 t/m 1882 van de schoenerkof "Bouwina", ex Nelina Jettina, gebouwd in 1856 te Veendam, 136 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip werd in zinkende toestand verlaten.

In de 37 monsterrollen uit Delfzijl wordt Thomas ook aangeduid als Thomas, Thomas J. en met de initialen T.J.. Als woonplaats is altijd Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848-1849	kapitein op de kof "Bouwina", ex Egberdina	29-30 jaar
* 1861-1886	kapitein op de galjoot/kof "Bouwina", ex Nelina Jettina	42-67 jaar

In een monsterrol 03 april 1837 in het Archief van de Amsterdamse Waterschout op het Stadsarchief te Amsterdam wordt Thomas Jans Middel vermeld als matroos op de kof "Lamoraal Ulbo", 18 jaar uit Appingedam, op avontuur onder kapitein Nicolaas Aukes Smaal.

Nadere opmerkingen

De schoenerkof "Bouwina" zal vernoemd zijn naar de vrouw van de kapitein

In "Zeemanssouveniers rond Eems en Dollard", door H.A.Hachmer, Uitg. Meinders – 1997 88 pp. (p.35) staat een gekleurde afbeelding van de "Bouwina" met als onderschrift:

"Schoenergaljoot 'Bouwina' van kapitein Thomas Jans Middel uit Appingedam. Het schip voer eerst onder de naam 'Neelina Jettina' voor de Veendammer Frans Jacobs Kuiper. Gemengde techniek, ongesigneerd. Coll. Gewestelijk Historisch Museum Appingedam."

Op de afbeelding waait de vlag D82 van het Delfzijlse zeemanscollege "De Vereeniging".

JAN MOOI***Burgerlijke Stand gegevens***

Jan Mooi werd geboren te Nieuweschans op 01 maart 1828 als zoon van de zeeman Jan Engels Mooi en Wubke Hindriks Houteboom.

Hij trouwde te Delfzijl op 16 april 1851 als stuurman met Anna Hindriks Poort, geboren op 08 mei 1828 te Weiwerd /Delfzijl als dochter van de bakker Hindrik Kornelis Poort en Bouke Jans Bouwman. Zij overleed te Farmsum/Delfzijl op 23 juli 1908, 80 jaar.

Volgens Bouma zou Jans met zijn schip in 1861 zijn vermist.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.J.Mooi was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 97 in de periode 1856 t/m 1863.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Mooi als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1857 van de kof "Grietje Huisman", ex Marie Louise, gebouwd in 1838 te Groningen, 72 ton o.m., varend voor B.Romeling te Farmsum;
- * 1854 t/m 1859 van de kof "Grietje Huisman", gebouwd in 1832, bouwlocatie niet vermeld, 106 ton o.m., varend voor G.H.Addens te Winschoterzijl;
- * 1859 t/m 1861 van de kof "Onderneming", gebouwd in 1834 te Hoogezand, 75 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1861 vermoedelijk vermist op de Noordzee.

In de 10 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Jans ook vermeld als Jannes Jan; Jans Jans en Jans J.. Als woonplaats is in de subalterne periode Oude Pekela genoemd en in zijn periode als gezagvoerder steeds Farmsum.

Het overzicht van de rollen is:

* 1846	kok op een niet met naam vermeld vaartuig met kapitein Engel Jans Mooi	18 jaar
* 1851	stuurman op de kof "Winschoterzijl", kapitein Hindrik Jans Mooi	23 jaar
* 1852-1856	kapitein op de kof "Grietje Huisman"	24-28 jaar
* 1856-1860	kapitein op de kof "Onderneming"	28-32 jaar

LAMMERT NAATJE***Burgerlijke Stand gegevens***

Lammert Naatje werd geboren/gedoopt te Nieuwe Pekela op 12/21 oktober 1804 als zoon van de landgebruiker Jan Hindriks Naatje en Sietske Lammerts de Jonge.

Hij trouwde op 15 december 1836 te Nieuwe Pekela met Elisabeth Klaassens Oosting, geboren op 20 december 1815 te Uithuizen als dochter van de landgebruiker Klaas Ennes Oosting en Geertje Kornelis Boon. In de huwelijksakte staat de moeder van de bruidegom aangeduid als "winkeliersche".

Hij overleed te Nieuwe Pekela op 19 januari 1865, oud 60 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.J.Naatje was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 36 in de periode 1842 t/m 1865.

L.J.Naatje was effectief lid van het zeemanscollege "Voorzorg" uit Nieuwe Pekela met vlagnummer 80 in de periode 1842 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt L.J.Naatje als gezagvoerder gedurende:

- * 1840 t/m 1850 van de kof "Alberdina Edziens", gebouwd in 1839 te Wildervank, 104 ton o.m., varend voor L.van Nijenstein te Pekela;
- * 1851 t/m 1857 op hetzelfde schip en voor dezelfde reder maar nu vanuit Zuidbroek
- * 1860 t/m 1865 van de kof "Elisabeth", ex Gerardina Klasina, gebouwd in 1849 te Hoogezand, 108 ton o.m., varend voor H.Meihuizen te Zuidbroek.

In 2 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lammert Jans Naatje vermeld als schipper van een niet met naam genoemd schip in 1841, 36 jaar uit Nieuwe Pekela.

FRIKKE DERKS NANNING

Burgerlijke Stand gegevens

Frikke Derks Nanning werd geboren te Appingedam 14 januari 1831 als zoon van Derk Frikkes Nanning en Janna Harms van der Warf.

Hij trouwde op 13 januari 1859 te Delfzijl als buitenvaarder met Annechien Stratingh, geboren te Emden ca. 1838 als dochter van Lucas Poppes Strating en Wubbina Petronella Douwes. Zij overleed op 05 september 1869 te Delfzijl, 31 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.D.Nannings was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 55 in de periode 1879 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt F.(D.) Nanning als gezagvoerder gedurende:

- * 1860 t/m 1863 van de kof "Concordia", gebouwd in 1846 te Sappemeer, 94 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is verongelukt bij Borkum;
- * 1865 t/m 1867 van de kof "Nooit Gedacht", ex Drie Gezusters, ex Johanna, gebouwd in 1838 te Hoogezand, 124 ton o.m., varende voor J.Veltman te Delfzijl;
- * 1869 van het fregat "Angenieta", ex Dionysia Catharina, gebouwd in 1840 te Amsterdam, 824 ton o.m., varende voor S.J.Engelenberg te Amsterdam;
- * 1877 t/m 1888 van de brik "Cornelia", ex Doesborgh, gebouwd in 1862 te Rotterdam, 331 ton o.m., varende voor F.W.v/d Elst & Co te Schiedam. Het schip voer in 1889 voor S.Barends te Delfzijl en was herdoopt in "Nijenstein".

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Frikke Derks ook vermeld als Fricke, Frikke D., en met de initialen F.D.. Als woonplaats wordt aanvankelijk zijn geboorteplaats Appingedam opgegeven en na zijn huwelijk Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kok op de kof "Catharina", kapt. Adriaan J.Borst	18 jaar
* 1851	matroos op de galjoot "Jacobus", kapt. Adriaan J.Borst	20 jaar
* 1856	stuurman op de kof "Alida", kapt. J.H.Kraan	28(?) jaar
* 1857	stuurman op de "Jantina Engelina", kapt. Jan de Jonge	26 jaar
* 1860-1863	kapitein op de kof "Concordia"	29-32 jaar
* 1864-1866	kapitein op de kof "Nooitgedacht"	33-35 jaar
* 1869-1872	stuurman op de bark "Martje Doornbos"	38-40 jaar
* 1876	stuurman op de brik "Jan en Jacob", kapt. Amse Venninga	44 jaar

De zeemansloopbaan

Frikke heeft alle zeemansrangen doorlopen. Gezien ook de opgaven bij Bouma heeft zijn zeemansloopbaan zeker ca. 40 jaar geduurd. Na een periode als kapitein vanuit Delfzijl was hij korte tijd gezagvoerder te Amsterdam en daarna weer stuurman in het Groningse. Na deze een periode in de zeventiger jaren werd hij gezagvoerder op de brik "Cornelia", nu varende vanuit Schiedam.

F. NEWTON

Burgerlijke Stand gegevens.

Er zijn geen Burgerlijke Stand-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl wordt F.Newton aangeduid als "vreemde kapitein". Wellicht betreft het een buitenlander die niet onder Nederlandse vlag voer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F.Newton was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummerr 16 in de periode 1870 t/m 1903. Hij wordt in de ledenlijsten aangeduid al een lid met buitenlandse afkomst.

De schepen

In de ledenlijsten van “De Vereeniging” uit Delfzijl in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt Newton vermeld als gezagvoerder van een schip “Samson” in de periode 1881 t/m 1902. Dit schip komt niet voor in Bouma en ook niet in de lijst van monsterrollen uit Delfzijl gekoppeld aan genoemde kapitein.

JACOB NIEUWENHUIS

Burgerlijke Stand gegevens

Jacob Nieuwenhuis werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 24 november 1836 als zoon van Willem Luurts Nieuwenhuis en Anje Willems Dethmers.

Hij trouwde op 19 december 1867 te Appingedam als buitenvaarder met Gezina Pieterella Riepma, geboren te Appingedam ca. 1843 als dochter van de touwslager Thomas Derks Doornbos Riepma en Johanna Hans Oosterhout. Zij hertrouwde te Groningen op 02 augustus 1893 met de klerk Hero Duintjer, geboren te Veendam als zoon van de scheepskapitein Hindrik Heres Duintjer en Trijntje Germs Boon. Deze was de weduwnaar van Geesien van Linge. Hero Duintjer overleed te Utrecht op 08 april 1917, 83 jaar. Gezina Riepma overleed te Groningen op 03 oktober 1910, 67 jaar.

Jacob Nieuwenhuis overleed op de Atlantische Oceaan op 19 juni 1889, 52 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.W.Nieuwenhuis was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 73 in de periode 1879 t/m 1889

De schepen

Bouma vermeldt J.W.Nieuwenhuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1867 t/m 1869 van de kof “Alida Hendrika”, gebouwd in 1847 te Hoogezand, 109 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1869 gezonken;
- * 1871 t/m 1874 van de 2-mastschoener “Cornelia”, gebouwd in 1860 te Foxhol, 142 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1875 t/m 1880 van hetzelfde schip, maar nu varend voor F. van Calcar te Hoogezand;
- * 1882 t/m 1884 van de 3-mastschoener “Zeldenrust”, ex Baltya Pidde, gebouwd in 1873 te Ruthern, 306 ton o.m., varend voor F. van Calcar te Hoogezand. Het schip werd in 1884 verkocht naar Noorwegen als “Urd”;
- * 1887 van de ijzeren bark “Ferdinand en Louis”, gebouwd in 1858 te Amsterdam, 491 ton o.m., varend voor C.van Calcar te Hoogezand. Het schip was in 1887 getuigd als 3-mastschoener. Het zonk in de Oostzee na een aanvaring;
- * 1888 t/m 1889 van de bark “George”, gebouwd in 1863 te Greenpoint, N.Y., 145 ton o.m., varend voor P.T.Nijhoff te Farmsum.

In de 26 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jacob ook vermeld als Jacob Willem en Jacob W.. De woonplaatsen wisselen sterk en zijn in volgorde: Farmsum; Groningen; Termunterzijl; Delfzijl; Appingedam; Tjamsweer; Appingedam en Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850	kajuitwachter op de “Esderdina Catharina”, kapt. Arend H.Post	13 jaar
* 1851	kok op de smak “Ons Genoegen”, kapt. Johannes J.Stenger	14 jaar
* 1852	kok op de kof “Margaretha”, kapt. Jan J. Pomper	15 jaar
* 1854	matroos op de kof “Rijna Arendina”, kapt. Aart T.Polee	17 jaar
* 1863	stuurman op de kof “Helena”, kapt. Harmannus Wiarda Dijken	26 jaar
* 1864	stuurman op de kof “Mettina Jacobina”, kapt. Harmannus W.Dijken	27 jaar
* 1865	stuurman op de schoener “Anja Sietsia”, kapt. Nantko J.Huisman	28 jaar
* 1870-1879	kapitein op de schoener “Cornelia”	33-42 jaar
	1882-1883 kapitein op de schoener “Zeldenrust”	46-47 jaar
	1886-1887 kapitein op de bark “Ferdinant en Louis”	49-50 jaar
* 1888-1889	kapitein op de bark “George”	50-52 jaar

De zeemansloopbaan

Jacob ging al op jonge leeftijd naar zee en bleef bijna 40 jaar varen tot aan zijn overlijden in 1889. Van die 40 jaar was hij ca. de helft gezagvoerder

Er zijn drie monsterrollen van nà 1889 met Jacob Nieuwenhuis als kapitein op de bark "George", maar hij was toen al overleden.

Nadere opmerkingen

Van Sluijs vermeldt kapitein J.W.Nieuwenhuis in 1886-1887 als gezagvoerder van de ijzeren (clipper)bark "Ferdinand en Louis", 12 juni 1853 op stapel gezet te Amsterdam door de Gebr. Schutte en aldaar op 15 april 1858 te water gelaten, varende voor C.van Calcar te Hoogezand. Het schip werd op 12 april 1886 voor f4350,- in Amsterdam in veiling gekocht door E.J.Bok & Zⁿ en later uit de hand verkocht aan Corn. van Calcar te Hoogezand.

PIETER NIEUWENHUIS***Burgerlijke Stand gegevens***

Pieter Nieuwenhuis werd geboren te Oldenhove op 25 februari 1838 al zoon van Wietze Reitzes Nieuwenhuis en Jenke Pieters van der Weg.

Hij trouwde als schipper op 14 februari 1867 te Nieuwe Pekela met Gezina Broekema, geboren te Amsterdam als dochter van de schipper Hindrik Broekema en Maria Bruinius.

"Aktenummer: 1889-76, 26-07-1889.

Voor de ondergetekende, ambtenaar van de Burgerlijke Stand, verscheen heden van persoon bekend, de beëdigde aangeefster van het overlijden, Wilhelmina Jacobs, wonende te Harburg, Küchgarten 9, en gaf aan dat kapitein Peter Nieuwenhuis, 51 jaren oud, oud-evangelisch, wonende te Harburg in de binnenhaven, geboren te Oldenhove, gehuwd met Gezina Broekema, zoon van de echtgenoten, (Wietse Reitzes Nieuwenhuis en Jenke Pieters van der Weg), te Harburg, op het schoenerschip "Gezina" op 22 april 1889, 's middags om vier uur is overleden, zoals haar uit eigen wetenschap bekend is en zij namens de nagelaten weduwe aangeeft."

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.W.Nieuwenhuis was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 33 in de periode 1886 t/m 1889.

De schepen

Bouma vermeldt P.W.Nieuwenhuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1868 t/m 1875 van de smak "Geziena", ex Alberdina, gebouwd in 1853 te Wildervank, 61 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip ging in 1875 over naar de binnenvaart;
- * 1876 van de kof "Geziena", gebouwd in 1875 te Sappemeer, 90 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in 1876 te Rönne gestrand en aldaar verkocht;
- * 1878 t/m 1881 van de galjoot "Noordster" gebouwd in 1856 te Pekela, 98 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Pekela;
Van Sluijs013 vermeldt de verkoop van het schip op 02 februari 1877 te Winschoten voor f 3.500,- aan kapitein/reder P.W.Nieuwenhuis en in 1882 de verkoop uit de hand aan kapitein/reder J.K.Wind te O.Beerta;
- * 1882 van de schoenerbrik "Jantina", gebouwd in 1868 te Pekela, 189 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is gestrand op de Eierlandse Gronden, doch afgebracht. Het werd verkocht en herdoopt in "Geziena"
- * 1882 t/m 1889 van de 2-mastschoener "Geziena" ex Jantina", gebouwd in 1868 te Pekela, 157 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Pekela.

Te Delfzijl zijn twee monsterrrollen van de schoener "Geziena" uit 1885 en 1887 met als gezagvoerder Pieter Nieuwenhuis, 46-49 jaar uit Oude Pekela

Nadere opmerkingen

De schepen met de naam "Geziena" zijn wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Nieuwenhuis.

HENDRIK ENTES NIJHOF

Burgerlijke Stand gegevens

Hendrik Entes werd geboren te Delfzijl op 05 september 1835 als zoon van Ente Hindriks Nijhof en Kunje Lammerts Kiewiet.

Hindrik Entes trouwde te 't Zandt als buitenvaarder op 24 maart 1864 met Johanna Sterenberg, geboren 19 juni 1833 te Bierum als dochter van Renger Nikolaas Sterenberg en Geertje Wierds Wiertsema. Zij hertrouwde op 24 november 1882 te Delfzijl met Klaas Ottes Knottnerus, geboren te Oostwold als zoon van Otto Samuëls Knottnerus en Harmke Klaassens Alders. Hij was eerder getrouwd met Talle Tiessens Hovinga. Hij overleed te Oostwold gem. Midwolda op 29 maart 1902, 79 jaar

Johanna overleed op 28 maart 1920 te Delfzijl, 86 jaar.

Hendrik Nijhof overleed tussen 1876 en 1882 (*het jaar van hertrouw van Johanna Sterenberg*), wellicht op zee.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.(E.) Nijhof was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 6 in de periode 1868 t/m 1879.

De schepen

Bouma vermeldt H.E.Nijhoff als gezagvoerder gedurende:

- * 1862 t/m 1863 van de 2-mastschoener "Adler", gebouwd in 1842, bouwlocatie niet vermeld, 118 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip verongelukte in Thisted;
- * 1868 t/m 1872 van de galjoot "Paul Wiertsema (1)", ex Voorzorg, gebouwd in 1858 te Hoogezand, 171 ton o.m., varend voor N.Kranenborg te Oostwold;
- * 1874 t/m 1875 van de brik "Paul Wiertsema (2)", ex Zeevaart, ex Nagasaki, ex Catharina Geertruida, gebouwd in 1854 te Amsterdam, 276 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1876 van hetzelfde schip maar nu varend voor U.M.Ubbens te Spijk. Het schip is in 1876 bij Asdal gestrand.

In de 19 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hendrik Entes ook vermeld als Hindrik, Hindrik Entes, Hendrik H., en met de initialen H.E. resp. H.. Als woonplaats is Delfzijl genoemd met als uitzondering 1865 met Oosterwijtwerd.

Het overzicht van de monsterrollen luid:

* 1851	kok op de kof "Geerdina", kapt. Tamme P.Ligger	15 jaar
* 1855-1856	matroos op de kof "Alida", kapt. Gerhardus van der Werff	19-20 jaar
* 1856	matroos op de kof "Udo Frederik", kapt. Jan J. van der Werff	21 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Maria Edina", kapt. Lammert E.Stamhuis	24 jaar
* 1860	bemanningslid op de kof "Noordstar", kapt. Simon Romelingh	25 jaar
* 1861-1862	stuurman op de kof "Trekvogel", kapt. Hindrik Freese	25-26 jaar
* 1863	kapitein op de schoener "Adler"	27 jaar
* 1864	stuurman op de kof "Nooitgedacht", kapt. Frikke D.Nanning	28 jaar
* 1865	stuurman op de kof "Hillechiena"	29 jaar
* 1870	kapitein op de galjoot "Paul Wiertsema"	34 jaar
* 1874-1876	kapitein op de brik "Paul Wiertsema"	38-41 jaar

De zeemansloopbaan

Hendrik begon zijn zeemansloopbaan op jonge leeftijd als kok en klom via de gebruikelijke subalterne rangen op tot de positie van gezagvoerder toen hij 27 jaar was. Hij deed vrij snel een stap terug naar die van stuurman, maar werd in 1870 weer kapitein. Zijn totale loopbaan besloeg ruim 25 jaar.

BART OHLSEN

Burgerlijke Stand gegevens

Bart Ohlsen werd geboren te Delfzijl op 25 juli 1856 als zoon van Hans Erichs Ohlsen en Jacoba Blokmeer.

Hij trouwde te Appingedam op 10 februari 1887 met Derkje Karsten, geboren te Appingedam dd. 20 maart 1856 als dochter van Klaas Thomas Karsten en Willemina Gerritsen. Zij overleed (*als Derkje Karsen*) te Groningen op 18 september 1918, 62 jaar

Bart overleed op 15 januari 1916 aan boord van de motorschoener "Zeemeeuw, 59 jaar.

Heden ontvingen wij het treurig bericht, dat onze lieve Man en Vader **BART OHLSEN**, kapitein van de Nederl. motorboot “Zeemeeuw”, op reis van *Rotterdam* naar *Grimsby (Engeland)* plotseling is overleden, in den ouderdom van ruim 59 jaar.

DELFIJL 19 Jan. 1916

Wed. B.OHLSEN en kinderen

Advertentie. Het dagblad niet genoteerd.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.Ohlsen was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 78 in de periode 1891 t/m 1914 (1916?)

De schepen

Bouma vermeldt B.Ohlsen als gezagvoerder gedurende:

- * 1887 t/m 1889 van de brik “Hendrika Rolina”, ex Penguin, gebouwd in 1855 te Sunderland, 353 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1890 t/m 1892 van hetzelfde schip maar nu varende voor M.C.Rozenbeek te Termunterzijl. Het schip voer in 1893 voor kapitein/eigenaar J.Kremer te Appingedam en was herdoopt in “Martha”;
- * 1892 van de bark “Esempio”, gebouwd in 1869 te “Voltri”, 431 ton o.m., varende voor J.Albers te Groningen. Het schip werd verkocht naar Santos;
- * 1893 t/m 1895 van de bark “Minerva”, ex Harry Bailey, gebouwd in 1874 te Hopewel NE, 705 ton o.m., varende voor J.Albers te Groningen. Het schip werd in 1895 verkocht naar Zweden;
- * 1897 t/m 1898 van de bark “Minerva”, ex Søridderen, gebouwd in 1868 te Barnstaple, 497 ton o.m., varende voor J.G.Albers te Groningen. Het schip is in 1898 bij Methil gestrand en verkocht;
- * 1900 en later van de brik “Bernardus”, ex Michael Treschow, gebouwd in 1855 te Larvik, 196 ton o.m., varende voor B.Evers te Delfzijl.

In de 38 monsterrollen uit Delfzijl wordt Bart ook vermeld met de initiaal B.. Als woonplaats wordt Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1870-1871	kok op de kof “Nooitgedacht”, kapt Hans E.Ohlsen	13-14 jaar
* 1873	lichtmatroos op de schoener “Betje Pronk, kapt. Johannes P.Vos	16 jaar
* 1877-1878	stuurman op de kof “Nooitgedacht”, kapt. Hans E.Ohlsen	21 jaar
* 1881-1885	stuurman op de brik “Hinderika Roelina”, kapt. Jan Medok	25-28 jaar
* 1886-1890	kapitein op de brik “Henderika Rolina” (<i>ook Henderika/Hinderika Roelina</i>)	29-33 jaar
* 1891	kapitein op de bark “Esempio”	34 jaar
* 1896-1898	kapitein op de bark “Minerva”	39-42 jaar
* 1900-1901	kapitein op de brik “Bernardus”	43-45 jaar
* 1902	kapitein op de bark “Minerva”	46 jaar
* 1902	stuurman op de bark “Annette Jantine”, kapt. L.Smit	46 jaar
* 1903	kapitein op de brik “Bernardus”	47 jaar
* 1904	kapitein op de bark “Minerva”	48 jaar

De zeemansloopbaan.

Bart Ohlsen begon op 14/jarige leeftijd als kok en klom via de gebruikelijke subalterne rangen op tot de positie van gezagvoerder op zijn 29ste. Zijn loopbaan eindigde bij zijn overlijden op 59 jarige leeftijd als gezagvoerder op de motorschoener “Zeemeeuw”, na een respectabele loopbaan van minstens 46 jaar. In zijn laatste jaren heeft hij kennelijk vanuit andere havens dan Delfzijl gevaren, want uit die periode zijn geen monsterrollen aangetroffen.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 27 februari 1893

Amsterdam, 24 februari. Het te Rotterdam aangekochte schip HARRY BAILEY, thans MINERVA genaamd, zal bevaren worden door kapitein B. Ohlsen.

Provinciale Groninger Courant 18 januari 1899

Delfzijl, 16 januari. Het Nederlandse schip MINERVA, kapt. B. Ohlson (*opm.: Ohlsen*), op 27 december bij Methil gestrand, is verkocht in de positie, waarin het lag.

Dagblad Scheepvaart 18 november 1901

De Nederlandse brik BERNARDUS, kapitein B. Ohlsen, is gisteren gestrand op de westkust van het eiland Oesel, in de Mustelhambaaï op reis van Gefle naar Groningen met een lading hout. De bemanning is met de scheepsboot geland op de kust. Het schip is wrak. Een deel van de lading kan vermoedelijk worden geborgen.

C.M. OHLSEN

Burgerlijke Staat gegevens

C.M.Ohlsen is niet geïdentificeerd.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.M.Ohlsen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 36 in de periode 1873 t/m 1903

De schepen

In de ledenlijsten van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt C.M.Ohlsen in de periode 1881-1901 vermeld met als schip de "Trio". In 1902 wordt geen schip genoemd.

Bouma vermeldt een

- * 2-mastschoener "Trio", varend vanuit Delfzijl/Farmsum in de periode 1879-1883, gestrand 1883 in Noorwegen en afgekeurd;
- * ijzeren bark "Trio", varend in de periode 1873-1881, vanuit Amsterdam en verkocht in 1881 naar Yokohama.

Wellicht betreft het hier een kapitein die niet onder Nederlandse vlag voer en daarom niet in Bouma is vermeld.

HANS ERICHS OHLSEN

Burgerlijke Stand gegevens

Hans Erichs werd geboren ca. 1823 op Helgoland als zoon van schipper Bart Peter Ohlsen en Maria Elisabeth Erichs. Hij was de oudere broer van de kapitein Jan Bartsz. en Klaas Ohlsen.

Hij trouwde te Delfzijl op 28 augustus 1846 als zeeman met de naaister Harmanna Hindriks Dijkema, geboren op 17 december 1820 te Delfzijl als dochter van de timmerman Hindrik Jochems Dijkema en Jantje Jacobs Visser. Zij overleed te Delfzijl op 20 april 1854, 32 jaar.

Hans Erichs hertrouwde op 24 november 1855 als stuurman met Jacoba Blokmeer, geboren op 27 juni 1822 te Farmsum/Delfzijl als dochter van Jannes Jacobs Blokmeer en Maria Friedriks Bos. Zij overleed te Delfzijl op 29 november 1899, 77 jaar.

Hans Erichs overleed op 03 maart 1900 te Delfzijl, 77 jaar.

In een huwelijksakte van zoon Jannes Ohlsen dd. 27 november 1896 te Delfzijl staat Hans Erichs Ohlsen te boek als havenmeester.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.E.Ohlsen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 54 in de periode 1877 t/m 1900.

De schepen

Bouma vermeldt H.(E.) Ohlsen als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 van de kof "Edzardina Catharina", ex Tjark Giezen, gebouwd in 1840 te Veendam, 91 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1858 t/m 1863 van de galjoot "Celeritas", gebouwd in 1838 te Papenburg, 143 ton o.m., varend voor E.H.Roggenkamp te Delfzijl;
- * 1868 t/m 1882 van de kof "Nooit Gedacht", ex Drie Gezusters, ex Johanna, gebouwd in 1838 te Hoogezand, 124 ton o.m., varend voor R.J.Lodewijks te Delfzijl;
- * 1891 t/m 1894 van de 2-mastschoener "Wilhelmina", ex Syne Jacobs, gebouwd in 1863 te Martenshoek, 138 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1894 mastloos en in zinkende staat, verlaten op de Noordzee.

In de 54 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hans Erich ook vermeld als Hans en Hans E.. Als woonplaats is Delfzijl/Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	scheepsjongen op een onbekend schip zondere vermelding van kapitein 16 jaar	
* 1839	matroos op de smak "Anna Catharina", kapt. Arend H.Post	17 jaar
* 1840	matroos op de smak "Catharina", kapt. Arend H.Post	17 jaar
* 1842	matroos op de kof "Harmannus Wiardi". kapt. Haye A.Post	19 jaar
* 1843	matroos op de "Catharina", kapt. Arend H.Post	20 jaar
* 1844	kok op de kof "Geerdina", kapt. E.A.Doewes	21 jaar
* 1846	stuurman op de kof "Vrouw Eeltje", kapt. Steffen H.Siccama	23 jaar
* 1848-1850	stuurman op de kof "Eeltje", kapt. Steffen H.Siccama	26-27 jaar
* 1852	stuurman op de kof "Twee Zusters", kapt. Egbert R.Huisman	29 jaar
* 1855	stuurman op de smak "Jonge Gerrit", kapt. Bouke G.Gerritsma	32 jaar
* 1856	stuurman op de kof "Jantina Engelina", kapt. Israël de Jonge	33 jaar
* 1856-1862	kapitein op de kof "Celeritas"	34-40 jaar
* 1866	stuurman op de kof "Hillechiena", kapt. Hindrik Brakke	43 jaar
* 1867-1879	kapitein op de kof "Nooitgedacht"	44-56 jaar
* 1887	stuurman op de schoener "Wilhelmina", kapt. Johannes Smit	64 jaar
* 1888	kapitein op de schoener "Wilhelmina"	65 jaar
* 1889-1890	stuurman op de schoener "Wilhelmina", kapt. Johannes Smit	66-67 jaar
* 1890-1894	kapitein op de schoener "Wilhelmina"	68-72 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan begon in de gebruikelijke subalterne rangen op jonge leeftijd en hij klom geleidelijk op naar de positie van gezagvoerder. Zijn gehele carrière heeft minstens 56 jaar geduurd, een uitzonderlijke lange periode, waarna hij nog een positie als havenmeester bekleedde. In de eerste helft van de tachtiger jaren was er een onderbreking, zowel in de monsterrollen als bij Bouma. Wellicht voer hij toen als stuurman vanuit andere havens dan Delfzijl.

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groninger Courant 01 november 1894

Frederikshavn, 26 oktober. Het wrak van de op de 21^e dezer door de bemanning in de Noordzee verlaten schip WILHELMINA, gevoerd door kapt. H.E. Ohlsen, is de 23^e dezer op circa 22 mijl NW van Helgoland aangetroffen door het gister alhier gearriveerde vissersvaartuig PRINS WALDEMAR, van welk vaartuig een boot naar het wrak werd afgezonden. De in de kajuit gevonden scheepspapieren, alsook een deel van het tuig en een boot werden geborgen. De scheepspapieren werden aan de Nederlandse consul en de geborgen goederen aan de strandvonder overhandigd.

JAN BARTZ OHLSEN

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Bartz Ohlsen werd geboren ca. 1830 te Borkum als zoon van Bart Peter Ohlsen en Elisabeth Hanssen Erichs. Hij was de jongere broer van de kapiteins Hans Erichs Ohlsen en de oudere broer van Klaas Bartz Ohlsen. Hij trouwde te Delfzijl op 01 december 1859 als buitenvaarder met Geessien Dam, geboren te Delfzijl op 03 maart 1838 als dochter van de ijzersmid Pieter Arends Dam en Kunje Gerrits Smid. Zij overleed te Delfzijl op 23 februari 1877, 38 jaar. Jan Barts overleed te Delfzijl op 12 oktober 1882, 53 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.B.Ohlsen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 4 in de periode 1863 t/m 1882.

De schepen

Bouma vermeldt J.B.Ohlsen als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 t/m 1871 van de schoenerkof “Annette Cornelia”, ex Udonia, gebouwd in 1828 te Delfzijl, 157 ton o.m., varend voor Doornbosch & Vos te Groningen;
- * 1873 van de brik “Daisy”, gebouwd in 1863 te Grinfull Nova Scotia, 344 ton o.m., varend voor Doornbosch & Vos te Groningen;
- * 1876 van de kof “Voorwaarts”, ex Broederschap, ex Friesland, gebouwd in 1840 te Lemmer, 130 ton o.m., varend voor R.S.Vos te Delfzijl;
- * 1877 van hetzelfde schip maar nu varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1880 van de 2-mastschoener “Elsien Hagenus”, ex Impi, gebouwd in 1837 te Hernösand, 161 ton o.m., varend voor H.Mensinga te Delfzijl. Het schip werd in 1880 te Cuxhaven afgekeurd, maar kwam later toch weer in de vaart als “Catharina” onder kapitein H.Meyer. (*maar blijkens de monsterrollen – zie hierna – heeft ook Jan Ohlsen nog met de herdoopte “Catharina” gevaren*).

In de 40 monsterrollen werd Jan Bart ook vermeld als Jan, Jan Barth en Jan B.. Als woonplaats is Delfzijl opgegeven, met uitzondering van 1849 toen Borkum werd vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1847	kok op de schoenerkof “Wemelina”, kapt. Jan K. de Boer	16 jaar
* 1849	lichtmatroos op de kof “Vriendschap”, kapt. Jan C.Stenger	18 jaar
* 1850	lichtmatroos op de kof “Marchina”, kapt. Philippus N.Huizing	18 jaar
* 1851-1852	matroos op de schoenerkof “Geertruida”, kapt. Philippus N Huizing	20-21 jaar
* 1854	stuurman op de schoenergaljoot “Jacobus”, kapt. Adriaan J.Borst	23 jaar
* 1860-1871	kapitein op de kof “Annette Cornelia”	29-40 jaar
* 1872-1874	kapitein op de brik “Daisy”	41-43 jaar
* 1876	kapitein op de schoenerkof “Voorwaarts”	45 jaar
1877	stuurman op de bark “Ida”, kapitein Albert H.Wolkammer	47 jaar
* 1878	stuurman op de schoener “Bernhardus”, kapitein Geerd J.Teerling	47 jaar
1880	stuurman op de kof “Weea”, kapt. Egbert Scherphuis	49 jaar
* 1880	kapitein op de schoener “Elsien Hagenus”	49 jaar
* 1881	kapitein op de schoener “Catharina”, ex Elsie Hagenus	50 jaar

De zeemansloopbaan

De loopbaan kende de gebruikelijke volgorde van lagere subalterne rangen op jeugdige leeftijd tot aan gezagvoerder en duurde minstens 35 jaar.

Toen hij kapitein was op de brik “Daisy” heeft zijn broer Klaas als stuurman onder hem gevaren. Deze was geen lid van het zeemanscollege “De Vereniging”.

PIETER OOSTING

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Oosting werd geboren op 15 januari 1850 in Uithuizermeeden als zoon van Eisse Ennes Oosting en Grietje Pieters Dijk.

Er is geen huwelijk gevonden en daar in de overlijdensgegevens geen partner wordt opgegeven is hij vermoedelijk ongehuwd gebleven.

Hij overleed op 06 november 1900 te Niekerkje, gem. Uithuizermeeden, 50 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.(E.) Oosting was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereniging” te Delfzijl met als vlagnummer 71 in de periode 1879 t/m 1896 (*gezien de monsterrollen vermoedelijk tot later jaar en wellicht tot aan zijn dood in 1900*).

De schepen

Bouma vermeldt P.E.Oosting als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1880 van de kof “Elisabeth Jantina”, ex Anna Catharina, ex Geerdina, gebouwd in 1835 te Kleinemeer, 102 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1881 voor H.H.van Baaren te Groningen en was herdoopt in “Margrietha”.

In de 22 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pieter ook vermeld als Pieter E. Als woonplaats is altijd Uithuizermeeden genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1873	lichtmatroos op de brik "Alberdina", kapt. Albert A. Wolkammer	22 jaar
* 1876-1877	kapitein op de kof "Elisabeth Jantina"	26-27 jaar
* 1879	kapitein op de kof "Margrietha" (= <i>ex Elisabeth Jantina</i>)	29 jaar
* 1887	stuurman op de brik "Bengalen", kapt. Andries Smit	37 jaar
* 1888	bootsman op de bark "Pauline", kapt. Jacobus Eilts	38 jaar
* 1889-1890	matroos op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	39-40 jaar
* 1890	2 ^{de} stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	40 jaar
* 1892	1 ^{ste} stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	42 jaar
* 1893-1894	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. Hemmo Leeuw	43-44 jaar
* 1895-1896	stuurman op de bark "Bougina", kapt. Pieter Gransbergen	45-46 jaar
* 1897	stuurman op de schoener "Ida", kapt. Jan Hasewinkel	47 jaar
* 1898	stuurman op de bark "Bougina", kapt. Pieter Gransbergen	47 jaar

De zeemansloopbaan

Na een relatief korte periode als kapitein moest Pieter genoeg nemen met eerst lagere rangen als bootsman en zelfs matroos. De daarop volgende ca. 10 jaar voer hij als stuurman op grotere schepen. Zijn carrière op zee duurde ca. 25 jaar.

ROELOF OOSTING

Burgerlijke Stand gegevens

Roelof Oosting werd geboren te Groningen op 05 februari 1843 als zoon van de commissionair Heijo Klaassens Oosting en Annechiena Roelfs Taaij.

Hij trouwde te Delfzijl op 09 december 1881 als scheepskapitein met Jacoba Wilhelmina Keun, geboren op 15 april 1852 te Delfzijl als dochter van Berend Bruins Keun en Willemtje Alberts Drenth.

Roelof overleed te Farmsum/Delfzijl op 31 januari 1905, 61 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.Oosting was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 89 in de periode 1879 t/m 1880 en met vlagnummer 57 in de periode 1880 tot zijn overlijden in 1905.

De schepen

Bouma vermeldt R.Oosting als gezagvoerder gedurende:

- * 1875 van de ijzeren 3-mastschoener met stoom "Phenix", ex Twenthe, ex West Friesland, gebouwd in 1841 te Amsterdam, 331 ton o.m., varende voor D.Brodie te Amsterdam. Het schip werd te Petchora geabandoneerd;
- * 1879 t/m 1883 van de 3-mastschoener "Felicitas", ex Marius, gebouwd in 1853 te La Nouvelle, 137 ton o.m., varende voor H.Mensinga te Delfzijl. Het schip werd in 1884, (toen met als eigenaar K.B.Kuiper te Farmsum, maar met een onbekende kapitein) verkocht naar Noorwegen met als nieuwe eigenaar G.Stokke te Jaroberg;
- * 1885 t/m 1889 van de brik "Johannes", ex Jeremias, ex Peter, ex Mary, gebouwd in 1857 te Nova Scotia, 256 ton o.m., varende voor C.Kuhlman J^r te Harlingen;
- * 1891 van de brik "Regalia", gebouwd in 1863 te Sunderland, 322 ton o.m., varende voor C.Kuhlman J^r te Harlingen. Het schip werd afgekeurd te Göttenborg;
- * 1896 van de bark "Felicitas", ex Caspar de Robles, ex Maria Helena, gebouwd in 1864 te Brake, 300 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 37 monsterrollen uit Delfzijl wordt Roelof ook vermeld als Roelf en met de initiaal R.. Als woonplaats is in de subalterne periode steeds zijn geboorteplaats Groningen genoemd. Rond zijn huwelijksjaar verhuisde het gezin naar Delfzijl/Farmsum. Hoewel hij in de tachtiger jaren voor een Harlinger reder voer, is hij kennelijk steeds in NO-Groningen blijven wonen.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	scheepsjongen op de kof "Wiea Geziena", kapt. Jurrien R.Bossinga	14 jaar
* 1858	kajuitwachter op de kof "Wiea Geziena", kapt. Jurrien R.Bossinga	15 jaar
* 1859	scheepsjongen op de schoenerkof "Helena", kapt. Harmannus J.Schreuder	16 jaar
* 1860	lichtmatroos op de galjoot "Prudence", kapt. Albert Hazewinkel	17 jaar
* 1864	matroos op de kof "Hillechiena", kapt. Hindrik Brakke	21 jaar

*	1867	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	24 jaar
*	1876	stuurman op de schoener "Catharina", kapt Pieter Dijkstra	33 jaar
*	1877	stuurman op de galjoot "Bouwina", kapt. Thomas J.Middel	34 jaar
*	1878-1883	kapitein op de schoener "Felicitas"	35-40 jaar
*	1887-1888	kapitein op de brik "Johannes"	44-45 jaar
*	1890	kapitein op de brik "Regalia"	47 jaar
*	1894-1901	kapitein op de bark "Felicitas"	51-58 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière heeft zeker 42 jaar geduurd en daarbij werden alle rangen doorlopen. Als gezagvoerder voer Roelof het gezag over wat grotere 2- en 3-masters.

Op de bark "Felicitas" heeft in de periode 1894-1897 een aantal malen zijn vrouw meegevaren.

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groninger Courant 25 februari 1893

Harlingen, 22 februari Het Nederlandse barkschip CASPAR DE ROBLES, groot 300 register ton, is verkocht aan R. Oosting te Farmsum voor NLG 3618 (*opm: nieuwe naam FELICITAS*).

Provinciale Groninger Courant 02 maart 1898

Delfzijl, 1 maart. Heden is uit de hand verkocht het Nederlandse barkschip FELICITAS, kapt. tevens reder R. Oosting, in winterlaag liggende alhier; aan de heer A. van Dijk, scheepsmakelaar alhier, en zal bevaren worden door kapt. J. Nieboer.

GERARDUS HINDRIKZ PEPERBOOM

Burgerlijke Stand gegevens

Gerhardus Hindrikz Peperboom werd gedoopt 14 april 1799 te Delfzijl als zoon van schipper Hindrik Gerhardus (Peperboom) en Harmke Pieters.

Hij trouwde te Delfzijl op 19 december 1823 met Diewerke Gerrits Roefzema, geboren te Delfzijl op 13 juli 1788 als dochter van de kastelein Gerrit Beerends Roelfzema en Hindrikje Wibbes. Zij overleed te Delfzijl op 20 augustus 1853, 64 jaar.

Gerhardus overleed te Delfzijl op 10 juli 1846, 47 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.H.Peperboom was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 15 in de periode 1833 t/m 1838

In de Algemene Ledenvergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege Zeemanshoop van 31 maart/07 april 1829 werd Gerardus Hendrikus Peperboom, wonende te Delfzijl en met adres bij J.H.A.Balwé te Amsterdam, oud 21 jaar, voerende de kof "Gouverneur van Imhoff" op verzoek van J.H.A.Balwé enop voordracht van kapitein P.F.Wegener voorgedragen/benoemd tot effectief lid met vlagnummer 285. Hij was lid van 1829 t/m 1846. In 1836 wisselde hij van vlagnummer naar 184.

De schepen

Bouma vermeldt G.H.Peperboom als gezagvoerder gedurende:

- * 1830 t/m 1837 van de kof "Gouverneur van Imhoff", gebouwd in 1826 te Delfzijl, 147 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1835 t/m 1837 van de kof "Alida Maria", gebouwd in 1834 te Delfzijl, 58 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar, thuishaven niet genoemd, maar wellicht Delfzijl.

In een monsterrrol uit Delfzijl uit 1827 wordt schipper G.H.Peperboom vermeld zonder leeftijd en woonplaats als gezagvoerder van de "Gouverneur van Imhoff".

Nadere bijzonderheden

In de Bestuursvergaderingen dd 26 januari 1837 van het Amsterdamse zeemanscollege "Zeemanshoop" wordt het verzoek om een uitkering behandeld van kapitein G.H.Peperboom. Toegestaan wordt een uitkering van f20,- over

een periode van 6 maanden ingaande 01 februari. Dit verzoek om onderstand wordt regelmatig herhaald en gehonoreerd met steeds f20,--. Het laatste verzoek was van 20 januari 1846.

In de Bestuursvergadering van Zeemanshoop dd 27 augustus 1846 staat een verzoek om een uitkering van de weduwe van kapitein G.H.Peperboom, geb. D.G.Roelfsema. Deze wordt haar in de vergadering dd. 24 september 1846 toegekend met ingang van 01 augustus 1846.

NILS PERSSON

Burgerlijke Stand gegevens

Nils Persson werd geboren ca. 1868 in Silbarp, Zweden als zoon van Per Olssen Persson en Kama Nilsdotter.

Hij trouwde op 18 december 1893 te Delfzijl als zeeman met Trijnje Roelfzema, geboren 10 februari 1867 te Delfzijl als dochter van Willem Roelfzema en Neeltje Sleetboom.

Nils overleed te Hoek van Holland op 23 januari 1949, 81 jaar. Als partner is opgegeven Tijtje Roelfzema.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.Persson was effectief lid van het zeemanscollege "De Herkenning" uit Delfzijl met vlagnummer 35 in de periode 1900 t/m 1914 (*of later*).

De schepen

Bouma vermeldt N.Person als gezagvoerder gedurende:

* 1896 t/m 1897 van de schoenerkof "Anna", gebouwd in 1853 te Papenburg, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1897 verkocht aan A.Rottinghuis als lichter.

Bouma vermeldt N.Persoon als gezagvoerder gedurende:

* 1900 en later van de schoenerbrik "Johann", gebouwd in 1859 te Papenburg, 183 ton o.m., varend voor W.Sissingh te Delfzijl.

In de 38 monsterrollen uit Delfzijl wordt Nils ook vermeld als Gossen Nils en tevens met de initiaal N.. In zijn jonge jaren wordt als woonplaats Malmö in Zweden opgegeven. Ca. 1890 staat Delfzijl als zijn woonplaats geboekt.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1885	matroos op de schoener "Moree", kapt. Remko Balkema	17 jaar
* 1886	lichtmatroos op de schoener "Moree", kapt. Remko Balkema	18 jaar
* 1887	matroos op de schoener "Auburn", kapt. Remko Balkema	19 jaar
* 1887	matroos op de bark "Vereeniging", kapt. Remko Balkema	19 jaar
* 1889	matroos op de schoener "Moree", kapt. Gerhardus Hoberg	21 jaar
* 1890-1891	stuurman op de brik "Victoria", kapt. Johannes Goëken	22-23 jaar
* 1892	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. Hemmo Leeuw	24 jaar
* 1893-1894	stuurman op de schoener "Albatros", kapt. Louwe Drijfhamer	25-26 jaar
* 1894	stuurman op de bark "Marie", kapt. Engel de Vries	26 jaar
* 1895	stuurman op de bark "Saga", kapt. Ernst Vechter	27 jaar
* 1896-1897	kapitein op de kof "Anna"	28-29 jaar
* 1898	1 ^{ste} stuurman op de bark "Triton", kapt. B.H.Visser	30 jaar
* 1899-1902	kapitein op de schoener "Johan(n)"	31-34 jaar
* 1902	2 ^{de} stuurman op het stoomschip "Vulcain", kapt. H.Geertsema	34 jaar
* 1903	kapitein op de schoener "Voorlichter"	35 jaar
* 1903-1905	vermeld als kapitein of stuurman met steeds òf alleen òf een nog 1 bemanningslid op de schepen "Voorlichter", "Johann", "Vulcain" en "Marie". Wellicht heeft hij steeds als waarnemer op opgelegde schepen gefungeerd	

De zeemansloopbaan

De monsterrollen zijn gedateerd van 1885 t/m 1905 met als leeftijden 17 t/m 37 jaar. Zijn zeemanscarrière duurde dus minstens 20 jaar en eindigde op een relatief jonge leeftijd. Gezien zijn overlijden in 1949 in Hoek van Holland heeft hij òf vanuit een westelijke haven gevaren òf een andere functie wellicht buiten Groningen vervuld.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 13 januari 1898

Delfzijl, 12 januari. De schoenerkof ANNA, laatst gevoerd door kapitein Persson, is in veiling voor NLG 705 verkocht aan de heer A. Rottinghuis alhier. De tuigage heeft NLG 395 opgebracht.

Provinciale Groninger Courant 01 november 1902

Delfzijl, 30 oktober. De schoenerbrik JOHANN, gebouwd in 1859, groot 193 ton, laatst gevoerd door kapt. Persson, is voor NLG 500, zonder inventaris, verkocht aan de heer R. Zijlman te Termunterzijl, om aldaar gesloopt te worden.

Provinciale Groninger Courant 09 december 1903

Delfzijl, 9 december. Het ijzeren Nederlandse 3-mast schoenerschip VOORLICHTER, kapitein N. Persson, is gisterenavond, volgens telegrafisch bericht uit Liverpool, aldaar aangekomen van Rio Grande, na een reis van 96 dagen. Alles wel aan boord. De kapitein zal aldaar orders moeten afwachten.

PIETER PYBES/PIJBES

De familienaam wordt ook gespeld als Pijbes en Pybes. Van de personen met de initiaal P. komt het meest in aanmerking PIETER PIJBES/PYBES

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Pijbes/Pybes werd geboren ca. 1793 te Oude Pekela als zoon van de landbouwer Pijbe Geerts Pijbes en Hindrikje Halbe.

Hij trouwde te Nieuwe Pekela op 12 oktober 1826 als schipper met Jantje Rentes Huisman, geboren/gedoopt te Nieuwe Pekela op 29 oktober/02 november 1806 als dochter van de landbouwer Rente Wessels Huisman en Annechien Pieters Scheeve. Zij overleed op 09 mei 1874 te Nieuwe Pekela, 67 jaar.

Hij overleed te Nieuwe Pekela op 19 maart 1861, oud 68 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.Piebes was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 46 in de periode 1846 t/m 1856.

P.(P.)es was effectief lid van het zeemanscollege "Voorzorg" te Nieuwe Pekela met vlagnummer 55 in de periode 1833 t/m 1855.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt P.Pybes als gezagvoerder gedurende:

* 1829 t/m 1836 van de schoenerkof "Johanna Geertruida", gebouwd in 1827, bouwlocatie niet vermeld, 190 ton o.m., varend voor Zuiderveen te Pekela. Het schip is in 1836 gezonken bij Crosby Point geladen met katoen, op weg van Liverpool naar Rotterdam;

* 1838 van de schoenerkof "Elisabeth", gebouwd in 1826, bouwlocatie niet vermeld, 106 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip werd in 1838 in averij verkocht naar Tonningen.

Bouma vermeldt P.P.Pybes als gezagvoerder gedurende:

* 1843 t/m 1853 van de kof "Annechina Jantina", gebouwd in 1841 te Pekela, 77 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Vermoedelijk is het schip in 1853 gstrand bij Lydd, maar het is dan kennelijk weer vlotgekomen, want in 1854 werd het bevaren door kapitein G.K.de Groot.

Nadere opmerkingen

In de Harlinger Courant van eind december 1852 (*geen datum op het krantenkopie*) staat het volgende bericht:

"LONDEN 1 Januari. Maandag 11 zag men bij het aanbreken van den dag twee groote vaartuigen in de bogt van Dungeness, twee á drie mijlen westwaarts van den lichttoren. Een dier schepen was een Hamburger landverhuizersvaartuig, de Louise Emilie een bark, van ongeveer 300 ton, naar Rio Grande, in Zuid-Amerika, bestemd. De zee was zeer hol en het schip dreef op het zand, dat zich eenige mijlen van den oever in de zee uitstrekt. Hier sloeg het weldra in stukken. Van de 80 menschen die zich aan boord bevonden, konden slechts 40 na onuitsprekelijk lijden hun leven redden. Aan de balken geklemd, bereikten zij naakt het land. Het vaartuig zelf was, twee uren nadat het op het strand was geloopen, geheel vernield. **Het tweede schip, Annechina Jantina, liep eveneens op het zand, maar de manschap kon zich redden. ...** "

JOHANNES PIETERSEN

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Pietersen werd geboren op 02 september 1832 te Delfzijl als zoon van Pieter Pietersen en Hinderika Martinus Staal.

Johannes trouwde te Delfzijl op 09 december 1858 als scheepskapitein met Aaffien Pilon, geboren op 17 oktober 1830 te Delfzijl als dochter van de kleermaker Jan Pieters Pilon en Geertje Pieters Havinga. Zij overleed te Delfzijl op 09 juli 1861, 30 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.P.Pietersen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 5 in de periode 1861 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt J.Pietersen als gezagvoerder gedurende:

* 1859 t/m 1864 van de kof "Elisabeth", gebouwd in 1830, 98 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 12 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook vermeld als Joh., Johannes P., Johannes Pieters, Jans en met de initialen J.P.. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kok op de kof "Jantina Catharina", kapt. Nicolaas J.Smaal	16 jaar
* 1851	matroos op de "Vriendschap", kapt. Hooite H.Kraan	18 jaar
* 1853	matroos op de kof "Sijlina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	18 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Jonge Wicher", kapt. Roelof H.Zoutman	22 jaar
* 1857-1860	kapitein op de kof "Elisabeth"	24-27 jaar
* 1864	matroos op de schoener "Marietje", kapt. Gerhardus van der Werff	31 jaar
* 1866	stuurman op de kof "Nooitgedacht", kapt. Frikke D.Nanning	33 jaar
* 1867	stuurman op de schoener "Antje Spithorst", kapt. Hendrik Freese	34 jaar
* 1868	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. Klaas G.Loman	35 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke subalterne rangen vanaf kok via matroos en stuurman bereikte Johannes de positie van gezagvoerde op zijn 24ste jaar. Daarna moest hij een flinke stap terug doen naar matroos en hij beëindigde zijn loopbaan na bijna 20 jaar als stuurman.

HINDRIK HINDRIKS PLUKKER

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Hindriks Plukker werd geboren/gedoopt te Nieuwe Pekela 26/29 augustus 1805 als zoon van Hindrik Berents Plukker en Aaltje Jans Epping.

Hij trouwde te Nieuwe Pekela op 16 januari 1838 als zeeman met Antje Koops Boon, geboren te Nieuwe Pekela 19 april 1817 als dochter van de landgebruiker Koop Hindriks Boon en Janna Geerts Tjabbes. Zij overleed te Nieuwe Pekela op 18 januari 1892, 74 jaar.

"Op 23 febr. 1852 is door mij, J.H. de Weerd, burgemeester en ambtenaar van de burgerlijke Stand van de gemeente Nieuwe Pekela ontvangen een brief van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Rotterdam van 17 febr. 1852, daarbij voegende een overlijdensextract van de volgende inhoud: op 1 febr. 1842 is overleden Geert Hendriks Plukker, oud negen maanden en 23 dagen, geboren en wonende te Nieuwe Pekela, zoon van de kapitein ter koopvaardij Hendrik Hendriks Plukker en van Antje Koops Boon, beide wonende te Nieuwe Pekela."

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.H.Plukker was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 54 in de periode 1847 t/m 1858.

H.H.Plukker was effectief lid van het zeemanscollege “Voorzorg” uit Nieuwe Pekela met vlagnummer 85 in de periode 1853 t/m 1856.

De schepen

Bouma vermeldt H.H.Plukker als gezagvoerder gedurende:

- * 1846 t/m 1849 van de kof “Juffrouw Hendrika”, gebouwd in 1822 te Muntendam, 101 ton o.m., varend voor B.Onnes te Groningen;
- * 1849 t/m 1857 van de 2-mastschoener “Antje”, gebouwd in 1849 te Groningen, 150 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen.

In Delfzijl zijn 2 monsterrollen van de “Jufvrouw Hinderika” uit 1843/1844 onder schipper Hindrik Hindriks Plukker, 37/38 jaar uit Nieuwe Pekela

Nadere opmerkingen

Uit het overlijden van een zoontje te Rotterdam blijkt dat schipper Plukker met de “Antje” ook de haven van Rotterdam heeft aangedaan.

AART TONNIS POLÉE**Familiegegevens en opleiding**

Aart Tonniss Polee werd geboren te Norg/Veenhuizen 01 januari 1827 als zoon van de veldwachter Tonniss Aart Polee en Arendje Pieters Wold.

Hij trouwde op 04 november 1852 te Delfzijl met Reina Vos, geboren 02 oktober 1832 te Farmsum/Delfzijl als dochter van Jannes Klaasen Vos en Grietje Tammer Schipper. Zij hertrouwde op 19 december 1862 te Delfzijl met de timmerman Cornelius Steendam, geboren te Weitwerd als zoon van Jan Kornelius Steendam en Trijntje Jacobus Meijer. Cornelius overleed te Weiwerd/Delfzijl op 02 oktober 1902, 59 jaar.

Reina overleed te Weiwerd/Delfzijl op 97 oktober 1911, 79 jaar.

Aart overleed te Farmsum/Delfzijl op 25 september 1860, 33 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.T.Polee was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 89 in de periode 1855 t/m 1860.

De schepen

Bouma⁵ vermeldt A.T.Polee als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1856 van de kof “Reina Arendina”, gebouwd in 1830, bouwplaats niet vermeld, 84 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Farmsum;
- * 1857 van de 3-mastschoener “Reina Arendina”, gebouwd in 1856 te Martenshoek, 180 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1858 van hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1858, gaande van Berdianski naar Amsterdam, bij Licat gestrand en als wrak verkocht;
- * 1860 van de kof “Maria Magdalena”, gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Aart ook vermeld als Aart Tonniss. Als woonplaats is Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1851	stuurman op de smak “Alida Gezina”, kapt. Gerhardus van derr Werf	geen leeftijd
* 1852	stuurman op de kof “Grietje Huisman”, kapt. Jan J.Mooi	25 jaar
* 1853-1860	kapitein op de kof “Reina Arendina”	25-32 jaar

JAN JANS POMPER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Jans Pomper werd geboren te Veendam op 17 juni 1821 als zoon van Jan Jans Pomper en Grietje Jesajas Schoonbeek.

Hij trouwde op 18 december 1850 te Veendam als zeeman met Geertje Gerrits Bakker, geboren 08 juni 1825 te Sappemeer als dochter van de landbouwer Gerrit Alberts Bakker en Meike Pieters Hoen. Zij overleed te Veendam op 06 april 1908, 82 jaar.

Jan Jans overleed op 12 december 1896 te Westerdiep gem. Veendam, 75 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.J.Pomper was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 85 in de periode 1853 t/m 1862.

Jan J.Pomper was effectief lid van het zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" met vlagnummer 150 (*ook genoteerd als E7*) in de periode 1851 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Pomper als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1855 van de kof "Petronella," ex Vrouw Hendrika, gebouwd in 1825 te Joure, 95 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in 1855 gestrand en wrak geraakt;
- * 1849 t/m 1855 van de kof "Margaretha", ex Petronella, ex Vrouw Hendrika, gebouwd in 1825 te Joure, 95 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Pekela. Gestrand bij Tolböll;
- * 1854 t/m 1860 van de schoenerkof "Fennechiena Catharina", gebouwd in 1852 te Pekela, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam. Het schip voer in 1861 voor kapitein/eigenaar A.A.Boiten te Veendam en was herdoopt in "Walrus";
- * 1858 t/m 1865 van de kof "Geertje", ex Mina & Willem, gebouwd in 1849 te Pekela, 99 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam;
- * 1866 t/m 1878 van de schoenerbrik "Geerdina Afina", gebouwd in 1865 te Veendam, 194 ton o.m., varend voor A.van Linge E^z te Veendam. Het schip is in 1878 bij Kaap Ortegá gezonken.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Jans ook vermeld met de initialen J.J.. Als woonplaats is Veendam vermeld.

De samenvatting van de monsterrollen luidt:

* 1852-1855	kapitein op de kof "Margartha"	30-33 jaar
* 1874	kapitein op de schoenerbrik "Geerdina Afina"	53 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 03 november 1855

Thisted, 27 oktober. De 25^e dezer is bij Tolböll (*opm: Tolbøl; 56°48' N.B. 08°16' O.L.*) gestrand de kof MARGARETHA, kapt. J.J. Pomper, van Brevig (*opm: Brevik*) met hout naar Delfzijl bestemd. De equipage is gered. Het schip is onmiddellijk na de stranding uit elkander geslagen en er was tot gisteren nog maar weinig van inventaris en lading geborgen. Men hoopt echter van het laatste nog een groot gedeelte te kunnen redden. Van de inventaris zal veel verloren zijn.

NRC 02 augustus 1859

Rotterdam, 1 augustus. Volgens bericht uit Kopenhagen van de 28^e juli was kapt. Pomper (*opm: J.J. Pompe uit Veendam*), voerende het schip (*opm: kof*) FENNECHINA CATHARINA, van Memel naar Schotland, bij het naar boord varen aldaar, door het omslaan van de boot, met een man van zijn equipage verdronken. (*uit voorgaande mededelingen blijkt dat de kapitein NIET is verdronken*)

OPMERKING
BIJ DE NAVOLGENDE GEGEVENS OMTRENT
DE KAPITEINS POST

ZIJN IN DE BRONNEN WELLICHT OMWISSELING VAN DE INITIALEN H. en A. OPGETREDEN.

AREND HAIJES POST

Burgerlijke Stand gegevens

Arend Haijes Post werd gedoopt 25 februari 1810 te Delfzijl als zoon van de scheepskapitein Haijo Arents Post en Ida Theodoricus Römeling.

Hij trouwde te Delfzijl op 12 februari 1835 als stuurman met Catharina Onnes Janssen, geboren te Farmsum op 01 september 1813 als Catharina Janssens, dochter van de koopman Onno Janssens en Anna Jacobs Kuiper. Zij overleed te Farmsum/Delfzijl op 04 november 1877, 64 jaar.

Arend Haijes overleed te Farmsum/Delfzijl op 22 juni 1856, 46 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.H.Post was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 26 in de periode 1837 t/m 1854 (*en wellicht 1856, het jaar van zijn overlijden*).

De ledenlijsten vermelden in Jaargang 1856 een A.H.Post met vlagnummer 13. Heeft Arend Hayes uit 1810 aan het eind van zijn loopbaan nog een ander vlagnummer gekregen en wel dat van zijn vader Hayo Arends?

De schepen

Bouma vermeldt A.H.Post als gezagvoerder gedurende:

- * 1838 t/m 1839 van de smak "Anna Catharina", gebouwd in 1821, geen locatie vermeld, 70 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1848 van de smak "Anna Catharina", gebouwd in 1838 te Sappemeer, 78 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1848 herdoopt in "Catharina";
- * 1848 van de smak "Catharina", ex Anna Catharina, gebouwd in 1838 te Sappemeer, 76 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1850 t/m 1851 van de kof "Edzardina Catharina", ex Tjark Giezen, gebouwd in 1840 te Veendam, 91 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1854 t/m 1855 van de kof "Edzardina Catharina", ex Adam, gebouwd in 1841 te Papenburg, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1856 voor kapitein/eigenaar G.F.Bloema te Groningen en was herdoopt in "Wubbiena Ilbiena".

In de 19 monsterrollen uit Delfzijl wordt Arend Haijes ook vermeld met de initialen A.H.. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838-1839	kapitein op de smak "Anna Catharina"	28-29 jaar
* 1840-1849	kapitein op de smak "Catharina"	30-38 jaar
* 1849-1854	kapitein op de "Edzardina Catharina"	39-54 jaar

Deze scheepsnaam is ook geschreven als "Esderdina" maar de naam "Edzardina" is volgens de naamkunde de geldige naam.

Nadere bijzonderheden

NRC 22 februari 1848

Molde, 2 februari. Het schip ANNA CATHARINA, kapt. Post, van Riga naar Antwerpen, is tussen Hammerfest en Tromsøe totaal verongelukt, doch de kapitein en twee man gered.

HAIJE ARENDS POST

Burgerlijke Stand gegevens

Haije Arends werd geboren ca. 1785 als zoon van de zeeman Arend Tammes Post en Anje Heijes.

Hij trouwde te Delfzijl op 16 mei 1809 met Ida Theodoricus Romeling, geboren ca. 1786 te Delfzijl. Zij overleed te Delfzijl op 25 maart 1827, 41 jaar.

Hayo hertrouwde op 01 maart 1832 te Delfzijl als scheepskapitein met de koopvrouw Jantje Geerts Kramer, geboren ca. 1790 als dochter van Geert Warnders Kramer en Anna Kasoers de Haas. Zij was eerder getrouwd met Edzard Romeling. Jantje overleed te Delfzijl op 11 februari 1872, 82 jaar.

Haijo Arends Post overleed te Delfzijl op 13 december 1843, 57 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.A.Post was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 13 in de periode 1833 t/m 1843. *De ledenlijsten vermelden een H.A.Post als lid t/m jaargang 1846.*

De schepen

Bouma vermeldt H.A.Post als gezagvoerder gedurende:

- * 1831 t/m 1844 van de kof "Hermanus Wiardus", gebouwd in 1828, bouwlocatie niet vermeld, 148 ton o.m., varend voor P.Vos te Delfzijl.

In Delfzijl zijn 2 monsterrollen uit 1840 en 1842 van de kof "Harmannus Wiardi", met als kapitein Haije Arends Post, 55-57 jaar uit Delfzijl.

HAIJE POST**Burgerlijke Stand gegevens**

Haije Post werd geboren op 18 november 1838 te Delfzijl als zoon van Arend Haijes Post en Catharina Janssen. Hij was de jonger broer van de scheepskapitein Onno J.Post. (1837)

Hij trouwde op 24 februari 1870 als zeeman met Gezien de Witt, geboren 11 juni 1845 te Farmsum/Delfzijl als dochter van de aannemer Jan Konraads de Witt en Imkedijna Jans Edema. Zij overleed op 04 juli 1905 te Farmsum-Delfzijl, 60 jaar.

Haijo Post overleed aan boord van de "Heveskes I" op de reis van Santos naar Kingston, Jamaica op 27 september 1892, 52 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.A.Post was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" in Delfzijl met vlagnummer 92 in de periode 1874 t/m 1883 en met vlagnummer 26 in de periode 1883 t/m 1892. Dit nummer was eerder gevoerd door zijn vader Arend H.Post en zijn broer Onno J.Post

De schepen

Bouma vermeldt H.A.Post als gezagvoerder gedurende:

- * 1871 t/m 1876 van de kof "Geessien de Wit", ex Johanna Albertus, ex Johanna Geziena, ex Willem, ex Alkana Elisabeth, gebouwd in 1839 te Hoogezand, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1877 t/m 1880 van de brik "Amicitia", ex Ann Williams, gebouwd in 1847, bouwlocatie niet vermeld, 267 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip is in de Noordzee gekenterd en vermoedelijk gezonken;
- * 1883 van de 2-mastschoener "Trio", ex Magdalena Johanna, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 163 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip strandde in 1883 te Noorwegen en werd afgekeurd.

In de 54 monsterrollen uit Delfzijl wordt Haije ook vermeld als Haye Arents, Hayo A. en met de initialen H.A.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1854	kajuitwachter op de kof "Rijna Arendina", kapt. Aart T.Polee	15 jaar
* 1854	lichtmatroos op de kof "Edzardina Catharina", kapt. Arend H.Post	15 jaar
* 1856	matroos op de kof "Sijlina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	17 jaar
* 1857	matroos op de smak "Wubbegina Ilbina", kapt. Geert F.Bloema	18 jaar
* 1858	matroos op de kof "Stientje Maria", kapt. Derk P.Vos	19 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Eendracht", kapt. Derk de Witt	23 jaar
* 1863	stuurman op de "Vrouw Clara", kapt. Onno J.Post	23 jaar
* 1863	2 ^{de} stuurman op de brik "Favor", kapt. Johannes Sannes	23 jaar
* 1870	stuurman op de schoener "Hinderika", kapt. Derk de Wit	31 jaar
* 1870	stuurman op de kof "Catharina Lutgardina", kapt. Hitje Nienhuis	31 jaar
* 1870-1871	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Christ. G.P.Rottinghuis	31-32 jaar
* 1871-1875	kapitein op de kof "Geessien de Witt"	32-36 jaar
* 1876-1880	kapitein op de brik "Amicitia"	37-39 jaar

*	1880	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. Albertus Arkema	41 jaar
*	1881	stuurman op de brik "Nimrod", kapt. Jan Kruizinga	42 jaar
*	1882	kapitein op de schoener "Trio"	43 jaar
*	1883-1888	stuurman op de bark "Pauline/Paulina", kapt. Popko Deisz	44-50 jaar
*	1889	stuurman op de bark "Catharina Helena", kapt. Hemmo Leeuw	50 jaar
	1890	stuurman op de bark "Ida", kapt. Freerk Harding	51 jaar
	1891	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. N.Arkema	52 jaar
*	1891	stuurman op de bark "Heveskes 1", kapt. Nicolaas Arkema	53 jaar

De zeemansloopbaan

Haije Post doorliep de loopbaan vanaf de laagste subalterne rang als kajuitwachter op zijn 15de jaar tot aan gezagvoerder toen hij 32 jaar was. Na 10 jaar deed hij ee stapje terug als stuurman, voer nog een jaar als gezagvoerder maar bleef daarna weer stuurman tot zeker zijn 53ste jaar. Zij gehele carrière besloeg een periode van bijna 40 jaar.

Nadere opmerkingen

De kof "Geessien de Witt" was vernoemd naar de vrouw van kapitein Post.

H.Post was (korte tijd) gezagvoerder van de bark "Pauline", gebouwd in 1864 te St.John, groot 575 ton n.m. Tijdens een reis van 14 maart 1887 - 09 jul 1888 (uit en thuis in Delfzijl), waarin hij startte als opperstuurman onder kapitein P.Deisz werd hij begin 1888 tot kapitein bevorderd. In Apalachicola (Golf van Mexico, USA) overleed de kapitein aan malaria en moest hij diens taak overnemen gedurende de terugreis. De Bijlage bij de "Herinneringen" van Derk Brouwer bevat een getuigschrift voor Derk Brouwer met de ondertekening van H.Post gedateerd 17 juli 1888.

Opperstuurman Post was later (1891/1892) opperstuurman op de bark "Heveskes I" (ex-Frieda Grampp), gebouwd in 1868 te Sestri, Italië, groot 496 ton n.m., varend voor rederij S.van der Hei te Heveskes. De kapitein tot Cardiff was N.Arkema en van Cardiff tot en met Santos kapitein R.Balkema. De laatste overleed in Santos aan de gele koorts waarna Post het commando overnam.

Bouman, de scheepstimmerman, in zijn "Beschrijving van eene Zeereis met hindernissen" vertelde: "Nadat we ongeveer eene week in zee waren geweest, werd onze kapitein Post, - die toen bleek de eenige te zijn, die aan boord was, welke het schip kon besturen, - zoo hevig ziek, dat hij het bed moest houden. Daar er géén van de anderen was, die hem durfde behandelen, uit vrees voor besmetting, heb ik hem al dien tijd, als eenigste landgenoot aan boord, bewaakt, totdat hij den 27sten September, des morgens, overleed.....".

Uit: *Derk Brouwer "Mijn zeemansleven 1878-1900. Eenige herinneringen uit het leven van D.Brouwer welke hij zal trachten zoo goed mogelijk weer te geven"*

Stichting Nederlandse Kaap-Hoornvaarders. 1999, 47 pp. resp 41 pp.

ONNO JANSSEN POST

Burgerrlijke Stand gegevens

Onno Janssen Post werd geboren te Farmsum op 25 april 1837 als zoon van Arend Haijes Post en Catharina Onnes Janssen. Hij was de oudere broer van kapitein Haye Post (1838).

Hij trouwde op 13 juli 1860 met Willemke Scherphuis, geboren te Farmsum op 02 april 1836 als dochter van de landbouwer Jan Thies Scherphuis en Aaltje Everts Amsinga. Zij overleed op 01 februari 1861 te Farmsum, 24 jaar. Het jaar van overlijden van Onno is niet vastgesteld, maar gezien de monsterrollen in of nà 1881.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

O.J.Post was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 26 jaar in de periode 1864 t/m 1869.

De schepen

Bouma vermeldt O.J.Post als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 t/m 1865 van de kof "Vrouw Clara" ex Jonge Clemens, gebouwd in 1841 te Alkmaar, 89 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1866 t/m 1867 van hetzelfde schip maar nu varend voor A.J.Smaal te Delfzijl.

In de 26 monsterrollen uit Delfzijl wordt Onno Janssen ook vermeld als Onno Jansen, Onno Jan en met de initialen O.J.. Als woonplaats is Farmsum opgegeven.

5. Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1853-1854	lichtmatroos op de kof "Alida", kapt. Gerhardus van der Werff	ca. 16-17 jaar
* 1854	matroos op de kof "Edzardina Catharina", kapt. Arend H.Post	17 jaar
* 1857	stuurman op de kof "Stientje Maria", kapt. D.P.Vos	19 jaar
* 1858	stuurman op de kof "Harmina Catharina", kapt. Albert E. de Jonge	20 jaar
* 1859-1860	stuurman op de schoenerkof "Trekvogel", kapt. Hindrik Freese	21-22 jaar
* 1861	stuurman op de kof "Wubbegina Ilbina", kapt. G.F.Bloema	23 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Alberdina", kapt. Klaas J.Vos	24 jaar
* 1863-1865	kapitein op de kof "Vrouw Clara"	25-27 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Hillechiena Wolkammer", kapt. Klaas J.Vos	28 jaar
* 1867	matroos op de brigantijn "Eendragt", kapt. Harm K.Houwink	28 jaar
* 1871	stuurman op de brik "Geziena", kapt. Johannes J.Stenger	33 jaar
* 1879	stuurman op de schoener "Elizabeth", kapt. Bontko Gosselaar	42 jaar
* 1879	matroos op de bark "Jacobus Anthonie", kapt. Dirk T.Visser	42 jaar
* 1881	matroos op de schoener "Oostzee Packet", kapt. Gosse J.Smit	43 jaar

De zeemansloopbaan

Onno begon op de gebruikelijke jonge leeftijd zijn zeemansloopbaan met 16 jaar als lichtmatroos. Hij klom op tot gezagvoerder toen hij 25 jaar was en bekleedde die positie ca. 4 jaar. Daarna ging hij terug naar de stuurmansrang en eindigde als matroos na een carrière van bijna 30 jaar.

ARENT POSTEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Arent Postema werd geboren te Stavoren op 25 juli 1827 als zoon van Arent Arents Postema en IJda Jelles de Jong. Hij trouwde te Delfzijl op 11 januari 1855 als zeeman met Frouke Wieringa Kleindijk, geboren te Farmsum/Delfzijl op 24 maart 1828 als dochter van de zeeman Wiert Harms Kleindijk en Jasper(d)ina Wibbes Vos. Arent overleed te Delfzijl op 21 november 1877, 50 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.A.Postema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 7 in de periode 1856 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt A.A.Postema als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 van de smak "Ida Jasperdina", ex Geziena Derkina, gebouwd in 1850 te Waterhuizen, 53 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip is gestrand op Terschelling;
- * 1858 van de "Frouke Wieringa", geen gegevens over type, bouw, thuishaven en eigenaar. Het schip verongelukte op 26 april 1858 op Memmert, op weg van Newcastle naar Leer, geladen met kolen.

In de 16 monsterrollen uit Delfzijl wordt Arent ook vermeld als Aart, Arent.A., Anne A. en met de initialen A. resp. A.A.. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1855	stuurman op de schoenerkof "Annette Cornelia", kapt. Jan Dik	27 jaar
* 1855-1856	kapitein op de "Ida Jasperdina"	28 jaar
* 1858	kapitein op de kof "Frouwke Wieringa"	30 jaar
* 1860	stuurman op de schoener "Stad Appingedam", kapt. G.S.Prange	33 jaar
* 1862	stuurman op de galjoot "Marchiena Rosetta", kapt. Derk P.Vos	35 jaar
* 1865	stuurman op de galjoot "Afien Smit", kapt Nanne H.Boswijk	38 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Catharina", kapt. Ties Martens	39 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Jantina", kapt. Roelf H.Hazewinkel	45 jaar
* 1873-1874	stuurman op de kof "Harmanna Dijk", kapt. Hendrik Wortel	46 jaar
* 1874	stuurman op de klof "Maria Theresia", kapt. Koenradus Th. Wakkerman	46 jaar
* 1877	stuurman op de schoener "Syne Jacobs", kapt. Albert van Dijk	49 jaar

De zeemansloopbaan

De monsterrollen beginnen op een relatief late leeftijd en Arent zal derhalve zijn subalterne periode vanuit andere havens dan Delfzijl hebben gevaren. De zeemansloopbaan heeft wellicht rond de 30 jaar geduurd. Na een relatief korte periode als gezagvoerder voer hij verder als stuurman

Nadere opmerkingen

De kof "Frouke Wieringa" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Postema.

NRC 02 augustus 1856

Ameland, 28 juli. Het schip (*opm.: smak*) IDA JASPERDINA, kapt. A.A. Postema, van Heiligenhafen naar Dordrecht, laatst van de Zoltkamp, is, volgens verklaring van de kapitein, die nacht aan het Oosteinde van Terschelling gezonken, doch het volk gered.

NRC 01 mei 1858

Amsterdam, 30 april. De Nederlandse kof FROUKE WIERINGA, kapt. A.A. Postema, van Newcastle met steenkolen naar Leer, is volgens brief uit Delfzijl van 28 dezer, de vorige dag in de Knollen van het Juisterrif totaal verongelukt, doch het volk door de loods-afhaalder van Delfzijl met veel moeite gered.

KLAAS VLAS POT**Burgerlijke Stand gegevens**

Klaas Vlas Pot werd geboren 11 oktober 1826 te Oude Pekela als zoon van de scheepskapitein Hindrik Jans Pot en Sietske Jans Vlas.

Hij trouwde als scheepskapitein op 22 juni 1855 te Delfzijl met Gesien Mensinga, geboren te Farmsum/Delfzijl op 16 december 1833 als dochter van de landbouwer Albert Geerts Mensinga en Geertje Jans Smid. Zij overleed te Amsterdam op 18 maart 1863, 28 jaar.

Hij hertrouwde op 22 juni 1865 te Oude Pekela met Hillechien Strating, geboren te Onstwedde op 21 april 1838 als dochter van Simon Harms Strating en de landbouwster Jantje Wubbes Reupers. Zij overleed te Oude Pekela op 11 juni 1895, 57 jaar.

Klaas Vlas Pot overleed op 12 maart 1884 te Oude Pekela, 57 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

K.V.Pot was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 91 in de periode 1859 t/m 1896. Hij staat in de ledenlijsten van "De Vereniging" van 1859 t/m 1871 als K. Vlas Pot en van 1871 t/m 1896 als K.V.Pot.

K.V.Pot was effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" uit Oude Pekela met vlagnummer 83 in de periode 1854 t/m 1857

De schepen

Bouma vermeldt K.Vlas Pot als gezagvoerder gedurende:

- * 1856 t/m 1860 van de galjoot "Geziena Mensinga", gebouwd in 1855 te Wildervank, 127 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in april 1860 gestrand, afgebracht en verkocht te Helsingborg;
- * 1862 t/m 1874 van de schoenerkof "Belinda", gebouwd in 1849 te Pekela, 175 ton o.m., varende voor A.Kranenborg te Oostwold.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds gesproken van Klaas Vlas. Als woonplaats is in 1867 Oude Pekela opgegeven en daarna Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen is:

* 1847-1848	lichtmatroos op de kof "Geerdina", kapt. Harm W. Stuit	20(?) jaar
* 1860	kapitein op de schoenergaljoot "Geziena Mensinga"	33 jaar
* 1867-1873	kapitein op de schoenerkof "Belinda"	39-46 jaar

Nadere bijzonderheden

De schoenergaljoot "Geziena Mensinga" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Klaas Vlas Pot.

NRC 25 april 1860

Helsingborg, 16 april. In de nacht van 13 op 14 dezer is alhier in de nabijheid gestrand het Nederlandse kofschip GEZINA MENSINGA, kapt. K.V. Pot, van Newcastle naar Koningsbergen (*opm: Kaliningrad*). Het zal weg zijn.

NRC 14 mei 1860

Helsingborg,..... De voor enige tijd bij Höganäs gestrande Hollandse kof GESINA MENSINGA is vlot en hier in de haven gebracht. (*en ter plaatse verkocht*).

OBBO EILTS POT**Burgerlijke Stand gegevens**

Obbo Eilts Pot werd geboren ca. 1835 te Rotterdam als zoon van Eelt Edzes Pot en Harmke Freerks Boels. (*naam ouders uit de huwelijksakte*).

Hij trouwde te Veendam op 22 september 1854 als zeeman met Gepka Lever, geboren 09 mei 1834 te Wildervank als dochter van de landbouwer Geert Andries Lever en Geertje Hindriks Mulder.

Gepka Lever hertrouwde op 11 september 1881 te Groningen met de arbeider Willem van Kampen, geboren 16 december 1849 te Wetsinge gem Adorp als zoon van de arbeider Gerhardus Gaaijes van Kampen en Aaffien Willems Kuitert. Willem overleed te Groningen op 22 juli 1927, 77 jaar.

Gepka Lever overleed op 23 februari 1900 te Groningen, 65 jaar.

Oppo Pot, zoon van Heint Pot en Harmke Boeles, overleed op 06 maart 1880 te Groningen, 45 jaar. (*namen ouders in de overlijdensakte*).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

O.E.Pot was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 13 in de periode 1856 t/m 1857.

De schepen

Bouma vermeldt O.E.Pott als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 van de galjoot "Nijssiena Gebka", gebouwd in 1856 te Veendam, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam.

In de 5 monsterrollen te Delfzijl wordt Obbo Eilts ook vermeld als Obbe Eilts en Obbo E. Als woonplaats is Groningen vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1867	matroos op de brigantijn "Eendragt", kapt. Harm K.Houwink	33 jaar
* 1870	matroos op de kof "Martha", kapt. Johannes Kremer	36 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Jan Gijsbert", kapt. Jan J.Smit	36 jaar
* 1872	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Christiaan P.M.Rottinghuis	38 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Weea", kapt. Sjouke Wortel	39 jaar

De zeemansloopbaan

Obbe was op vrij jonge leeftijd (ca. 22 jaar) gezagvoerder maar is daarna sterk teruggedaan in rang. In zijn (korte) periode als gezagvoerder heeft hij kennelijk een andere thuishaven dan Delfzijl gehad.

TJARK POT**Burgerlijke Stand gegevens**

Tjark Pot werd geboren 30 mei 1814 te Oude Pekela als zoon van schipper Meilof Tjarks Pot en Harmke Harms Spelde.

Hij trouwde te Nieuwe Pekela als zeeman op 06 oktober 1842 met Grietje Kiers Bos, geboren te Nieuwe Pekela ca. 1820 als dochter van schipper Kier Alberts Bos en Trientje Johannes Homfeld. Zij overleed te Nieuwe Pekela op 14 december 1915, 95 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Tjerk M.Pot was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 10 in de periode 1858 t/m 1874.

T.M.Pot was effectief lid van het zeemanscollege “Voorzorg” te Nieuwe Pekela met vlagnummer 32 in de periode 1852 t/m 1873.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt T.M.Pot als gezagvoerder gedurende:

- * 1845 t/m 1848 van de kof “Herstelling”, gebouwd in 1826, bouwlocatie niet vermeld, 147 ton o.m., varend voor E.H.Waalkens te Blijham;
- * 1848 t/m 1871 van de kof “Spruit”, gebouwd in 1847 te Pekela, 139 ton o.m., varend voor E.H.Waalkens te Blijham;
- * 1872 t/m 1873 van de schoenerbrik “Spruit”, gebouwd in 1871 te Pekela, 198 ton o.m., varend voor A.E.Waalkens te Blijham.

Te Delfzijl is 1 monsterrol op naam van kapitein Tjerk M.Pott, 57 jaar uit Nieuwe Pekela, gezagvoerder op de schoenerbrik “Spruit”.

ULLEM POT

Burgerlijke Stand gegevens

Ullem Pot werd geboren 08 oktober 1832 te Oude Pekela als zoon van de schipper Hendrik Ullems Pot en Renske IJzebrands Klatter.

Hij trouwde te Oude Pekela op 01 december 1864 als schipper met Cristina Magtilda Schuit, geboren 24 mei 1839 te Oude Pekela als dochter van de boekverkoper Simon Joseph Schuit en Janneke Jans Abels. Zij overleed te Muntendam op 10 augustus 1882, 43 jaar.

Ullem Pot overleed op 09 november 1920 te Oude Pekela, 88 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

U.H.Pot was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 7 in de periode 1867 t/m 1894.

U.H.Pott was effectief lid van het zeemanscollege “De Trouw” uit Oude Pekela in de periode 1864 t/m 1872 met vlagnummer 115

De schepen

Bouma vermeldt U.H.Pott als gezagvoerder gedurende:

- * 1865 t/m 1867 van de kof “Renske” ex Amstel, gebouwd in 1839 te Wildervank, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is in 1867 gezonken.

In de 15 monsterrollen uit Delfzijl wordt Ullem ook vermeld als Ullem Hindrich en Ullem H.. Als woonplaats is Oude Pekela opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848	scheepsjongen op de smak “Marchina Margrietha”, kapt. Hindrik U. Pot	15 jaar
* 1855	stuurman op de kof “Renske”, kapt. Hendrik U.Pot	22 jaar
* 1861-1862	kapitein op de kof “Catharina”	28-29 jaar
* 1863-1866	kapitein op de kof “Renske”	30-34 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière heeft minstens ca. 20 jaar geduurd en daarna heeft hij nog zeker 50 jaar aan de wal verbleven. In zijn subalterne periode heeft hij ook bij zijn vader gevaren.

Bouma vermeldt geen kapitein Pot op een kof de “Catharina”.

Nadere opmerkingen

De kof “Renske” was wellicht vernoemd naar de dochter van de kapitein, geboren te Oude Pekela op 12 augustus 1865.

JELTE JANS PRINS

Burgerlijke Stand gegevens

Jelte (Jans) Prins werd geboren/gedoopt 23/31 januari 1808 te Stedum als zoon van schipper Jan Jeltens Prins en Grietje Jacobs (Abbring).

Hij trouwde op 05 januari 1837 te Appingedam als buitenvaarder met de naaister Aaltje Hindriks Rust, gedoopt te Solwerd, gem Appingedam 14 februari 1802 als dochter van de scheepsjager Hindrik Klaasens (Rust) en Wemeltje Derks Wiarda/Wiardi. Zij overleed te Appingedam op 29 mei 1885, 83 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.J.Prins was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl met vlagnummer 40 in de periode 1844 t/m 1854.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Prins als gezagvoerder gedurende:

- * 1845 t/m 1850 van de kof “Hermannia Henriëtte”, gebouwd in 1841 te Sappemeer, 66 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

Te Delfzijl zijn 2 monsterrollen uit 1848 van de kof “Hermannia Henriëtte” onder kapitein Jelte Jans Prins, 40 jaar uit Appingedam.

HARM REIT

Burgerlijke Stand gegevens

Harm Reit werd geboren op 12 juni 1838 te Beerta als zoon van de arbeider Berend Harms Reit en Antje Berends Priet.

Hij trouwde op 05 januari 1870 te Winschoten als buitenvaarder met de naaister Grietje van der Ark, geboren op 30 december 1840 te Winschoten als dochter van Eppo Gerlofs Lewes van der Ark en Jantje Luining. Zij overleed te Winschoten op 19 april 1925, 84 jaar.

Harm overleed te Winschoten op 24 januari 1922, 83 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.B.Reit was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 29 in de periode 1892 t/m 1898.

De schepen

Bouwma vermeldt H.B.Reit als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1884 van de 2-mastschoener “Godeleves”, gebouwd in 1858 te Pekela, 144 ton o.m., varende voor F.L.Drent te Pekela. In 1884 op de baar van Macao gestrand en verkocht;
- * 1885 van de 2-mastschoener “Frederik Carel”, ex Ceres, gebouwd in 1867 te Sappemeer, 174 ton o.m., varende voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is op de Goodwins gestrand en wrak geraakt;
- * 1886 t/m 1888 van de brik “Frederik Carel”, ex Teresa Molfino, gebouwd in 1866 te Savona, 352 ton o.m., varende voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is in 1888 bij Rio Grande gestrand;
- * 1890 t/m 1893 van de brik “Johannes”, ex Jeremias, ex Peter, ex Mary, gebouwd in 1857 te Nova Scotia, 256 ton o.m., varende voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip werd te Kopenhagen afgekeurd;
- * 1894 van de bark “Union”, ex Ceres III, ex von der Lühle Rohlstorff, gebouwd in 1858 te Wismar, 352 ton o.m., varende voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is in de Noordzee zinkend verlaten.

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harm ook vermeld Harm Berends, Harm B. en met de initialen H.B.. Als woonplaats is aanvankelijk zijn geboorteplaats Beerta opgegeven en daarna vanwege zijn huwelijk Winschoten.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1868	stuurman op de schoener "Petronella", kapt. Pieter J.Tak	30 jaar
* 1876	kapitein op de schoener "Godolevus"	38 jaar
* 1885	kapitein op de brik "Frederik Carel"	47 jaar
* 1889-1893	kapitein op de brik "Johannes"	50-54 jaar
* 1894	kapitein op de bark "Union"	56 jaar
* 1895	kapitein op de brik "Johannes"	57 jaar
* 1897	kapitein op de bark "Union"	59 jaar

De zeemansloopbaan

De eerst vermelde rang was stuurman op de leeftijd van 30 jaar. Hij zal zijn subalterne periode dus vanuit andere havens dan Delfzijl hebben doorlopen. De totale zeemanscarrière zal zeker meer dan 40 jaar zijn geweest, waarvan bijna de helft als gezagvoerder op wat grotere 2- en 3 mastschepen. In de periode 1894-1897 is hij wellicht alleen maar waarnemer geweest op de opgelegde schepen "Johannes" en "Union", gezien het geringe aantal bemanningsleden.

Nadere opmerkingen

Algemeen Handelsblad 28 februari 1893

Delfzijl, 27 februari. Het Nederlandse barkschip UNION, heden alhier in veiling aangeboden, is verkocht aan de heer B. Drenth te Oude Pekela voor NLG 2700, en zal worden bevaren door kapt. B. Reit.

JAN HERMAN RENKEN

Burgerlijke Stand gegevens

J.H.Renken is geïdentificeerd als Jan Herman Renken of Jan Harms Renken vanwege twee monsterrollen te Delfzijl, waarin sprake is van kapiteins met deze naam op de kof "Jantina" in 1846-1847.

Hieruit is af te leiden dat hij werd geboren ca. 1811 en in 1848 woonachtig was in Oude Pekela.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Renken was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 55 in de periode 1849 t/m 1852

In de Algemene Vergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege "Zeemanshoop" werd op 25 april/02 mei 1848 voorgedragen/benoemd J.H.Renken op voordracht van kapitein J.H.Stoelman. Zijn schip was de "Jeantine".met als adres Kranenborg & Zⁿ te Amsterdam. Ten tijde van de inschrijving was kapitein Renken ongehuwd. Zijn vlagnummer was 763 en zijn lidmaatschapsperiode van 1848 t/m 1850.

Een J.Renken was effectief lid van het zeemanscollege "Voorzorg" te Nieuwe Pekela met vlagnummer 56 in 1851.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Renken als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1851 van de galjoot "Jantina", gebouwd in 1846 te Pekela, 177 ton o.m., varend voor J.Freeseman Viëtor te Winschoten.

In 2 monsterrollen uit Delfzijl wordt genoemde kapitein vermeld en wel:

27 augustus 1846, kof "Jantina", kapitein Jan Harms ten Renken, geen leeftijd en woonplaats vermeld.

04 maart 1847, schoenerkof "Jantina", kapitein Jan Herman Renken, 36 jaar uit Oude Pekela.

"Op 14 mei 1844 is bij mij, J.H. de Weerd, burgemeester en ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Nieuwe Pekela ingekomen een extract uit het journaal gehouden aan boord van het Nederlandse barkschip "Prins Hendrik", gevoerd door Jan Renken, waaruit blijkt dat op 14 jan. 1844 op reis van Batavia is overleden de zeekapitein Nanno Klaassens Dijkhuis, 30 jaren oud en laatst gewoond hebbende te Nieuwe Pekela."

In een extract uit hetzelfde journaal als hiervoor vermeld wordt op een reis van Batavia naar Amsterdam het overlijden van de hofmeester gemeld. Als kapitein wordt nog gemeld Nanno Klaassens Dijkhuis, maar bij de ondertekenaren staat “J.Renken, eerste stuurman, bij ongesteldheid van de gezagvoerder.”

Ten aanzien van de scheepsnaam het volgende in samenvatting:

1. **Op 12 maart 1846** wordt het rederij-cedul, de bijlbrief van de scheepsbouwer, alsmede de meetbrief ingeschreven bij het Kadaster te Winschoten.

2. Reders van het Schonerkofschip 'Jeantine' (rederijcedul dd 6 maart 1846)

Mr. Jan Fresemann Viotor, Lid der Staten Prov. Groningen, wonende te Winschoten, Reeder en Boekhouder der Rederij - 2/14 deel

Kapitein Jan Herman Renken, wonende te Nieuwe Pekela, Schipper - 2/14 deel

Mr. Harmannus Johannes Engelkens, Burgemeester der gem. Winschoten, wonende te Winschoten - 2/14 deel

Johannes Schelto Mestingh, Negotiant, wonende te Winschoten - 1/14 deel

Jan Willems Kuiper, Scheepsbouwmeester te Oude Pekela, Boekhouder - 2/14 deel

Kranenborg en Zoonen te Amsterdam - 2/14 deel

J. Meijes en Zoonen te Amsterdam - 1/14 deel

H.E. Schreuder en Zoon te Nieuwe Pekela - 1/14 deel

H.J. Froom te Oude Pekela - 1/14 deel

3. Gegevens van het schip (Meetbrief afgegeven te Bult, dd 24 februari 1846, nr. 18/1846, scheepsmeter H. Hamstra te Zuidbroek)

Scheepsnaam: JEANTINE

Tewaterlating: in 1846 (voor: 28 februari 1846)

Type: schoenerkof, hebbende een dek en twee masten

Thuishaven: Winschoten

Gegevens Kadaster te Winschoten, door bemiddeling van R.Mast te Delfzijl

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 19 maart 1847 nr. 23: onder Zeetijdingen:

“17 maart 1847, vertrokken van Delfzijl, Renken, Jeantina naar Amerika.”

Provinciale Groninger Courant 08 juni 1847 nr. 46: onder Zeetijdingen:

“7 mei, aangekomen te New York, Renken, Jeantina, van Delfzijl.”

Provinciale Groninger Courant 22 juni 1847

“Aan onze Vrienden en Landgenooten in SPIJK, Provincie Groningen

Waarde Vrienden!

Wij kunnen niet nalaten, om U te melden, dat Wij, na eene aangename Reis van 50 dagen, met de *JANTINE*, van *DELFIJL*, gevoerd door onze waarden Vriend, Kapitein **RENKEN**, gezond en wel te *NEW YORK* zijn aangekomen. Dadelijk bij onze aankomst kwam de Heer **P.HODENPIJL**, *Agent van de Hollandsche Sociëteit*, aan Boord, die al het mogelijke gedaan heeft, om ons van de *BEDRIEGERIJ*, die hier zoo groot in *NEW YORK* is, te bewaren; om kort te gaan, door de diensten van dien Heer hebben wij het zo ver gebracht, dat wij dadelijk *PLAATSSEN* als *BOEREN-ARBEIDERS* gekregen hebben, en, nadat wij 85 Guldens in twee Maanden overgespaard hadden van ons dagloon, zijn wij heden bij de Heer **HONDENPIJL** gekomen, om de 142 guldens terug te halen, die wij aan Zijne Edele in bewaring gaven, welke nu aan ons uitbetaald zijn, en nu gaan wij dezen middag op reis naar *IOWA*, om ons, in de Gemeente van Dominé **SCHOLTE** neder te zetten; wij raden U allen aan, om dadelijk na Uw aankomst in *NEW YORK*, naar den Heer **P.HONDENPIJL** te gaan, die U in alles zal helpen, zonder dat men gevaar loopt van *BEDROGEN* te worden. Na U Gods besten zegen toegewenscht te hebben, noemen Wij ons;

New-York

den 10 Junij 1847

Uwe Vrienden

PIETER DOEKES BOS.

JOHANNES G.SLAGTER

woonachtig geweest *in SPIJK*”

AAN DE REDACTIEN DER Prov.Gron. en Gron. Cour. Te Groningen

New-York, Mei 1847

WELEDELE HEEREN

Wij ondergeteekenden, landverhuizers naar de Noord-Amerikaansche Staten, betuigen deze openlijk onzer dank aan den kapitein J.H.RENKEN, voerende het schip *Jantine*, met hetwelk wij den overtocht van Delfzijl naar New York gedaan hebben, voor de alleszins uitmuntende behandeling, welke wij van hem, als ook van de

stuurlieden, en verder scheepvolk genoten hebben. Deze uitmuntende behandeling ging al onze verwachtingen te boven, zoo als ons bleek bij voorvallende ziekte, of zelfs bij onpasselijkheden, welke gedurende de reis zijn voorgevallen. Door aangename verstrooiende bezigheden wist hij ons den tijd te verkorten; bij invallend slecht weder door opbeurende gesprekken ons alle vrees te benemen, en in alle voorkomende gevallen op eene aangename en voldoende wijze aan onze nieuwsgierigheid te voldoen.

Diegenen onzer landgenooten, welke voornemes mogten zijn naar Noord-Amerika te verhuizen, raden wij ten sterksten aan, zich bij voorkeur in te schepen op een onzer provinciale bodems, en niet bij vreemden, of die maar zoo voor de hand liggen; of mogt kapitein RENKEN eene zoodanige reis weder te ondernemen, de reis met dezen te doen; de ondervinding dringt ons deze getuigenis af te leggen. Welke redenen zouden er ook bestaan kunnen, om naar vreemden te gaan en zich onder vreemde, geheel onbekende landverhuizers te mengen, met vreemde schepen en scheepsvolk, in verwijderde havens liggende, en op schoonschijnende woorden en beloften te vertrouwen, daar wij onder onze eigene landgenooten, zoo nabij ons bereik, eene allezins vriendelijke en menschenlijke behandeling vinden kunnen?

Weledele heeren! wij verzoeken u, het bovenstaande in de *Provinciale Groninger- en Groninger Courant* te plaatsen, ter waarschuwing en ten gemakke van de passagiers, en tot eer en voordeel van onze provinciale kapiteins.

Uit naam van alle passagiers teekenen wij ons,

J.H. VAN DER WERF,	vertrokken van <i>Spijk</i>
E.R.KLAVER	“ “ <i>den Hoorn</i>
D.J.WERKMAN	“ “ <i>Uskwert</i>
M.T.GROENEVELD	“ “ <i>den Ham</i>
K.H.POORT	“ “ <i>Weiwerd</i>
F.L.FABER, met zijne 3 Zonen	“ “ <i>den Hoorn</i>

HENDRIK RIEPMA

Burgerlijke Stand gegevens

Hendrik Riepma werd geboren te Appingedam op 25 april 1814 als zoon van Pieter Riepman en Geessien Doornbos.

Hij trouwde op 29 mei 1845 te Appingedam als buitenvaarder met Scheltjedina Scheltens, geboren 29 oktober 1821 te Appingedam als dochter van de broodbakker Pieter Scheltens en Bouke Jochems Hoekstra. Zij overleed te Groningen op 17 april 1889, 67 jaar.

Hendrik overleed op 20 december 1891 te Groningen, 77 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.W.Riepma was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 53 in de periode 1847 t/m 1854.

De schepen

Bouma vermeldt H.Riepma als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1850 van de kof “Agatha”, ex Wendelina, gebouwd in 1835 te Hoogezand, 73 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1851 t/m 1857 van de kof “Agatha”, gebouwd in 1840, bouwlocatie niet vermeld, varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1866 t/m 1874 van de kof “Agatha”, ex Remilia Johanna, gebouwd in 1846 te Veendam, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip voer in 1875 onder kapitein/eigenaar A.W.Visser en was herdoopt in “Lammerdina Ambrosia”.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl is steeds sprake van Hendrik. Als woonplaats wordt Appingedam opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1839	stuurman op de kof “Johanna”, kapt. Augustinus van Aken	25 jaar
* 1869-1873	kapitein op de kof “Agatha”	54-58 jaar

De zeemansloopbaan

De monsterrollen uit Delfzijl vermelden hem gedurende een relatief korte tijd als gezagvoerder, terwijl die kapiteinsperiode volgens Bouma veel langer duurde. Kennelijk heeft hij vanuit andere havenplaatsen gevaren.

LODEWIJK RINGELING

Burgerlijke Stand gegevens

Lodewijk Ringeling werd geboren op 14 september 1820 te Oude Pekela als zoon van de zeeman Fokke Berends Ringeling en Tallechien Klaassens.

Hij trouwde te Oude Pekela op 04 januari 1848 als zeeman met de naaister Siberlina Adams, geboren te Nieuwe Pekela als dochter van de commissionair Johannes Harmannus Adams en Geesje Harms Bok. Zij overleed te Oude Pekela op 08 november 1901, 83 jaar.

Lodewijk overleed te Oude Pekela op 14 december 1908, 88 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.F.Ringeling was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 19 in de periode 1861 t/m 1866.

L.F.Ringeling was effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela met vlagnummer 138 in de periode 1860 t/m 1863.

L.F.Ringeling was effectief lid van het zeemanscollege "Maatschappij tot Nut der Zeevaart" te Rotterdam met vlagnummer R394 in de periode 1853 t/m 1859.

De schepen

Bouma vermeldt L.F.Ringeling als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 t/m 1858 van de schoenerkof "Neptunus", gebouwd in 1845 te Hoogezand, 118 ton o.m., varend voor de Gebr. v/d Vliet te Amsterdam;
- * 1859 van de schoenerkof "Sieberlina", gebouwd in 1858 te Pekela, 113 ton o.m., varend voor G.H.Addens te Winschoterzijl. Het schip is in november 1859 verongelukt in de Zwarte zee. Alleen de kapitein werd gered.
- * 1861 t/m 1864 op de galjoot "Neptunus", gebouwd in 1860 te Pekela, 139 ton o.m., varend voor G.H.Addens te Winschoterzijl.

Nadere opmerkingen

De schoenerkof "Sieberlina" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Ringeling;

NRC 28 november 1859

Konstantinopel (*opm: Istanbul*), 16 november. De Zwarte Zee is dezer dagen door zware stormen geteisterd, die veel schade aan de scheepvaart berokkend hebben. Men verneemt het totale verlies van het Nederlandse schip (*opm: kof*) SIEBERLINA, kapt. L.F. Ringeling, van Odessa naar Engeland, bij Aghzelli. Alleen de kapitein is gered.

JANNES ROELFSEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Jannes Roelfsema werd geboren te Termunten op 10 september 1824 als zoon van Pieter Johannes Lubbers Roelfsema en Anje Jannes Toxopeus. Hij was de oudere broer van kapitein Johannes Pieters Roelfsema.

Hij bleef vermoedelijk ongehuwd.

Hij overleed op 01 mei 1855 aan boord van de kof "Harmonie", 30 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.P.Roelfsema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 93 in 1854/55.

De schepen

Bouma vermeldt J.P.Roelofsma (*sic*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 t/m 1857 van de kof "Harmonie", gebouwd in 1849 te Wildervank, 99 ton o.m., varend voor E.F.Balkema te Delfzijl.

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jannes ook vermeld als Jannes Pieters. Als woonplaats is aanvankelijk Delfzijl opgegeven en in 1853 Wildervank.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1845	lichtmatroos op de kof "Jantje", kapt. Jan H.Schipper	20 jaar
*	1848	matroos op de kof "Seilina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	23 jaar
*	1848	matroos op de kof "Harmina Catharina", kapt. Andries A.Sissingh	23 jaar
*	1850	stuurman op de kof "Eendragt", kapt. Hinderikus A.Schippers	25 jaar
*	1853	kapitein op de kof "Harmonie"	28 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 21 september 1859

Door Zr.Ms. consul te Christiania, is de toezegging verkregen van de terugbetaling van zekere leges bekend onder de naam van expeditie-gelden, die sedert 1 november 1845 tot 30 april j.l. door de waterschout te Moss wederrechtelijk van Nederlandse schippers, die de haven van Oudsoen in Noorwegen bezocht hebben, mochten gevorderd zijn.

Belanghebbenden zullen mitsdien onder overlegging van de nodige bewijzen door rechtstreekse tussenkomst van voornoemde consul de teruggave van die gelden kunnen bekomen. Volgens opgave van meergemelde consul is gedurende opgemeld tijdstip de haven van Oudsoen bezocht door de navolgende Nederlandse schepen, te Amsterdam thuis behorende:

....HARMONIE, kapt. Roelfsema.

JOHANNES PIETERS ROELFSEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Pieters Roelfsema werd geboren 29 mei 1829 te Termunten als zoon van Pieter Johannes Roelfsema en Anje Jannes Toxopeus. Hij was jongere broer van kapitein Jannes Roelfsema.

Johannes Pieters Roelfsema trouwde te Delfzijl op 21 maart 1853 als scheepskapitein met Jantje van der Zijl, geboren 15 november 1828 te Delfzijl als dochter van Evert Cornelis van der Zijl en Wea Simons van der Zwaag. Zij hertrouwde op 12 augustus 1869 te Delfzijl met de scheepskapitein Harm Jans Gnodde, die eerder getrouwd was met Diawerdina Meints en overleed op 24 januari 1890 te Delfzijl.

Jantje overleed te Delfzijl op 12 maart 1924, 95 jaar.

Johannes overleed te Delfzijl op 24 juni 1861, 31 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.P. Roelfsema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 86 in de periode 1854 t/m 1861.

De schepen

Bouma vermeldt J.P.Roelfsema als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 t/m 1857 van de schoenerkof "Orion", gebouwd in 1853 te Pekela, 136 ton o.m., varend voor C.F.Balkema te Delfzijl;
- * 1858 t/m 1861 van hetzelfde schip en voor dezelfde reder maar nu vanuit Pekela.

In de 8 monsterrrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook vermeld als Johannes Pieters en Johannes P. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1847	matroos op de schoenerkof "Johanna", kapt. Egbert Oldenburger	18 jaar
*	1849	stuurman op de tjalk "Adriana", kapt. Anske O. de Jonge	20 jaar
*	1850	stuurman op een niet met naam genoemd schip, kapt. Wubbe U.Pot	20 jaar
*	1850	stuurman op de kof "Heiko Prins", kapt. Harm H.Prins	20 jaar
*	1852	stuurman op de kof "Catharina", kapt. Berent E.Schelts	22 jaar
*	1853-1858	kapitein op de schoenerkof "Orion"	23-28 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 07 april 1857

Amsterdam, 6 april. Het schip (*opm: kof*) ORION, kapt. J.F. Roelfsema, van Rotterdam naar Stettin (*opm: Szczecin*), is de 4^e april lek en met andere schade, met assistentie van een loods, te Delfzijl binnengebracht; en moest lossen om te repareren.

PIETER ROELFZEMA**Burgerlijke Stand gegevens**

Gezien de leeftijdsopgave in de monsterrollen is Pieter Roelfsema geboren ca 1855/1856. Zijn woonplaats was Delfzijl.

In aanmerking komt:

Pieter Roelfzema, geboren te Delfzijl op 20 juli 1855 als zoon van Johannes Pieters Roelfzema en Jantje Everts van der Zijl.

Hij overleed op 16 november 1880 te Delfzijl, geen partner genoemd, 25 jaar en dus wellicht ongetrouwd gebleven.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P. Roelfsema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 30 in de periode 1879 t/m 1882 (*gezien het overlijdensjaar zal dit 1880 moeten zijn*).

De schepen

Bouma vermeldt P.Roelfsema als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 t/m 1880 van de kof "Voorwaarts", ex Broederschap, ex Friesland, gebouwd in 1840 te Lemmer, 130 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl.

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds van Pieter Roelfsema gesproken. Als woonplaats wordt Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1875	matroos op de brik "Aurora", kapt. Jacob van Buuren	20 jaar
*	1876	matroos op de schoener "Anna", kapt. Ubbo F. Minkes	21 jaar
*	1877-1879	kapitein op de kof "Voorwaarts"	21-23 jaar

JAN KLAASSENS ROMELING**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan Klaassens Romeling werd gedoopt te Farmsum op 13 maart 1803 als zoon van de visserman Klaas Romeling en Grietje Edes Dik.

Hij trouwde op 02 april 1836 te Delfzijl als schipper met Grietje Lukas Ekens, geboren te Farmsum op 10 september 1816 als dochter van de bakker Lukas Ekens en Fennechien Derks Hofman. Grietje hertrouwde als winkeliersche op 10 november 1852 te Delfzijl met de horlogemaker Roelf van Kampen. Deze overleed te Farmsum op 28 februari 1864, 35 jaar.

Grietje overleed te Farmsum op 23 januari 1878, 61 jaar

Geen overlijdensgegevens gevonden van Jan Klaassens, maar deze moet vóór 1852 zijn overleden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.K.Romeling was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 31 in de periode 1841 t/m 1849.

De schepen

In de serie van 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds van Jan Klaassens gesproken. Als woonplaats is Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1840-1843	kapitein op de kof "Broederliefde"	36-40 jaar
*	1849	kapitein op de smak "Catharina"	45 jaar

Bouma vermeldt geen kapitein J.K.Romeling(h)/Römeling(h) op een kof “Broederliefde” of smak “Catharina”.

CHRISTIAAN GERHARDUS PHILIPPUS ROTTINGHUIS,

Burgerlijke Stand gegevens

Christianus Gerhardus Philippus werd geboren op 27 augustus 1843 te Delfzijl als zoon van Johannes Harmannus Rottinghuis en Anne Elisabeth Agnes Meijer. Hij was de oudere broer van kapitein Petrus Johannes Rottinghuis. In de overlijdensakte geen relatie genoemd en dus wellicht ongetrouwd gebleven. Hij overleed op 20 juni 1882 te Delfzijl, 38 jaar.

In de ledenlijsten van het zeemanscollege te Delfzijl en ook in de reeks monsterrollen uit het Gemeentearchief van Delfzijl komen de initialen G.C.P. en de namen Christiaan Mattheus Philippus, Christiaan Philippus Mattheus en Christiaan Philippus Harm voor.

In geval van de initialen in de ledenlijsten van het zeemanscollege voeren zowel C.H.P. als G.C.P. hetzelfde vlagnummer 8.

In geval van de namen in de monsterrollen passen de afwijkende namen, wat betreft schip, leeftijd en woonplaats in de reeks van Christiaan Gerhardus Philippus. In geen van deze gevallen zijn aansluitende burgerlijke stand gegevens gevonden.

Het is speculatief om ervan uit te gaan dat er in alle gevallen sprake is van schrijffouten, maar een oplossing voor de verwarring in naamgeving is niet gevonden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.G.P.Rottinghuis was effectief lid van het zeemanscollege “Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 8 in de periode 1872 t/m 1882. (*de ledenlijsten vermelden van 1872 t/m 1877 de initialen als G.C.P.*)

De schepen

Bouma vermeldt C.G.P.Rottinhuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1871 t/m 1875 van de schoenerbrik “Geessien Schreuder”, ex Triëste, gebouwd in 1844 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1876 t/m 1880 van de bark “Johannes”, ex Laura & Adèle, ex Graafstroom, gebouwd in 1848 te Alblasterdam, 592 ton o.m., varend A.J.Bos te Bierum. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd.

In de reeks van 23 monsterrrollen uit Delfzijl wordt de naam Christiaan Gerhardus Philippus voluit vermeld maar ook de initialen C.G.P., C.G.Ph., en Christiaan Mattheus Philippus, Christiaan Philippus Mattheus en Christianus Philippus Harm. Als woonplaats is altijd Delfzijl vermeld.

Overzicht van de monsterrollen:

* 1862	matroos op de kof “Helena”, kapt. Harmannus Schreuder	18 jaar
* 1865	stuurman op de galjoot “Arendina”Catharina”, kapt.Leeuwe R.Leeuwes	22 jaar
* 1866	stuurman op de kof “Castor”, kapt. Johannes H. Boekhoudt	22 jaar
* 1867	stuurman op de kof “Johanna Catharina”, kapt. Berend van Veen	23 jaar
* 1870	stuurman op de galjoot “Pauwel Wiertsema”, kapt. Hindrik Nijhof	26 jaar
* 1870-1874	kapitein op de schoener “Geessien Schreuder”	27-31 jaar
* 1877	kapitein op de bark “Johannes”	35 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke subalterne rangen bereikte Christiaan de rang van gezagvoerder met 27 jaar. Hij overleed relatief jong en zijn zeemanscarrière zal ca. 20 jaar hebben geduurd. Er is een monsterrol gedateerd uit 1883, maar dat is na zijn overlijden in 1882.

PETRUS JOHANNES ROTTINGHUIS

Burgerlijke Stand gegevens

Petrus Johannes werd geboren te Delfzijl in 14 november 1852 als zoon van Johannes Hermannus Rottinghuis en Elizabeth Meijer. Hij was de jongere broer van kapitein Christiaan Gerhardus Philippus Rottinghuis.

Petrus Johannes Rottinghuis trouwde op 23 februari 1881 te Delfzijl als scheepskapitein met Bouwgina Wolkammer, geboren te Farmsum op 26 juni 1858 als dochter van de scheepskapitein Albert Hindriks Wolkammer en Ida Waalkens. Na zijn overlijden hertrouwde Bouwgina op 11 december 1889 met kapitein Pieter Gransbergen die overleed op 04 februari 1901 te Farmsum.

Petrus Johannes Rottinghuis overleed op 20 oktober 1883 op de Noordzee nabij Havrig, Denemarken.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.J.Rottinghuis was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 17 in de periode 1882 t/m 1883.

De schepen

Bouma vermeldt P.(J).Rottinghuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1880 van de 2-mastschoener "Alida," ex Gerberdina, ex Jeannette Emilie, ex Sara Elisabeth, gebouwd in 1853 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend voor de wed. A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip werd in 1881 herdoopt in "Johanna";
- * 1881 t/m 1883 op schoenerbrik, "Johanna" ex Alida, ex Gerberdina & Jeannette Emilie, ex Sara Elisabeth, gebouwd in 1853 te Nieuwendam, 186 ton o.m., wederom voor de wed. A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip is in 1883 bij Lemvig gestrand en wrak geraakt.

In de 22 monsterrollen uit Delfzijl wordt Petrus Johannes ook vermeld als Petrus en Pieter. Als woonplaats is genoemd Delfzijl/Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1867	scheepsjongen op de kof "Celeritas, kapt. Hindrik F. van der Leest	14 jaar
* 1868	lichtmatroos op de kof "Cornelia", kapt. Tjapke T.Leeuwe	15 jaar
* 1869	lichtmatroos op de kof "Johanna Heinrich", kapt. Albert E. de Jonge	16 jaar
* 1870	lichtmatroos op de schoener "Betje Pronk", kapt. Johannes P. Vos	17 jaar
* 1872	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Ch.M.P.Rottinghuis	19 jaar
* 1873	matroos op de brik "Alberdina", kapt. Augustinus A. Wolkammer	20 jaar
* 1874	matroos op de brik "Sincerité", kapt. Augustinus E. de Jonge	21 jaar
* 1879	2 ^{de} stuurman op de brik "Anne Betty", kapt. Popko J.Deisz	26 jaar
* 1880-1883	kapitein op de schoener "Johanna"	27-30 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke subalterne rangen bereikte Petrusde rang van gezagvoerder met 27 jaar, net als zijn broer Christiaan. Ook hij overleed relatief jong en zijn zeemanscarrière heeft niet langer geduurd dan ca. 15 jaar.

BEREND EVERTS SCHELTS

Burgerlijke Stand gegevens

Berend Everts Schelts werd geboren 26 juni 1826 te Vlagtwedde als zoon van de Berents Evert Schelts en Antje Kristiaans Kok. *(in de huwelijksakte wordt als geboorteplaats vermeld Bourtange en als ouders de schuitemaarder Folkerts Berents Schelts en Antje Kristiaans Kok).*

Hij trouwde op 11 december 1851 te Delfzijl als stuurman met Trijntje Scherphuis, geboren op 09 januari 1830 te Delfzijl als dochter van de broodbakker Hindrik Scherphuis en Hillechien de Vries. Zij overleed op 22 december 1882 te Delfzijl, 53 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.E.F.Schelts was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 90 in de periode 1855 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt B.E.F.Scheltz als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 kof “Geziena Jantina”, gebouwd in 1839 te Delfzijl, 71 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1853 herdoopt in “Catharina”;
- * 1853 t/m 1859 van de kof “(Vr) Catharina”, ex Geziena Jantina, gebouwd in 1839 te Delfzijl, 70 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 30 monsterrollen uit Delfzijl wordt Berend Everts ook vermeld als Berendd, Berentl, Berend Folkerts, Berend Everts Folkerts, Berend E. en met de initialen B. resp. B.E.F.. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1846	matroos op de kof “Twee Zusters”, kapt. Egbert R.Huisman	20 jaar
* 1848	matroos op de smak “Libra”, kapt. Harm G. Greven	21 jaar
* 1852-1859	kapitein op de kof “Catharina”	25-32 jaar
* 1863	stuurman op de kof “Cornelia”, kapt. Tjapke T.Leeuwe	37 jaar
* 1866	matroos op de galjoot “Prudence”, kapt. Berend Buining	39 jaar
* 1867	stuurman op de galjoot “Fortuna”, kapt. Ferdinand H. de Groot	41 jaar
* 1867	stuurman op de kof “Celeritas”, kapt. Hindrik F. van der Leest	41 jaar
* 1869	stuurman op de kof “Weea”, kapt. Sjouke S.Wortel	42 jaar
* 1869	matroos op de schoener “Elisabeth”, kapt. Aries Metus	43 jaar
* 1869	matroos op de schoener “Izak Cohen”, kapt. Hero H.Duit	43 jaar
* 1870	matroos op de galjoot “Jacoba Vos”, kapt. Jurrien J.Stenger	44 jaar
* 1871	stuurman op de schoener “Amstel”, kapt. Jacob van Buuren	44 jaar
* 1872	matroos op de galjoot “Jacob Synes”, kapt. Reinder Nip	47 jaar
* 1873	stuurman op de kof “Geessien de Witt”, kapt. Hayo Post	47 jaar
* 1873	stuurman op de galjoot “Harmannus Henderika”, kapt. Petrus J. Huizing	47 jaar
* 1874	matroos op de schoener “Anna Geertruida”, kapt. Christiaan H. van Ingen	47 jaar
* 1874	stuurman op de kof “Harmanna Dijk”, kapt. Hindrik Wortel	48 jaar
* 1875	stuurman op de kof “Afien Nienhuis”, kapt. Menno B.Lutter	48 jaar
* 1876	matroos op de schoener “Catherina Lutgerdina”, kapt. Jacob W.Bos	50 jaar

De zeemaansloopbaan

Na de gebruikelijke subalterne rangen bereikte Berend Everts de kapiteinsrang op de leeftijd van 25 jaar. Na zeven jaar moest hij weer met lagere rangen genoegen nemen, zoals stuurman maar ook matroos. Zijn totale zeemanscarrière duurde minstens 30 jaar

EGBERT SCHERPHUIS

Burgerlijke Stand gegevens

Egbert Scherphuis werd geboren te Delfzijl op 13 maart 1835 als zoon van de broodbakker Hinderikus Freerks Scherphuis en Hillechiena Jakobs de Vries.

Hij trouwde op 17 augustus 1858 te Delfzijl als scheepskapitein met Harmanna Dijk, geboren te Delfzijl op 09 mei 1834 als dochter van de koopman Jan Berends Dijk en Trijntje Hindriks Drent. Zij overleed op 01 februari 1922 te Delfzijl, 87 jaar.

Bij een huwelijk van een dochter in 1885 te Delfzijl staat Egbert vermeld als koopman.

Egbert overleed te Delfzijl op 24 september 1899, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.H.Scherphuis was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 49 in de periode 1865 t/m 1896 (*wellicht tot 1899, het jaar van zijn overlijden*).

De schepen

Bouma vermeldt E.(H.)Scherphuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1863 van de kof “Hillechiena”, gebouwd in 1840 te Sappemeer, 98 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1864 t/m 1867 van hetzelfde schip maar nu varend voor B.Dijk te Wildervank;
- * 1871 t/m 1872 van de kof “Harmanna Dijk”, ex Johanna Elisabeth, ex Pieter, gebouwd in 1837 te Pekela, 141 ton o.m., varend voor B.Dijk te Delfzijl;
- * 1877 t/m 1881 van de kof “Weea”, ex Jantina Alberdina, gebouwd in 1831 te Veendam, 125 ton o.m., varend voor B.Dijk te Delfzijl.

In de 52 monsterrollen uit Delfzijl wordt Egbert ook vermeld als Egbert Hinderikus en met de initiaal E.. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kajuitwachter op de kof "Edzardina Catharina", kapt. Arend H.Post	14 jaar
* 1850	lichtmatroos op de kof "Edzardina Catharina", kapt. Arend H.Post	15 jaar
* 1852	matroos op de kof "Henderika Bouma", kapt. Jacob H. Joosten	16 jaar
* 1854	matroos op de kof "Henderika", kapt. Cornelis van Wattum	18 jaar
* 1854	matroos op de kof "Catharina", kapt. B. Schelts	19 jaar
* 1855-1856	stuurman op de kof "Henderika", kapt. Cornelis G.van Wattum	20-21 jaar
* 1857-1867	kapitein op de kof "Hillechiena"	21-32 jaar
* 1869	stuurman op de schoener "Geertje Elizabeth", kapt. Luitje van der Borgh	34 jaar
* 1870-1871	kapitein op de "Harmanna Dijk"	35-36 jaar
* 1872	matroos op de schoener "Elisabeth", kapt. Aries Metus	37 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Nooitgedacht", kapt. Hans E.Ohlsen	37 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Catharina", kapt. Hindrik Nienhuis	37 jaar
* 1873	matroos op de schoener "Felicitas", kapt. Gerhardus van der Werff	37 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Geessien de Witt", kapt. Hayo Post	38 jaar
* 1874	stuurman op de bark "Carolina", kapt. Lauwe C.Cupido	38 jaar
* 1875	stuurman op de bark "Friso", kapt. Jan G.Ploeg	40 jaar
* 1876-1880	kapitein op de kof "Weea"	40-45 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gerbuikelijke subalterne rangen vanaf kajuitwachter met 14 jaar, bereikte Egbert Scherphuis de kapiteinsrang toen hij 21 jaar werd. Na een periode van ruim 15 jaar, ging hij terug naar rangen als matroos en vooral stuurman. In 1876 werd hij weer gezagvoerder. Zijn totale zeemansloopbaan duurde minstens ruim 30 jaar.

Nadere opmerkingen

De kof "Harmanna Dijk" was vernoemd naar de vrouw van kapitein Scherphuis.

JOHANN HEINRICH CARL SCHRADER

Burgerlijke Stand gegevens

Johann Heinrich Carl Schrader werd geboren ca. 1859 te Langenholzen als zoon van Heinrich Schrader en Engel Maria Fischer.

Hij trouwde als zeeman op 01 februari 1884 met Henderika Bernardina van der Leest, geboren op 23 maart 1862 te Delfzijl als dochter van Hendrik van der Leest en de koopvrouw Helena Johanna Rottinghuis. Een overlijdensakte te Leeuwarden dd 21 januari 1937 meldt het overlijden van Anna Henderika Berendina van der Leest, 76 jaar (*dus geboren ca. 1861/1862*) en weduwe.

Johann Hinrich Carl Schrader overleed op 17 juli 1911 te Harlingen, 53 jaar.

Bij de geboorte van een dochter in 1889 te Delfzijl wordt als beroep van de vader scheepskapitein vermeld.

Bij een huwelijk in 1910 te Amsterdam van een zoon werd als beroep van de vader van de bruidegom stuurman opgegeven.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.C.Schrader was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 35 in de periode 1889 t/m 1898.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.C.Schrader als gezagvoerder gedurende:

- * 1887 van de brik "Advena", gebouwd in 1867 bij Rawson te Sunderland, 288 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farnsum;
- * 1888 van de bark "Auburn", gebouwd in 1867 bij G. Bartram te Sunderland, 356 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farnsum. Het schip is bij Nth. Berwick gestrand.
- * 1889 van de bark "Orion", ex William Leckie, gebouwd in 1855 te Sunderland, 416 ton o.m., varend voor G.G.Albers Sr te Farnsum.

In de 15 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johann Heinrich Carl ook vermeld als Johann en met de initialen J.H.C.. Als woonplaats is in de 19^e eeuw steeds Delfzijl genoemd. Maar hij is kennelijk verhuisd naar Harlingen, waar hij tenslotte is overleden.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1884	stuurman op de bark "Suriname", kapt. Cornelis Borst	26 jaar
* 1886	stuurman op de bark "Ida", kapt. Albert H. Wolkammer	28 jaar
* 1886	stuurman op de schoener "Advena", kapt. Jan Albers	28 jaar
* 1887	kapitein op de schoener "Advena"	29 jaar
* 1887-1888	kapitein op de schoener "Auburn"	29-30 jaar
* 1888-1889	kapitein op de bark "Orion"	30-31 jaar
* 1890	stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	32 jaar
* 1890-1891	1 ^{ste} stuurman op de schoener "Dina", kapt. Hemmo Kruize	32-33 jaar
* 1892	kapitein op de schoener "Advena"	34 jaar
* 1911	1 ^{ste} stuurman op het ss. "Noord Holland, kapt. K. de Boer	53 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière van Johann zal zeker meer dan 30 jaar hebben geduurd, daar de monsterrollenreeks pas begint op de leeftijd van 26 jaar. Hij startte op zeilschepen op wat grotere driemasters maar was op het einde van zijn loopbaan ook werkzaam op een stoomschip. In de opgaven van de monsterrollen is er een onderbreking van bijna 20 jaar tussen 1892 en 1911. Of en zo ja waar hij in deze periode heeft gevaren is niet duidelijk.

Nadere opmerkingen

In het tijdschrift "De Zee" Jg.1892, p.216 staat vermeld dat de Rijkscommissie tot het examineren van stuurlieden ter koopvaardij in april 1891 het diploma voor eerste stuurman Groote Zeilvaart heeft toegekend aan J.H.C.Schrader.

HARMANNUS SCHREUDER

Burgerlijke Stand gegevens

Harmannus/Hermannus werd geboren te Farmsum op 27 augustus 1813 als zoon van de sloopstimmerman Jan Stoffers Schreuder en Antje Hindriks Kuiper.

Hij trouwde op 19 december 1839 te Delfzijl als buitenvaarder met Helena Scheltens, geboren te Farmsum op 21 augustus 1813 als dochter van de landbouwer Willem Scheltens en Geertje Hiddes Veldman. Zij overleed op 13 augustus 1883 te Farmsum, 69 jaar.

Harmannus overleed te Farmsum op 29 december 1876, 63 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.J.Schreuder was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 35 in de periode 1841 t/m 1870. In de periode 1871-1872 had hij vlagnummer 26 en in de periode 1873 t/m 1876 weer nummer 35. (*in de Almanakken wordt hij t/m jaargang 1878 met vlag 35 genoemd maar dit kan, gezien zijn overlijden in 1876 niet juist zijn*).

De schepen

Bouma vermeldt H.(J.)Schreuder als gezagvoerder gedurende:

- * 1844 t/m 1856 van de kof "Sijlina Titia", ex Jantina Roelfina, gebouwd in 1830 te Sappemeer, 99 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum; (*Bouma geeft als initialen J.N., maar zie monsterrollen*);
- * 1859 t/m 1863 van de galjoot "Helena", ex Concordia, gebouwd in 1828 te Pekela, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1863 gezonken;
- * 1864 t/m 1868 van de kof "Helena Geziena", ex Geziena Wilhelmina, gebouwd in 1845 te Pekela, 167 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1870 t/m 1874 van de kof "Helena Geziena", ex Geziena Wilhelmina, gebouwd in 1845 te Pekela, 167 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1874 mastloos als wrak binnengebracht te Cuxhaven en afgekeurd.

In de 41 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harmannus Jans ook vermeld als Harmannus, Harmannus J. en met de initialen H.J.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1837	matroos op de kof "Geertruida Smit", kapt. Eilt Ch. Eilts	24 jaar
--------	---	---------

* 1839	stuurman op de kof "Geziena", kapt. Jan F. de Boer	25 jaar
* 1840-1842	kapitein op de smak "Concordia"	26-28 jaar
* 1843-1856	kapitein op de kof "Sijlina Filia" resp. "Sijlina Titia"	29-43 jaar
* 1857-1864	kapitein op de kof "Helena"	44-50 jaar
* 1864-1870	kapitein op de schoenerkof "Helena Gezina"	50-55 jaar
* 1872-1873	kapitein op hetzelfde schip	58-59 jaar

In de tussenperiode 1870-1872 was zijn zoon Jan Harmannus Schreuder gezagvoerder op de "Helena Gezina"

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière heeft zeker 40 jaar hebben geduurd met de gebruikelijke voortgang van matroos tot gezagvoerder. De kof "Sijlina Titia" wordt in de monsterrollen ook vermeld als "Sijlina Filia", maar de eerstgenoemde naam is waarschijnlijker.

Nadere opmerkingen

De galjoot "Helena" is schip wellicht naar de vrouw van de kapitein vernoemd.

JAN HARMANNUS SCHREUDER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Harmannus Schreuder werd geboren te Delfzijl op 27 juni 1842 als zoon van de scheepskapitein Harmannus Jans Schreuder en Helena Scheltens. Hij was de oudere broer van kapitein Stoffer Harmannus Schreuder.

Hij trouwde op 20 januari 1870 te Delfzijl met Hinderika Jantina Bos, geboren te Delfzijl op 26 november 1845 als dochter van Ede Hindriks Bos en Tjitske Jans Brouwer. Zij overleed op 17 mei 1872 te Delfzijl, 26 jaar.

Jan Harmannus hertrouwde op 08 mei 1885 te Sappemeer met Susanna Potjer, geboren op 18 juli 1845 te Sappemeer als dochter van de koopvaardijshipper Berend Potje en Klaasje Hooghout. Susanna was eerdere getrouwd in 1872 met schipper Johannes Boonstra.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Schreuder was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 35 in de periode 1870 t/m 1872 en met vlagnummer 1 in de periode 1873 t/m 1892.

De schepen

Bouma vermeldt J.H.Schreuder als gezagvoerder gedurende:

- * 1873 t/m 1874 van de 3-mastschoener "Thalassa", gebouwd in 1872 te Hoogezand bij Hooites, 274 ton o.m., varende voor J.A.Hooites te Hoogezand.

In de 20 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Harmannus ook aangeduid als Jan, Jan H. en J.H.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1856	kajuitwachter op de kof "Sylina Titia", kapt. Harmannus J.Schreuder	14 jaar
* 1857-1858	lichtmatroos op de kof "Helena", kapt. Harmannus J.Schreuder	14-15 jaar
* 1859-1861	matroos/lichtmatroos op de sch.kof "Helena", kapt. Harmannus J.Schreuder	16-18 jaar
* 1861-1863	stuurman op de kof "Helena", kapt. Harmannus J.Schreuder	18-21 jaar
* 1864-1865	stuurman op de schoenerkof "Helena Gezina", kapt. Harmannus J.Schreude	21-22 jaar
* 1866	stuurman op de schoener "Cato Annette", kapt. Hendrik Chr. Klein	23 jaar
* 1869	stuurman op de schoener "Hinderika", kapt. Derk de Witt	26 jaar
* 1870-1871	kapitein op de schoenerkof "Helena Gezina"	27-28 jaar
* 1874	stuurman op de brik "Jan en Jacob", kapt. Epke P.Brouwer	32 jaar
* 1877	stuurman op de brik "Anna en Betje", kapt. Popko Deisz	34 jaar
* 1878	stuurman op de schoener "Concordia", kapt. Jan B.Ohlsen	35 jaar
* 1879	stuurman op de schoener "Alida", kapt. Jan Albers	36 jaar
* 1880	stuurman op de brik "Moree", kapt. Harmannus G.Albers	38 jaar

De zeemansloopbaan

Harmannus doorliep de gebruikelijke subalterne rangen en werd gezagvoerder op zijn 27ste jaar. Hij voer in zijn jonge jaren als lichtmatroos bij zijn vader en zijn broer Jan Harmannus en als stuurman bij zijn broer Willem Harmannus.

In Bouma wordt J.H.Schreuder niet vermeld als gezagvoerder van een kof "Helena Gezina", zoals vermeld in de monsterrollen. Anderzijds spreken de monsterrollen niet van een positie als gezagvoerder van de "Thalassa". Na de periode als kapitein bleef hij nog zeker 10 jaar stuurman. Zijn totale zeemanscarrière duurde ca. 25 jaar.

STOFFER HARMANUS SCHREUDER

Burgerlijke Stand gegevens

Stoffer werd geboren op 02 augustus 1854 te Farmsum/Delfzijl als zoon van kapitein Harmannus Jans Schreuder en Helena Willems Scheltens.

Hij trouwde te Appingedam op 14 februari 1878 met Antje Stijkel, geboren te Appingedam op 21 januari 1853 als dochter van de ijzersmid Aaldrik Eilderts Stijkel en Achien Groenier. Zij overleed op 19 januari 1901 te Appingedam, 53 jaar.

Stoffer overleed op 11 april 1943 te Appingedam, 88 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.H.Schreuder was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 35 in de periode 1879 t/m 1889.

De schepen

Bouma⁰²⁵ vermeldt S.H.Schreuder als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 t/m 1880 van de schoenerbrik "Constance" ex Johanna, gebouwd in 1855 te Nieuwendam, 177 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam.

In de 8 monsterrollen te Delfzijl wordt Stoffer Harmannus ook vermeld als Stoffer H..Als woonplaats is steeds Farmsum genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869	lichtmatroos op de schoenerkof "Helena Gezina", kapt. Harmannus J.Schreuder	14 jaar
* 1870-1871	lichtmatroos op de schoenerkof "Helena Gezina", kapt. Jan H.Schreuder	16 jaar
* 1872-1873	lichtmatroos op de schoenerkof "Helena Gezina", kapt. Harmannus J.Schreuder	17 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Helena Gezina", kapt. Willem H.Schreuder	19 jaar
* 1875	stuurman op de bark "Jan en Jaccob", kapt. Epke P.Brouwer	20 jaar
* 1875	stuurman op de schoener "Constance", kapt. Jan Brouwer	21 jaar

De zeemansloopbaan

De monsterrollen uit Delfzijl zijn gedateerd van 1869 t/m 1875 met als leeftijden 14 t/m 21 jaar en slaan alle op subalterne rangen. In 1875 was hij stuurman op de schoener "Constance" en Bouma geeft aan dat hij in 1878 gezagvoerder was op een schip met dezelfde naam. Hij voer toen vanuit Amsterdam en kennelijk heeft hij zijn verblijf in Farmsum verwisseld voor dat in Amsterdam, om gezien zijn overlijden te Appingedam later weer terug te keren naar het noorden.

JAN SCHUITEMA

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Schuitema is geboren te Delfzijl 28 maart 1835 als zoon van de broodbakker Haijo Luijes Schuitema en Trijntje Hindriks Siccama. Hij was de jongere broer van kapitein Luije Haijes Schuitema.

Hij trouwde 18 november 1858 te Delfzijl als buitenvaarder met Wilhelmina Siccama, geboren te Delfzijl 19 augustus 1837 als dochter van Steffen Siccama en Eeltje Roelfs Hofstede. Zij overleed op 08 januari 1862 te Delfzijl, 24 jaar.

Jan hertrouwde te Delfzijl op 24 december 1867 als schuitenvoerder met Anna Poelman, geboren 29 oktober 1840 te Uitwierde/Delfzijl als dochter van de landbouwer Gerhardus Hindriks Poelman en Abeltje Heijer Vos. Anna overleed op 13 februari 1889 te Delfzijl, 48 jaar

Jan Schuitema overleed door verdrinking op 21 november 1888 aan boord van de "Henriette" op de Elbe.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.H.Schuitema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 9 in de periode 1862 t/m 1866 en J.Schuitema met vlagnummer 6 in de periode 1882 t/m 1888.

Gezien de onderbreking in de reeks van monsterrollen (*zie hierna*) heeft Jan Schuitema wellicht zijn lidmaatschap beëindigd in 1866 en weer hernieuwd in 1882.

De schepen

Bouma vermeldt J.Schuitema als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 van de 2-mastschoener "Wilhelmina", ex Maria, gebouwd in 1824 te Papenburg, 118 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip is in september 1861 gestrand op Jutland;
- * 1877 van de brik "Anna Poelman", ex Mediterranean, gebouwd in 1860, bouwlocatie niet vermeld, 253 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1878 t/m 1885 op hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is te Lemvig gestrand en wrak geraakt;
- * 1887 t/m 1888 op de bark "Henriëtte", gebouwd in 1855 te Amsterdam, 432 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1888 voor de Eems voor Cuxhaven gekenterd en gezonken. Daarbij verdronken de kapitein en 2 bemanningsleden.

In de 38 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan Haijes en met de initialen J.H.. Als woonplaats is altijd Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849	kok op de kof "Eeltje", kapt. Steffen H.Siccama	14 jaar
* 1850	kok op de kof Jonge Jacob", kapt. Berend J.Rijnberg	15 jaar
* 1851	kok op de kof "Gezina Jantina", kapt. Roelf F. Taay	15 jaar
* 1852	lichtmatroos op de kof "Twee Zusters", kapt. Egbert T. Huisman	16 jaar
* 1855-56	stuurman op de kof "Eendragt", kapt. L.H.Schuitema	19-20 jaar
* 1859-61	kapitein op de kof "Wilhelmina"	23-25 jaar

AANZIENLIJKE ONDERBREKING

* 1875	stuurman op de schoener "Anna Geertruida", kapt. Christian H. van Ingen	40 jaar
* 1876-85	kapitein op de brik "Anna Poelman"	40-50 jaar
* 1887-1888	kapitein op de schoener "Henrietta"	51-53 jaar

De zeemansloopbaan

Jan is op jonge leeftijd met varen begonnen als kok. In 1859 bereikte hij de kapiteinsrang. Het lijkt erop dat hij na de ramp met zijn schip in 1861 aan de wal is gebleven om in 1875 het zeemansvak weer op te nemen. Daarna was hij nog ca. 12 jaar gezagvoerder tot aan zijn verdrinking in 1888. Hij had in ieder geval ca. 40 jaar met het zeemansvak te maken.

Nadere opmerkingen

De brik "Anna Poelman" zou vernoemd kunnen zijn naar de tweede vrouw van kapitein Schuitema.

LUIJE HAIJES SCHUITEMA**Burgerlijke stand gegevens**

Luije Haijes Schuitema werd geboren 22 februari 1826 te Delfzijl als zoon van de broodbakker Haijo Luijes Schuitema en Trijntje Hindriks Siccama. Hij was de oudere broer van kapitein Jan Schuitema.

Hij trouwde op 25 februari 1850 te Delfzijl als stuurman met Heikedina Hillechiena Bos, geboren 21 maart 1822 te Delfzijl als dochter van de voerman Pauwel Derks Bos en Johanna Berendina Geertruida Eling (ook genoemd als Janna Edelingh). Zij overleed te Delfzijl op 03 november 1862, 40 jaar.

Luije zou in 1857 zijn overleden.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.H.Schuitema was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 91 in de periode 1855 t/m 1857.

De schepen

Bouma vermeldt L.H.Schuitema als gezagvoerder gedurende:

- * 1854 van de kof "Heikedina", gebouwd in 1828, bouwlocatie niet vermeld, 92 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

Bouma vermeldt voorts een H.L.Schuitema als gezagvoerder van:

- * 1855 t/m 1857 van de kof "Eendragt", gebouwd in 1828 te Hoogezand, 92 ton o.m., geen vermelding van reder en thuishaven. De kapitein is in 1857 overleden.

1. *Type en tonnage van de "Eendragt" stemmen overeen met de kof "Heikedina".*
 2. *De vader van Luije Haijes was de broodbakker Hayo Luijes. In de BS-registers komt geen andere H.L.Schuitema voor en de broodbakker zal geen kapitein zijn geweest.*
 3. *In de periode 1855-1857 wordt in de monsterrollen uit Delfzijl Luije Haijes als gezagvoerder van de "Eendragt" genoemd.*
 4. *Het overlijdensjaar 1857 stemt overeen met het eindjaar van het lidmaatschap van "De Vereeniging".*
- Conclusie: De H.L.Schuitema in Bouma moet L.H.Schuitema zijn.*

In de 13 monsterrollen uit Delfzijl wordt Luije ook vermeld als Luie en Leie. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840-41	kok op de smak "Zeemanshoop", kapt. Steffen H. Siccama	14-15 jaar
* 1842	kok op de kof "Vrouw Hinderika", kapt. Harmannus E. Boswijk	16 jaar
* 1845	lichtmatroos op de kof "Udonia", kapt. Geert ter Steeg	19 jaar
* 1850-51	stuurman op de kof "Gezina Jantina", kapt. Roelf F. Taay	23-25 jaar
* 1853	stuurman op de smak "Alida Gezina", kapt. Gerard Bloema	26 jaar
* 1854-56	kapitein op de kof "Eendragt"	28-30 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Heikedina" was kennelijk genoemd naar de vrouw van de kapitein.

GARRELT EGBERTS SCHUUR

Burgerlijke Stand gegevens

Garrelt Egberts Schuur werd geboren/gedoopt 12 oktober/01 november 1801 te Oude Pekela als zoon van schipper Egbert Harms Schuur en Teupke Harms.

Hij trouwde op 17 januari 1839 als zeeman met de naaister Doetje Hendriks Solter, geboren/gedoopt 04/13 december 1807 te Oude Pekela als dochter van de doodgraver Hendrik Solter en Hemke Jans. Doetje overleed op 05 november 1872 te Harlingen, 64 jaar.

Garrelt overleed te Oude Pekela op 03 mei 1887, 86 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.E.Schuur was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 74 in de periode 1850 t/m 1854.

G.E.Schuring was effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela met vlagnummer 56 in de periode 1853 t/m 1873.

Bouma vermeldt G.E.Schuur als gezagvoerder gedurende:

- * 1841 t/m 1872 van de kof "Agatha", gebouwd in 1828 te Pekela, 120 ton o.m., varend voor U.T.Zuiderveen te Pekela;
- * 1873 op hetzelfde schip maar nu als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. *(deze opgave in Bouma is onduidelijk. Het zou ook kunnen zijn dat de kapitein in 1873 niet bekend was, maar wèl dat het schip werd bevaren door een kapitein/eigenaar)*

JURRIEN SCHUUR

Burgerlijke Stand gegevens

Jurrien Schuur werd geboren te Winschoten op 25 juni 1836 als zoon van de tolpachter Reinder Jurjens Schuur en Pietertje Rubing.

Hij trouwde op 18 juli 1866 te Winschoten als buitenvaarder met Geertje Elsinga, geboren te Winschoten op 06 november 1843 als dochter van Hindrik Elsinga en Saartje Rubing. Deze was eerder getrouwd op 18 maart 1863 te Winschoten met de stukadoor Johann Gerhard Logemann, geboren te Oberleth (D). Johann overleed op 20 september 1864 te Winschoten, 26 jaar.

Geertje Elsinga overleed op 30 oktober 1873 te Groningen, 28 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.R.Schuur was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 24 in de periode 1884 t/m 1893.

De schepen

Bouma vermeldt J.R.Schuur als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 van de 1-mastkof "Stad Nyborg", gebouwd in 1869 te Waterhuizen, 69 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Winschoten. Het schip zink in 1870;
- * 1872 t/m 1877 van de 1-mastkof "Stad Nyborg", gebouwd in 1871 te Sappemeer, 76 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Winschoten. Het schip werd in 1877 in de Noordzee verlaten;
- * 1880 t/m 1883 van de 3-mastschoener "Ceres", gebouwd in 1855 te Sunderland, 260 ton, varend voor A.J.Blink te Groningen;
- * 1884 van de bark "Lizzie Bovill", gebouwd in 1867 te Finland, 332 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Winschoten;
- * 1885 van hetzelfde schip maar nu varend voor A.H.Eisinga te Winschoten. Het schip is in de Noordzee gezonken.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jurrien ook vermeld als Jurrien Reinders. Als woonplaats is steeds Winschoten opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	matroos op de schoenergaljoot "Helena", kapt. H.F.Diepenbroek	20 jaar
* 1882	kapitein op de schoener "Ceres"	46 jaar
* 1883	kapitein op de bark "Liezei Bovill"	47 jaar

STEFFEN SICCAMI

Burgerlijke Stand gegevens

Steffen Siccama werd geboren/gedoopt 07/29 maart 1795 te Delfzijl als zoon van schipper Hindrik Siccama en Willmina Geutjes.

Hij trouwde op 13 februari 1837 te Delfzijl met Eiltje Hoffstede, gedoopt op 21 februari 1802 te Delfzijl als dochter van de timmerman Roeloff Hoffstede en Jantje Jacobs Visscher.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.Siccama was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 27 in de periode 1837 t/m 1856.

De schepen

Bouma vermeldt S.H.Siccama als gezagvoerder gedurende:

- * 1837 t/m 1843 van de smak "Zeemanshoop", gebouwd in 1808, bouwplaats niet vermeld, 82 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip is in 1843 gezonken na een aanvaring. De bemanning werd te Elseneur aangebracht;
- * 1844 van de smak "Zeemanshoop", gebouwd in 1831, bouwplaats niet vermeld, 82 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1848 t/m 1850 van de "Vrouw Eeltje", geen vermelding van type, bouwjaar en -plaats, 70 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1849 t/m 1854 van de kof "Eeltje" ex Rensiena, gebouwd in 1836 te Sappemeer, 68 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in november 1854 verongelukt op het Minsener Alt-Oog.

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Steffen Hendriks ook vermeld als Steffen, Steffen H. en de initialen S.H.. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838-1843	kapitein op de smak "Zeemanshoop"	43-48 jaar
* 1844	kapitein op de smak "Eensgezindheid"	49 jaar
* 1846	kapitein op de kof "Vrouw Eeltje"	51 jaar
* 1849-1854	kapitein op de kof "Eeltje"	54-59 jaar

De zeemansloopbaan

De monsterrollen zijn gedateerd met als leeftijden 43 t/m 59 jaar (*in de monsterrollen komen leeftijden voor die niet kloppen met de werkelijkheid. Vermoedelijk is er sprake van typefouten*).

Er zijn alleen monsterrollen in de functie van gezagvoerder. De subalterne periode zal zich hebben afgespeeld in andere havens dan Delfzijl. De kapiteinsrang werd op een relatief gevordere leeftijd van ruim 40 jaar bereikt.

Nadere bijzonderheden

De kof "Vrouw Eeltje" zal vernoemd zijn naar de vrouw van kapitein Siccama.

ANDRIES SISSINGH

Burgerlijke Stand gegevens

Andries Sissingh werd geboren te Eenum gem 't Zandt op 11 december 1823 als zoon van de schoolonderwijzer Albertus Jacobs Sissingh en Trijntje Jacobs Groothuis.

Hij trouwde te Delfzijl op 16 juni 1853 als scheepskapitein met Harmanna Brakke, geboren op 24 september 1824 te Delfzijl als dochter van de schipper Harm Hindriks Bakker en Hillechien Hindriks Peperboom. Zij was eerder te Delfzijl op 30 april 1846 getrouwd met kapitein Derk Berends Houwink.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.Sissingh was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 66 in de periode 1849 t/m 1861.

De schepen

Bouma vermeldt A.Sissingh als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1853 van de kof "Hermina Catharina", gebouwd in 1848 te Delfzijl, 114 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl.

In de 4 monsterrollen uit Delfzijl wordt Andries ook vermeld als Andries Albertus. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1839	scheepsjongen op de kof "Geertruida Smit", schipper Eilt C.Eilts	15 jaar
* 1842	matroos op de kof "Dorothea", kapt.Berend J.de Boer	18 jaar
* 1847	stuurman op de kof "Agatha", schipper Hendrik Rijpma	23 jaar
* 1848	kapitein op de kof "Harmina Catharina"	24 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 26 april 1848

Delfzijl, 23 april. Gisteren is van de werf Intentie van de scheepsbouwmeester H.H. van der Werff te Appingedam met goed gevolg te water gelaten het schoener-kofschip HARMINA CATHARINA, groot ca. 85 lasten, gebouwd voor rekening van de heren A.J. Smaal & Co alhier, gevoerd zullende worden door kapt. A. Sissingh, en bestemd voor de grote en kleine vaart.

JAN AUKENS SMAAL

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Aukens werd geboren te Delfzijl op 03 november 1844 als zoon van de koopman Aukens Jans Smaal en Johanna Stratingh. Hij was de oudere broer van kapitein Lukas Smaal.

Hij trouwde op 07 januari 1869 te Delfzijl met Martje Doornbos, geboren te Bedum op 08 april 1848 als dochter van Jan Kornelis Doornbos en Trijntje Jans Huizinga. Zij overleed op 23 november 1926 te Delfzijl, 78 jaar.

Jan Aukens overleed te Delfzijl op 04 september 1899, 54 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.A.Smaal was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 3 in de periode 1870 t/m 1899

De schepen

Bouma vermeldt J.A.Smaal als gezagvoerder gedurende:

- * 1869 t/m 1873 van de bark "Martje Doornbosch", ex Jonge Eduard ex Thetis, gebouwd in 1844 te Alblasterdam, 319 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1874 op de brik "Anton en Jacob", ex Machthilda-Barbara, gebouwd in 1850 te Pernau, 145 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1875 op hetzelfde schip maar nu varend voor G.G.Albers te Farmsum. In de Noordzee in zinkende staat verlaten.

In de 21 monsterrollen te Delfzijl wordt Jan Aukens ook vermeld als Jan A.. Als woonplaats is altijd Delfzijl aangegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1858	kajuitwachter op de schoener "Hillechien Haver", kapt. Arent F.Bakker	13 jaar
* 1862	stuurman op de kof "Annechiena", kapt. Jan A.Donga	17 jaar
* 1864	stuurman op de kof "Nooitgedacht", kapt. Frikke D.Nanning	19 jaar
* 1865	stuurman op de galjoot "Bouwina", kapt. Thomas J.Middel	20 jaar
* 1866	stuurman op de kof "Anja", kapt. Poulus P.Meijer	21 jaar
* 1867	kapitein op de kof "Vrouw Clara"	22 jaar
* 1868-1872	kapitein op de bark "Martje Doornbos"	24-27 jaar
* 1873-1875	kapitein op de schoener "Anton en Jacob"	29-31 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke subalterne rangen bereikte Jan Aukens de kapiteinspositie op zijn 22ste jaar. De gehele zeemanscarrière duurde ca. 18 jaar. Kennelijk is Jan Aukens na het vergaan van de "Anton en Jacob" aan de wal gebleven.

Nadere opmerkingen

De bark "Martje Doornbos" was vernoemd naar de vrouw van kapitein Jan Smaal.

Provinciale Groninger Courant 11 september 1869

Delfzijl, 9 september. Volgens brief van Danzig (*opm: Gdansk*) d.d. 4 dezer is het hier te huis behorende barkschip MAARTJE DOORNBOS, gevoerd door kapt. J.A. Smaal, van Söderhamn met hout herwaarts, daar als noodhaven binnengelopen. Het was de 2e dezer na een hevige storm, gevolgd door een orkaan uit het noorden, plat op zijde geslagen na eerst gedreven te hebben voor dicht gereefde marszeils en bezaan, die beide wegvlogen, waardoor de deklust gedeeltelijk over boord geraakte, door dat de sjorrings waren gebroken de verschansing verbrijzelde, de boot weggenomen en het schip zwaar lek werd. Dit gebeurde op 12 mijlen van Rikshoofd (*opm: Rixhöft, thans Rozewie; 54°49' N.B. 18°19' O.L.*) per compas Z.O. van hen. De zee was verschrikkelijk hoog die telkens weder op nieuw op het schip sloeg. De manschappen hadden van donderdag namiddag 5 uur tot vrijdag namiddag 5 uur doorgepompt en toch waren nog drie voeten water in het ruim, zodat de lading gelost moet worden om het schip te kielhalen (*opm: bedoeld wordt: krenge*) en te repareren, enz. 15 Schepen zijn in deze nabijheid op strand gekomen.

LUKAS SMAAL

Burgerlijke Stand gegevens

Lukas Smaal werd geboren te Delfzijl op 17 januari 1851 als zoon van Aukens Jans Smaal en Johanna Stratingh. Hij was de jongere broer van kapitein Jan Aukens Smaal.

Hij trouwde op 17 januari 1876 te Appingedam als buitenvaarder met Trijntje Ligger, geboren te Appingedam op 01 juli 1851 als dochter van Tammo Popkes Ligger en Geertje Harms van der Werff. Zij overleed op 06 april 1936 te Delfzijl, 84 jaar.

Lukas Smaal overleed te Delfzijl op 15 maart 1928, 77 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.Smaal was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 53 in de periode 1877 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt L.Smaal als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1880 van de schoenerbrik "Texel", gebouwd in 1853 te Groningen, 202 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Bij Helgoland verlaten;
- * 1882 t/m 1883 van de brik "Alfred & Marie", gebouwd in 1857 te Nantes, 226 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam.

In de 22 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lukas ook vermeld als Lucas. Als woonplaats is aanvankelijk Delfzijl opgegeven en later zowel Delfzijl als Appingedam, de plaats waar hij is getrouwd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1867	lichtmatroos op de kof "Vrouw Clara", kapt. Jan Smaal	16 jaar
* 1870-1871	matroos op de bark "Martje Doornbos", kapt. Jan A.Smaal	19-20 jaar
* 1872	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Chr.G.P.Rottinghuis	21 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Catharina Gerhardina", kapt. Gerhardus H.Folgering	22 jaar
* 1875	stuurman op de schoener "Anton en Jacob", kapt. Jan A.Smaal	24 jaar
* 1875	kapitein op de kof "Wilhelmina"	24 jaar
* 1876-1880	kapitein op de schoener "Texel"	25-30 jaar
1881-1882	kapitein op de brik "Alfred et Marie"	30-31 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke subalterne rangen bereikte Lukas de positie als gezagvoerder op 24 jarige leeftijd. Hij voer a;s lichtmatroos en matroos bij zijn broer Jan Aukens Smaal. Zijn totale zeemanscarrière was met ca. 15 jaar relatief kort.

NICOLAUS AUKENS SMAAL

Burgerlijke Stand gegevens

Nicolaus Aukens Smaal werd gedoopt te Winschoten op 07 april 1775 als zoon van Aukens Schmaal en Albertje Luppes.

Hij trouwde voor de eerste keer te Delfzijl op 10 januari 1802 met Grietje Harms Sjoerds, dochter van de kastelein Harm Jans Sjoerds en Annechien Homan. Zij overleed te Delfzijl op 12 januari 1805. Hun kind Albertje trouwde later met de koopvaardijkapitein Egbert Rentes Huisman.

Nicolaus trouwde voor de tweede maal te Delfzijl als "schipper" op 31 oktober 1807 met Grietje Jans van der Laan, gedoopt te Bellingwolde op 15 december 1780 als dochter van de landgebruiker Jan Hindrik van der Laan en Ide Roelfs Berrelkamp. Grietje overleed op 15 januari 1823 te Delfzijl, 38 jaar. Nicolaus wordt vermeld als "schipper".

Nicolaus overleed te Delfzijl op 16 augustus 1853, 78 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.A.Smaal was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 1 in de periode 1833 t/m 1853.

N.A.Smaal was in 1827 t/m 1830 met vlagnummer 91 lid van het Amsterdamse zeemanscollege "De Blaauwe Vlag".

De schepen

Bouma vermeldt N.A.Smaal als gezagvoerder gedurende:

- * 1823 t/m 1833 van de galjoot "Christina Vos", gebouwd in 1822, bouwlocatie niet vermeld,, 154 ton, varend voor P.F.Vos (*vermoedelijk*) te Delfzijl;
- * 1832 t/m 1846 van de schoenerkof "Lamoral Ulbo", gebouwd in 1831 te Delfzijl, 200 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl. Het schip is in 1846 gestrand op de Hinder.

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Nicolaas Aukens ook vermeld als Nicolaas, Nicolaas Auke en Nicolaas Aikens. Als woonplaats is steeds Delfzijl vermeld.

Het overzicht van deze monsterrollen luidt:

- * 1810-1814 kapitein op het schip "Lamoraal Ulbo" geen leeftijd
- * 1840-1843 kapitein op de kof "Lamoraal Ulbo" 64-67 jaar

De eerste "Lamoraal Ulbo" moet een andere schip zijn geweest, want de twee werd in 1831 gebouwd.

Het Archief van de Amsterdamse Waterschout op het Stadsarchief te Amsterdam bevat monsterrollen op naam van Nicolaas (Aukens) Smaal op de:

"Lamoraal Ulbo", dd 23 september 1816; 09 oktober 1818; 11 juni 1835, 31 maart 1836; 29 september 1836 en 03 april 1838.

"Christina Vos", dd 12 augustus 1825.

De monsterrollen op naam van de "Lamoraal Ulbo" bevatten de volgende bijzonderheden:

23 september 1816	kof	op avontuur	boekkh. F. Smitt	4 man
09 oktober 1818	kof	St. Martin	boekh. Canne	4 man
11 juni 1835	schoenerkof	op avontuur	boekh. Canne en Balwee	6 man
31 maart 1836	schoenerkof	St. Ubes	boekh. Canne en Balwee	6 man
29 september 1836	schoenerkof	op avontuur	boekh. Canne en Balwee	6 man
03 april 1837	kof	op avontuur	boekh. Canne en Balwee	7 man

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 10 januari 1817

Advertentie. Mr. S. van der Tuuk, notaris en Procureur te Appingedam, gedenkt te verkopen op vrijdag 17 januari ten huize van A.J. Borst, in de Wildeman, te Delfzijl: ...

4. 1/32 Aandeel in het kofschip LAMMERAAL ULBO (*opm: mogelijk LAMORAL ULBO*), wordende thans bevaren door kapitein N. Smaal, liggende te Rotterdam.

Zeetijdingen

Maassluis 14/15 december 1846

Het schip Lamoraal Ulbo, kap. N. A. Smaal, met zout, katoen en mahonijhout van Liverpool naar Rotterdam, is, volgens brief van Hellevoetsluis van den 13 dezer, den vorigen namiddag door den mist op de Tonneplaat van den Hinderd aan den grond geraakt en verbrijzeld; het volk is gered, en een gedeelte van den inventaris door visschers en de loodsboot nummer 5 te Hellevoetsluis aan wal gebracht.- (Dit schip was te Delfzijl te huis behorende, in 1831 gebouwd en 200 lonnen metende.)

NICOLAAS SMAAL**Burgerlijke Stand gegevens**

Nicolaas Smaal werd geboren te Delfzijl op 25 december 1821 als zoon van Jan Aukens Smaal en Renske van Buuren

Hij trouwde op 23 oktober 1856 te Breskens als "buitenlands zeevaarder" met Helena Jacoba Roest, 29 jaar, geboren te Sluis (*dus ca. 1827*) als dochter van schipper Pieter Roest en Maria Jacoba Schelleman. Bij het huwelijk werd een kind Jan Aukens erkend, ingeschreven op 19 november 1855 in Breskens .

In de overlijdensakte te Breskens dd 15 september 1857 van de 3 maanden oude dochter Maria Jacoba Maria, geboren te Rotterdam wordt van vader Nicolaas Smaal opgegeven als beroep opgegeven koopvaardijkapitein.

Op 25 november 1871 werd te Delfzijl geboren een levenloos kind als dochter van de dagloner Nicolaas Smaal en Helena Roest

Een Helena Roest overleed op 02 december 1871 te Delfzijl, 39 jaar, geboren te Sluis (*dus ca. 1832*) als dochter van Jan Roest en Jacoba Dijkman. Gezien de geboorte van een levenloos kind een week eerder overleed zij kennelijk in het kraambed. *Deze overlijdensgegevens kloppen niet met die van de geboorte en huwelijk. Nadere informatie is niet gevonden.*

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

N.J.Smaal was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 69 in de periode 1849 t/m 1862.

De schepen

Bouma vermeldt N.J.Smaal als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1850 van de "Hillechiena", geen gegevens over type, bouwplaats en -jaar, 140 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl; (*Bij Bouma de naam van Smaal zonder initialen*);
- * 1855 van de 2-mastschoener "Bertha", gebouwd in 1853 te La Rochelle, 128 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Farmsum;
- * 1855 t/m 1857 van de kof "Johanna", gebouwd in 1838, bouwlocatie niet vermeld, 108 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl.

In de 29 monsterrollen uit Delfzijl staat Nicolaas Jans ook te boek als Nicolaas J. en met de initialen N.J.. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	lichtmatroos op de kof "Riga", kapitein Lubbert J.Doeksen	16 jaar
* 1840	lichtmatroos op de kof "Harmannus Wiardi", kapt. Haije A.Post	18 jaar
* 1842	matroos op de kof "Harmannus Wiardi", kapt. Haije A.Post	20 jaar
* 1843	matroos op de kof "Lamoraal Ulbo", kapt. Nicolaas A.Smaal	21 jaar
* 1846	stuurman op de smak "Martha", kapt. Freerk J.Witkop	24 jaar
* 1846	stuurman op de smak "Katharina", kapt. Evert E. de Boer	24 jaar
* 1848	kapitein op de schoenerkof "Hillechien"	26 jaar
* 1849-1851	kapitein op de schoenerkof "Juna"	27-28 jaar
* 1854	kapitein op de kof "Johanna"	31 jaat
* 1858	stuurman op de kof "Jantje Eikema", kapt. Jan Chr. Eilts	35 jaar
* 1860	stuurman op de kof "Jacoba Margaretha", kapt. Gerrit H. van Kampen	38 jaar
* 1864	stuurman op de kof "Aaltje Bloema", kapt. Augustinus de Jonge	42 jaar
* 1865	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	43 jaar
* 1865	stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	43 jaar
* 1865	matroos op de kof "Vrouw Clara", kapt. Onno J.Post	43jaar
* 1866	stuurman op de kof "Vrouw Clara", kapt. Jan H. van Byssum	43jaar
* 1867	stuurman op de kof "Vrouw Clara", kapt. Jan Smaal	45 jaar
* 1868	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	46 jaar
* 1869	matroos op de brigantijn "Zeelust", kapt. Harmen A.Maas	46 jaar
* 1870	matroos op de schoener "Pax", kapt. Roelf H.Groot	48 jaar
* 1872	matroos op de brik "Pelikaan", kapt. Willem A. de Jong	50 jaar

De zeemansloopbaan

Nicolaas Jans begon, zoals gebruikelijk op jonge leeftijd in een lage rang en klom geleidelijk op naar de positie van kapitein op de leeftijd van 27 jaar. Na als zodanig ca. 8 jaar te hebben gevaren, moest hij weer een stap terug doen, allereerst naar stuurman maar tenslotte naar de rang van matroos. Gezien de opgave in een geboortekte van een dochter in 1871 moest hij de kost zelfs verdienen als dagloner.

ANDRIES SMIT

Burgerlijke Stand gegevens

Andries Smit werd geboren op 26 oktober 1841 te Loppersum alss zoon van Wolter Hindriks Smit en Wupke Abels Vegter.

Hij trouwde op 21 november 1874 te Loppersum als buitenvaarder met Grietje Groenboom, geboren op 12 mei 1850 te Loppersum als dochter van de timmerman Jakob Hindriks Groenboom en Trijntje Derks Knol. Zij overleed op 15 april 1899 te Loppersum, 48 jaar.

Andries overleed op 10 augustus 1906 te Loppersum, 64 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

A.(W.) Smit was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 23 in de periode 1883 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt A.W.Smit als gezagvoerder gedurende:

- * 1875 t/m 1876 van de kof "Zeevaart", gebouwd in 1845 te Hoogezand, 96 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Oosterwytwerd;
- * 1877 t/m 1879 van hetzelfde schip maar nu varende als kapitein/eigenaar vanuit Loppersum. Het schip is in 1879 in het Wieringer Gat gestrand en wrak geraakt;
- * 1881 t/m 1884 van de schoenerbrik "Constance", ex Johanna, gebouwd in 1855 te Nieuwendam, 177 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Loppersum. Het schip is in 1884 op de Noorse kust gezonken;
- * 1885 t/m 1893 van de brik "Bengalen", gebouwd in 1854 te Rotterdam, 305 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Loppersum. Het schip werd in 1893 gesloopt te Delfzijl.

In de 31 monsterrollen uit Delfzijl wordt Andries Wolters ook vermeld als Andries en Andries W.. Als woonplaats is in alle gevallen Loppersum vermeld, zijn geboorteplaats en de plaats van zijn huwelijk.

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1863	kok op de galjoot "Ida", kapt. Albert H.Wolkammer	21 jaar
* 1864	matroos op de galjoot "Ida", kapt. Albert H.Wolkammer	22 jaar
* 1865	matroos op de schoenerbrik "Fenna Gezina", kapt. Jan Ymker	24 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Zeevaart", kapt. Hero R.Engelsman	29 jaar
* 1874-1879	kapitein op de kof "Zeevaart"	32-37 jaar
* 1880-1882	kapitein op de schoener "Constance"	38-40 jaar
* 1884-1893	kapitein op de brik "Bengalen"	42-51 jaar

De zeemansloopbaan

Vanaf de gebruikelijke subalterne rang bereikt Andries de kapiteinspositie toen hij 32 jaar oud was. De volgende ca. 20 jaar bleef hij gezagvoerder. De totale carrière duurde minstens 30 jaar

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 26 augustus 1893

Delfzijl, 22 augustus. Het schip BENGALLEN, kapitein A.W. Smit, alhier binnengesleept, heeft aan de romp en het tuig belangrijke schade. De reparatiekosten om het schip weder zeewaardig te maken, zullen de waarde overtreffen. (opm.: de brik werd later ter plaatse voor de sloop verkocht).

BALTUS SMIT**Burgerlijke Stand gegevens**

Baltus Smit werd geboren te Warffum op 12 januari 1835 als zoon van Wiepke Baltus Smit en Hiltje Eilkes Ekema.

Hij trouwde op 12 december 1872 te Leens als scheepskapitein met Anje Hekma, geboren op 25 december 1849 te Schouwerzijl/Leens als dochter van de landbouwer Jacob Durts Hekma en Derktje Klasens Huizenga. Zij was in 1869 te Leens getrouwd met de schipper Pieter Kladder, die in 1871 overleed. Na het overlijden van haar tweede echtgenoot Baltus Smit in 1875 hertrouwde zij in 1880 met Albert Sikkens.

Anje overleed te Leens op 23 januari 1943, 93 jaar.

Baltus overleed in 1875 bij de vermissing van zijn schip tussen Hulle en Trelleborg.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B.W.Smit was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 39 in de periode 1874 t/m 1878.

De opgave van lidmaatschap loopt in de Almanak van Sweys door t/m jaargang 1878, terwijl hij werd vermist in 1875. Wellicht dat "vermissing" nog niet officieel tot beëindiging van het lidmaatschap leidde.

De schepen

Bouma vermeldt B.W.Smit als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 van de kof "Wijnandus Bodewes", gebouwd in 1869 te Martenshoek bij W.G.Bodewes, 111 ton o.m., varend voor J.Romkes v/d Goot te Sappemeer. Het schip is in 1870 gezonken;
- * 1872 t/m 1875 van de galjoot "Wijnandus Bodewes", gebouwd in 1871 te Martenshoek bij W.G.Bodewes, 14 ton o.m., varend voor J.Romkes v/d Goot te Sappemeer. Het schip is in 1875 vermist tussen Hull en Trelleborg.

In Delfzijl is 1 monsterrol dd 16 maart 1873 op naam van kapitein Baltus W.Smit, 36 jaar uit Warffum en gezagvoerder van de galjoot "Wijnandus Bodewes"

JAN GIJSBERT SMIT**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan Gijsbert Smit werd geboren op 26 februari 1864 te Appingedam als zoon van Jan Jans Smit en Hiekje Westra van den Broek.

Hij trouwde op 26 oktober 1894 te Delfzijl als scheepskapitein met Annechien Schenkel, geboren op 25 januari 1873 te Farmsum als dochter van Hindrik Schenkel en Geertje Pilon. Annechien hertrouwde op 28 september 1921 te Delfzijl met de "leeraar der zee" Omgo Smit, die op 24 juni 1935 te Farmsum overleed.

Annechien overleed op 13 januari 1941 te Farmsum/Delfzijl, 67 jaar.

Jan Gijsbert overleed op 04 januari 1896 te Delfzijl, 31 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.G.Smit was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 27 in de periode 1894 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt J.G.Smit als gezagvoerder gedurende:

- * 1893 t/m 1895 van de bark "Nijenstein", ex Confidenza, gebouwd in 1869 te Varazza, 524 ton o.m., varend voor S.Barends te Delfzijl.

In de 18 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Gijsbert ook vermeld als Jan. Als woonplaats is in de subalterne periode Appingedam en Farmsum genoemd, maar ten tijde van zijn gezagvoerderschap woonde hij in Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1877	kajuitwachter op de bark "Ems", kapt. Sjouke Wortel	13 jaar
* 1880	kok op de galjoot "Burgemeester van Setten", kapt. Johannes Stenger	16 jaar
* 1880	kajuitwachter op de bark "San Francisco", kapt. Albertus Arkema	16 jaar
* 1882	lichtmatroos op de brik "Ster", kapt. Willem J. van der Heer	18 jaar
* 1886	matroos op de bark "Jean Baptist", kapt. Gerrit Bruyn	22 jaar
* 1888	matroos op de schoener "Confiance", kapt. Klaas de Groot	24 jaar
* 1888	matroos op de brik "Victoria", kapt. Klaas de Groot	24 jaar
* 1889	matroos op de bark "Jean Baptist", kapt. Gerrit Bruijn	25 jaar
* 1889	stuurman op de bark "Amanda", kapt. Pieter Gransbergen	25 jaar
* 1889	stuurman op de schoener "Johanna Geertruida", kapt. Harko Kaijzer	25 jaar
* 1889	stuurman op de schoener "Moree", kapt. Gerhardus Hoberg	25 jaar
* 1892-1894	kapitein op de bark "Neijenstein"	29-30 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke loopbaan vanaf kajuitwachter werd de rang van gezagvoerder bereikt toen hij 29 jaar was. De zeemanscarrière van Jan Gijsbert heeft derhalve minstens 17 jaar geduurd. Er is ook een monsterrol uit 1902 waarin Jan Smit als kapitein van de "Neijenstein" wordt genoemd, maar dat moet fout zijn, daar hij in 1896 is overleden

Nadere bijzonderheden

In het tijdschrift "De Zee" jg.11, p.180, 1889 staat een uitslag van in maart gehouden examens. Daarin de mededeling dat het Diploma tweede stuurman op de groote zeilvaart is uitgereikt aan J.G.Smit.

Provinciale Groninger Courant 13 november 1893

Delfzijl, 10 nov. Het schip NIJENSTEIN, kapt. J. Smit, van Sundsvall herwaarts, bij Borkum gestrand, is door het stoomschip THYRA en de sleepboot MARTIN POPELAU vlot en hier binnengesleept.

JAN SMIT

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Smit werd geboren te Delfzijl op 20 juni 1832 als zoon van Jan Jans Smit en Hilje Arents Dam.

Hij trouwde op 24 november 1859 te Appingedam als buitenvaarder met Hielkje Westra van den Broek, geboren te Appingedam op 20 mei 1836 als dochter van de grutter Gijsbertus van den Broek en Antje Omges Nieweg. Zij overleed te Appingedam op 08 december 1875, 39 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.J.Smit was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 96 in de periode 1867 t/m 1887. In de ledenlijsten van de Almanak van Sweijs staat J.J.Smit in de periode 1881-1886 vermeld met vlagnummer 97. In die periode is nummer 96 onbezet. Er wordt aangenomen dat de vermelding met 97 een zetfout is geweest.

De schepen

Bouma vermeldt J.Smit als gezagvoerder gedurende:

- * 1861 t/m 1871 van de kof "Jan Gijsbert", ex Eendragt, gebouwd in 1844 te Hoogezand, 99 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1871 gestrand en wrak geraakt.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan Jans en Jan J.. Als woonplaats is in de subalterne periode Delfzijl genoemd en na het bereiken van de positie van kapitein vooral Appingedam, waar hij is getrouwd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1847	scheepsjongen op de schoenerkof "Hillechina", kapitein Pieke H.Weg	14 jaar
* 1848	kok op het schip "Vrindschap", kapt. Jan C.Stenger	15 jaar
* 1849	kok op de kof "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	16 jaar
* 1858	stuurman op de schoener "Hillechien Haver", kapt. Arent F.Bakker	25 jaar
* 1859	stuurman op de kof "Aldershof", kapt. Pieter Dijkstra	26 jaar
* 1862-1871	kapitein op de kof "Jan Gijsbert"	30-39 jaar
* 1874	stuurman op de brik "Daisy", kapt. Jan B.Ohlsen	41 jaar
* 1875-1876	stuurman op de brik "Paul Wiertsema", kapt. Hindrik Nijhof	42-43 jaar
* 1878	stuurman op de schoener "Elsien Hagenus"	45 jaar
* 1878-1879	stuurman op de kof "Alida", kapt. Frederik Kuiper	46-47 jaar
* 1880	stuurman op de bark "Harmina", kapt. Harm Waterborg	48 jaar
* 1881	stuurman op de schoener "Catharina", kapt. Jan Ohlsen	48 jaar
* 1881	stuurman op de schoener "Raaf", kapitein Reinder Groendijk	49 jaar
* 1881	stuurman op de kof "Geessien", kapt. Hemmo Zoutman	50 jaar
* 1881	1 ^{ste} stuurman op de brik "Jaccoba Vos", kapt. David Geltes	50 jaar
* 1883	stuurman op de bark "Udo Frederik", kapt. Harm Meijering	50 jaar
* 1883-1884	stuurman op de brik "Alfred en Marie", kapt. Jan J.Valom	51-52 jaar
* 1884	zeilmaker op de bark "Pauline", kapt. Popko Deisz	52 jaar.

De zeemansloopbaan

Begonnen als scheepsjongen bereikte hij de rang van kapitein op zijn 30ste jaar. Hij bekleedde die positie bijna 10 jaar en ging toen weer terug naar de rang van stuurman om als zeilmaker te eindigen. Zij gehele zeemanscarrière duurde ca.38 jaar.

LUdde SMIT

Burgerlijke Stand gegevens

Ludde Smit werd geboren op 10 februari 1862 te Farmsum als zoon van Bene Smit en Albertje Bloema.

Hij trouwde op 10 november 1892 te Termunten als zeeman met Jantje Veldman, geboren op 23 februari 1866 te Termunterzijl/Termunten als dochter van de zeeman Jacob Veldman en Nijssien Oosterveld. Het schip van Ludde, de "Harmanna Alberdina" is in december 1908 vermist en wellicht is daarbij Ludde Smit omgekomen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Ludde B.Smit was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 1 in de periode 1897 t/m 1908.

De schepen

Bouma vermeldt L.B.Smit als gezagvoerder gedurende:

- * 1888 van de brik "Moree", gebouwd in 1869 te Perth, 255 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
- * 1889 t/m 1892 van de bark "G.J.Ray", gebouwd in 1866 te Sunderland, 356 ton o.m., varend voor G.G.Albers te Farmsum;
De naam van dit schip wordt in de monsterrollen (zie hierna) gegeven als "G.T.Ray.
- * 1893 t/m 1895 van hetzelfde schip en voor dezelfde reder maar nu varend vanuit Groningen;
- * 1896 van hetzelfde schip maar varend voor P.T.Nijhoff te Farmsum. Het was getuigd als 3-mastschoener;
- * 1897 t/m 1901 van de bark "Annette Jantine", ex Elise, gebouwd in 1878 te Apenrade, 513 ton o.m., varend voor P.T.Nijhof te Farmsum.

In de 48 monsterrollen uit Delfzijl wordt Ludde ook vermeld als Ludde B. en met de initiaal L. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1874	kok op de kof "Geerdina", kapt. Jan Duintjer	12 jaar
* 1875	kok op de schoener "Geziena Smit", kapt. Johannes Stenger	13 jaar
* 1877	kok op de schoener "Elsien Hagenus", kapt. Jan C. Stenger	15 jaar
* 1878	dekjongen op de brik "Martha", kapt. Johannes Kremer	16 jaar
* 1879	kok op de schoener "Loppersum", kapt. Thomas Wieringa	17 jaar
* 1880	lichtmatroos op de kof "Herman Johannes", kapt. Hinderikus Leeuwe	18 jaar
* 1881	matroos op de schoener "Loppersum", kapt. Thomas Wieringa	19 jaar
* 1882	matroos op de bark "Bertha", kapitein Epko P.Brouwer	20 jaar
* 1884	2 ^{de} stuurman op de bark "Bertha", kapitein Epko P.Brouwer	22 jaar
* 1885-1886	1 ^{ste} stuurman op de bark "Bertha", kapitein Epko P.Brouwer	23-24 jaar
* 1887-1888	kapitein op de schoener "Moree"	25-26 jaar
* 1888-1896	kapitein op de schoener "G.T.Ray"	26-34 jaar
* 1897-1902	kapitein op de bark "Annette Jantine"	35-40 jaar
* 1903-1907	kapitein op de galjoot "Harmanna Alberdina"	41-45 jaar

De zeemansloopbaan

Begonnen als kok op de jonge leeftijd van 12 jaar bereikt Ludde de kapiteinsrang toen hij 25 was. Hij bleef gezagvoerder tot aan zijn vermoedelijke dood in 1907, na een zeemanscarrière van ca. 33 jaar.

Nadere opmerkingen

"De laatste uit- en thuisreis naar Oost-Indië met een houten zeilschip onder Nederlandse vlag werd in 1898 gemaakt door de kleine bark "Annette Jantine", kapitein L.B.Smit, van de reder P.T.Nijhoff te Farmsum bij Delfzijl. Dit schip, groot 478 registerton, werd in 1878 te Apenrade gebouwd, was dus van vreemde oorsprong. De reis ging van Amsterdam naar Gorontalo in de Molukken en terug naar Rotterdam. De uitreis nam 166 dagen ... , de thuisreis vorderde 176 dagen. Deze laatste houten Oostindiëvaarder kwam op 29 juni 1899 in het vaderland terug".

Uit: E.W.Petrefus - Een schip vaart uit - De Boer Maritiem, Bussum. 1975, p.144.

Provinciale Groninger Courant 21 april 1903

Delfzijl, 18 april. De alhier opgelegde Nederlandse bark ANNETTE JANTINE, laatst gevoerd door kapt. L. Smit en eigendom van rederij P.T. Nijhoff te Farmsum (*het laatste schip van deze rederij*), is voor NLG 6300 verkocht aan de heren Constant en Bos te Zijpe (*opm: Noord-Holland*), ten einde te worden gesloopt.

NRC 28 december 1908

Van de Nederlandse schoener "Harmanna Alberdina", op 17 november van Pillau naar Gefle vertrokken, heeft men sedertdien niets meer vernomen.

C. SÖRENSEN/SÖRESSEN

Burgerlijke Stand gegevens.

Er zijn geen Burgerlijke Stand-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl wordt Sörensens/Söressen **niet** aangeduid als vreemde kapitein, zoals de kapiteins Brahms, Funemark, Jörgensen en Newton.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een C.Söressen was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 84 in de periode 1896 t/m 1897 en een C. Sörensens met vlagnummer 81 in de periode 1898 t/m 1904.

De schepen van de kapitein

In Bouma wordt geen kapitein met de naam Söressen/Sörensens genoemd.

In de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart staat in jaargangen 1897 t/m 1902 met vlagnummer 81 een C.Sörensens als kapitein van de “Alice”. Dit schip staat niet in Bouma.

PIETER SPITHORST

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Spithorst werd geboren te Heveskes/Delfzijl op 22 december 1812 als zoon van de landbouwer Evert Pieters Spithorst en Trientje Jans Dijkema.

Hij trouwde op 12 augustus 1846 te Delfzijl met Lupke Bruinius, geboren te Brussel als dochter van schipper Hendrik Jans Bruinius en Gesina Suines Reinders.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.E.Spithorst was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 43 in de periode 1855 t/m 1894.

De schepen

Bouma vermeldt P.E.Spithorst als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 t/m 1857 van de schoenerkof “Lubbegiena”, gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 100 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1865 t/m 1867 van de kof “Lubbegiena”, gebouwd in 1864 te Martenshoek, 76 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1867 gestrand en wrak geraakt;
- * 1868 van de kof “Zwaluw”, gebouwd in 1868, bouwplaats niet vermeld, 87 ton o.m., geen vermelding van thuishaven en eigenaar. Het schip is in 1868 gestrand.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pieter Everts ook vermeld als Pieter E.. Als woonplaats is steeds Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1850-1851	kapitein op de smak “Drie Vrienden”	37-38 jaar
* 1852-1857	kapitein op de kof Lubbegiena”	38-43 jaar

Zijn schip “Drie Vrienden” wordt niet in het schepenoverzicht van Bouma vermeld..

Nadere bijzonderheden

NRC 15 mei 1869

Memel (*opm: Klaipeda*), 10 mei. Het in het voorgaande jaar in de maand november niet ver van Schwartzort (*opm: Juodkrantė*) op de Kurische (*opm: Litouwse*) kust gestrande Nederlandse kofschip ZWALUW, kapt. Spithorst, is heden morgen van het strand af- en door assistentie van visserslieden en het stoomschip ADLER alhier in de haven gebracht.

KLAAS LUIGIES SPIJKMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Klaas Luigies Spijkman werd geboren als zoon van de commissionair Abraham Spijkman en de vroedvrouw Grietje Luiges.

Hij trouwde op 06 januari 1830 te Appingedam als zeeman met Ludgerdina Harms van der Werf, geboren te Appingedam ca. 1805 als dochter van de scheepstimmerman Harm Jans van der Werf en Trijntje Hitjes Amsinga. Ludgerdina overleed te Appingedam op 21 juli 1834, 29 jaar.

Hij hertrouwde op 15 februari 1838 te Groningen met Anna Maria Kortrijk, geboren ca. 1809 te Groningen als dochter van de schipper Jacob Jans Kortrijk en Zwaantje Derks. Anna overleed op 18 mei 1881 te Groningen, 72 jaar.

De Burgerlijke Stand van Amsterdam meldt het overlijden op 05 mei 1855 van Anna Hillegina Spijkman, 6-jarige dochter van Klaas Luigies Spijkman en Anna Maria Kortrijk, geboren en wonende te Groningen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

K.L.Spijkman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 23 uit de periode 1834 t/m 1860.

In een buitengewone vergadering van het Groninger zeemanscollege "De Groninger Eendragt" op 23 december 1840 werden kapiteins die vanwege het hoge kasgeld zich niet als gewoon lid wilden laten inschrijven de gelegenheid geboden als buitengewoon zeevarend lid toe te treden. "Die mogelijkheid – via een op 20 februari van hetzelfde jaar genomen besluit tot stand gekomen – werd door 16 kapiteins aangegrepen", waaronder K.L.Spijkman op de "Juliana Louisa".

Hij was lid van 1841 t/m 1858 met vlagnummer 44

Bouma vermeldt K.L.Spijkman als gezagvoerder gedurende:

- * 1833 t/m 1835 van de kof "Agatha", gebouwd in 1826, bouwlocatie niet vermeld, 195 ton o.m., varend voor H.H.Nap te Groningen;

- * 1838 t/m 1839 op hetzelfde schip en voor dezelfde reder;

Bouma meldt een K.Spijkman als gezagvoerder van 1834-1839 op de "Vrouw Agatha", geen vermelding van bouwgegevens, thuishaven en eigenaar. Het schip werd 1 maal te Harlingen geregistreerd komend van Memel.

De "Vrouw Agatha" en de "Agatha" zullen hetzelfde schip zijn.

- * 1842 t/m 1848 van de kof "Juliana Louisa", gebouwd in 1840 te Groningen, 120 ton o.m., varend voor C.M.Nap te Groningen;

- * 1849 t/m 1858 van de 2-mastschoener "Juliana Louisa", gebouwd in 1848 te Groningen, 123 ton o.m., varend voor Bunge & Co te Amsterdam.

De Delfzijl is 1 monsterrol dd. 16 november 1827 van de kof "Sara Anna Cornelia", schipper Tonnijs L.Hofkamp, met als bootsman Klaas L.Spijkman, geen leeftijd vermeld uit Appingedam.

LAMMERT STAMHUIS

Burgerlijke Stand gegevens

Lammert Stamhuis werd geboren op 28 augustus 1827 te Farmsum als zoon van Eisse Engberts Stamhuis en Trijntje Lammerts Boompal.

Hij trouwde te Delfzijl op 01 februari 1855 als zeeman met Maria de Witt, geboren 13 november 1826 te Farmsum als dochter van de timmerman Conraad de Witt en Geeske Simons. Zij overleed op 20 januari 1907 te Farmsum, 80 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.E.Stamhuis was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 12 in de periode 1858 t/m 1869.

De schepen

Bouman vermeldt L.E.Stamhuis als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1865 op de kof "Maria Edina", gebouwd in 1830, bouwplaats niet vermeld, 81 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 45 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lammert ook vermeld als Lammert E., Lammert Eisses en met de initialen L.E.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1841	kok op het schip "Jonge Philips", kapt. Jochum T. van Dijk	13 jaar
* 1842	kok op de kof "Zwaantina", kapt. Hindrik J.Schuring	14 jaar
* 1843	lichtmatroos op de kof "Broederliefde", kapt. Jan K. Romelingh	15 jaar
* 1844	kok op de kof "Eendragt", kapt. Hindericus A.Schippers	16 jaar
* 1845-46	lichtmatroos op de kof "Eendragt", kap. Hindericus A.Schippers	17-18 jaar
* 1846	kok op de kof "Annechina", kapt. Albert J.Donga	19 jaar
* 1849-50	matroos op de kof "Eelje", kapt. Steffen H.Siccama	21 jaar
* 1851	stuurman op de kof "Annegina", kapt. Albert J. Donga	23 jaar
* 1852	stuurman op de kof "Geertruida Lammechiena", kapt. Hindrik J.Hoetjer	24 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Sylina Tiria", kapt. Harmannus J. Schreuder	27 jaar
* 1856-64	kapitein op de kof "Maria Edina"	28-36 jaar
* 1864	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Geert G.Albers	36 jaar
* 1865	kapitein op de kof "Maria Edina"	37 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Aaltje Bloema", kapt. Augustinus de Jonge	39 jaar
* 1867	kok op de brik "Eppo", kapt. Geert W.Nanninga	39 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke loopbaan vanaf kok werd Lammert gezagvoerder op de leeftijd van 28 jaar in 1856. Daarna deed hij weer een stapje terug naar de rang van stuurman en zijn laatst geregistreerde rang was dat van kok. De reden is niet bekend, maar het is wel opvallend dat hij in 1867 in de rang van kok maar 2 gulden minder verdiende dan de stuurman, i.c. 34 resp. 36 gulden. Een kok was over het algemeen veel jonger en verdiende niet meer dan 10 gulden.

De zeemanscarrière van Lammert heeft (minstens) 26 jaar geduurd.

PIETER STAR

Burgerlijke Stand gegevens

Pieter Star werd geboren op 18 januari 1836 te Oosterwiltwerd, gem. 't Zand als zoon van de herbergier Eltje Cornelis Star en Fokje Derks Leeuw.

Hij trouwde op 17 april 1862 te Bierum als buitenvaarder met Alida Kool, geboren 23 februari 1839 te Godlinze/Bierum als dochter van de herbergier Berend Wallis Kool en Pieterke Hindriks Mulder. Na zijn overlijden hertrouwde Alida op 25 februari 1873 te Bierum met de broodbakker Reinder Veldman. Alida overleed op 25 april 1877 te Holwierde/Bierum, 38 jaar.

Pieter werd in 1868 vermist met zijn schip de kof "Alida".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.E.Star was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 30 in de periode 1864/1865 en met vlagnummer 3 in de periode 1865 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt P.E.Star als gezagvoerder gedurende:

- * 1864 van de kof "Zeelust", gebouwd in 1829 te Bardenfleth, 91 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1865 t/m 1866 van de galjoot "Zeelust", gebouwd in 1825, bouwplaats niet vermeld, 104 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1866 t/m 1868 van de kof "Alida", ex Geertje Elisabeth, ex Ida Jacoba, gebouwd in 1849 te Hoogezand, 120 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip werd in 1868 vermist.

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Pieter Eltjes ook vermeld als Pieter E. Als woonplaats is Oosterwiltwerd/Appingedam opgegeven.

De samenvatting van de monsterrollen luidt:

* 1862-1864	kapitein op de galjoot "Zeelust"	26-28 jaar
* 1865	kapitein op de kof "Alida"	29 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Alida" is wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Star.

GEERT ter STEEG**Burgerlijke Stand gegevens**

Geert ter Steeg werd gedoopt te Groningen in de Martinikerk op 20 januari 1809 als zoon van de kleermaker Reinder ter Steeg en Gesien Klasens. Zijn geboortehuis stond in de Oosterstraat.

Hij trouwde te Delfzijl op 27 januari 1843 als scheepskapitein met de logementshoudster Geertruijda Takes Schuitema, geboren/gedoopt 18 augustus/25 september 1808 te Delfzijl als dochter van de winkelier Tako Hindriks Schuitema en Sijberdina J. Steenhuis.

Geertruijda was eerder getrouwd op 18 november 1829 te Delfzijl met de logementshouder Harmannus Gerrits Roelfzema. Deze overleed op 31 mei 1840 te Delfzijl.

Geertruijda overleed op 29 januari 1897 te Delfzijl, 88 jaar.

Geert overleed te Delfzijl op 12 juli 1879, 70 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G. ter Steeg was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 32 in de periode 1841 t/m 1855.

De schepen

Bouma vermeldt G.J. Tersteeg (*moet zijn ter Steeg*) als gezagvoerder gedurende:

* 1840 t/m 1849 van de bark-kof "Udonia", gebouwd in 1828, bouwplaats niet vermeld, 159 ton o.m., varende voor P.J.Vos te Delfzijl.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds over Geert gesproken. Als woonplaats is in de subalterne periode Groningen genoemd en Delfzijl toen hij gezagvoerder werd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	stuurman op de kof "Geziena", kapt. Roelf F. Taaij	29 jaar
* 1838	stuurman op de "Johanna", kapt. Geert W. Bakker	29 jaar
* 1839	stuurman op de kof "Geziena Jacoba", schipper Roelf F. Taaij	30 jaar
* 1844-1845	kapitein op de kof "Udonia"	35-36 jaar

P. STEFFENS**Burgerlijke Stand gegevens.**

Er zijn geen Burgerlijke Stand-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl wordt P. Steffens aangeduid als "vreemde kapitein". Wellicht betreft het een buitenlander (Duits?) die niet onder Nederlandse vlag voer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P. Steffens was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 19 in de periode 1870 t/m 1902.

De schepen

Bouma en ook de lijst van monsterrollen uit het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen vermelden geen (schepen van een) kapitein P. Steffens.

In de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt P. Steffens vermeld in de periode 1881-1888 met een schip "Marie", zonder schip in 1889 en in de periode 1890 t/m 1902 met een schip "Maria"

JAN CHRISTIAAN STENGER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Christiaan Stenger werd geboren/gedoopt 08/14 februari 1794 te Leeuwarden als zoon van de militair Johannes Stenger en Claaske Alberts Mensinga.

Hij trouwde op 24 augustus 1821 als zeeman met Grietje Rigtes Groenhout, geboren te Siddeburen ca. 1800 als dochter van de landbouwer Rigte Scholters Groenhout en de koemelkster Trientje Meertens Veldman. Grietje overleed op 17 september 1859 te Delfzijl 59 jaar. De kapiteins Johannes en Jurrien waren zonen van dit echtpaar.

Jan hertrouwde op 29 januari 1863 te Delfzijl met Trijntje Bos, geboren/gedoopt 10/20 december 1801 te Uithuizermeeden als dochter van Berend Jans Bos en Martje Jans. Trijntje was de weduwe van Berent Frides Apol. Zij overleed op 13 maart 1879 te Farmsum-Delfzijl, 76 jaar.

Johan Christiaan Stenger overleed te Farmsum-Delfzijl op 23 april 1877, 83 jaar.

In huwelijksakten van kinderen maar ook in de overlijdensakte van Grietje Groenhout wordt Jan ook aangeduid als Johan Christiaan

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.C.Stenger was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 47 in de periode 1847 t/m 1862.

De schepen

Bouma vermeldt J.C.Stenger als gezagvoerder gedurende:

- * 1839 t/m 1842 van de tjalk “Margaretha”, gebouwd in 1831, bouwlocatie niet vermeld, 32 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1848 van de “Vriendschap”, geen type vermeld, gebouwd in 1820, bouwplaats niet vermeld, 83 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum (*Bouma vermeldt geen initialen bij de kapitensnaam*);
- * 1849 t/m 1851 van de “Catharina Margaretha”, geen vermelding, bouwplaats en -jaar, 84 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum (*Bouma vermeldt geen initialen bij de kapitensnaam*);
- * 1853 t/m 1857 van de kof “Anna Margaretha Adriana”, gebouwd in 1852 te Hoogezand, 112 ton o.m., varend voor J.D.Hoen vanuit Farmsum. Toegevoegd is “Anna Adriana Margaretha” (*dus andere naamsvolgorde*) Van Amsterdam naar Petersburg 24 Sept. in een sneeuwstorm gestrand bij Stoneskar.

In de 11 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Christiaans ook vermeld met de initialen J.C.. Als woonplaats is in alle gevallen Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845-1850	kapitein op de kof “Vriendschap”	49-56 jaar
* 1854-1856	kapitein op de galjoot “Anna Margaretha Adriana”	60-62 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 03 december 1849

Eckernförde, 27 november. Het Nederlandse kofschip MARGARETHA CATHARINA, kapt. Stenger, van Stettin met een lading balken naar Emden bestemd, is gisteren met een stijve noord-oosten wind op strand geraakt. De equipage en inventaris is gered en er zal ook nog een gedeelte der lading te bergen zijn. Het schip echter is geheel wrak.

NRC 21 december 1851

Cimbritshaven (*opm: Simrishamn, Zuid-Zweden*), 24 november. Het schip MARGARETHA, kapt. Stenger, van Memel (*opm: Klaipeda*) naar Antwerpen, is alhier in de nabijheid gestrand en zal wrak zijn, doch het volk gered. Een gedeelte der lading zou geborgen zijn.

NRC 05 oktober 1857

Reval (*opm: Tallinn*), 25 september. Het bij Stonescar gestrande Nederlandse schip ANNA MARGARETHA ADRIANA, kapt. J.C. Stenger – zie ons nummer van 27 september – is totaal verloren. Slechts een weinig van de lading is geborgen.

JAN CHRISTIAAN STENGER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Christiaan Stenger werd geboren te Farmsum op 28 april 1855 als zoon van de schipper Johannes Stenger en Gesina Smit.

Hij trouwde te Delfzijl op 31 juli 1879 als scheepskapitein met Tjitske van Delden, geboren 15 september 1856 te Farmsum als dochter van de scheepsmakelaar Jan van Delden en Elisabeth Bos. Tjitske overleed op 08 september 1900 te Delfzijl, 44 jaar.

In de huwelijksakte van de zeeman-zoon Jan in 1907 te Delfzijl wordt Jan Christiaan aangeduid als stoombootkapitein.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.C.Stenger was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 14 in de periode 1879 t/m 1897. Het vlagnummer 14 werd in 1903 overgenomen door zijn zoon Johannes.

De schepen

- * 1877 van de 2-mastschoener "Elsien Hagenus", ex Impi, gebouwd in 1837 te Hernösand, 161 ton o.m., varend voor G.A.M.Stenger te Farmsum;
- * 1879 van de schoenerkof "Twee Gezusters", ex Afien Nienhuis, ex Cornelia, gebouwd in 1845 te Muntendam, 88 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1879 in de Noorzee gezonken;
- * 1882 t/m 1883 van de kof "Voorwaarts", ex Broederschap, ex Friesland, gebouwd in 1840 te Lemmer, 130 ton o.m., varend voor J.J.Stenger te Farmsum. Het schip is in 1883 te Sermaton (Oostzee) gestrand en wrak geraakt.

In de 31 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan ook vermeld als Jan Christiaan en Jan C.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1868	kajuitwachter op de galjoot "Geziena Smit", kapt. Johannes Stenger	13 jaar
*	1870	kok op de galjoot "Gezina Smit", kapt. Johannes Stenger	14 jaar
*	1870	lichtmatroos op de galjoot "Jacoba Vos", kapt. Jurrien Stenger	15 jaar
*	1871	lichtmatroos op de brik "Geziena", kapt. Johannes J.Stenger	16 jaar
*	1872	lichtmatroos op de schoener "Felicitas", kapt. Gerhardus van der Werf	17 jaar
*	1873	lichtmatroos op de brik "Jan en Jacob", kapt. Epke P.Brouwer	18 jaar
*	1873	matroos op de schoener "Impi", kapt. Johannes Stenger	18 jaar
*	1874	2 ^{de} stuurman op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. Chr. G.P.Rottinghuis	18 jaar
*	1874	matroos op de galjoot "Jacoba Vos", kapt. Albert W.D.Vos	19 jaar
*	1875	stuurman op de schoener "Geziena Smit", kapt. Johannes J.Stenger	20 jaar
*	1876-1877	kapitein op de schoener "Elsien Hagenus"	21-22 jaar
*	1878	stuurman op de bark "Catharina Helena", kapt. Jan P.Brouwer	22 jaar
*	1879-1880	kapitein op de kof "Twee Gezusters"	23-24 jaar
*	1881-1882	kapitein op de kof "Voorwaarts"	26 jaar
*	1883	stuurman van de brik "Concordia", kapt. Arend Jager	27 jaar
*	1883	stuurman op de bark "Elisabeth", kapt. Berend de Jonge	28 jaar
*	1884	stuurman op de brik "Rose", kapt. Johannes Stenger	28 jaar
*	1888	kapitein op de kof "Twee Gezusters"	32 jaar
*	1889	stuurman op de bark "Jan Sybrand", kapt. Jan Nieboer	33 jaar
*	1890-1893	(1 ^{ste}) stuurman op de bark "Annette Jantine", kapt. Albert van Dijk	35-38 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemanscarrière begon met 13 jaar als kajuitwachter. Op zijn 21ste bereikte hij de kapiteinsrang. Daarna volgden korte perioden als stuurman en gezagvoerder. Zijn totale loopbaan duurde ca 25 jaar. Hij heeft in de subalterne rangen verscheide malen gevaren bij zijn vader kapitein Johannes J.Stenger.

JOHANNES STENGER

Burgerlijke Stand gegevens

Johannes Stenger werd geboren te Delfzijl 11 februari 1824 als zoon van de scheepskapitein Jan Christiaans Stenger en Grietje Rigtes Groenhoudt. Hij was de oudere broer van kapitein Jurjen Jans Stenger.

Hij trouwde op 05 mei 1854 te Delfzijl als scheepskapitein met Gesiena Smit, geboren 24 maart 1829 te Delfzijl als dochter van Jan Jans Smit en Hiltje Arents Dam. Zij overleed te Farmsum op 18 maart 1906, 77 jaar.

Johannes overleed op 12 mei 1896 te Farmsum/Delfzijl, 72 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Joh. J. Stenger was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 70 in de periode 1849 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt J.J.Stenger als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1854 van de kof "Vriendschap", gebouwd in 1830, bouwplaats niet vermeld, 70 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1854 gezonken op Doggersbank;
- * 1855 t/m 1863 van de galjoot "Geziena Margaretha", gebouwd in 1854 te Hoogezand, 79 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1863 verongelukt bij Sandhamn;
- * 1865 t/m 1867 van de galjoot "Geziena", ex Alberdina Peterina, gebouwd in 1855 te Sappemeer, 118 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1867 gezonken;
- * 1869 t/m 1870 van de galjoot "Geziena Smit", ex Concordia, ex Nijssiena Gebka, gebouwd in 1856 te Veendam, 133 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Gestrand op Rissö en wrak;
- * 1871 van de brik "Alexander", gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 205 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1871 van de brik "Geziena", ex Alexander, gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 205 ton o.m. varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd afgekeurd te Gotland;
- * 1874 van de 2-mastschoener Flora", ex Vier Gebroeders, bouwjaar en -plaats niet vermeld, 122 ton o.m. geen opgave van thuishaven en eigenaar. Het schip is bij Tonningen gestrand en wrak geraakt;
- * 1876 van de 2-mastschoener "Geziena Smit", ex Saga, gebouwd in 1863, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Afgekeurd;
- * 1880 van de galjoot "Burgemeester van Setten", gebouwd in 1856 te Zwartsluis, 114 ton o.m., varend voor J.H.Westerveld te Zwolle. Op een wrak gestoten en nabij de vuurtoren van Egerö gezonken;
- * 1882 van de brik "Rose", gebouwd in 1843, bouwplaats niet vermeld, 254 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1887 van de 2-mastschoener "Otto", gebouwd in 1860 te Hoogezand, 147 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1888 voor J.J.Beekhuis te Sneek en was herdoopt in "Wildina Christina";
- * 1889 van de brik "Wilhelm", gebouwd in 1840, bouwplaats niet vermeld, 209 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1889 op Schiermonnikoog gestrand en wrak geraakt.

Bouma vermeldt J.G.Stenger als gezagvoerder gedurende:

- * 1894 t/m 1895 van de schoenerkof "Anna", gebouwd in 1853 te Papenburg bij F.W.Meyer, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. (*dit zal, gezien de monsterrollen, J.J. Stenger moeten zijn*).

In de 35 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook vermeld als Johannes Jans en Johannes J.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1840	kok op de kof "Geziena Jantina", kapt. Roelf F. Taay	15 jaar
* 1842	lichtmatroos op de kof "Drie Zusters", kapt. Derk T.de Jonge	18 jaar
* 1846	matroos op de kof "Vriendschap", kapt. Jan C.Stenger	22 jaar
* 1847	stuurman op de kof "Vriendschap", kapt. J.C.Stenger	23 jaar
* 1849-1851	kapitein op de kof "Margaretha Catharina"	25-27 jaar
* 1851	kapitein op de smak "Ons Genoegen"	27 jaar
* 1853	kapitein op de kof "Vriendschap", kapt. Johannes J.Stenger	27 jaar
* 1860-1861	kapitein op de schoenergaljoot "Geziena Margrietha"	36-38 jaar
* 1865	kapitein op de galjoot "Gezina"	41 jaar
* 1868-1870	kapitein op de galjoot "Geziena Smit"	44-45 jaar
* 1871	kapitein op de brik "Geziena"	47 jaar
* 1873	kapitein op de schoener "Impi"	49 jaar
* 1874	kapitein op de galjoot "Flora"	50 jaar

*	1875-1876	kapitein op de schoener "Geziena Smit"	51-52 jaar
*	1880	kapitein op de galjoot "Burgemeester van Setten"	55 jaar
*	1882	kapitein op de brik "Rose"	58-60 jaar
*	1888	kapitein op de brik "Wilhelm"	64 jaar
*	1894-1895	kapitein op de galjoot "Antje"	70-71 jaar

De zeemansloopbaan

Johannes bereikte de kapiteinsrang met 25 jaar en bleef de volgende ca. 45 jaar in die rang varen tot aan zijn overlijden in 1895. Zijn totale carrière besloeg de respectabele duur van minstens 56 jaar. Hij was gezagvoerder op 14 kleiner en middelgrote schepen waarvan er 7 wrak geraakten en 2 werden afgekeurd

Nadere opmerkingen

De galjoot "Geziena Smit" is wellicht vernoemd naar de echtgenote van kapitein Johannes Jans Stenger.

JOHANNES STENGER.

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Stenger werd geboren te Delfzijl op 14 februari 1881 als zoon van Jan Christiaan Stenger en Tjitske van Delden.

Hij trouwde op 16 oktober 1907 te Delfzijl als zeeman met Aaltje Betke, geboren 08 maart 1883 te Winschoten als dochter van de brandmeester Hendrik Betke en Aaltje Smit. In deze huwelijksakte wordt vader Jan Christiaan Stenger aangeduid als stoombootkapitein.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

De ledenlijsten in de zeemansalmanakken vermelden een effectief lid J.Stenger van het zeemanscollege "De Vereening" te Delfzijl met vlagnummer 14 in de periode 1903 t/m 1914.

De monsterrollen te Delfzijl (*zie hierna*) vermelden een Johannes Stenger met als geboortejaar ca. 1881 en dit is dus ongetwijfeld de zoon van Jan Christiaan en Tjitske. Maar in de monsterrollen is deze man niet als gezagvoerder opgevoerd. Zijn lidmaatschap van het zeemanscollege is dus onzeker.

De schepen

Geen opgaven bij Bouma maar dat is niet verwonderlijk omdat diens opgaven ophouden bij ca. 1900.

In de 10 monsterrollen uit Delfzijl wordt Johannes ook vermeld als Joh.. Als woonplaats wordt n de 19^e eeuw steeds Farmsum opgegeven, zijn geboorteplaats. In de 20ste eeuw wordt Rotterdam vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1894	kajuitwachter op de bark "Nijestein", kapt. Jan Smit	13 jaar
*	1895	dekjongen op de bark "Nijestein", kapt. Hendrik Velthuis	14 jaar
*	1899	2 ^{de} stuurman op de bark "Lucina", kapt. Gerhardus Hoberg	18 jaar
*	1902-1903	matroos-lampenist op het ss "Vulcain", kapt. H.Geertsema	21-22 jaar
*	1904	2 ^{de} stuurman op het ss. "Vulcain", kapt. H.Geertsema	23 jaar

In de monsterrollen uit Delfzijl heeft Johannes niet de rang van gezagvoerder bereikt. Gezien het eventuele lidmaatschap van het zeemanscollege "De Vereening" moet hij die rang wel bereikt hebben en wel in ca 1904 of iets later.

De identiteit blijft vooralsnog onzeker.

JURJEN STENGER

Burgerlijke Stand gegevens

Jurjen Stenger werd geboren op 30 september 1842 te Delfzijl als zoon van kapitein Jan Christiaan Stenger en Grietje Richtes Groenhout. Hij was de jongere broer van kapitein Jurjen Jans Stenger.

Hij trouwde op 20 december 1872 te Delfzijl als scheepskapitein met Elsie Hagenus, geboren 14 september 1844 te Oterdum/Delfzijl als dochter van de koopman Reint Heikes Hagenus en Fennechijn Albertus Kuipers. Elsie hertrouwde na het overlijden van Jurjen op 19 juli 1882 te Termunten met de bakker Martinus Toppen, weduwnaar van Siewerdina Kuipers. Martinus overleed te Termunterzijl op 27 november 1900, 72 jaar.

Elzien overleed op 20 februari 1901 te Termunterzijl/gem Termunten, 56 jaar.
Jurrien overleed op 15 oktober 1875 op de Noordzee, 33 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Jurjen Stenger was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 66 in de periode 1873 t/m 1875.

De schepen

Bouma vermeldt J.Stenger als gezagvoerder gedurende:

- * 1871 t/m 1873 van de schoenerkof "Jacoba Vos", ex Lambertus, gebouwd in 1849 te Papenburg, 134 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1874 t/m 1875 van de 2-mastschoener "Elsien Hagenus", ex Impi, gebouwd in 1837 te Hernösand, 161 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 22 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jurjen Jans ook aangeduid als Jurjen, Jurrien en Jurjen J.. Als woonplaats is steeds Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1859-1860	lichtmatroos op de kof "Jacoba Margaretha", kapt. Geert A.M.Stenger	17-18 jaar
* 1861	matroos op de kof "Jacoba Margaretha", kapt. Geert A.M.Stenger	18 jaar
* 1863	stuurman op de schoenergaljoot "Geziena Margaretha", kapt. Johannes J.Stenger	20 jaar
* 1865-1869	stuurman op de galjoot "Jacoba Vos", kapt. Geert A.M.Stenger	23-26 jaar
* 1869-1873	kapitein op de galjoot "Jacoba Vos"	26-30 jaar
* 1874-1875	kapitein op de schoener "Elsien Hagenus"	31-32 jaar

De zeemansloopbaan

Jurjen Jans werd, na de gebruikelijke loopbaan, gezagvoerder toen hij 26 jaar was. Vanwege zijn voortijdig overlijden op 33 jarige leeftijd duurde zijn zeemanscarrière met ca. 15 jaar relatief kort.

Nadere opmerkingen

De schoener "Elsien Hagenus" was vernoemd naar de echtgenote van kapitein Jurjen Jans Stenger.

DE KOOPVAARDIJKAPITEINS STENGER

Johannes Stenger x Claaske Alberts Mensinga

Jan Stenger x1821x Grietje Rigter Groenhoud. (Hertrouwd in 1863 met Trijntje Bos)
1794-1877 ca. 1800-1859.
vlagnummer 47

1.	Johannes Jans
1824-1896
<i>vlagnummer 70</i>	x1854x	Gesiena Smit
1829-1906
2.	Geert Alberts Mensinga
1829-1877	x1860x	Jaaptje Vos
1838-1899
3.	Nicolaas
1832-1860	x1858x	Klaassien van der Ploeg
1834-1859
4.	Jurrien
1842-1875
<i>vlagnummer 66</i>	x1872x	Elsien Hagenus
1844-1901

1.	Johannes Jans
1824-1896 | x1854x | Gesiena Smit
1829-1906 |
|----|----------------------------|--------|---------------------------|

vlagnummer 70

Jan Christiaan x1879x Tjitske van Delden
1855- ? 1856-1900

vlagnummer 14

Johan x1907x Aaltje Betke
1881-? 1883-?

C.F. STIEHL

Burgerlijke Stand gegevens.

Er zijn geen Burgerlijke Stand-gegevens gevonden.

In de ledenlijsten uit Sweijs van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl wordt C., C.H. en C.F. aangeduid als "vreemde kapitein". Wellicht betreft het een buitenlander (Zweed, zie de naam van het schip) die niet onder Nederlandse vlag voer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.F.Stiehls was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnumme 15 in de periode 1870 t/m 1903.

De schepen

In de ledenlijsten van "De Vereeniging" uit Delfzijl in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart wordt kapitein Stiehl van 1881 t/m 1901 vermeld als gezagvoerder van een schip "Gustav Wasa" Deze komt niet voor in Bouma en ook niet in de lijst van monsterrollen uit Delfzijl gekoppeld aan genoemde kapitein.

LUCAS STRATINGH

Burgerlijke Stand gegevens

Lucas Stratingh werd geboren te Delfzijl op 04 maart 1816 als zoon van kapitein Poppe Lucas Stratingh en Annechien Vos.

Hij was getrouwd met Wubina Petronella Douwes, geboren te Amsterdam 03 juli 1816 op het schip "De Vreede" van Dordrecht thans liggende aan de werf Schol aan de Vierwindenstraat als dochter van kapitein Pieter Douwes en Hindrikje Jans, wonende te Emden in de Molenstraat.

Wubina hertrouwde op 25 mei 1853 te Delfzijl met stuurman Lodewijk Geveke, geboren te Koudum als zoon van Harmannus Geveke en Gelkje Wieggers Visser.

Wubina overleed te Delfzijl op 17 juni 1860, 43 jaar.

Lucas Poppes overleed "nabij Yarmouth Engeland", aangifte te Delfzijl op 13 mei 1853. Op Genlias staat de toevoeging dat hij is overleden in december 1849 met als beroep stuurman ter koopvaardij en met partner Wubbina Petronella Douwes.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.P.Stratingh was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 30 in de periode 1841 t/m 1849. (hij staat nog vermeld in de ledenlijst 1850 van de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart, maar het overlijdensjaar is als einddatum aangehouden).

De schepen

Bouma vermeldt L.P.Stratingh als gezagvoerder gedurende:

- * 1841 t/m 1847 van de kof "Helena", gebouwd in 1839 te Groningen, 187 ton o.m., varend voor Visser & Mulder te Dordrecht.

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl wordt alleen gesproken van Lucas Poppes, wonend te Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1848 stuurman op de kof "Drie Zusters" kapt. Derk T. de Jonge 32 jaar
- * 1848 stuurman op de kof "Harmanna Jacoba", schipper Okko A.Hoff 32 jaar

Gezien deze monsterrollen uit Delfzijl, en de kapiteinsopgave uit Bouma is Lucas kennelijk gezagvoerder vanuit Dordrecht geweest en na ca. 1847 weer terug gegaan naar Delfzijl om verder te varen als stuurman, tot aan zijn dood in 1849.

Nadere opmerkingen

Amsterdamsche Courant 09 november 1844

Texel, 6 november. Binnengekomen het schip HELENA, kapt. Strating, van Suriname, met verlies van sloep, zeilen, gebroken roer en meer andere schade.

WIJNDEL T JOHANNES SUK

Burgerlijke Stand gegevens

Wijndelt Johannes Suk werd geboren te Muntendam/Zuidbroek ca 1797 als zoon van Johannes Davids en Frouke Wijndels Suk.

Hij trouwde met Geesje van Dijk/Geessijn Steffens van Dijk. Geesje werd geboren/gedoopt te Zuidbroek/Muntendam 10 september/06 oktober 1811 als dochter van Steffen Johannes en Trijntje van Dijk.

Geesje overleed als Geesje Steffens van Dijk op 18 maart 1842 te Achlum (Franekeradeel), 30 jaar.

Wijndelt hertrouwde te Muntendam op 17 juni 1845 als schipper met de diensmeid Johanna Hellena Pontier, geboren ca 1803 te Aduard als dochter van de medicine doctor Ferdinand Pontier en Meike/Maijke Regnier van Zanten. Zij overleed te Delfzijl op 20 februari 1877, 72 jaar.

Wijndelt overleed op 12 september 1878 te Delfzijl, 81 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.J.Suk was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 6 in de periode 1856 t/m 1868.

De schepen

Bouma vermeldt W.J.Suk als gezagvoerder gedurende:

- * 1852 t/m 1865 van de tjalk "Welvaart", gebouwd in 1842 te Muntendam, 57 ton o.m., varende voor J. van Delden te Delfzijl. Het schip ging in 1865 over naar de binnenvaart.

Te Delfzijl is 1 monsterrol dd 23 februari 1875 op naam van Wijndelt J.Suk, 59 jaar uit Delfzijl, gezagvoerder van de tjalk "Welvaart".

GEERT MENSINGA TAAI

Burgerlijke Stand gegevens

Geert Mensinga Taai werd geboren/gedoopt 15/25 november 1811 te Delfzijl als zoon van de scheepskapitein Roelf Fokkes Taai en Geessien Geerts Mensinga. Getuigen bij de doop waren Geert Alberts Mensinga en Annechien Berend Muller.

Hij trouwde op 19 februari 1835 te Delfzijl, stuurman, met Teitje Hindriks Waalkens, geboren te Delfzijl 13 september 1811 als dochter van de landbouwer Hindrik Waalkens en Ida Teits (Blink). Zij overleed op 08 augustus 1853 te Farmsum, 41 jaar.

Geert hertrouwde op 21 augustus 1857 te Delfzijl als koopvaardijkapitein met Grietje Wal, geboren op 04 mei 1830 te Meedhuizen/Delfzijl als dochter van Jan Hindriks Wal en Geertje Derks Strijker.

Geert overleed te Delfzijl op 16 mei 1880, 69 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.M.Taaij was met vlagnummer 8 effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 8 in de periode 1857 t/m 1866.

De schepen

Bouma vermeldt G.M.Taaij als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1862 van de kof "Geziena Ida", ex Eendragt, gebouwd in 1832 te Groningen, 94 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in september 1862 gestrand op Borkum en wrak geraakt.

In de 19 monsterrollen uit Delfzijl is alleen sprake van Geert Mensinga Taaij. Als woonplaats is altijd Farmsum noemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1857 t/m 1862 kapitein op de "Geziena Mensinga" 47-52 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Geziena Ida" is waarschijnlijk vernoemd naar de moeder van kapitein Taaij.

ROELOF TAAIJ

Burgerlijke Stand gegevens

Roel(o)f Taaij werd gedoopt te Veendam op 01 oktober 1780 als zoon van Fokko Sijbens (Simons Taaij) en Jantje Kristiaans.

Hij trouwde te Farmsum op 20 september 1809 met Geezijn/Geessien Mensinga, gedoopt 26 april 1789 als Geezijn te Farmsum als dochter van Geert Alberts Mensinga en Annegijn Berentz Mulder. Bij de doop was de vader afwezig. Geessien overleed te Delfzijl op 16 december 1838, 49 jaar.

Roelf Fokkes Taaij overleed op 28 juli 1856 te Farmsum/Delfzijl, 75 jaar.

In Genlias wordt vermeld een huwelijk dd. 20 april 1842 van Heijo Klaassens Oosting met Annechiena Roelfs Taaij, geboren 03 juni 1817 te Farmsum. De ouder van de bruid waren Roelf Fokkes Taaij en Geessien Geerts Mensinga.. Als beroep van de vader is vermeld: schipper.

Bij een huwelijk in 1856 van Jantje Taaij staat als beroep van vader Roelf Fokkes Taaij "rustend zeeman".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.F.Taaij was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met nummer 4 in de periode 1834 t/m 1847. 1834 is de eerste vermelding van ledenlijsten in de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart dus hij kan ook al eerder lid zijn geweest, wellicht vanaf de oprichting in 1830 vanwege het lage vlagnummer.

R.F.Taaij was effectief lid van het Amsterdamse zeemanscollege "De Blaauwe Vlag" met vlagnummer 145 in de periode 1827 t/m 1830.

De schepen

Bouma vermeldt R.Taaij als gezagvoerder gedurende:

- * 1823 van de smak "Vrouw Geziena", gebouwd in 1805, bouwplaats niet vermeld, 110 ton o.m., varend voor J.Nottard, thuishaven niet vermeld.

Bouma vermeldt R.F.Taaij als gezagvoerder gedurende:

- * 1829 t/m 1838 van de kof "Geziena", gebouwd in 1822, bouwlocatie niet vermeld, 164 ton o.m., varend voor B.Onnes te Groningen;
- * 1841 t/m 1849 van de kof "Geziena Jantina", gebouwd in 1839 te Delfzijl, 71 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1850 t/m 1852 van hetzelfde schip varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1853 voor kapitein/eigenaar B.E.F.Schels te Delfzijl en was herdoopt "Catharina".

Het Archief van de Waterschout in het Stadsarchief van Amsterdam vermeldt monsterrollen op naam van kapitein Roelof F.Taaij op de:

"Vrouwe Gezina", dd 11 april 1815; 23 maart 1816; 24 februari 1819; 29 november 1819; 10 mei 1820; 29 april 1822; 24 maart 1823; 04 juni 1835; 08 augustus 1835 en 22 augustus 1837.

In de 7 monsterrollen uit Delfzijl wordt gesproken van Roelf Fokkes resp. Roelf F. Taay. Als woonplaats is Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1839 schipper van de kof "Geziena Jacoba" 58 jaar

* 1845-1851 schipper op de kof "Gezina Jantins" 65-70 jaar
 Uit 1839 is een monsterrol van de kof "Geziena Jacoba", die niet in Bouma wordt genoemd.

De zeemansloopbaan

Uit de combinatie van de monsterrollen uit Amsterdam en Delfzijl is te concluderen dat Roelof Fokkes in zijn jonge jaren vanuit Amsterdam heeft gevaren. Ook zijn lidmaatschap van de "Blaauwe Vlag" is een aanwijzing. Op latere leeftijd verhuisde hij naar Delfzijl, wellicht in ca. 1838. Zijn vrouw overleed immers in Delfzijl. Hij bleef actief tot hoge leeftijd. Zijn kapiteinsperiode heeft zeker 40 jaar geduurd en zijn gehele zeemanscarrière wellicht meer dan 50 jaar.

HARM TAP

Burgerlijke Stand gegevens

Harm Tap werd geboren te Oude Pekela 26 januari 1837 als zoon van Harmannus Alberts Tap en Vrouwe (ook Frouwe) Harms Hesseling.

Hij huwde op 04 februari 1864 met Geertje Pott, geboren te Oude Pekela op 26 oktober 1838 als dochter van Hindriks Ulms Pott en Renske IJzebrands Klatter. Zij overleed op 25 januari 1874 te Pernambuco (*zie hierna*).

Harm Tap huwde voor de tweede keer te Oude Pekela op 17 september 1874 met Albertje Hesseling, geboren te Oude Pekela op 30 maart 1852 als dochter van Derk Harms Hesseling en Lubbechien Drent. Zij overleed te Onstwedde op 26 oktober 1931, 79 jaar.

Aktenummer: 1874-24, 28-02-1874.

Joannes Raimundo Pereira da Silva Med. Doc. bij de faculteit te Bahia verklaart dat mejuffrouw Geertje H.Pott, echtgenoot van kapitein H.H.Tap, van het Nederlandse schip "Reint Pieter", de 25^e van de vorige maand is overleden aan een typhouse koorts.

Pernambuco heden 11 Sept. 1873.

Aktenummer: 1875-81, 01-10-1875

Uittreksel uit het scheepsdagboek gehouden door Harm Harmannus Tap, als gezagvoerder van het Nederlands schoenerschip "Albertje Hesseling", thuis behorende te Oude Pekela, liggende op dat moment in de haven van Riga en bestemd naar Termunterzijl.

In het jaar 1875, op woensdag 18 augustus, 's morgens om twee uur, is bij ons aan boord overleden Harmannus Tap, zonder beroep, wonende te Oude Pekela, geboren te Termunterzijl op 12 juni 1875, oud ruim negen weken, zoon van Harm Harmannus Tap, van beroep scheepskapitein en van zijn echtgenote Albertje Hesseling, zonder beroep, wonende te Oude Pekela.

Was getekend: H.H.Tap, schipper, H.J.Duit, stuurman, G.Amerika, matroos.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.H.Tap was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 13 in de periode 1868 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt H.H.Tap als gezagvoerder gedurende:

- * 1866 van de kof "Geertje Pott", ex Affien Smit, ex Jantina, ex Geertruida, gebouwd in 1866 te Hoogezand, 97 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip is gestrand en later verbrand;
- * 1868 t/m 1869 van de kof "Geertje Pott", ex Jacobus, gebouwd in 1853 te Kiel-Windeweer, 77 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip werd in 1869 verkocht naar het buitenland;
- * 1870 van de 2-mastschoener "Verwisseling", ex Neeltje Cornelia, ex Anna Elisabeth, gebouwd in 1853 te Hoogezand, 125 ton o.m., varend voor N.Sikkens te Sappemeer;. Het schip is in 1870 gestrand bij Baltrum en wrak geraakt;
- * 1872 t/m 1874 van de galjoot "Reint Pieter", ex Annegiena, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 131 ton o.m., varend voor B.J.Scherpbier te Pekela;
- * 1876 t/m 1878 van de schoenerbrik "Oostwolde", ex Hercules, ex Johannes Hermanus, gebouwd in 1847 te Nieuwendam, 222 ton o.m., varend voor N.Kranenborg te Oostwold. Het schip is in 1878 bij Ostergarn gestrand en afgekeurd.

In de 15 monsterrollen uit Delfzijl wordt Harm ook vermeld als Harm Harmannus, Harm Harms en Harm H.. Als woonplaats is in alle gevallen Oude Pekela opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1864	stuurman op de kof "Hillechiena", kapt. IJsbrand Pot	27 jaar
* 1865-1866	kapitein op de kof "Geertje Pott"	28-29 jaar
* 1870	schipper op de schoener "Verwisseling"	33 jaar
* 1882-1888	stuurman op de bark "Hendrik Onnes" kapt. Jacob H.Middel	45-51 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Geertje Pott" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Harm Tap.

FREERK JANSSEN TEERLING

Burgerlijke Stand gegevens

Freerk Janssen Teerling werd geboren ca 1849 te Borkum als zoon van de rijkszeeloods Jan Geerds Teerling en Wobke Freerks Wijbrands.

Hij trouwde op 10 februari 1875 te Delfzijl als zeeman met Anna Heres, geboren te Appingedam op 20 juni 1850 als dochter van de sluiswachter Marten Heres en Wica Hulzebos. Zij overleed te Groningen op 01 februari 1890, 39 jaar.

Freerk was de jongere broer van kapitein Geerd Janssen Teerling. Hun echtgenoten waren zusters

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Freerk Janssen Teerling was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 64 in de periode 1877 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt F.J.Teerling als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 van de 2-mastschoener "Oncko", ex Carlos, gebouwd in 1862 te Papenburg, 180 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1877 van hetzelfde schip maar nu varend voor R.P.Cleveringa te Appingedam. Het schip is in 1877 op de Noorderhaaks gestrand en wrak geraakt;
- * 1879 t/m 1888 van de schoenerkof "Cornelia", gebouwd in 1850 te Pekela, 154 ton o.m., varend voor Mr. R.P.Cleveringa te Appingedam. Het schip werd in 1888 gesloopt.

In de 44 monsterrollen uit Delfzijl wordt Freerk Janssen ook vermeld als Freerk Jans, Freerk Jansen, Freerk J. en met de initialen F.J. Als woonplaats is altijd Delfzijl/Farmsum genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1863	kok op de kof "Vrouw Clara", kapt. Onno J.Post	14 jaar
* 1864	lichtmatroos op de "Vrouw Clara", kapt. Onno J.Post	16 jaar
* 1869	matroos op de bark "Martje Doornbos", kapt. Jan A.Smaal	20 jaar
* 1871-1872	matroos op de schoener "Amstel"	22-23 jaar
* 1873	stuurman op de kof "Maria Theresia", kapt. Koenradus T.Wakkerman	25 jaar
* 1874	stuurman op de bark "Singapore", kapt. Cornelis Borst	26 jaar
* 1876-1878	kapitein op de schoener "Oncko"	28-29 jaar
* 1879-1888	kapitein op de kof "Cornelia"	30-39 jaar
* 1891	stuurman op de bark "Heveskes II", kapt. Jaccobus Eilts	42 jaar
* 1892	stuurman op de bark "Jantje", kapt. Jan W.Kaijzer	43 jaar
* 1893	stuurman op de bark "Bertha", kapt. Geert van der Wal	44 jaar
* 1894	stuurman op de schoener "Ceres", kapt. Theodoricus Visser	45 jaar
* 1895-1896	stuurman op de bark "Fortuna", kapt. Bernard H.Geertsema	46-47 jaar
* 1904	kapitein op de schoener "Oncko"	56 jaar
* 1904-1905	kapitein op de tjalk "Hoop op Zegen"	56-57 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijk carrière vanaf de laagste rang werd hij gezagvoerder op zijn 28ste jaar. Hij bekleedde die rang ca. 10 jaar en moest toen weer terug naar de positie van stuurman. Aan het eind van zijn loopbaan staat hij nog weer te boek als kapitein, eerst op de schoener "Oncko". Daar hij als enige op de monsterrol staat zal hij toezicht op dit schip hebben gehouden. Daarna was hij nog korte tijd kapitein op een tjalk. Zijn gehele carrière duurde ca. 43 jaar.

GEERD JANSSEN TEERLING

Burgerlijke Stand gegevens

Geerd Janssen Teerling werd geboren te Borkum ca. 1846 als zoon van de rijkszeeloods Jan Geerds Teerling en Wobbe Freerks Wijbrands.

Hij trouwde op 10 februari 1875 te Delfzijl als scheepskapitein met Swaantje Heres, geboren te Appingedam op 07 augustus 1853 als dochter van de sluiswachter Marten Derks Heres en Wea Meinderts Hulsebos. Swaantje overleed te Farmsum op 25 februari 1883, 29 jaar

Geerd overleed op 10 november 1907 te Farmsum, 61 jaar.

Geerd was de oudere broer van kapitein Freerk Janssen Teerling. Hun echtgenoten waren zusters.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Geerd Janssens Teerling was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" met vlagnummer 51 in de periode 1877 t/m 1892 en met vlagnummer 50 in de jaren 1892 t/m 1894.

De schepen

Bouma vermeldt G.J.Teerling als gezagvoerder gedurende:

- * 1875 t/m 1878 van de 2-mastschoener "Bernardus", ex Maria Spes Mea, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 154 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1879 t/m 1883 op hetzelfde schip maar nu varend voor Mr. R.P.Cleveringa te Appingedam.

In de 30 monsterrollen uit Delfzijl wordt Geerd Jansen ook vermeld als Geerd, Geert, Geerd Jans, Geers Jansen, Geerd Janssen en Geert J.. Als woonplaats is in zijn jonge jaren de geboorteplaats Borkum vermeld en daarna altijd Farmsum/Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen is:

* 1861	kok op de kof "Geziena Helena", kapt. Geert G.Albers	15 jaar
* 1861	kok op de kof "Eendragt", kapt. Derk de Witt	15 jaar
* 1861	kok op de kof "Maria Helena", kapt. Klaas P.Teerling	16 jaar
* 1863	matroos op de kof "Helena", kapt. Harmannus Wiardi Dijken	17 jaar
* 1866	matroos op de kof "Henderika", kapt. Klaas P.Vos	20 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Harmanna Dijk", kapt. Egbert Scherphuis	25 jaar
* 1872	stuurman op de kof "Harmanna Dijk", kapt.Hindrik S.Wortel	27 jaar
* 1872	stuurman op de kof "Maria Theresia", kapt. Koenradus T.Wakkerman	27 jaar
* 1873	stuurman op de schoener "Amstel", kapt. Jacob E. van Buuren	27 jaar
1874-1882	kapitein op de schoener "Bernardus"	29-36 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijk carrière vanaf de laagste rang werd hij gezagvoerder op zijn 29ste jaar. Hij bekleedde die rang ca. 8 jaar. Daar hij pas in 1907 overleed heeft hij zijn zeemanscarrière kennelijk op de jonge leeftijd van 36 jaar beëindigd. Zijn zeemanscarrière zal ruim 20 jaar hebben geduurd.

JACOB JANS VALOM

Burgerlijke Stand gegevens

Jacob Jans Valom werd geboren 29 oktober 1822 te Farmsum als zoon van de scheepskapitein Jan Jacobs Valom en Geessien Meinderts de Jonge. Hij was de oudere broer van kapitein Martin Jans Valom.

Hij trouwde op 30 maart 1848 te Delfzijl als stuurman met Agatha Gezina Onnekes, geboren 16 mei 1816 te Groningen als dochter van de gemeentesecretaris Hindrik Onnekes en Grietje IJzebrands Stuurwold. Agatha overleed te Farmsum op 01 januari 1899, 82 jaar.

Jacob Jans overleed op 04 maart 1874 te Farmsum/Delfzijl, 51 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Valom was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 88 in de periode 1855 t/m 1874.

De schepen

Vanwege de konsekvente vermelding bij Bouma van een J.J.Valom, moeten de monsterrollen uitsluitend geven of er dan van Jacob Jans of Jan Jacobs sprake is geweest. Volgens de monsterrollen is Jacob Jans als gezagvoerder gaan varen vanaf ca.1850 op de kof “Agatha” en wel van 1871 t/m 1873 wederom op een kof “Agatha”. Hij overleed in 1874. Daaruit moet geconcludeerd worden dat onderstaande reeks schepen uit Bouma inderdaad onder gezag hebben gestaan van Jacob Jans Valom

Bouma vermeldt kapitein J.J.Valom als gezagvoerder gedurende:

- * 1851 t/m 1853 van de tjalk “Agatha”, gebouwd in 1837 te Delfzijl, 57 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1854 t/m 1855 van de smak “Agatha”, gebouwd in 1840 te Delfzijl, 62 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1856 t/m 1858 van de bark/galjoot “Zeven Gebroeders”, ex Urania, gebouwd in 1828 te Kinderdijk, 222 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl. Het schip is in september 1858 gestrand bij Christiansand op reis van Archangel naar Antwerpen (en als wrak verkocht013);
- * 1860 t/m 1863 van de 2-mastschoener “ St. Catharina”, ex Bertha, gebouwd in 1853 te Larochele, 128 ton o.m., varend voor J.H.Rottinghuis te Delfzijl. Het schip is bij Scaw verongelukt;
- * 1865 van de kof “Johann Heinrich”, ex Harmina Catharina, gebouwd in 1828 te Veendam, 101 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1865 van de 2-mastschoener “Agatha”, ex Omonica, gebouwd in 1841, bouwlocatie niet vermeld, 134 ton o.m., varend voor Tuk & Kruymel te Amsterdam. Het schip is in 1865 gestrand bij Libau en wrak geraakt;
- * 1867 t/m 1869 van de bark-galjoot “Johanna Elisabeth”, ex Christina Jacqueline, ex Jacoba, gebouwd in 1848 te Pekela, 179 ton o.m., varend voor J. van Leyden Cz te Krommenie. Het schip strandde in 1869 bij Thisted en raakte wrak;
- * 1871 van de kof “Hoop”, gebouwd in 1842 te Muiden, 62 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1872 t/m 1874 van de kof “Agatha”, ex Hoop, gebouwd in 1842 te Muiden, 65 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 17 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jacob Jans ook vermeld als Jacob, Jacob J. en met alleen de initialen J.J.. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838	kok op de tjalk “Vrouw Hillechiena”, kapt. Augustinus A.Wolkammer	15 jaar
* 1840	lichtmatroos op de kof “Geziena Jantina”, kapt. Roelf F.Taaij	17 jaar
* 1849	stuurman op de kof “Annegina”, kapt. Albert J.Donga	26 jaar
* 1850-1854	kapitein op de kof “Agatha”	27-31 jaar
* 1855-1856	kapitein op de galjootbark “Zeven Broeders”	32-33 jaar
* 1869	kapitein op de galjoot “Johanna Elisabeth”	45 jaar
* 1871-1873	kapitein op de kof “Agatha”	48-50 jaar

De zeemansloopbaan

Vanaf de laagste subalterne rang bereikte Jacob Jans de positie van gezagvoerder op zijn 27ste jaar. Hij behield die positie de volgende ca. 25 jaar tot aan zijn overlijden in 1874. Zijn zeemanscarrière duurde ca 35 jaar.

JAN JACOBS VALOM**Burgerlijke Stand gegevens**

Jan Jacobs Valom werd geboren te Delfzijl op 07 februari 1854 als zoon van de kapitein Jacob Jans Valom en Agatha Onnekens.

De (voorlopige) conclusie is dat hij ongehuwd bleef. In zijn overlijdensakte wordt geen relatie genoemd.

Hij overleed op 04 augustus 1921 te Delfzijl, 77 jaar (*zal 67 moeten zijn*).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Kapitein Valom was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 88.

In de Amsterdamsche Almanak voor Koophandel en Zeevaart staat onder vlagnummer 88 in de jaargangen 1855 t/m 1860 kapitein Valom met de enkele initiaal J.

In de AAKZ en ook de Almanak van Sweijs staat van 1860 t/m 1906 een J.J.Valom. In de Almanak van Sweijs van 1914 staat eveneens J.J. Jaargang 1914 is de laatste uitgave van de Almanak en de lidmaatschapsperiode kan dus langer hebben geduurd.

Bij Jacob Jan Valom is toegelicht dat Jan Jacob het vlagnummer 88 in 1874 zal hebben overgenomen van zijn vader Jacob Jan en het hebben gevoerd t/m minstens 1914.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt kapitein J.J.Valom als gezagvoerder gedurende:

- * 1874 t/m 1876 van de kof "Agatha", ex Hoop, gebouwd in 1842 te Muiden, 65 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1877 t/m 1878 van de schoenerkof "Catharina," ex Aldershof, ex Stad Steenwijk, gebouwd in 1841 te Veendam, 127 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Oosterwytwerd;
- * 1879 t/m 1882 op hetzelfde schip maar nu voor E.J.Feiken & Co te Appingedam. Het schip werd in 1882 gesloopt;
- * 1884 t/m 1885 van de brik "Alfred & Marie", gebouwd in 1857 te Nantes, 226 ton o.m., varend voor L.Smaal te Delfzijl. Het schip werd in 1885 na een aanvaring te Elseneur publiek verkocht;
- * 1890 t/m 1893 van de bark "Jan Sybrand", ex Nordsoen, gebouwd in 1863 te Hammelwarden, 304 ton o.m., varend voor P.T.Nijhoff te Farmsum;
- * 1894 van de schoenerbrik "Agatha", ex Terwisch, ex Julius, ex Economie, gebouwd in 1858 te Elshout, 184 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is op Singo gestrand en wrak geraakt;
- * 1896 t/m 1898 van het 3-mastschip "Trijntje", ex Maggie, gebouwd in 1852 te Ilfracombe, 299 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1898 te Delfzijl afgekeurd.

In de 51 monsterrollen uit Delfzijl is Jan Jacob ook vermeld als Jan.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1869	lichtmatroos op de galjoot "Johanna Elisabeth". kapt. Jacob J.Valom	15 jaar
* 1870	lichtmatroos op de brik "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	16 jaar
* 1874	matroos op de kof "Agatha", kapt. Rieno B.Moedt	20 jaar
* 1874-1875	kapitein op de kof "Agatha"	20-21 jaar
* 1876-1882	kapitein op de kof "Catharina"	22-28 jaar
* 1883-1884	kapitein op de brik "Alfred et Marie"	29-30 jaar
* 1886	stuurman op de bark "Amanda", kapt. Jacob Waterborg	32 jaar
* 1887	stuurman op de bark "Annette Jantine"	33 jaar
* 1889-1893	kapitein op de schoener "Jan Sybrand"	35-39 jaar
* 1894	kapitein op de schoener "Agatha"	40 jaar
* 1895-1898	kapitein op de schoener "Trijntje"	41-44 jaar
* 1900	kapitein op de schoener "Agatha"	46 jaar
1907	stuurman op de galjoot "Harmanna Alberdina", kapt. L.Smit	53 jaar

De zeemansloopbaan

Vanaf de laagste subalterne rang bereikte Jacob Jans de positie van gezagvoerder op zijn 20^e jaar, een uitzonderlijke jonge leeftijd Hij behield die positie de volgende ca. 10 jaar op koffen en tenslotte een brik. Daarna was hij gedurende een paar jaar stuurman op grote driemasters, maar herkreeg de kapiteinsrang voor een volgende periode van ruim 10 jaar. Tussen 1900 en 1907 is een periode zonder monsterrollen uit Delfzijl en wellicht heeft hij toen vanuit andere havens gevaren. De laatste vermelding is de rang van stuurman in 1907.

De totale zeemanscarrière heeft minstens bijna 40 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

NRC 31 maart 1894

(Geen plaats of datum) Het Nederlandse schoenerschip TERWISCH zal voortaan genaamd worden AGATHE en bevaren worden door kapt. J. Valom, die dit schip gekocht heeft. ...

NRC 24 januari 1899

Delfzijl, 22 januari. De Nederlandse driemast schoener TRIJNTJE, 15 november gesleept van Malmoe hier aangekomen en na lossing afgekeurd, is aan de heer L. Pais alhier verkocht om te worden gesloopt.

MARTIN VALOM

Burgerlijke Stand gegevens

Martin Valom werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 10 oktober 1824 als zoon van Jan Jacobs Valom en Geessien Meinderts de Jonge. Hij was de jongere broer van kapitein Jacob Jans Valom.

Hij trouwde op 27 december 1856 te Delfzijl als scheepskapitein met Maria Magdalena Emilie Hiller, geboren ca. 1827 te Lübeck als dochter van Christoph Christian Hiller en Elisabeth Dorothea Engel. Bij het huwelijk werd 1 kind gewettigd. Maria M.E.Hiller overleed op 19 mei 1887 te Oostdongeradeel, 60 jaar, weduwe.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

M.J.Valom was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 72 in de periode 1856 t/m 1862.

De schepen

Bouma vermeldt M.J.Valom als gezagvoerder gedurende:

- * 1855 t/m 1857 van de kof "Zorg & Vlijt", gebouwd in 1854 te Muiden, 62 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl. Het schip voer in 1858 voor H. Verkade te Appingedam en was herdoopt in "St.Nicolaas";
- * 1859 van de kof "Maria Magdalena", gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 96 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 11 monsterrollen uit Delfzijl is Marten Jans ook vermeld als Marten, Marten J. en M.J.. Als woonplaats is in alle gevallen Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1844	kajuitwachter op de kof "Udonia", kapt. Geert ter Steeg	16 jaar
* 1846	lichtmatroos op de kof "Twee Zusters", kapt. Egbert R.Huisman	19 jaar
* 1849	matroos op de kof "Annegina", kapt. A.J.Donga	22 jaar
* 1849	stuurman op de kof "Drie Zusters", kapt. Tjebbo D. de Jonge	22 jaar
* 1854	kapitein op de kof "Zorg en Vlijt"	27 jaar
* 1857	kapitein op de galjoot "Maria Magdalena"	29-30 jaar

De zeemansloopbaan

Vanaf de laagste subalterne rang bereikte Jacob Jans de positie van gezagvoerder op zijn 27e jaar. De carrière als gezagvoerder eindigde na ca. 5 jaar. Er is geen overlijdensakte gevonden en wellicht is hij op vroege leeftijd van ruim 30 jaar met zijn schip omgekomen. De totale zeemanscarrière heeft niet langer dan ca. 15 jaar geduurd.

BEREND VAN VEEN

Burgerlijke Stand gegevens

Berend van Veen werd geboren te Delfzijl op 11 oktober 1829 als zoon van Martinus Engelbert van Veen en Aaltje Derks Hensums.

Hij trouwde als zeeman op 05 maart 1858 te Delfzijl met Diewerke Roelfzema, geboren op 27 juli 1830 te Delfzijl als dochter van de kastelein Berend Gerrits Roelfzema en Hiltje Eltjes Principaal. Zij overleed op 09 december 1908 te Delfzijl, 78 jaar.

Berend is met zijn brik de "Dieuwerke" op 21/22 mei 1878 op de Razende Bol verongelukt en wellicht daarbij omgekomen

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

B. van Veen was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 25 in de periode 1861 t/m 1878.

De schepen

Bouma vermeldt B.van Veen als gezagvoerder gedurende:

- * 1860 t/m 1871 van de kof "Johanna Catharina", gebouwd in 1840 te Delfzijl, 118 ton o.m., varend voor C.M.Nap te Groningen;
- * 1871 van de schoenerbrik "Fortuna", ex Sunburst, gebouwd in 1859 te Pictou, Nova Scotia, 213 ton o.m., varend voor v/d Bey & Co te Amsterdam. Het schip werd in 1871 in zinkende toestand verlaten;
- * 1873 t/m 1878 van de brik "Dieuwerke", ex Wilhelmina & Elise, gebouwd in 1857 te Alkmaar, 270 ton o.m., varend voor C.M.Nap te Groningen. Het schip is in 1878 op de Razende Bol verongelukt.

In de 16 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds de naam Berend genoemd. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	kok op de tjalk "Heidewyke", kapt. Jan J.Pekelder	15 jaar
* 1847	kok op de smak "Jonge Jan", kapt. Hendrik K.Rentes	17 jaar
* 1854	stuurman op de schoenerkof "Frouwke Egberdina", kapt. Gerbrand J.Lukje	24 jaar
* 1857	stuurman op de schoenerkof "Bouwina Mensinga", kapt. Israel de Jonge	27 jaar
* 1859- 1870	kapitein op de kof "Johanna Catharina"	29-40 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijk subalterne rangen bereikte Berend de positie van gezagvoerder op 29-jarige leeftijd. Hij bleef gedurende de volgende ruim 10 jaar kapitein op de kof "Johanna Catharina" Daarna was hij korte tijd kapitein vanuit Amsterdam om daarna weer vanuit Groningen op de brik "Dieuwerke" te varen. Kennelijk was toen Groningen en niet Delfzijl zijn thuishaven. Zij totale zeemanscarrière duurde ca. 38 jaar.

JACOB KLAASSENS VELDMAN**Burgerlijke Stand gegevens**

Jacob Klaassens Veldman werd geboren te Termunterzijl/Termunten op 01 november 1828 als zoon van Klaas Jans Veldman en Jantje Jacobs Dijkstra.

Hij trouwde op 27 november 1861 te Termunten als scheepskapitein met Nijssien Oosterveld, geboren te Holwierde/Bierum op 01 juli 1833 als dochter van Lukas Derks Oosterveld en Lammegien Harms Bronting. Zij overleed te Termunterzijl/Termunten op 15 september 1880, 48 jaar.

Jacob is wellicht met zijn schip de 2-mastschoener "Hermann" vergaan in 1897 bij Frederiksvaerk.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.K.Veldman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 9 in de periode 1867 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt J.K.Veldman/Veldman als gezagvoerder gedurende:

- * 1870 t/m 1875 van de kof "Nijssiena", ex Twee Gebroeders, gebouwd in 1849, bouwplaats niet vermeld, 102 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunten;
- * 1865 t/m 1867 van de kof "Nijssiena", ex Geerdina, gebouwd in 1850 te Veendam, 111 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunten. Het schip werd in 1867 verlaten binnengebracht in Noorwegen;
- * 1876 t/m 1890 van de schoenerkof "Nijssiena", ex Helena, gebouwd in 1855 te Papenburg, 123 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunten. Het schip is in 1890 bij Lysekil gestrand en wrak geraakt;
- * 1892 t/m 1897 van de 2-mast schoener "Hermann", ex Jacobine, gebouwd in 1864 te Papenburg, 163 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Termunterzijl. Het schip is in 1897 verongelukt bij Frederiksvaerk.

In de 13 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jacob Klaassens ook vermeld als Jacob, Jan en met de initialen J.K.. Als woonplaats is steeds Termunten/Termunterzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1850	lichtmatroos op de kof "Catharina Johanna", kapt. Bernardus H.Kuiper	21 jaar
* 1862-1890	als kapitein Jacob K. c.q. Jan op de kof "Neissiena/Nijssiena"	33-62 jaar
* <i>In deze periode is er wat verwarring over de leeftijden. Zijn Jacob en Jan twee verschillende kapiteins?</i>		
* 1892-1897	kapitein op de schoener "Harmanna"	63-68 jaar

Nadere opmerkingen

De schepen met de naam "Nijssiena" zijn vermoedelijk vernoemd naar de vrouw van kapitein Veldman.

LAMBERTUS VELDMAN**Burgerlijke Stand gegevens**

Lambertus Veldman werd geboren te Delfzijl op 23 november 1862 als zoon van Klaas Veldman en Eeltje Vos. Hij trouwde op 21 februari 1890 te Appingedam als buitenvaarder met Hemmechien Looijenga, geboren te Appingedam op 01 november 1864 als dochter van de bakker Freerk Jacobs Looijenga en Marchien Harms Huisman. Hemmechien overleed te Delfzijl op 15 juli 1928, 63 jaar. Lambertus overleed te Delfzijl op 23 december 1949, 87 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

L.Veldman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 4 in de periode 1897 t/m 1903.

De schepen

Bouma vermeldt L.Veldman als gezagvoerder gedurende:

- * 1890 van de bark "Deodata", gebouwd in 1855 te Stavanger, 335 ton o.m., varend voor N.F.Huisman te Delfzijl. Het schip is bij Stubbekjøbing gestrand en wrak geraakt;
- * 1892 t/m 1895 van de brik "Oldambt", ex Valette, gebouwd in 1863 in Nth Shields, 308 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam;
- * 1896 t/m 1897 van hetzelfde schip maar nu varend voor F.Looijenga te Appingedam. Het schip werd in 1897 gesloopt te Appingedam;
- * 1899 van de bark "Fortuna", gebouwd in 1863 te Elbing, 428 ton o.m., varend voor B.H.Geertsema te Delfzijl;
- * 1900 en later op hetzelfde schip maar nu als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 35 monsterrollen uit Delfzijl wordt Lambertus ook vermeld met de initiaal L.. Als woonplaats is altijd Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1875	scheepsjongen op de schoener "Cornelia", kapt. Jacob Nieuwenhuis	12 jaar
* 1876	kok op de schoener "Cornelia", kapt. Jacob Nieuwenhuis	15 jaar
* 1880	lichtmatroos op de schoener "Loppersum", kapt. Thomas Wieringa	17 jaar
* 1881	matroos op de galjoot "Bouwina", kapt. Thomas J.Middel	18 jaar
* 1882	matroos op de brik "Aurora", kapt. Rente J. de Weerd	19 jaar
* 1882	matroos op de schoener "Hillechiena", kapt. Pieter Gransbergen	19 jaar
* 1883	matroos op de schoener "Veendam", kapt. Jan Wiersma	20 jaar
* 1883	stuurman op de schoener "Weltevreden", kapt. Cornelis van Wattum	20 jaar
* 1884-1885	stuurman op de schoener "Veendam", kapt. Jan Wiersma	21-22 jaar
* 1885	2 ^{de} stuurman op de bark "Hercules", kapt. Koeno Koenes	22 jaar
* 1887	stuurman op de schoener "Moree", kapt. Ludde Smit	24 jaar
* 1888	stuurman op de bark "Hercules", kapt. Cornelius Koenes	25 jaar
* 1889	stuurman op de brik "Nijenstein", kapt. Geert Bouma	26 jaar
* 1890	kapitein op de bark "Deodata"	27 jaar
* 1892-1897	kapitein op de schoener "Oldambt"	29-34 jaar
* 1898	kapitein op de bark "Fortuna"	35 jaar
* 1899	kapitein op de schoener "Oldambt"	36 jaar
* 1899-1902	kapitein op de bark "Fortuna"	36-39 jaar
* 1902	kapitein op de schoener "Oldambt"	39 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke loopbaan vanaf de laagste subalterne rang werd Lambertus gezagvoerder op zijn 27ste jaar. Hij bekleedde die positie minstens 12 jaar. Zijn gehele zeemanscarrière duurde minstens 27 jaar

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 24 februari 1898

Delfzijl, 23 februari. De hier voor enige dagen verkochte 3-mast schoener OLDAMBT, bevaren geweest door kapt. L. Veldman wordt gesloopt.

Provinciale Groninger Courant 22 maart 1898

Delfzijl, 19 maart. De te Leith liggende Nederlandse bark FORTUNA, kapitein tevens reder B.H. Geertsema, krijgt tot gezagvoerder L. Veldman, van het thans hier gesloopt wordende schip OLDAMBT. De heer Geertsema blijft boekhouder

Provinciale Groninger Courant 06 januari 1902

Delfzijl, 4 januari. De alhier thuishorende bark FORTUNA, kapt. L. Veldman, opgelegd te Gefle, is alhier onder de hand voor geheime prijs verkocht aan een Russische Fin (*opm: verkocht aan J.K. Johansson, die het doorverkocht aan O. Kunnstmann, Arendsborg/Ösel [Kuressaare/Saare-Estland] – periode 1901-1903*).

HENDRIK VELTHUIS**Burgerlijke Stand gegevens**

Zowel in de BS-gegevens als in de monsterrollen wordt de naam geschreven als Veldhuis en Velhuis, hetgeen de identificatie moeilijk maakt.

Richtinggevend voor verdere identificatie zijn de vermeldingen in de archieven van het Harlinger zeemanscollege "Zeemansvoorzorg" van de namen van der Meer, Weissenbach en Rosema (*zie hierna*).

Een Hendrik Velhuis werd geboren op 09 november 1838 te Harlingen als zoon van Geert Hindriks Velhuis en Hiltje Willems van der Meer. Een Hendrik Velhuis, zoon van genoemd echtpaar Velhuis/van der Meer, overleed te Harlingen/Ooststellingerwerf op 18 april 1843.

Een tweede Hendrik Veldhuis werd geboren te Wildervank op 29 november 1845 als zoon van wederom Geert Hendriks Veldhuis en Hiltje Willems van der Meer. Gezien het geboortjaar en de vermelding in de monsterrollen kan het hier gaan om de latere gezagvoerder.

Volgens een vermelding bij de inschrijving in 1876 als lid van het Harlinger zeemanscollege "Zeemansvoorzorg" was hij toen ongetrouwd. Maar voorts is vermeld: " kapitein H.Velhuis thans voerende het brikship Elisabeth van dezelfde rederij is in 1879 gehuwd met Grietje Weissenbach geboren den 24 Augustus 1850. Hertrouwde 14 dec 1892 met Siemke Rosema. Woont thans te Farnsum." (*Trezoar archiefnummers 130-04/26,27. Registers betreffende inschrijving van gewone leden der eerste klasse, 1851-1921.*)

Geboortegegevens, huwelijk en overlijden van Grietje zijn niet achterhaald, maar gezien een volgend huwelijk van Hendrik moet zij vóór 1892 zijn overleden.

Hendrik Veldhuis trouwde te Delfzijl op 14 december 1892 als scheepskapitein met Siemke Rozema, geboren te Farnsum op 23 november 1868 als dochter van de voerman Kornelis Rozema en Harmanna Schreuder. Zij overleed te Delfzijl op 03 juni 1913, 44 jaar.

Een overlijdensakte van Hendrik is niet gevonden Wel werd in 1911 in Delfzijl nog het overlijden gemeld van de 11-jarige zoon van Hendrik en Siemke.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.Velhuis was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 27 in de periode 1897 t/m 1906

Hendrik Velhuis werd per september 1876 met vlagnummer 48 ingeschreven als lid van het Harlinger zeemanscollege "Zeemansvoorzorg". Zijn schip was de "Jetske", boekhouders K.Posthumus & C°. Hij was met vlagnummer H48 lid van het College in de periode 1876 t/m 1904.

De schepen

In archivalia van het college Zeemansvoorzorg uit Harlingen staan de volgende scheepsgegevens van Hendrik Velhuis:

vlagnummer	periode	type	naam van het schip	boekhouder/reder
H48	1876-1877	kof	Jetske, ex Twee Gebroeders	K.Posthumus & C°, Harlingen
	1878-1881	bark	Elisabeth, ex George	K.Posthumus & C°, Harlingen
	1882-1884	bark	Elisabeth, ex George	K.Posthumus & P.J.Holstein, Harlingen
	1889	bark	Orion, ex William Leckie G.G.Albers S ^r , Farnsum	

1892	3/m sch.	Twee Gebroeders, ex Orion, ex William Leckie <i>bij Larvik verongelukt</i>	H.G.Albers, Werkendam
1895-1901	bark	Nijestein, ex Confidenza	S.Barends, Delfzijl
1902		<i>16 juni bij Söderhamn gestrand en wrak</i>	

Bouma vermeldt gegevens van de hiervoor vermeld schepen “Jetske” en “Elisabeth” onder de kapitein H.R. Veldhuis

Voorts vermeldt hij H.Veldhuis als gezagvoerder gedurende:

* 1890 t/m 1892 van de bark “Orion”, ex William Leckie, gebouwd in 1855 te Sunderland, 416 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip voer in 1893 voor H.G.Albers te Werkendam en was herdoopt in “Twee Gebroeders”;

* 1893 van de bark “Twee Gebroeders”, ex Orion, ex William Leckie, gebouwd in 1855 te Sunderland, 416 ton o.m., varend voor H.G.Albers te Werkendam.

en H.Veldhuis als gezagvoerder gedurende:

* 1894 van de brik “Onderneming”, ex Diana, gebouwd in 1853 te Pillau, 325 ton o.m., varend voor J.Alta L^z te Harlingen. Het schip is in 1894 gezonken na aanvaring in het Kattegat/Noordzee;

* 1896 van de bark “Nijestein”, ex Confidenza, gebouwd in 1869 te Varazza, 524 ton o.m., varend voor S.Barends te Delfzijl.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hendrik ook vermeld als Hindrik. Voorts wordt de achternaam gespeld als Velthuis en Veldhuis. Al woonplaats is aanvankelijk Harlingen genoemd en vanaf begin negentiger jaren steeds Farmsum/Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1888	stuurman op de schoener “Advena”, kapt. Berend H.Visser	43 jaar
* 1889-1891	kapitein op de schoener “Orion”.	43-45 jaar
* 1892	kapitein van de schoener “Twee Gebroeders”	46 jaar
1895-1904	kapitein op de bark “Nijestein”	49-58 jaar
1904	stuurman op de schoener “Mathilde”, kapt. T.R.Wielema	58 jaar
* 1909	kapitein op de bark “Nijestein”	63 jaar

De zeemansloopbaan

Door combinatie van de gegevens uit Bouma, Harlingen en de monsterrollen blijkt de periode als gezagvoerder te zijn aangevangen in Harlingen in ca.1876. en na een periode als stuurman te zijn gecontinueerd in 1889 in Delfzijl. Gegevens over een periode in subalterne rangen ontbreken, maar de zeemanscarrière zal minstens 40 jaar hebben geduurd.

Nadere opmerkingen

In het tijdschrift “De Zee” Jg 1895, p.120 t/m 124 staat een verslag van de “Raad van Tucht voor de Koopvaardij te Amsterdam inzake het gedrag van gezagvoerder H.Velthuis “bij gelegenheid van de aan het Nederlandsche brikship “Onderneming”, op 12 Oktober 1894, overkomen ramp. Het verslag vermeldt het volgende:

Het schip is op 26 september 1894 van Harlingen in ballast vertrokken naar Sundswall. Het schip was technisch in orde. Zonder noemenswaardige voorvallen is de reis voortgezet tot 11 oktober 1894 tot nabij het vuur van Hirshald. Op 12 oktober werd het vuurschip van Skager Rif gepeild. Het was mistig met een dikke lucht en kalme zee. Er was uitkijk en regelmatig werd een stoot op de misthoorn gegeven. In de morgen van die dag werd de brik aan bakboord aangevaren door een Deens stoomschip de “Christian IX” onder kapitein P.Mollerup. De “Onderneming” zonk binnen twee minuten waarbij de stuurman A. van Gorkum en een jongen verdronken. Er was geen tijd scheepspapieren te redden. Later werd de scheepskist van de stuurman uit het water gevist, waarin het logboek. De rest van de bemanning ging aan boord van het stoomschip en werden afgezet te Kopenhagen, reisde daarna naar Londen waar zij op 15 oktober aankwamen.

De Raad oordeelde “dat de gezagvoerder H.Velthuis, noch de aanvaring, noch het verlies van twee mensenlevens had kunnen voorkomen en de ramp dus niet aan eenige schuld of nalatigheid zijnerzijds kan worden toegeschreven.”

Hij werd derhalve vrijgesproken

Provinciale Groninger Courant 03 september 1901

Delfzijl, 31 augustus De Nederlandse schepen NIJENSTEIN, kapt. H. Velthuis, IDA, kapt. H. Leeuw, JAN SIEVERT, kapt. P. Arkema, en CHARLOTTE EN ANNA, kapt. N. Arkema, zijn reeds alle vier afgetuigd en

hier opgelegd, daar geen lonende vrachten meer te krijgen waren, vermoedelijk zullen meerdere schepen spoedig volgen.

AMZE EDZARD VENNINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Volgens de monsterrollen uit Delfzijl (*zie hierna*) moet er ca 1849 een Amze Edzard Venninga zijn geboren. Er wordt gemeld een geboorte te Appingedam op 20 januari 1849 van Amse Vennenga als zoon van Edzan Amses Vennenga en Geertje Tjaarts Dijkstra.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een A.Venninga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" uit Delfzijl met vlagnummer 14 in de periode 1877 t/m 1879

De schepen

Bouma vermeldt A.Venninga als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 van de brik "Jan Jacob", ex Elise, gebouwd in 1857 te Osterrisør, 236 ton o.m., varend voor Canne & Balwé te Amsterdam. Het schip is in 1876 bij Cimbritshamn verongelukt.
Bouma geeft geen kapitein Venninga/Vennenga als gezagvoerder op een kof "Theodora" (*zie monsterrol*)

In de 4 monsterrollen uit Delfzijl wordt Amze Edzard ook vermeld als Amze en Amse E.. Als woonplaats is Appingedam vermeld.

Het overzicht van de 4 rollen luidt:

* 1872	stuurman op de galjoot "Bouwina", kapt. Thomas Middel	23 jaar
* 1873	stuurman op de schoener "Hinderika", kapt. Derk de Witt	24 jaar
* 1873	kapitein op de kof "Theodora"	24 jaar
* 1876	kapitein op de brik "Jan en Jacob"	27 jaar

EDSARD AMSES VENNINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Edsard Amses Venninga werd geboren te Delfzijl op 02 november 1818 als zoon van Amse Edzards Venninga en Hillechien Willems Boerema.

Hij trouwde op 25 april 1848 te Appingedam met Geertje Tjaarts Dijkstra, geboren te Appingedam op 02 maart 1821 als dochter van Tjaart Tammes Dijkstra en Trijntje Jans van der Werf. Het echtpaar hadden als zoon de latere kapitein Amse Edzard. Geertje overleed op 09 juni 1898 te Appingedam, 77 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een E.A.Venninga was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 51 in de periode 1856 t/m 1871. In de periode 1859-1862 is in de Almanak van Sweys de naam gespeld als Fennenga.

De schepen

Bouma vermeldt E.A.Fenninga als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 t/m 1868 van de galjoot "Geertje Dijkstra", gebouwd in 1857 te Appingedam, 120 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip is in 1868 gestrand.
Het schip is vernoemd naar de vrouw van de kapitein.

Nadere opmerkingen

De galjoot "Geertje Dijkstra" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Venninga.

GERHARDUS CORNELIS VERKADE

Burgerlijke Stand gegevens

Gerhardus Cornelis Verkade werd geboren te Appingedam op 22 augustus 1804 als zoon van de logementhouder Harmannus Verkade en Petronella Geerts Buning.

Hij trouwde op 13 januari 1830 te Appingedam met de naaister Johanna Mekkes Bontsema, geboren te Appingedam op 17 maart 1805 als dochter van de heelmeeester Mekko Bontsema en Trijntje Jans Oosterhout. Zij overleed te Appingedam op 20 juni 1876, 71 jaar, weduwe.

Gerardus Cornelis Verkade overleed te Appingedam op 18 juni 1858, 53 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G. Verkade was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 25 in de periode 1836 t/m 1849.

In de Algemene Vergaderingen van 23/30 januari 1844 van het Amsterdamse zeemanscollege "Zeemanshoop" werd als effectief lid voorgesteld/aangenomen Gerhardus Cornelis Verkade, oud 39 jaar, voerend de kof "Jufvrouw Maria", wonende te Appingedam, adres bij P.A. van Voorthuysen & Zⁿ te Amsterdam, op voordracht van kapitein H. van Veen. Hij was effectief lid met vlagnummer 671 in de periode 1844 t/m 1851.

In de notulen van 20 mei 1851 van de Algemene Vergadering van "Zeemanshoop" staat het volgende:

"Het Bestuur vindt zich in de onaangename noodzakelijkheid, om aan U, krachtens Art.59 van de Wetten van ons Collegie, voor te stellen om de volgende 9 effectieve leden, van hun Lidmaatschap vervallen te verklaren en wel : kapitein G.C. Verkade voerende de N.Vlag 671, (*en nog 8 andere leden*) alle welke, niettegenstaande tot betaling te zijn aangemaand, sedert geruimen tijd nalatig zijn in het betalen der aan het collegie verschuldigde contributiën en sommigen hunner ook van hunne aan het fonds verschuldigde stortingen." Het voorstel werd in de vergadering van 27 mei 1851 behandeld en "bij achtereenvolgende stemming over ieder van gezegde kapiteins afzonderlijk" aangenomen..

De schepen

Bouma vermeldt G. Verkade als gezagvoerder gedurende:

* 1841 t/m 1842 van de kof "Debora", gebouwd in 1809, bouwlocatie niet vermeld, 147 ton o.m., varend voor S. van Leeuwen te Alkmaar;

en G.C. Verkade gedurende:

* 1845 van de schoenerkof "Mercurius", gebouwd in 1834 te Hoogezand, 105 ton o.m., varend voor P.A. van Voorthuysen & Zⁿ te Amsterdam;

* 1846 van hetzelfde schip maar nu varend voor H.S. Kalkema te Hoogezand.

In de 10 monsterrollen uit Delfzijl wordt Gerhardus ook vermeld als Gerardus en met het initiaal G.. Als woonplaats is in genoemde periode steeds Appingedam opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1838-1839	kapitein op de smak "Elisabeth"	34-35 jaar
* 1849	stuurman op de kof "Udonia", kapt. Jan Eilts Christiaans	44 jaar
* 1851	stuurman op de galjoot "Jacobus", kapt. Adriaan J. Borst	46 jaar
* 1852	stuurman op de kof "Betje Pronk", kapt. Johannes P. Vos	46 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Trinette", kapt. Petrus A. Nieland	47 jaar
* 1857	stuurman op de kof "Twee Gebroeders", kapt. Menno B. Lutter	51 jaar
* 1858	stuurman op de kof "Jantje Eikema", kapt. Jan Chr. Eilts	50 jaar

De zeemansloopbaan

Gezien de opgaven uit Delfzijl werd Gerhardus in ca. 1838 gezagvoerder op de smak "Elisabeth". Hij continueerde die rang op de kof "Debora", varend vanuit Alkmaar. Vanwege de vermelding in het aanmeldingsregister van "Zeemanshoop" was hij in 1844 gezagvoerder op de kof "Jufvrouw Maria" en daarna voer hij tot 1846 vanuit Hoogezand op de schoenerkof "Mercurius". Vanaf 1849 was hij de volgende 10 jaar stuurman vanuit Delfzijl. Zijn zeemanscarrière zal ca. 20 jaar hebben geduurd.

ALBERTUS VISSCHER

Burgerlijke Stand gegevens

Albertus Visscher werd geboren te Nieuwe Pekela op 27 februari 1841 als zoon van de winkelier Reinder Wolberts Visscher en Geertje Alberts Lutter.

Hij trouwde als stuurman op 19 april 1873 te Middelstum met de dienstmeid Lammerdina Ambrosia Wolthuis, geboren te Middelstum op 05 januari 1850 als dochter van Menne Jans Wolthuis en Hindriktje Willems Alsema

Er zijn wat onduidelijkheden omtrent de identiteit vanwege de toevoeging van de letter W als tweede initiaal en de spelling van de geslachtsnaam in de scheepsgegevens.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Een A.W.Visser was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 59 in de periode 1876 t/m 1880.

De schepen

Bouma vermeldt A.W.Visser als gezagvoerder van 1875 t/m 1876 bij de kof "Agatha", ex Remelia Johanna", gebouwd in 1846 te Veendam, 101 ton o.m., varend als gezagvoerder/kapitein vanuit Termunterzijl. Daaraan voegt Bouma toe dat het schip is herdoopt in "Lammerdina Ambrosia" en in 1876 is gesloopt. Maar onder de letter L wordt dit schip niet vermeld.

Bouma vermeldt A.W.Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1878 van de schoenerkof "Theodora", ex Hillechiena, gebouwd in 1853 te Hoogezand, 141 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Hij voer in 1879 voor S.v/d Hei te Heveskes die het schip omdoopte in "Pax";
- * 1879 van de schoenerkof "Pax", ex Theodora, ex Hillechiena, gebouwd in 1853 te Hoogezand, 141 ton o.m., varend voor S. v/d Hei te Heveskes. Het schip werd in 1879 verkocht naar Emden.

Het schip "Lammerdina Ambrosia" wordt niet in Bouma vermeld.

In de 8 monsterrollen uit Delfzijl wordt steeds gesproken van Albertus Visscher. Als woonplaats is t/m 1861 Appingedam vermeld en daarna Termunten.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	kok op de kof "Catharina", kapt. Berend E.Schelts	17 jaar
* 1859	kok op de galjoot "Hillechien Vos", schipper Geert M.Lever	18 jaar
* 1861	matroos op de kof "Hillechiena", kapt. Egbert Scherphuis	20 jaar
* 1866	stuurman op de kof "Castor", kapt. Johannes H.Boekhoudt	24 jaar
* 1875-1876	kapitein op de kof "Lammerdina Ambrosia"	34 jaar
* 1877	kapitein op de kof "Theodora"	36 jaar

Nadere opmerkingen

De kof "Lammerdina Ambrosia" is vernoemd naar de vrouw van kapitein Albertus Visscher.

BEREND HARMANNUS VISSER

Burgerlijke Stand gegevens

Berend Harmannus werd geboren op 16 april 1853 te Delfzijl als zoon van de kleermaker Willem Berends Visser en de koopvrouw Bouchien Jannes Blokmeer.

Hij trouwde op 11 juli 1877 te Delfzijl met Pieterke Geltas, geboren op 14 januari 1854 te Brake (Duitsland) als dochter van Gerrit Geltas, zeeman, sluisknecht, en Heike Waalkens. Het echtpaar woonde vanaf de huwelijksdatum in Delfzijl. Het huwelijk werd gezegend met zes kinderen (3 zonen en 3 dochters), waarvan één kind aan boord op de Noordzee werd geboren. De rest werd te Delfzijl geboren. Op 22 juni 1899 verhuisde het gezin naar Groningen, Oostersingel Dwarsstraat 9. In het Bevolkingsregister staat dan als beroep "winkelier". Op 22 juli 1907 vertrok het gezin naar Rotterdam bestaande uit vader, moeder, drie dochters en een zoon.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Berend Harmannus Visser was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 8 in de periode 1890 t/m (minstens) 1914. In 1914 werden de laatste ledenlijsten van zeemanscolleges vermeld, zo ook die van “De Vereeniging”. Berend H. Visser kan derhalve tot een later jaar lid zijn geweest.

De schepen

Bouma vermeldt B.H. Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1888 t/m 1891 van de brik “Advena”, gebouwd in 1867 te Sunderland, 288 ton o.m., varend voor G.G. Albers te Farmsum;
- * 1892 van de bark “Gerredina Wilhelmina”, ex Henricus Gerardus, gebouwd in 1853 te Amsterdam, 382 ton o.m., varend voor G.G. Albers te Farmsum;
- * 1893 van hetzelfde schip maar nu varend voor H.G. Albers te Werkendam. Het schip was nu getuigd als 3-mastschoener. Het werd in 1893 te Gyon afgekeurd;
- * 1896 van de bark “Montrose”, gebouwd in 1861 te Jersey, 345 ton o.m., varend voor F.L. Drenth te Pekela. Het schip is in het Stortemelk gestrand en wrak geraakt;
- * 1896 t/m 1899 van de bark “Triton”, gebouwd in 1871 te Lussino, 558 ton o.m., varend voor W. Sissingh te Delfzijl. Het schip is in 1899 bij Søderarm gezonken.

In de 58 monsterrollen uit Delfzijl wordt Berend Harmannus ook vermeld als Berend, Berend H. en met de initialen B.H.. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1868	kajuitwachter op de kof “Nooitgedacht”, kapt. Hans E. Ohlsen	13 jaar
* 1870	kok op de kof “Johanna Catharina”, kapt. Berend van Veen	15 jaar
* 1870	kok op de kof “Cornelia”, kapt. Tjaard Jentsema	16 jaar
* 1871	lichtmatroos op de kof “Annette Cornelia”, kapt. Jan B. Ohlsen	17 jaar
* 1872	lichtmatroos op de bark “Geessien Schreuder”, kapt. Geert G. Albers	17 jaar
* 1872	kok op de kof “Cornelia”, kapt. Tjeerd Jentsema	18 jaar
* 1873	kok op de kof “Jantina”, kapt. Roelf H. Hazewinkel	18 jaar
* 1875	matroos op de schoener “Betje Pronk”, kapt. Johannes P. Vos	20 jaar
* 1876	matroos op de brik “Concordia”, kapt. Roelf H. de Groot	22 jaar
* 1877	matroos op de kof “Elisabeth Jantina”, kapt. Pieter E. Oosting	23 jaar
* 1878	stuurman op de schoener “Felicitas”, kapt. Roelf Oosting	23 jaar
* 1879	stuurman op de kof “Albertha Romelingh”, kapt. Jan Wiersma	24 jaar
* 1879	stuurman op de schoener “Felicitas”, kapt. Roelof Oosting	26 jaar
* 1880	stuurman op de kof “Drie Gebroeders”, kapt. Jakob Lodewijk	26 jaar
* 1880	stuurman op de schoener “Elsien Hagenus”, kapt. Jan Ohlsen	27 jaar
* 1881	stuurman op de kof “Trekvogel”, kapt. Hindrik Freese	27 jaar
* 1881	stuurman op de schoener “Belle”, kapt. Willem E. Eefting	27 jaar
* 1882	stuurman op de schoener “Weltevreden”, kapt. Cornelis van Wattum	27 jaar
* 1883-1884	bootsman op de schoener “Auburn”, kapt. Albert Stukje	29 jaar
* 1885	stuurman op de schoener “Anna”, kapt. Bontko Gosselaar	31 jaar
* 1885	stuurman op de galjoot “Eppina”, kapt. Hemmo Leeuw	31 jaar
* 1886	stuurman op de schoener “Anna”, kapt. Bontko Gosselaar	31 jaar
* 1886	stuurman op de kof “Cornelia”, kapt. Freerk Teerling	32 jaar
* 1886-1887	stuurman op de schoener “Advena”, kapt. Jan Albers	32 jaar
* 1887-1891	kapitein op de schoener “Advena”	33-37 jaar
* 1891-1892	kapitein op de schoener “Gerredina Wilhelmina”	39-40 jaar
* 1893-1894	kapitein op de schoener “Montrose”	40 jaar
* 1894	kapitein op de schoener “Gerredina Wilhelmina”	40 jaar
* 1894-1896	kapitein op de schoener “Montrose”	40-42 jaar
* 1896-1899	kapitein op de bark “Triton”	43-46 jaar
* 1904	kapitein op de bark “Triton”	49 jaar

De zeemansloopbaan

Berend begon op zijn 13^e jaar als kajuitwachter zijn zeemansloopbaan. Via de gebruikelijke subalterne rangen op meer dan 20 verschillende schepen klom hij op tot gezagvoerder op de vrij late leeftijd van 33 jaar. De volgende 12 jaar was hij kapitein op 3 verschillende grotere schepen. Volgens het Bevolkingsregister te Groningen ging hij in 1899, na ca 33 jaar aan de wal. De vermelding uit 1904 als gezagvoerder van de “Triton” zal slaan op het houden van toezicht. Hij was in dat jaar de enige persoon op de monsterrol

Nadere opmerkingen

In het tijdschrift "*Het zeilend schoolschip*" verschenen in de periode 1947-1962 een aantal artikelen van de oud-gezagvoerder Pieter van Os, zich noemende "Pietos", die zijn herinneringen aan zijn zeilvaartperiode beschreef. In nr.16 van december 1947 schreef hij over "Mijn opleiding". Zij eerste praktische ervaringen deed hij op aan boord van de bark "Triton" onder kapitein Berend Visser met als reder de heer Sissing te Delfzijl.

"De aanmonstering geschiedde in het Raadhuis op het Dijkje te den Helder 15-8-1896. ... Wij monsterden voor een reis naar de Oostzee en terug op een Nederlandse haven; het schip werd gevoerd door kapitein Berend Visser. ...Onze kapitein was een van de beste zeelieden van Delfzijl , gaf uitstekend en ruim voldoende voedsel, hetwelk door de roodharige kok zeer smakelijk in het kleine, aan het dek vastgesjorde houten kombuisje, op een ijzeren fornuis werd bereid. ... De 19^e Augustus 1896 werd onder loodsaanwijzing het schip verhaald ... van de binnenhaven naar de koopvaardij-sluis. ... "Diverse scheepshandelingen zijn vermeld zowel op het gebied van de nautiek als over het laden en lossen. "Te Nerva werd aan boord van de driemastschoener "Ida" kapitein Hazewinkel, ook van Delfzijl, petroleum van de "Triton" omgeruild voor jenever van de "Ida".

Het relaas beschrijft het uitvaren uit Nieuwediep van de "Triton" en alle handelingen die daar bij te pas komen. Aan boord was ook Willem Visser, de oudste zoon van de Ouwe. Deze "is later, niet bij zijn vader aan boord, doch op een ander schip, van de boegspriet afgeslagen en verdronken op 22 jarige leeftijd."

In nr. 17 April 1948 vervolgde hij zijn relaas over zijn opleidingsperiode met het verslag van de reis van de "Triton".

"... 30 Augustus 1896, arriveerden wij te Nerva, een afscheephaven van hout in de Finse Golf. ... Na het enige dagen in de Noordzee benoorden Borkum en Schiermonnikoog onder klein zeil te hebben gaande gehouden, wegens storm, kwam de "Triton" op 17 October 1896 te Delfzijl."

Provinciale Groninger Courant 30 juni 1892

Groningen, 28 juni. Het schoenerschip ADVENA, toebehorende aan de heer A.E. Doewes alhier en liggende te Santos is uit de hand verkocht.

Provinciale Groninger Courant 02 september 1892

Delfzijl 30 aug.Het driemast schoenerschip GERREDINA WILHELMINA, groot 379 registerton, heden alhier in veiling aangeboden, is verkocht voor NLG 5.750 aan de heren H. en F. Albers. (opm: *het vaartuig zal in 1893 te Gijon worden afgekeurd, zie PGC 270493*).

Provinciale Groninger Courant 27 april 1893

Amsterdam, 25 april Het schip GERREDINA WILHELMINA, kapt. Visser, van Newport naar Laguayra, zwaar lek te Gijon binnengekomen, is verkocht (opm: *zie o.a. PGC 100393*).

Dagblad Scheepvaart 13 maart 1896

Delfzijl, 13 maart. Het Nederlandse schip MONTROSE (opm: *bark, rederij F.L. Drenth, Oude Pekela*), kapt. B.H. Visser, hedenmorgen met hout ex FINSALE (opm: *FENSALE, zie ook NRC 180296*) van Terschelling naar Plymouth vertrokken, is blijkens bericht van daar in het Stortemelk gestrand en wrak. De tuigage is overboord. Het volk is door de loodskotter gered

Dagblad Scheepvaart 16 maart 1896

Terschelling, 13 maart. Van de wrak geworden bark MONTROSE is een klein gedeelte der lading, in zee drijvende, door vissers opgepikt en bij de strandvonder aangebracht.

Er is niets meer van het wrak over dan een gedeelte van het dek, met de hut en een stompje van één der masten.

Provinciale Groninger Courant 17 maart 1896

Vlie, 16 maart. De bemanning van het gestrande schip MONTROSE werd door de loodsafhaler gered en op Terschelling geland. De stoomblazer GENERAAL BOOTH zal trachten het wrak vlot en hierheen te slepen. Volgens een later bericht is van de wrak geworden bark MONTROSE een klein gedeelte der lading in zee drijvende en door vissers opgepikt bij de strandvonder aangebracht. Er is nu niets meer van het wrak over, dan een gedeelte van het dek, met de hut en een stompje van een der masten.

Later bericht: Het schip MONTROSE is losgeraakt en drijft gevaarlijk voor de scheepvaart in de richting van het zeegat van Vlieland. De berging is gestaakt.

NRC 24 april 1896

Vlieland, 23 april. Het wrak van de Nederlandse bark MONTROSE in het Stortemelk is opgeruimd.

Provinciale Groninger Courant 06 mei 1896

(*Geen plaats of datum*) Het te Cuxhaven liggende Oostenrijkse barkschip TRITON is niet verkocht aan de heer Kuiper (*opm: zie PGC 020596*), maar aan de heer W. Sissingh te Delfzijl. Het schip zal gevoerd worden door kap. B. Visser, vroeger gezagvoerder van de driemast schoener MONTROSE, welk schip maart j.l. in het zeegat van Terschelling verongelukt is.

NRC 09 augustus 1898

Delfzijl, 6 augustus. De bark TRITON, kap. Visser, de 1^e dezer alhier lek en met slagzijde ter rede aangekomen op de reis naar Leith, zal dinsdag naar de bestemming worden gesleept door een sleepboot van de firma L. Smit & Co, welke maandag hier wordt verwacht.

GERHARD LAMMERTS VISSER

Burgerlijke Stand gegevens

Gerhard Lammerts Visser werd geboren ca. 1803 te Oude Pekela als zoon van Lammert Gerhards Visser en Elisabeth Eilderts.

Hij trouwde met Bonna Theodoricus Romelinh, geboren te Nieuw-Scheemda als dochter van Theodoricus Romelinh en Aagje Loedes. Zij overleed te Delfzijl op 02 december 1870, 72 jaar, getrouwd met Gerhard Visser. Gerhard overleed te Delfzijl op 07 januari 1889, 89 jaar als weduwnaar van Bonna Romelinh.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G.L.Visser was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 29 in de periode 1857 t/m 1889.

Van 1841 t/m 1857 staat G.L.Visscher vermeld als effectief lid van hetzelfde College eveneens met vlagnummer 29. Er wordt aangenomen dat de totale lidmaatschapsperiode van Gerhard Lammerts Visser is geweest van 1841 t/m 1889 met vlagnummer 29.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt G.L.Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1838 t/m 1872 van de koftjalk "Tietje", gebouwd in 1838, Delfzijl, 40 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1872 gestrand en geabandonneerd.

Er zijn 4 monsterrollen uit Delfzijl, alle met de naam van Gerhard Lammerts. Als woonplaats is Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1846-1851 kapitein op de tjalk "Tietje" 42-48 jaar

JAN OBBES VISSER

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Obbes Visser werd geboren ca. 1806 te Veendam als zoon van schipper Obbe Meint Visser en Sophia Swerus/Sweris.

Hij trouwde te Delfzijl op 05 december 1823 als "varenspersoon" met Hindrikje Geerts Wold, dochter van de schipper Geert Hindriks Wold en Pieterke Derks Doornbos. Zij overleed vóór 1836.

Jan hertrouwde op 25 maart 1836 te Delfzijl als scheepskapitein met de winkeliere Alida Johanna Hendrika Meijer, geboren te Groningen ca. 1811 als dochter van de piqueur Barbara Meijer en Aaltje Schaapshol. Zij hertrouwde na de dood van Jan Obbes eerst met Harke Geertsema en daarna met de landbouwer Jacob Klaassens Kuiper. Alida J.H.Meijer overleed te Farmsum op 06 maart 1858, 47 jaar.

Jan Obbes overleed op 16 december 1836 op de Eems onder het eiland Borkum, 40 jaar (*moet zijn 30 jaar*).

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.O.Visser was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 2 in de periode 1833 t/m 1836.

De schepen

Bouma vermeldt J.O.Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1831 t/m 1833 van de tjalk "Hendrika", gebouwd in 1827, bouwlocatie niet vermeld, 70 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1833, gaande van Sunderland naar Amsterdam, op de Engelse kust gestrand.

In 2 monsterrollen uit Delfzijl van 1827-1828 wordt van schipper Jan Obbes Visser op de smak "Hinderika" geen leeftijd en woonplaats vermeld.

SWERIUS OBBES VISSER***Burgerlijke Stand gegevens***

Swerius Obbes Visser werd geboren ca. 1795 als zoon van de schipper Obbe Meints Visser en de landbouwersche Sophia Swerius.

Hij trouwde op 07 maart 1823 te Delfzijl met Anna Amses Boerma, geboren te Uitwierde ca. 1804 als dochter van de dagloner Amse Andries Boerma en de koemelkster Stijntje Berends Bronsema/Brondsema. Zij overleed te Delfzijl op 26 november 1856, 52 jaar.

Hij hertrouwde op 14 oktober 1857 te Delfzijl als scheepskapitein met Jantjen Bruinius, geboren te Nieuw Beerta op 13 oktober 1813 als dochter van Hindrik Jans Bruinius en Geesien Suines Reinders. Zij overleed op 20 september 1860 te Farmsum, 46 jaar.

Swerius Obbes Visser, geboren te Veendam, overleed op 06 februari 1867 te Veendam, 72 jaar. Als relatie is "Jantje" opgegeven.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.O.Visser was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 10 in de periode 1833 t/m 1838.

De schepen

Bouma vermeldt S.O.Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1821 van de tjalk "Sophia", geen vermelding van bouwgegevens, thuishaven en eigenaar. Het schip is 2 maal te Harlingen geregistreerd komend van Hamburg en Noorwegen;
- * 1826 t/m 1829 van de tjalk "Vrouw Sophia", gebouwd in 1817, bouwplaats niet vermeld, 54 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Veendam;
- * 1830 van hetzelfde schip maar nu varend vanuit Delfzijl;
- * 1829 t/m 1838 van de tjalk "Anna Sophia", gebouwd in 1829, bouwlocatie niet vermeld, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1853 t/m 1854 van de kof "Anna Sophia", gebouwd in 1842 te Pekela, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1855 t/m 1857 van de 1-mast kof "Anna Sophia", gebouwd in 1836 te Pekela, 61 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl wordt gesproken van Sweetes, Siverus, Severin en ook met alleen de initialen S.O.. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen is:

*	1846-1847	stuurman op de tjalk "Eva "Henderika",	kapt. Geert E. van Dijk	51 jaar
*	1851-1858	kapitein op de koftjalk "Anna Sophia"		56-63 jaar

THEODORICUS VISSER***Burgerlijke Stand gegevens***

Theodoricus Visser werd geboren te Delfzijl op 21 mei 1832 als zoon van de scheepskapitein Gerhard Lammerts Visser en Bonna Theodorikus Romelingh.

Hij trouwde te Delfzijl op 21 mei 1862 met de winkelier Jantje Gosselaar, geboren ca. 1833 te Delfzijl als dochter van Everhardus Bontkes Gosselaar en Janna Groeneboom. Zij overleed op 15 november 1924 te Delfzijl, 91 jaar.

Theodoricus overleed op 23 januari 1920 te Delfzijl, 87 jaar .

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Th. Visser was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 98 in de periode 1866 t/m 1901.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt Th/T. Visser als gezagvoerder gedurende:

- * 1863 t/m 1872 van de koftjalk “Bonna Rommelingh”, gebouwd in 1862 te Delfzijl, 59 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in 1872 gestrand;
- * 1878 t/m 1880 van de kof “Elisabeth”, ex Dirkje, gebouwd in 1832 te Hoogezand, 122 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1880 t/m 1886 van de galjoot “Jantje”, ex Anna, ex Catharina, ex Gerberdina, gebouwd in 1860 te Pekela, 127 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1888 t/m 1897 van de 3-mastschoener “Ceres, gebouwd in 1855 te Sunderland, 260 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl. Het schip werd te Delfzijl afgekeurd en gesloopt;

In de 70 monsterrollen uit Delfzijl wordt in alle gevallen de naam Theodoricus vermeld. Als woonplaats is Delfzijl genoemd, met als uitzondering een rol in 1873 toen Appingedam werd vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1849-1850	kok op de tjalk “Tietje”, kapt. Gerhard L.Visser	16-17 jaar
* 1851	stuurman op de tjalk “Tietje”, kapt. Gerhard L.Visser	19 jaar
* 1862-1877	kapitein op de kof “Elisabeth”	30-45 jaar
* 1878-1886	kapitein op de kof/galjoot“Jantje”	45-54 jaar
* 1887-1897	kapitein op de schoener “Ceres”	54-65 jaar

De zeemansloopbaan

In de periode 1849-1851 klom Theodoricus op van kok naar stuurman. Tussen 1851-1862 voer hij kennelijk uit andere havens dan Delfzijl om in 1862 de rang van gezagvoerder te bereiken toen hij 30 jaar was. De volgende 35 jaar was hij gezagvoerder op 3 schepen, alle voor M.E.Kuipers te Delfzijl. In 1897 stopte hij als zeeman na een loopbaan van minstens 50 jaar.

Nadere opmerkingen

De koftjalk “Bonna Rommelingh” was vernoemd naar de vrouw van kapitein Theodoricus Visser.

NRC 02 november 1897

Delfzijl, 30 oktober. De Nederlandse 3-mast schoener CERES, kapitein Visser, 30 september hier lek binnengebracht, heeft de lading gelost en wordt thans, na afgekeurd te zijn gesloopt. Het schip ligt langs zijde de ALBATROS, die men bezig is mede te slopen.

DERK VOS

Burgerlijke Stand gegevens

Derk Vos werd geboren op 30 december 1832 te Delfzijl als zoon van Pieter Jans Vos en Maria Eppes Knol. Hij trouwde op 11 januari 1855 te Delfzijl met de hoedenmaakster Ettje Dijken, geboren te Delfzijl op 16 oktober 1828 als dochter van Borchert Dijken en Aaffien Philippus Balkema. Zij overleed op 19 augustus 1906 te Delfzijl, 77 jaar.

Derk Vos is wellicht in 1874 verongelukt met zijn schip de “Martje Doornbosch”.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

D.P.Vos was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 14 in de periode 1858 t/m 1876 (of 1874).

De schepen

Bouma vermeldt D.P.Vos als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1862 van de kof "Stientje Maria", ex Geziena, gebouwd in 1840 te Wildervank, 89 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1863 voor kapitein/eigenaar Grommels en was herdoopt in "Theodora Lucretia";
- * 1863 t/m 1872 van de galjoot "Broedertrouw", ex Marchiena Rosetta, gebouwd in 1856 te Martenshoek, 148 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Volgens van Sluijs bevat de rubriek Zeetijdingen dd 05 april 1872 het bericht dat het schip is gezonken;
- * 1874 van de bark "Martje Doornbosch", ex Jonge Eduard, ex Thetis, gebouwd in 1844 te Alblasserdam, 319 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl. In 1874 in de Noordzee verongelukt.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt Derk Pieters ook vermeld als Derk, Derk P. en met de initialen D.P.. Als woonplaats is steeds Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1847	kok op de smak "Martje", schipper Gerhardus H.Ludolphy	14 jaar
* 1847	kajuitwachter op de schoenerkof "Wiea Gesina", kapt. Mello H. van Emmen	14 jaar
* 1848	matroos op de kof "Harmanna Jacoba", kapt. Okko A.Hoff	15 jaar
* 1849	kok op de kof "Enige Broeder", kapt. Albert H.Wolkammer	16 jaar
* 1849	kok op de kof "Nina Boerhoven", kapt. Hindrik W.Brugma	16 jaar
* 1851	lichtmatroos op de schoenerkof "Geertruida", kapt. Philippus N.Huizing	18 jaar
* 1851	matroos op de kof "Amicitia", kapt. J.G.Bossinga	19 jaar
* 1852	matroos op de kof "Betje Pronk", kapt. Johannes P.Vos	19 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Jonge Lucas", kapt. W.H.Bontekoe	22 jaar
* 1856-1861	kapitein op de kof "Stientje Maria"	24-28 jaar
* 1862	kapitein op de galjoot "Marchiena Rosetta"	29 jaar
* 1864-1866	kapitein op de galjoot "Broedertrouw"	31-33 jaar
* 1873-1874	kapitein op de bark "Martje Doornbos"	40-41 jaar

De zeemansloopbaan

De zeemansloopbaan begon op in 1847 met 14 jaar als kok en via de gebruikelijke carrière werd hij gezagvoerder op 24-jarige leeftijd in 1856. Hij continueerde die positie de volgende 14 jaar op 4 schepen tot aan zijn vermoedelijke overlijden in 1874. Zijn gehele loopbaan duurde ca. 27 jaar.

JOHANNES PIETERS VOS**Burgerlijke Stand gegevens**

Johannes Pieters Vos werd geboren 13 oktober 1822 te Delfzijl als zoon van Pieter Jans Vos en Maria Eppes Knol. Hij trouwde op 11 december 1851 te Delfzijl als logementhouder met Bettje Willems Pronk, geboren te Wildervank 19 april 1817 als dochter van Willem Philippus Pronk en Jantje Okkes. Zij overleed op 19 december 1898 te Westerdiep, gem. Veendam, 81 jaar.

Johannes Vos overleed op 31 december 1891 te Opwierde gem. Appingedam, 69 jaar.

Het beroep van logementhouder is afwijkend, maar vanwege de naam van zijn vrouw "Betje Pronk", ook de naam van zijn schip, en de leeftijden van Johannes P. in de monsterrollen, wordt aangenomen dat deze persoon op latere leeftijd is gaan varen.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Joh. P. Vos was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 11 in de periode 1858 t/m 1882 en met vlagnummer 59 in de periode 1882 t/m 1891

De schepen

Bouma vermeldt J.O. Vos als gezagvoerder gedurende:

- * 1853 t/m 1854 van de kof "Betje Pronk", gebouwd in 1852 te Pekela, 110 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in december 1854 in de Eems gezonken, op weg zijnde van Koningsbergen naar Groningen met graan;
- * 1856 t/m 1858 van de 2-mastschoener "Betje Pronk", gebouwd in 1855 te Hoogezand, 155 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

Ik neem aan dat het hier gaat om Johannes Pieters Vos en dat er bij Bouma sprake is van een verschrijving in de initialen. Maar in de krantenberichten wordt ook van een J.Q.Vos als gezagvoerder van de "Betje Pronk" gesproken. Er zijn geen relevante gegevens over een J.O.Vos gevonden

Bouma vermeldt J.P.Pronk als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 t/m 1877 van de 2-mastschoener "Betje Pronk", gebouwd in 1855 te Hoogezand, 155 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd verkocht naar Papenburg.

In de 19 monsterrollen te Delfzijl wordt Johannes Pieters ook vermeld als Johannes P.. Als woonplaats is altijd Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1848	matroos op de smak "Annechina", kapt. Johannes J.Lodewijks	25 jaar
* 1848	matroos op de kof "Vriendschap", kapt. J.C.Stenger	25 jaar
* 1849	matroos op de kof "Udonia", kapt. Jan E.Christiaens	26 jaar
1850	matroos op de kof "Catharina Josephina", kapt. Roelf P.Dik	27 jaar
* 1852-1876	kapitein op de kof "Betje Pronk"	29-53 jaar

Nadere opmerkingen

De schoener "Betje Pronk" is vernoemd naar de vrouw van de kapitein.

KLAAS JANS VOS

Burgerlijke Stand gegevens

Klaas Vos werd geboren te Farmsum op 01 mei 1834 als zoon van Jannes Klaasen Vos en Grietje Tammes Schipper.

Hij trouwde op 16 december 1861 te Delfzijl met Hillechien Wolkammer, geboren te Farmsum op 25 juli 1841 als dochter van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Alberdina Hindriks Wolkammer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

K.J.Vos was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 66 in de periode 1865 t/m 1873.

De schepen

Bouma vermeldt K.S.Vos als gezagvoerder gedurende:

- * 1864 van de kof "Hillechiena Wolkammer", ex Alberdina, ex Geertruida Alida, gebouwd in 1850 te Martenshoek, 94 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

Bouma vermeldt K.J.Vos als gezagvoerder gedurende:

- * 1865 t/m 1869 van de kof "Hillechiena Wolkammer", ex Alberdina, ex Geertruida Alida, gebouwd in 1850 te Martenshoek, 94 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1869 afgekeurd en verkocht.

In de 28 monsterrollen uit Delfzijl wordt Klaas Jans ook vermeld als Klaas Jannes, Klaas, Klaas J. en K.J.. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1851	kok op de schoenerkof "Geertruida", kapt. Philippus N.Huizing	17 jaar
* 1854	lichtmatroos op de galjoot "Anna Margrietha Adriana", kapt. Jan C.Stenger	19 jaar
* 1856	matroos op de galjoot "Anna Margrietha Adriana", kapt. Jan C.Stenger	22 jaar
* 1857-1860	matroos op de schoenerkof "Bouwina Mensinga", kapt. Israel de Jonge	22-25 jaar
* 1861	stuurman op de schoenerkof "Alida", kapt. Gerhardus van der Werff	26 jaar
* 1862	kapitein op de kof "Alberdina"	27 jaar
* 1863-1869	kapitein op de kof "Hillechiena Wolkammer"	28-34 jaar
* 1870	stuurman op de kof "Cornelia", kapt. Tjapke T.Leeuwe	36 jaar
* 1871-1872	stuurman op de schoener "Felicitas", kapt. Gerhardus van der Werff	36-37 jaar
* 1872	matroos op de schoener "Pax", kapt. Roelf H. de Groot	38 jaar
* 1873	stuurman op de brik "Alberdina", kapt. Augustinus A.Wolkammer	39 jaar
* 1874	stuurman op de brik "Jan en Jacob", kapt. Epke P.Brouwer	39 jaar

* 1874	stuurman op de kof "Zeevaart", kapt. Andries W.Smit	40 jaar
* 1875	stuurman op de schoener "Geertruida", kapt. Coenraad Mandema	40 jaar
* 1876	stuurman op de kof "Martha", kapt. Jan Dijkstra	41 jaar
* 1878	stuurman op de bark "Bertha", kapt. Epke P.Brouwer	44 jaar
* 1881	2 ^{de} stuurman op de bark "Dorothea", kapt. Bernard H.Geertsema	46 jaar
* 1882	stuurman op de bark "Gebroeders Bunge", kapt. Derk Boer	47 jaar

De zeemansloopbaan

Via de gebruikelijke zeemanscarrière vanaf de laagste subalterne rang werd hij gezagvoerder met 27 jaar. Na 7 jaar deed hij echter weer een stap terug naar de rang van stuurman en hij behield die positie de volgende 13 jaar. Zijn laatste schip de "Gebroeders Bunge" werd in 1882 besloopt en wellicht heeft hij daarna niet meer gevaren. De zeemansloopbaan carrière heeft minstens 30 jaar geduurd.

Nadere bijzonderheden

De kof "Hillechiena Wolkammer" is vernoemd naar de vrouw van de kapitein.

NRC 30 november 1869

Elseneur (*opm: Helsingör*), 26 november. Het schip (*opm: kof*) HILLECHINA WOLKAMMER, kapt. K.J. Vos, van Riga naar Delfzijl, alhier met schade binnen, zal vermoedelijk afgekeurd worden.

HARM WATERBORG

Burgerlijke Stand gegevens

Harm Waterborg werd geboren te Groningen op 04 mei 1850 als zoon van kapitein Jacob Harms Waterborg en Foktje Tjarks de Boer.

Hij huwde te Groningen op 13 maart 1880 te Groningen als scheepskapitein met Harmina Ritsema, geboren te Appingedam op 05 mei 1855 als dochter van de grutter Sieuwke Jans Ritsema en Antje Tjarks de Boer. Zij overleed op 01 juli 1944 te Grootegast.

Harm bleef na de schipbreuk van de bark "Harmina" in 1882 aan de wal en werd koopman. In de adressenboeken van de Stad Groningen uit 1886 en 1891 staan de vermeldingen "H.Waterborg, winkelier" resp. "H.Waterborg, kruidenier en slijter, Sledemennersstraat T282". Hij overleed op 28 juli 1932 te Lemmer.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Er staat in de Almanakken een H.Waterborg als effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 61 in de periode 1889 t/m 1894. Dit is merkwaardig, omdat Harm in 1882 is gestopt met varen en waarom zou hij dan in 1889 nog effectief lid met een vlagnummer zijn geworden.

Het is mogelijk dat er van schrijffouten in de Almanakken sprake is en dat vlagnummer 61 steeds is gevoerd door JACOB Waterborg, (*zie hierna*).

De schepen

Bouma vermeldt H.Waterborg als gezagvoerder gedurende:

- * 1881 t/m 1882 van de bark "Harmina", ex Destin, gebouwd in 1857, bouwlocatie niet vermeld, 347 ton o.m., varend voor A.J.Blink te Groningen. Het schip werd in 1882 in zinkende staat verlaten.

In de 10 monsterrollen uit Delfzijl staat de naam Harm Waterborg. Als woonplaats is steeds Groningen genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1863 kok op de galjoot "Henderika", kapt. R.H.Waterborg 14 jaar
- * 1880-1882 kapitein op de bark "Harmina" 30-32 jaar

De zeemanscarrière van Harm heeft minstens 18 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

De bark "Harmina" is wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Waterborg.

JACOB WATERBERG

Burgerlijke Stand gegevens

Jacob Waterberg werd geboren te Groningen op 25 september 1854 als zoon van Reinder Waterberg en Hinderkien de Vries.

Er is voor deze persoon gekozen vanwege de naamgeving, leeftijden en woonplaatsen uit de monsterrollen.

Hij trouwde op 20 april 1911 te Groningen met Jaaptje Nanninga, geboren te Uithuizen op 13 februari 1857 als dochter van Berend Nanninga en Grietje Marema. Jannetje was eerder op 10 mei 1900 te Groninger getrouwd met de kapper Arnoldus Smit, die op 16 juni 1910 te Groningen overleed, 66 jaar.

Jaaptje overleed op 22 september 1932 te Groningen, 75 jaar.

Jacob Waterberg overleed op 08 april 1929 te Groningen, 74 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J. Waterberg was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 61 in de periode 1894 t/m 1897. Zie de opmerking omtrent vlagnummer 61 bij Harm Waterberg. Wellicht heeft Jacob het vlagnummer gevoerd van 1889 t/m 1898.

Opmerkingen in verband met Zeemanscollege(s)

Geen

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt H.(!!) Waterberg als gezagvoerder gedurende:

- * 1884 t/m 1887 van de bark "Amanda", gebouwd in 1854 te Rostock, 258 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes;
- * 1888 t/m 1891 van de bark "Clara", ex Bali, ex Rothley, gebouwd in 1865 te Quebec, 1048 ton o.m., varend voor S.v/d Hei te Heveskes. Het schip werd in 1891 te Havana wegens averij afgekeurd en verkocht.
Op 29 januari 1891 lek binnen gelopen te Havanna op reis van Pensacola naar Delfzijl met hout. Op 18 maart 1891 te Havanna afgekeurd en op 6 april verkocht voor gouden \$675,-.

In de 18 monsterrollen uit Delfzijl wordt gesproken van Jacob resp. Jakob en Waterberg resp. Waterberg. Als woonplaats is altijd Groningen opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1882-1883	stuurman op de bark "Amanda, kapt. Popko Deisz	27-28 jaar
* 1883-1887	kapitein op de bark "Amanda" (ook "Hamanda)	28-31 jaar
* 1888	kapitein op de bark "Clara"	32-33 jaar
* 1911	kapitein op de sleepboot "Frater"	56 jaar.

KORNELIUS van WATTUM

Burgerlijke Sand gegevens

Kornelius van Wattum werd geboren te Delfzijl op 07 mei 1823 als zoon van de bakker Geert van Wattum en Zuzanna Boekholt (*Boekhoud?*). Hij was de jongere broer van kapitein Roelf Geerts van Wattum.

Hij trouwde op 06 maart 1851 te Delfzijl als stuurman met de winkelierse Janna Jacobs de Vries, geboren te Delfzijl op 22 april 1812 als dochter van de zeilmaker Jacob Simons de Vries en Afien Egberts Le(eu)we. Zij was eerder getrouwd met kapitein Roelf Geerts van Wattum en hertrouwde dus met haar zwager. Zij overleed te Hamburg (D) op 25 september 1866, 54 jaar.

Kornelius Geerts overleed te Delfzijl op 08 februari 1900, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

C.G. van Wattum was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 49 in de periode 1855 t/m 1864. Hij nam het vlagnummer over van zijn broer Roelof, die in 1850 overleed.

De schepen van de kapitein

Bouma vermeldt G.G. van Wattum als gezagvoerder gedurende:

- * 1860 t/m 1861 van de schoenerkof "Juffer Grietje", gebouwd in 1854 te Martenshoek, 101 ton o.m., varend voor J.Leeuw te Delfzijl. Het schip werd in 1862 door dezelfde reder herdoopt in "Catharina".
Zie de monsterrollen, waarin C. van Wattum wordt vermeld als gezagvoerder van de "Juffer Grietje".

Bouma vermeldt C. van Wattum als gezagvoerder gedurende:

- * 1857 t/m 1859 van de kof “Jantina Hendrika”, ex Jantina, ex Elsiens Johanna, gebouwd in 1843 te Veendam, 74 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip voer in 1860 voor F.Wibaut te Vlissingen en was herdoopt in “Johannes”;
- * 1883 t/m 1884 van de 2-mastschoener “Weltevreden”, gebouwd in 1859 te Hoogezand, 161 ton o.m., varend voor T. van Buuren te Delfzijl.

In de 42 monsterrollen uit Delfzijl wordt Kornelius nimmer vermeld met de eerste letter K maar wel als Cornelis, Cornelis Geerts en één keer als Cornelis II. wellicht een verschrijving. Als woonplaats is altijd Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	matroos op de kof “Hercules”, kapt. Roelf G. van Wattum	21 jaar
* 1850	stuurman op de smak “Libra”, kapt. Harm G.Greven	26 jaar
* 1850	matroos op de kof “Catharina”, kapt. Roelf P.Dik	27 jaar
* 1850	matroos op het schip “Annegina”, kapt. A.J.Donga	27 jaar
* 1851	stuurman op de kof “Margaretha Gesina”, kapt. Siert J.Edema	27 jaar
* 1852	stuurman op de kof “Gezina”, kapt. Conraad J.Mandema	28 jaar
* 1853-1856	kapitein op de kof “Henderika”	30-33 jaar
* 1857	kapitein op de kof “Jantina Henderika”	34 jaar
* 1859-1860	kapitein op de kof “Jufvrouw/Juffer Grietje”	35-36 jaar
* 1867	stuurman op de galjoot “Hinderika”, kapt. Warner van Wattum	42 jaar
* 1870	stuurman op de kof “Cornelia”, kapt. Tjapko T.Leeuwe	45 jaar
* 1871	stuurman op de schoenerkof “Helena Gezina”, kapt. Jan H.Schreuder	46 jaar
* 1871	matroos op de schoener “Geessien Schreuder”, kapt. Christianus G.H.P.Rottinghuis	47 jaar
* 1872	stuurman op de kof “Drie Zusters”, kapt. Hindrik F. van der Leest	48 jaar
* 1874	stuurman op de schoener “Geessien Schreuder”, kapt. Christiaan P.M.Rottinghuis	49 jaar
* 1877	1 ^{ste} stuurman op de bark “Johannes”, kapt. Christianus P.H.Rottinghuis	50 jaar
* 1878	stuurman op de brik “Aurora”, kapt. Jakob van Buuren	50 jaar
* 1880	1 ^{ste} stuurman op de bark “Auburn”, kapt. Johannes H.Albers	54 jaar
* 1882-1883	kapitein op de schoener “Weltevreden”	54-56 jaar
* 1884	stuurman op de kof “Drie Gebroeders”, kapt. Jakob Lodewijks	57 jaar
* 1885	stuurman op de brik “Moree”, kapt. Remko Balkema	59 jaar
* 1886	stuurman op de kof “Drie Gebroeders”, kapt. Jakob Lodewijks	60 jaar
* 1886	stuurman op de bark “Raij”, kapt. Albert Stukje	59 jaar
* 1887	stuurman op de schoener “Marchiena”, kapt. Johannes Scholtens	60 jaar
* 1888	1 ^{ste} stuurman op de bark “Johanna Geertruida”, kapt. Harko Kaijzer	61 jaar
* 1889	matroos op de bark “Soederhamn”, kapt. Harmen Maas	59 jaar
* 1890	stuurman op de galjoot “Elise”, kapt. Jakob Lodewijks	62 jaar
* 1891	kok op de bark “San Francisco”, kapt. Nicolaas Arkema	62 jaar
* 1892	kok op de schoener “Europa”, kapt. Eltje Bos	67 jaar
* 1893	kok op de bark “Winneweer”, kapt. Harko Kaijzer	65 jaar
* 1894	kok op de bark “Bertha”, kapt. Geert van der Wal	?62 jaar
* 1895	kok op de bark “Winneweer”, kapt. Harko Kaijzer	66 jaar

De zeemansloopbaan

De loopbaan vertoont een zeer grillig karakter. Begonnen in de gebruikelijke subalterne rangen bereikte hij de positie van kapitein op zijn 30ste jaar. Hij voerde in de volgende 6 jaar het commando over drie schepen. In de periode 1867-1882 staat hij te boek als stuurman. Deze lange periode verklaart de grote onderbreking in de opgave van Bouma. In 1882-1883 is hij weer korte tijd kapitein, maar in 1884 ging hij weer terug naar de rang van stuurman, in 1889 naar matroos en in zijn nadagen van 1892-1895 zelfs naar dat van kok. Hij was toen, na een zeemanscarrière van minstens 50 jaar.

ROELF van WATTUM

Familiegegevens en opleiding

Roelf van Wattum werd geboren te Delfzijl op 07 maart 1815 als zoon van Geert Roelfs van Wattum en Susanna Hindriks Boekhoud. (*Boekholt?*). Hij was de oudere broer van kapitein Kornelius van Wattum.

Hij trouwde te Delfzijl op 14 december 1843 als stuurman met Janna Simons de Vries, geboren te Delfzijl op 22 april 1812 als dochter van de zeilmaker Jacob Simons de Vries en Afien Egberts Leeuwe. Deze hertrouwde in 1851 met haar zwager de kapitein Kornelius van Wattum. Zij overleed te Hamburg (D) op 25 september 1866, 54 jaar. Een overlijdens akte dd 24 december 1850 meldt het overlijden van Roelf Geerts van Wattum "In de bocht van 't N.O. in de Oostzee".

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R. van Wattum was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met als vlagnummer 49 in de periode 1847 t/m 1850. Het vlagnummer werd in 1854 overgenomen door zijn jongere broer kapitein Kornelius van Wattum.

De schepen

Bouma vermeldt R. van Wattum als gezagvoerder gedurende:

- * 1846 t/m 1848 van de kof "Hercules", gebouwd in 1845 te Delfzijl, 64 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 3 monsterrollen uit Delfzijl komen de namen Roelf en Roelf Geerts voor. Als woonplaats is Delfzijl vermeld. Het overzicht van de monsterrollen luidt:

1842	stuurman op de smak "Zeemanshoop", kapt. Steffen H.Siccama	26 jaar
1845	kapitein op de kof/tjalk "Hercules"	25 jaar

HILLEBRANDUS JAN RADIJS WEITS

Burgerlijke Stand gegevens

Hillebrandus Jan Radijs Weits werd geboren te Delfzijl op 03 december 1817 als zoon van de directeur Johannes Weits en de logementshoudster Maria Otgera Wirex.

Hij trouwde op 08 oktober 1845 te Delfzijl als zeeman met Alida Harders, geboren te Delfzijl op 04 maart 1820 als dochter van de koopman Harmannus Jacobus Harders en Anna Jans Havinga.

In de Bestuursvergadering van het College "Zeemanshoop" dd 13 januari 1857 vraagt A.Harders, de weduwe van kapitein Weits wat haar rechten zijn bij hertrouwen. Kapitein Weits is dus zeker vóór 1857 overleden. Gezien het eindjaar van zijn lidmaatschap van "Zeemanshoop" is zijn overlijden 1853 of 1854.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.J.R.Weits was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 64 in de periode 1849 t/m 1854.

In de Algemene Vergaderingen van het Amsterdamse zeemanscollege "Zeemanshoop" van 07/14 mei 1850 werd als effectief lid voorgedragen/benoemd Hillebrandus Jan Radijs Weits, oud 32 jaar, voerend de kof "Geertruida Alida", op voordracht van kapitein K.Haasnoot. Zijn vlagnummer was 817. Hij was effectief lid van 1850 t/m 1853.

De schepen

Bouma vermeldt H.J.R.Weits als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1849 van de kof "Geertruida Alida", bouwjaar en -plaats niet vermeld, 81 ton o.m., varend voor D.Römeling te Delfzijl; Lloyd's vermeldt: "15 Okt 1849 GEERTRUIDA ALIDA stranded."
- * 1851 t/m 1854 van de kof "Geertruida Alida", gebouwd in 1850 te Martenshoek, 94 ton o.m., varend voor D.Römeling te Delfzijl. Het schip voer in 1856 voor kapitein/eigenaar A.H.Wolkammer en was herdoopt in "Alberdina".

In de 5 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hillebrandus Jan Radijs ook vermeld met alleen de initialen H.J.R.. Als woonplaats is steeds Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen is:

* 1839-1840	stuurman op de kof "Eendragt", kapt. Gerhardus H.Haverbult	21-22 jaar
* 1847-1849	kapitein op de smak "Geertruida Alida"	30-31 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 15 oktober 1849

Norden, 9 oktober. Eergisteren is bij het eiland Baltrum gestrand het te Delfzijl te huis behorende kofschip GERT ALIDA (opm: *GEERTRUIDA ALIDA*), kapt. Weits, met een lading steenkolen van Hartlepool naar Brake bestemd. De manschap, zo ook het tuig, is gered. Van de lading is echter niets te bergen.

GERHARDUS van der WERFF**Burgerlijke Stand gegevens**

Gerhardus van der Werff werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 17 mei 1812 als zoon van de rijks-ontvanger Hillebrand Jansonius van der Werff en Cornelia Zandt.

Hij trouwde te Delfzijl op 30 november 1838 als zeeman met Alida Mekkes de Vries, geboren te Farmsum/Delfzijl op 20 april 1812 als dochter van de landbouwer Mekke/Mekko Jans de Vries en Gepke Harkes Bakker. Zij overleed op 09 oktober 1883 te Farmsum, 71 jaar.

Gerhardus overleed te Farmsum op 06 oktober 1874, 62 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

G. van der Werf/Werff was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 50 in de periode 1847 t/m 1874.

De schepen

Bouma vermeldt G. van der Werf als gezagvoerder gedurende:

- * 1844 t/m 1859 van de kof "Alida", gebouwd in 1833 te Veendam, 98 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Delfzijl;
- * 1864 t/m 1865 van de schoenerbrik "Marietje", ex Haabets Anker, gebouwd in 1829 te Noorwegen, 175 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd in 1865 verlaten en als wrak binnengebracht in Noorwegen;
- * 1867 t/m 1873 van de 3-mastschoener "Felicitas", ex Marius, gebouwd in 1853 te La Nouvelle, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

Bouma vermeldt G.v/d Werff als gezagvoerder gedurende:

- * 1842 t/m 1854 van de tjalk "Alida", gebouwd in 1839 te Groningen, 54 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Groningen;
- * 1860 t/m 1862 van de kof "Alida", ex Hermina Catharina, gebouwd in 1848 te Appingedam bij H.H. van der Werf, 114 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is in oktober gestrand en wrak geraakt op de Ransel.

Bouma vermeldt kapitein v/d Werff (*zonder initialen*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1849 t/m 1853 van de kof "Alida Geziena", gebouwd in 1830, bouwlocatie niet vermeld, 72 ton o.m., varend voor A.J.Smaal te Farmsum.

De vermeldingen in Bouma kloppen onderling niet en zijn ook niet in overeenstemming met de gegevens uit de monsterrollen. Er zijn in de lijst van Bouma overlappingen in vaarperiode maar ook verschillen in opgave van het scheepstype.

Zo wordt de "Alida Gezina" bij Bouma aangeduid als een kof, maar in de monsterrollen als een smak (in de monsterrollen is van deze smak geen tonnage vermeld).

Er is bij Bouma sprake van een tjalk "Alida" in de periode 1842-1854, maar in de monsterrollen vaart Gerhardus in deze periode niet als gezagvoerder.

De gegevens duiden erop, dat er van 2 verschillende kapiteins van der Werff/Werf met een initiaal G. sprake is geweest, maar er is daarvoor in de Burgerlijke Stand gegevens geen bevestiging gevonden.

In de 52 monsterrollen uit Delfzijl wordt Gerhardus ook vermeld als Gerardus, Gerard en met de initiaal G.. Als woonplaats is in 1843 één keer Veendam genoemd, maar in alle andere gevallen is sprake van Farmsum/Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1838	stuurman op de smak "Jacobina", kapt. Rente J.Klunder	26 jaar
* 1842	stuurman op de smak "Verwachting", kapt. Jan A.Hansen	29 jaar
* 1843-1845	stuurman op de kof "Gezina Jantina", kapt. Roelf F.Taay	30-32 jaar
* 1846-1852	kapitein op de smak "Alida Gezina"	33-39 jaar

* 1853-1861	kapitein op de kof "Alida"	41-49 jaar
* 1863-1864	kapitein op de schoener "Marietje"	51-52 jaar
* 1866-1873	kapitein op de schoener "Felicitas"	54-61 jaar

Deze monsterrolgegevens wordt vanwege de leeftijdvermelding als meer betrouwbaar geacht dan de opgaven bij Bouma

De zeemansloopbaan

Gerhardus werd gezagvoerder op de leeftijd van 33 jaar. Hij continueerde die positie op 4 verschillende schepen tot aan zijn overlijden in 1874. De zeemanscarrière heeft dus zeker 35 jaar en wellicht méér dan 40 jaar geduurd.

MEKKO van der WERFF

Burgerlijke Stand gegevens

Mekko van der Werff werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 20 september 1842 als zoon van de scheepskapitein Gerhardus van der Werff en Alida Mekkes de Vries.

Hij trouwde op 10 januari 1873 te Delfzijl met Hillechien Houwink, geboren te Delfzijl op 01 april 1847 als dochter van Derk Berends Houwink en Harmanna Harms Brakke.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

M. van der Werff was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 22 in de periode 1872 t/m 1896.

M. van der Werff was effectief lid van het Helderse zeemanscollege de "Goede Bedoeling" met vlagnummer 27 in de periode 1878 t/m 1893.

De schepen

Bouma vermeldt M. v/d Werff als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 t/m 1876 van de 2-mastschoener "Alida", ex Gerberdina & Jeannette Emilie, ex Sara Elisabeth, gebouwd in 1853 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1877 t/m 1880 van de bark "Landbouw", gebouwd in 1856 te Papendrecht, 725 ton o.m., varend voor Vaesen & Steinhaus te Rotterdam. Het schip voer in 1881 voor J.& J.Vinke te Amsterdam en was herdoopt in "Egbert & Nicolaas";
- * 1883 t/m 1890 van de brik "Backworth", gebouwd in 1866 te Blyth, 305 ton o.m., varend voor A.Sissingh te Farmsum.

In de 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt Mekko ook aangeduid met alleen de initiaal M. Als woonplaats is altijd Farmsum/Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1857	kajuitwachter op de kof "Alida", kapt. Gerard van der Werff	14 jaar
* 1858-1860	lichtmatroos op de kof "Alida", kapt. Gerard van der Werff	15-17 jaar
* 1861	matroos op de kof "Alida", kapt. Gerard van der Werff	18 jaar
* 1863-1864	stuurman op de schoener "Marietje", kapt. Gerhardus van der Werff	20-21 jaar
* 1865	stuurman op de schoenerkof "Hillechiena Catharina", kapt. Klaas D.Hesseling	22 jaar
* 1866-1867	stuurman op de schoener "Felicitas", kapt. Gerhardus van der Werff	23-24 jaar
* 1871-1875	kapitein op de schoener "Alida"	28-33 jaar
* 1881-1882	kapitein op de brik "Backword"	38-39 jaar
* 1886	kapitein op de schoener "Alida"	43 jaar
* 1887	kapitein op de brik "Backword"	45 jaar

De zeemansloopbaan

Mekko begon zijn loopbaan in 1857 in de laagste subalterne rang bij zijn vader. Ook in de latere jaren diende hij op het schip van zijn vader. Hij werd gezagvoerder op zijn 28ste jaar en bleef die positie bekleden tot in iedere geval 1887. In die latere jaren is kennelijk sprake geweest van het commando over aan de wal liggende schepen. Het aantal bemanningsleden bleef dan beperkt tot 1. Zijn zeemanscarrière duurde meer dan 30 jaar.

WESSEL PIETERS WESSELS

Burgerlijke Stand gegevens

Wessel Pieters Wessels werd geboren te Oude Pekela op 30 januari 1805 als zoon van de trekschipper Pieter Wessels en Geertje Swiers.

Hij trouwde op 21 januari 1829 te Oude Pekela met Fennegien Pijbes, geboren te Oude Pekela als dochter van de landgebruiker Pijbe Geerts Pijbes en Hindriktje Halbes. Femmina (*sic*) overleed op 15 februari 1866 te Oude Pekela, 62 jaar.

Wessel overleed te Oude Pekela op 21 september 1870, 65 jaar, relatie van Femmina Wessels.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

W.P.Wessels was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" in Delfzijl met vlagnummer 19 in de periode 1833 t/m 1861.

W.P.Wessels was effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela met vlagnummer 70 in de periode 1853 t/m 1859

De schepen

Bouma vermeldt W.P.Wessels als gezagvoerder gedurende:

- * 1832 t/m 1839 van de bark-kof "Udonia", gebouwd in 1828, bouwplaats niet vermeld, 159 ton o.m., varend voor P.J.Vos te Delfzijl;
- * 1842 t/m 1848 van de schoenerkof "Elisabeth Magtelina", gebouwd in 1841 te Pekela, 162 ton o.m., varend voor J.G.Heeres te Pekela;
- * 1859 t/m 1860 van de schoenerkof "Elisabeth Magtelina", gebouwd in 1841 te Pekela, 162 ton o.m., varend voor J.G.Heeres te Pekela.

Er is te Delfzijl één monstertrol uit 1841 op naam van schipper Wessel Pieters Wessel op de kof "Elisabeth Magtelina", geen vermelding van leeftijd en woonplaats.

Nadere opmerkingen

Rotterdamsche Courant 13 juli 1837

Rotterdam, 12 juli. Den 11 dezer zeilde van Maassluis UDONIA, W.P. Wessels, naar de Oost Zee.

PIEKE WEIJ

Burgerlijke Stand gegevens

Pieke Weij werd geboren te Oude Pekela op 02 april 1812 als zoon van schipper Harm Harms Weij en Folkerdina Piekies de Weerd.

Hij trouwde ca. 1840 met Aaldina Kip, getuige een geboorteakte dd 24 oktober 1841 uit Oude Pekela van Harm Weij als zoon van Pieke Harms Weij en Aaldina Kip. Aaldina werd geboren te Groningen dd 19 april 1814 als dochter van Jan Hindriks Kip en Grietje Arends Pronk. Zij overleed 30 oktober 1841 te Oude Pekela, dus in het kraambed.

Er is ook een geboorteakte dd 27 februari 1839 te Delfzijl van ene Piekina Alida Weij als dochter van Aaltje Jans Kip, waarbij geen vader wordt genoemd, maar de geslachtsnaam wèl als Weij wordt vermeld. Deze Piekina overleed op 04 december 1882 te Wedde en als ouders worden vermeld Pieke Weij en Aaltje Jans Kip. Wellicht is deze Piekina een voorechtelijk kind dat bij het huwelijk van Pieke en Aaldina werd erkend.

Pieke hertrouwde te Oude Pekela op 28 januari 1846 als schipper met Hillechien Bok, geboren te Oude Pekela op 12 september 1821 als dochter van schipper Reint Harms Bok en Anna Dorothea Thijssen.

"Extract uit het journaal gehouden aan boord van het Nederlands schoenerkofschip "Christina", gevoerd door Pieke Weij, op een reis van St.Thomas naar Belize, zeilende op dat moment op de noordoostpunt van Jamaica, 17°15'NB & 82°O'WL: Op zaterdag 11 september 1852, 's morgens om half elf, overleed aan boord van genoemd (*hier ontbreekt kennelijk een stukje*) koortsziekte, de echtgenote van de gezagvoerder, genaamd Hillechien Bok, 31 jaren, van Oude Pekela.

(*was getekend*): Jacob Hamster, kok, N. van Geluk, matroos, Kasper Schulte, matroos..

Pieke hertrouwde voor de derde maal op 07 februari 1854 te Oude Pekela met Haukëa Oostra, geboren te Oude Pekela als dochter van schipper Hindrik Israëls Oostra en Jaapien Berends Pathuis. Uit dit huwelijk werd op 15 november 1854 te Oude Pekela dochter Japien geboren. Haukëa overleed te Oude Pekela op 20 november 1854, 29 jaar, en dus in het kraambed.

Het vierde huwelijk was Oude Pekela op 01 maart 1860 met Hillechien Jans Kronenborg, geboren te Oude Pekela op 27 januari 1827 als dochter van Berend Jans Kronenborg en Insien Jacobs Witkop. Zij overleed op 06 juni 1875 te Oude Pekela, 48 jaar.

Pieke trouwde tenslotte voor de 5de keer op 17 augustus 1876 te Oude Pekela met Japijn van der Tuuk, geboren te Oude Pekela op 19 juni 1826 als dochter van Hindrik IJtzes van der Tuuk en Johanna Frederika Haneman. Zij overleed op 10 maart 1914 te Winschoten, 87 jaar.

Pieke overleed te Winschoten op 30 december 1892, 79 jaar

In een huwelijksakte dd 15 mei 1869 te Wedde van dochter Piekina Alida Weij als dochter van Pieke Weij en Aaldina Kip wordt vader Pieke Weij aangeduid als 'herbergier'.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

P.H. Weij was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" uit Delfzijl met vlagnummer 60 in de periode 1849 t/m 1852.

P.H. Weij was met vlagnummer 85 in de periode 1854 t/m 1865 effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela.

De schepen

Bouma vermeldt P.H. Weij als gezagvoerder gedurende:

- * 1838 t/m 1840 van de kof "Antoinette Maria", gebouwd in 1828, bouwlocatie niet vermeld, 115 ton o.m., varende voor W. Jansen te Schiedam;
- * 1855 t/m 1858 van de schoenerkof "Hilke", gebouwd in 1854 te Pekela, 110 ton o.m., varende voor P. Wey & Co te Pekela. Het schip is in december 1858, op weg van Nantes naar Belfast, bij Ardglass gestrand en wrak geraakt;
- * 1863 van de "Irene", geen type vermeld, gebouwd in 1831, bouwlocatie niet vermeld, 91 ton o.m., geen vermelding van reder en thuishaven. Het schip is in 1863 "uit de winterlaag gedreven en gezonken";
- * 1865 van de kof "Dankbaarheid", gebouwd in 1848 te Hoogezand, 89 ton o.m., varende als kapitein/eigenaar vanuit Sappemeer. Het schip is gstrand en wrak geraakt.

Gezien het overlijdensbericht van Hillechien Bok was Pieke Weij ook gezagvoerder van de schoenerkof "Christina"

Geen monsterrollen te Delfzijl.

FREERK WICHERS

Burgerlijke Stand gegevens

Freerk Wichers werd geboren te Delfzijl op 09 september 1847 als zoon van Heiko Freerks Wichers en Geessien Jannes Blokmeer.

Hij trouwde te Delfzijl op 23 december 1874 als zeeman met Grietje Lodewijks, geboren te Delfzijl op 14 oktober 1850 als dochter van de schipper Christiaan Jans Lodewijks en Arentje Alberts Hoff.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

F. Wiggers/Wigchers was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereniging" te Delfzijl met vlagnummer 85 in de periode 1880 t/m 1896.

De schepen

Bouma vermeldt F. Wigchers als gezagvoerder gedurende:

- * 1879 t/m 1882 van de 2-mastschoener "Trio", ex Magdalena Johanna, gebouwd in 1855 te Hoogezand, 163 ton o.m., varende voor Gnodde & Steenborg te Delfzijl;
- * 1881 van de kof "Voorwaarts", ex Broederschap, ex Friesland, gebouwd in 1840 te Lemmer, 130 ton o.m., varende voor P.J. Vos te Delfzijl.

In de 13 monsterrollen uit Delfzijl wordt Freerk ook vermeld als Freerk H. en altijd met de achternaam Wigchers. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1862	kok op de kof "Hillechiena", kapt. Egbert Scherphuis	14 jaar
* 1865	kok op de galjoot "Hinderika", kapt. Pilippus Glimenga	17 jaar
* 1869	matroos op de kof "Celeritas", kapt. Hindrik van der Leest	21 jaar
* 1869	matroos op de schoener "Amicitia", kapt. Eertwijn H. de Groot	21 jaar
* 1870	matroos op de schoener "Felicitas", kapt. Gerhardus van der Werff	22 jaar
* 1871	matroos op de schoener "Geessien Schreuder", kapt. C.G.P. Rottinghuis	23 jaar
* 1872	stuurman op de galjoot "Albertha Romeling", kapt. Jan Wiersma	24 jaar
* 1872	matroos op de schoener "Alida", kapt. Mekko van der Werff	25 jaar
* 1874	stuurman op de kof "Nooitgedacht", kapt. Hans E. Ohlsen	26 jaar
* 1875-1876	stuurman op de galjoot "Albertha Romelingh", kapt. Jan Wiersma	27 -28 jaar
* 1877-1879	kapitein op de schoener "Trio"	30-32 jaar

De zeemansloopbaan

Begonnen als kok in ca. 1862 bereikte Freerk de kapiteinsrang op zijn 30ste jaar. De zeemanscarrière van Freerk heeft dus minstens 18 jaar geduurd.

THOMAS WIERINGA

Burgerlijke Stand gegevens

Thomas Wierenga werd geboren te Loppersum op 05 oktober 1832 als zoon van Ede Luitjes Wierenga en Antje Thomas de Jonge.

In de overlijdensakte wordt geen relatie genoemd en wellicht is hij ongehuwd gebleven.

Thomas Wierenga overleed te Loppersum op 24 april 1906, 73 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

T.E. Wieringa was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 45 in de periode 1879 t/m 1891.

De schepen

Bouma vermeldt T.E. Wieringa als gezagvoerder gedurende:

- * 1877 t/m 1882 van de schoenerbrik "Loppersum", ex Dove, gebouwd in 1855, bouwlocatie niet vermeld, 187 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Loppersum. Het schip is in 1882 gestrand bij Skagen.

In de 18 monsterrollen uit Delfzijl wordt Thomas ook vermeld als Tomas en de initialen T.E. resp. T.. Als woonplaats is in alle gevallen Loppersum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1859	matroos op de schoenerkof "Trekvogel", kapt. Hindrik Freese	26 jaar
* 1860	matroos op de schoener "Ena Elisabeth", kapt. Jan M. Smith	27 jaar
* 1861	matroos op de kof "Harmina Catharina", kapt. Albert E. de Jonge	28 jaar
* 1861	matroos op de schoener "Reijna", kapt. IJsbrand D. de Jonge	28 jaar
* 1868	stuurman op de kof "Johann Heinrich", kapt. Albert E. de Jonge	35 jaar
* 1876	kapitein op de schoener "Dove" (later herdoopt in "Loppersum")	43 jaar
* 1877-1882	kapitein op de schoener "Loppersum"	44-49 jaar

De zeemansloopbaan

Thomas bereikte de kapiteinsrang op de relatief late leeftijd van 43 jaar en bekleedde die positie de volgende 6 jaar tot 1882 op hetzelfde schip. Zijn totale zeemanscarrière duurde minstens 23 jaar.

JAN WIERSMA

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Wierts Wiersma werd geboren te Delfzijl op 14 september 1841 als zoon van Wiert Jans Wiersma en Auke Freerks Wichers.

Hij trouwde op 02 december 1874 te Delfzijl als scheepskapitein met Geertje Sijdzes, geboren te Delfzijl op 27 april 1848 als dochter van de scheepsbouwmeester Jan Jans Sijdzes en Gepke Siertsema. Zij overleed op 12 december 1919 te Delfzijl, 71 jaar.

Jan Wierts overleed op 24 augustus 1928 te Wagenborgen/Termunten, 86 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

J.Wiersma was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 10 in de periode 1876 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt J.Wiersma als gezagvoerder gedurende:

- * 1868 van de kof "Catharina Houwing", ex Phoenix, gebouwd in 1864 te Delfzijl, 76 ton o.m., geen opgave van eigenaar en thuishaven. Het schip werd in 1868 verkocht naar Engeland;
- * 1873 t/m 1881 van de galjoot "Albertha Römelingh", gebouwd in 1857 te Sappemeer, 137 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1881 t/m 1887 van het 3-mastschip "Veendam", gebouwd in 1865 te Hoogezand, 205 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1888 t/m 1889 van de brik "Victoria", gebouwd in 1866 te Greifswald, 272 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl.

In de 37 monsterrollen wordt steeds gesproken over Jan Wiersma. In alle gevallen is Delfzijl de woonplaats.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1863	matroos op de kof "Cornelia", kapt. Tjapke T.Leeuwe	21 jaar
* 1864	werkzaam op de kof "Johanna Gezina", kapt. Johannes van Byssum	22 jaar
* 1865	stuurman op de galjoot "Hinderika", kapt. Filippis Glimminga	23 jaar
* 1866	stuurman op de schoener "Elisabeth", kapt. Aries Metus	24 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Drie Gebroeders", kapt. Jacob J.Lodewijks	29 jaar
* 1872-1880	kapitein op de galjoot "Albertha Romelingh"	30-38 jaar
* 1881-1887	kapitein op de schoener "Veendam"	39-45 jaar
* 1887-1889	kapitein op de brik "Victoria"	45-47 jaar
* 1890	kapitein op de schoener "Veendam"	48 jaar
* 1892	kapitein op brik "Victoria"	49 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke carrière in de subalterne rangen werd Jan gezagvoerde op zijn 30ste jaar en bleef dit de volgende 20 jaar op 3 verschillende schepen. Zijn zeemanscarrière heeft (minstens) ca. 30 jaar geduurd.

FRERIK JACOBS WITKOP

Burgerlijke Stand gegevens

Frerik Jacobs Witkop werd geboren als zoon van de schipper Jacob Freerk Witkop en Trijntje Feddes Woltman.

Hij trouwde op 11 december 1829 te Delfzijl als zeeman met de naaister Marta Abels Mulder, geboren te Leermens als dochter van de pelmolenaar Abel Cornelis Mulder en Anna Harmannus Schoonveld.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

E.J.Witkop was volgens de ledenlijsten in de zeemansalmanakken effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 43 in de periode 1847 t/m 1850.

De Almanakken vermelden van 1845 t/m 1847 ene J.Witkop als effectief lid ook met vlagnummer 43. De Burgerlijke Stand gegevens laten zien dat Frerik J. Witkop de zoon was van ene schipper Jacob F.Witkop. Bouma geeft geen kapitein J.of J.F.Witkop en ook de monsterrollen te Delfzijl laten geen kapitein J.Witkop zien.

Er wordt voorlopig vanuit gegaan dat J. en F.J. Witkop in de Almanakken dezelfde kapitein waren en wel Frerik Jacobs en dat deze dus effectief lid was van 1845 t/m 1850.

De schepen

Bouma vermeldt kapitein Witkop (*geen initialen*) als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1850 van de "Vrouw Martha", geen vermelding van type, bouwplaats en -jaar, 116 ton, varend voor A.J.Smaal te Delfzijl.

In de 6 monsterrollen uit Delfzijl worden vermeld Freerk Jans en Freerk Jacobs Witkop met als woonplaats Farmsum.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1844-1848 kapitein op de kof/smak "Martha" 41-45 jaar

Nadere opmerkingen

NRC 07 december 1848

Cuxhaven, 29 november. Het schip MARTHA, kapt. Witkop, van Osterrisöer naar Delfzijl, alhier met schade binnengelopen, zal waarschijnlijk geheel wrak zijn. De lading wordt gelost.

NRC 03 januari 1849

Hamburg, 29 december. Het schip VROUW MARTHA, kapt. Witkop, van Osterrisöer naar Delfzijl, met schade te Cuxhaven binnengelopen, is aldaar afgekeurd en zal de 2^e januari verkocht worden.

DERK de WITT**Burgerlijke Stand gegevens**

Derk de Witt werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 29 mei 1834 als zoon van Konraad de Witt en Geeske Siemens. Hij trouwde te Delfzijl op 07 maart 1860 als scheepskapitein met Henderika Bolhuis, geboren te Holwierde/Bierum op 16 maart 1839 als dochter van Derk Hindriks Bolhuis en Frederika Harms Lalkens. Zij overleed op 28 augustus 1911 te Farmsum/Delfzijl, 72 jaar.

Derk overleed op 29 januari 1876 te Farmsum/Delfzijl, 41 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

D. de Witt was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 93 in de periode 1861 t/m 1876.

De schepen

Bouma vermeldt D. de Witt als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 t/m 1867 van de kof "Eendragt", gebouwd in 1828 te Hoogezand, 92 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip is gestrand op de Eems en wrak geraakt;
- * 1868 t/m 1873 van de schoenerbrik "Hendrika", ex Cornelia, ex Thetis, gebouwd in 1846 te Nieuwendam, 197 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1873 bij Windau gestrand en wrak geraakt;
- * 1875 t/m 1876 van de 2-mastschoener "Fortuna", ex Cornelia Wilhelmina, op 23 april in 1853 te Muiden op de werf de Bloemetuin van P.Pauw te water gelaten, 138 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Hij kocht het schip in 1874 voor f 8400,- van rederij van Harwegen & den Breems te Vlaardingen.

In de 29 monsterrollen uit Delfzijl staat Derk ook vermeld als Derk Koenraads. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

- * 1849 kok op de kof "Gezina Jantina", kapt. Hendrik J.Brunius 15 jaar
- * 1850 kok op de kof "Annechina". kapt. Albert J.Donga 15 jaar
- * 1853 matroos op de schoenerkof "Jantina", kapt. Cornelis J.Boon 19 jaar
- * 1856-1857 stuurman op de kof "Alida", kapt. Gerhardus van der Werff 21-22 jaar
- * 1858-1867 kapitein op de kof "Eendragt" 23-32 jaar
- * 1868-1873 kapitein op de schoener "Hinderika" 34-38 jaar
- * 1874-1875 kapitein op de schoener "Fortuna" 40 jaar

De zeemansloopbaan

Derk startte zijn loopbaan als 15-jarige kok en bereikte via de gebruikelijke rangen de positie van kapitein op de relatief jonge leeftijd van 23 jaar. Hij behield die rang tot zijn overlijden in 1876 op 3 verschillende schepen. Zijn zeemanscarrière duurde ca. 25 jaar.

Nadere opmerkingen

De schoenerbrik "Hendrika" is wellicht vernoemd naar de vrouw van kapitein Derk de Witt.

HENDRIK DE WITT***Burgerlijke Stand gegevens***

Hendrik de Witt werd geboren te Delfzijl/Farmsum op 12 oktober 1870 als zoon van Derk de Witt en Henderika Bolhuis.

Hij trouwde op 10 november 1899 te Delfzijl als scheepskapitein met Marchiena Borst, geboren te Farmsum op 09 november 1875 als dochter van de scheepskapitein Cornelis Borst en Augustina Wolkammer. Na het overlijden van Hendrik hertrouwde zij met Klaas Kruizinga. Marchiena overleed op 21 september 1949 te Delfzijl, 73 jaar.

Hindrik de Witte overleed op 04 april 1901 te Farmsum, 30 jaar.

Het geboortjaar klopt met de opgaven in de monsterrollen. Maar het overlijdensjaar 1901 stemt niet overeen met de opgaven van monsterrollen uit 1904 en 1905 en ook niet met de opgaven in Bouma. Er is geen Hindrik/Hendrik de Witt gevonden die na 1901 is overleden

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H. de Witt was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 3 in de periode 1900 t/m 1901.

De schepen

Bouma vermeldt H.de Wit als gezagvoerder gedurende:

- * 1897 t/m 1901 van de brik "Albertina Amelia", ex Mercurius, gebouwd in 1850 te Harlingen, 264 ton o.m., varende voor W.Sissingh te Delfzijl.

In de 32 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hendrik ook vermeld als Hindrik. Als woonplaats is altijd Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1886	kok op de schoener "Weltevreden", kapt. Hiddo Bos	15 jaar
* 1887	lichtmatroos op de schoener "Trijntje", kapt. Remmelt Gosselaar	16 jaar
* 1887-1888	matroos op de bark "Bertha", kapt. Epko Brouwer	16 jaar
* 1888	lichtmatroos op de bark "Paulina", kapt. Jakobus Eilts	17 jaar
* 1889	lichtmatroos op de schoener "Wilhelmina", kapt. Johannes Smit	18 jaar
* 1889	matroos op de schoener "Johanna Geertruida", kapt. Harko Kaijzer	19 jaar
* 1890	matroos op de bark "Annette Jantine", kapt. Albert van Dijk	20 jaar
* 1891-1892	matroos op de schoener "G.T.Ray", kapt. Ludde Smit	20-21 jaar
* 1893	stuurman op de bark "Frans", kapt. Gerhardus Hoberg	22 jaar
* 1893-1896	stuurman op de bark "Lucina", kapt. Gerhardus Hoberg	22-25 jaar
* 1897-1905	kapitein op de "Albertina Amelia"	26-34 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke carrière vanaf de laagste subalterne rang op 15-jarige leeftijd bereikte Hendrik de positie van gezagvoerder toen hij 26 jaar was. De monsterrollen zijn gedateerd van 1886 t/m 1904 met als leeftijden 15 t/m 34 jaar. De zeemanscarrière heeft derhalve minstens een kleine 20 jaar geduurd. Onopgelost is het probleem dat de monsterrollen doorlopen tot 1905 en het sterfjaar 1901 zou zijn. Ook het lidmaatschap van het zeemanscollege stopt in 1901.

ALBERT AUGUSTINUS WOLKAMMER

Burgerlijke Stand gegevens

Albert Augustinus Wolkammer werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 03 november 1817 als zoon van de schipper Augustinus Alberts Wolkammer en Hillegien Meinderts de Jonge.

Hij trouwde te Delfzijl op 26 januari 1839 als buitenvaarder met Alberdina Hendriks Wolkammer, geboren te Farmsum/Delfzijl op 01 november 1816 als dochter van de scheepskapitein Hindrik Alberts Wolkammer en Auke Kornelis Banninga. Zij overleed op 03 december 1895 te Farmsum, 79 jaar.

Albert overleed te Farmsum op 30 december 1895, 79 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Albert Augustinus Wolkammer was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” in Delfzijl met vlagnummer 95 in de periode 1877-1895.

Toelichting

Er staat in de ledenlijsten een A.A.Wolkammer met vlagnummer 94 als effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” uit Delfzijl in de periode 1855 t/m 1881. De toekenning levert een puzzel op, want wat betreft de initialen komen in aanmerking Augustinus Alberts (1793-1861), Albert Augustinus (1817-1895) en de Augustinus Alberts (1850-1881), een reeks van grootvader, zoon en kleinzoon. Nu wordt tevens met vlagnummer 95 genoemd Albert A. Wolkammer in de periode 1877-1895. Ik neem aan dat deze vermelding slaat op de zoon die in 1895 overleed.

Vlagnummer 94 (periode 1855-1881) kan vanwege de leeftijden niet door grootvader (overleden in 1861) , noch door kleinzoon (geboren in 1850) zijn gedragen. De einddatum 1881 stemt wèl overeen met de sterfdatum van de kleinzoon.

Mijn voorlopige conclusie is dat nummer 94 is gedragen door grootvader (1855-1861) en is overgenomen door de kleinzoon. Wanneer de kleinzoon dat nummer is gaan dragen is onbekend, maar daar hij in 1871 gezagvoerder werd, zou het dat jaar kunnen zijn geweest. Onverklaarbaar blijft dan de vermelding in de Almanakken van dit nummer in de periode 1861-1871.

De schepen

Bouma vermeldt A.A.Wolkammer J^r als gezagvoerder gedurende:

- * 1860 t/m 1869 van de kof “Alberdina”, ex Ceres, gebouwd in 1851 te Veendam, 112 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1869 gestrand en wrak geraakt;
- * 1870 t/m 1872 van de brik “Alberdina”, ex Erbprinz Frieddrich August, gebouwd in 1853, bouwlocatie niet vermeld, 187 ton, varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum.

In de 22 monsterrollen uit Delfzijl wordt Albert Augustinus ook vermeld als Albert Aug. en Albert A. Als woonplaats is in alle gevallen Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrolle luidt:

*	1838	stuurman op de tjalk “Vrouw Hillechiena”, kapt. Augustinus A. Wolkammer	22 jaar
*	1848-1869	kapitein op de kof “Alberdina”	32-53 jaar
*	1870-1872	kapitein op de brik “Alberdina”	54-56 jaar

De zeemanscarrière heeft minstens 34 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

NRC 15 oktober 1849

Ameland, 9 oktober. De schepen MARIA GEERTRUIDA, kapt. Dokter, van Koningsbergen naar Amsterdam, ALBERDINA, kapt. Wolkammer, van Wolgast naar Rotterdam, PERLE, kapt. Lindeman, van Aberdeen, en JOHN AND MARY, kapt. Collidge, van Hartlepool, beide naar Hamburg, zijn gisteren op het Oosteinde van dit eiland verongelukt. Van de beide eersten is het volk gered, doch van het derde de kapitein en van het laatste een matroos en een jongen daarbij omgekomen.

NRC 01 december 1869

Amsterdam, 30 november. Het Nederlandse schip (*opm: kof*) ALBERDINA, kapt. A.A. Wolkammer, van Drammen met hout naar Emden, is, volgens telegram uit Norden, d.d. gisteren op Norderney gestrand, doch het volk is gered.

AUGUSTINUS WOLKAMMER

Burgerlijke Stand gegevens

Augustinus Wolkammer werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 19 september 1850 als zoon van de scheepskapitein Albert Augustinus Wolkammer en Alberdina Hindriks Wolkammer.

Hij trouwde te Appingedam op 05 februari 1874 als scheepskapitein met Grietje Ritsema geboren te Appingedam op 25 augustus 1853 als dochter van Sieuwke Jans Ritsema en Anje Tjarks de Boer.

Uit een bericht in de Provinciale Groninger Courant dd 07 februari 1893 (*zie hierna*) is te concluderen dat de echtelieden in september 1881 zijn omgekomen bij het vergaan van de "Albderdina" in het Skagerrak.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Augustinus Alberts Wolkammer was effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" in Delfzijl met vlagnummer 94 in de periode 1871(?) t/m 1881.

Toelichting

Er staat in de ledenlijsten een A.A.Wolkammer met vlagnummer 94 als effectief lid van het zeemanscollege de "Vereeniging" uit Delfzijl in de periode 1855 t/m 1881. De toekenning levert een puzzel op, want wat betreft de initialen komen in aanmerking Augustinus Alberts (1793-1861), Albert Augustinus (1817-1895) en de Augustinus Alberts (1850-1881), een reeks van grootvader, zoon en kleinzoon. Nu wordt tevens met vlagnummer 95 genoemd Albert A. Wolkammer in de periode 1877-1895. Ik neem aan dat deze vermelding slaat op de zoon die in 1895 overleed.

Vlagnummer 94 (periode 1855-1881) kan vanwege de leeftijden niet door grootvader (overleden in 1861), noch door kleinzoon (geboren in 1850) zijn gedragen. De einddatum 1881 stemt wél overeen met de sterfdatum van de kleinzoon.

Mijn voorlopige conclusie is dat nummer 94 is gedragen door grootvader (1855-1861) en is overgenomen door de kleinzoon. Wanneer de kleinzoon dat nummer is gaan dragen is onbekend, maar daar hij in 1871 gezagvoerder werd, zou het dat jaar kunnen zijn geweest. Onverklaarbaar blijft dan de vermelding in de Almanakken van dit nummer in de periode 1861-1871.

De schepen

Bouma vermeldt A.A.Wolkammer J^r als gezagvoerder gedurende:

- * 1872 t/m 1874 van de brik "Alberdina", ex Erbprinz Friedrich August, gebouwd in 1853, bouwlocatie niet vermeld, 187 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip strandde op de Ransel en geraakte wrak;
- * 1875 t/m 1881 van de bark "Alberdina", ex B.Davis, ex Anne Lucie, gebouwd in 1849 te Cette, 309 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar te Farmsum. Het schip werd in 1879 getuigd als 3-mastschoener, mat toen volgens de monsterrollen ca. 290 ton en werd in 1881 vermist tussen Delfzijl en Sundsvall.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl is Augustinus ook vermeld als Augustinus Alberts, Augustinus A. en Aug.A.. Als woonplaats is altijd Farmsum vermeld.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1864	kajuitwachter op de kof "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	13 jaar
* 1865-1868	lichtmatroos op de kof "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	14-17 jaar
* 1869	matroos op de kof "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	18 jaar
* 1870	stuurman op de brik "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	19 jaar
* 1871	kapitein op de brik "Alberdina"	20 jaar
* 1872	stuurman op de brik "Alberdina", kapt. Albert A.Wolkammer	21 jaar
* 1873-1874	kapitein op de brik "Alberdina"	22-23 jaar
* 1875-1881	kapitein op de bark/3-mastschoener "Alberdina"	25-30 jaar

De zeemansloopbaan

Augustinus startte zijn zeemansloopbaan op zijn 13de jaar als kajuitwachter en klom op tot gezagvoerder toen hij 22 jaar was. Zijn zeemanscarrière duurde tot aan zijn overlijden in 1881 na 17 jaar.

Hoewel het schip "Alberdina" in 1881 werd vermist werden er in januari en maart 1882 nog monsterrollen uitgeschreven op naam van Augustinus Wolkammer op de bark "Alberdina" van ca. 290 ton.

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groninger Courant 07 februari 1893

Advertentie. In den jare 1893, de 2^e februari, ten verzoeke van:

1 Albert Augustinus Wolkammer, zonder beroep, wonende te Groningen, in hoedanigheid van voogd over de minderjarige Albert Augustinus Wolkammer, als zodanig bij voorraad benoemd door de kantonrechter te Appingedam op de 28^e april 1882

2 Jacob Ritsema, olieslager, wonende te Appingedam, in hoedanigheid van toezienend voogd over voornoemde minderjarige, als zodanig bij voorraad benoemd door de kantonrechter te Appingedam op de 28^e april 1882

Aan welke requiranten bij geregistreerde beschikking der Arrondissements-Rechtbank te Groningen de dato 30 december 1892 verlof is verleend tot het uitbrengen dezer derde openbare dagvaarding, heb ik Hero Hendrik Ettema, deurwaarder bij de Arrondissements-Rechtbank te Groningen, aldaar wonende, voor de derde maal gedagvaard:

1. Augustinus Albert Wolkammer, zo voor zich als voor zover nodig tot sterking en bijstand zijner sub 2. gemelde echtgenote en als vader en wettelijk vertegenwoordiger zijner sub 3 en 4 genoemde kinderen,

2. Grietje Siewke Ritsema, echtgenote van gedaagde sub 1 en voor zover nodig door deze te sterken en bij te staan

3. Antje Augustinus Wolkammer,

4. Sieuwke Augustinus Wolkammer,

de beide sub 3 en sub 4 genoemden vertegenwoordigd voor zoveel nodig door die sub 1, allen gewoonde hebbende te Farmsum, doch wier tegenwoordige woon- of verblijfplaats is onbekend, mijn exploit doende door aanplakking van een afschrift aan de hoofddeur van de gehoorzaal van voormelde rechtbank en aan het gemeentehuis van Delfzijl, terwijl een derde afschrift door mij is overgegeven aan de ambtenaar van het openbaar ministerie bij meergenoemde rechtbank, die het oorspronkelijk met "gezien" heeft getekend, sprekende met zijne edelachtbare in persoon, en voorts dit exploit zal worden geplaatst in de *Nederlandsche Staatscourant* en in de *Provinciale Groninger Courant* als aangewezen nieuwspapieren, om op vrijdag de 12^e mei 1893, des voormiddags te 10 uur te verschijnen ter openbare terechtzitting der Arrondissements-Rechtbank te Groningen, ten einde:

Aangezien op de 17^e september 1881 is vertrokken van Delfzijl met bestemming naar Sundsvall het te Farmsum te huis behorende driemast schoenerschip ALBERDINA, als kapitein gevoerd door de gedaagde sub 1, vader van bovengenoemde minderjarige.

Aangezien zich aan boord van genoemd schip mede bevonden de echtgenote van genoemd kapitein, de gedaagde sub 2, moeder van bovengenoemde minderjarige, en hun twee kinderen, de gedaagde sub 3, enige zuster, en de gedaagde sub 4, enige broeder van de minderjarige.

Aangezien genoemd schip de 23^e september 1881 in het Skagerrak verlaten en in ontredde staat is aangetroffen door het schoenerschip JOHANNA, kapt. P. Rottinghuis.

Aangezien sedert die tijd niets meer van de opvarenden van de ALBERDINA, noch van het wrak is vernomen, zodat als zeker mag worden beschouwd, dat gedaagden daar zijn omgekomen.

Aangezien eisers het van groot belang achten voor de minderjarige Albert Augustinus Wolkammer, dat er na drie vruchteloze openbare dagvaardingen rechtvermoeden van het overlijden van de gedaagden wordt uitgesproken, zulks sedert de 24^e september 1881.

Aldaar en alsdan van hun aanwezen te doen blijken, zullende ingeval de gedaagden niet mochten verschijnen of iemand voor zich mochten doen verschijnen, zodat van hun aanwezen niet blijkt, voor de eisers q.q. worden geconcludeerd, dat hun daarvan moge worden verleend acte, en wijders voor eisers q.q. worden geconcludeerd, dat bij vonnis van voornoemde rechtbank zal worden verklaard, dat er rechtsvermoeden van der gedaagden overlijden bestaat, en zulks sedert de 24^e september 1881.

Groningen, 2 februari 1893, H.H. Ettema, deurwaarder

(opm: bekort)

ALBERT HINDRIKS WOLKAMMER

Burgerlijke Stand gegevens

Albert Hindriks Wolkammer werd geboren te Farmsum/Delfzijl op 21 augustus 1823 als zoon van schipper Hindrik Alberts Wolkammer en Auke Kornelis Banninga.

Hij trouwde op 05 november 1849 te Delfzijl met Ida Waalkes Waalkens, geboren te Farmsum/Delfzijl op 07 februari 1828 als dochter van de winkelier Waalke Hindriks Waalkens en Bouwe Jans Oostingh. Zij overleed te Delfzijl op 12 november 1926, 98 jaar.

Albert Hindriks is overleden te Farmsum dd 21 februari 1900, 76 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

Albert Hindriks Wolkammer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 20 in de periode 1855 t/m 1897.

De schepen

Bouma vermeldt A.H.Wolkammer als gezagvoerder gedurende:

- * 1848 t/m 1853 van de kof "Eenige Broeder", gebouwd in 1845 te Appingedam, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip voer in 1854 voor kapitein/eigenaar W. Atzema te Farmsum en was herdoopt in "Elberdina". Hij was in 1848 de opvolger als gezagvoerder op dit schip van zijn vader Hindrik Alberts Wolkammer;
- * 1855 t/m 1868 van de galjoot "Ida", gebouwd in 1854 te Pekela, 78 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1869 t/m 1874 van de 2-mastschoener "Ida", ex Compact Goede Trouw, gebouwd in 1854 te Sappemeer, 140 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum;
- * 1878 t/m 1890 van de bark "Ida" ex Eleonore, gebouwd in 1866 te Prince Edward Island, 437 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Bouma meldt F.K.Harding als gezagvoerder op dit schip in de periode 1890 t/m 1894 dat in 1894 op reis naar Henösand is gezonken; Ook dit schip zal zijn vernoemd naar de vrouw van de gezagvoerder.

In de 37 monsterrollen uit Delfzijl wordt Albert Hindriks ook vermeld als Albert H.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven

Het overzicht van de monsterrollen luidt

* 1838-1841	lichtmatroos op de smak "Auwina", kapt. Hindrik A.Wolkammer	14-17 jaar
* 1842	matroos op de kof "Auwina", kapt.Hindrik A.Wolkammer	18 jaar
* 1844	stuurman op de kof "Auwina", kapt. Hindrik A.Wolkammer	20 jaar
* 1845-1848	stuurman op de kof "Eenige Broeder", kapt. Hindrik A.Wolkammer	21-24 jaar
* 1849-1851	kapitein op de kof "Eenige Broeder"	25-27 jaar
* 1857-1866	kapitein op de galjoot "Ida"	33-43 jaar
* 1877	kapitein op de bark "Ida"	53 jaar
* 1886-1894	kapitein op de bark "Ida"	62-70 jaar

De zeemansloopbaan

Albert begon, zoals gebruikelijk, zijn loopbaan op jonge leeftijd in een lage subalterne rang en klom geleidelijk op naar de positie van kapitein toen hij 25 jaar was. In die subalterne periode voer hij geregeld onder gezag van zijn vader Hindrik Alberts. Als gezagvoerder voer hij op de galjoot en de bark "Ida", kennelijk vernoemd naar zijn vrouw. Zij zeemanscarrière duurde ruim 55 jaar tot op de hoge leeftijd van 70 jaar.

Nadere opmerkingen

De schoener "Ida" is kennelijk vernoemd naar de vrouw van kapitein Wolkammer.

;

HINDRIK ALBERTS WOLKAMMER**Burgerlijke Stand gegevens**

Hindrik Alberts Wolkammer werd geboren ca.1788 te Veendam als zoon van Albert Entes Hindriks en Jantje Augustinus.

Hij trouwde te Delfzijl op 04 januari 1813 met Auke Cornelis Banninga, geboren te Farmsum ca.1791 als dochter van de koemelker Cornelis Jacobs Banninga en Elizabeth Wolters Schoneveld. Zij overleed op 12 september 1849 te Farmsum/Delfzijl, 58 jaar.

Hinderik overleed te Delfzijl op 31 maart 1867, 79 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.A.Wolkammer was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" met vlagnummer 20 in de periode 1833 t/m 1847.

De schepen

Bouma vermeldt H.H.Wolkammer als gezagvoerder gedurende:

- * 1826 t/m 1836 van de tjalk "Vrouw Aukje", gebouwd in 1825, bouwplaats niet vermeld, 54 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip werd 1 keer te Harlingen geregistreerd komend van Amsterdam.

Ik neem aan dat dit dezelfde tjalk is als de "Vrouw Ouke", genoemd in de monsterrollen. Dan zijn de initialen van kapitein Wolkammer bij Bouma dus onjuist.

Bouma⁰²⁵ vermeldt H.A.Wolkammer als gezagvoerder gedurende:

- * 1838 t/m 1840 van de smak "Auwina", gebouwd in 1833, bouwlocatie niet vermeld, 62 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1840 verongelukt bij Fahrsund;
- * 1844 van de kof "Auwina", geen bouwgegevens vermeld, varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. Het schip is in 1844 gestrand bij Hellesund te Noorwegen.
- * 1845 t/m 1848 van de kof "Eenige Broeder", gebouwd in 1845 te Appingedam, 60 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Farmsum. In 1849 werd zijn zoon Albert Hindriks de gezagvoerder.

In de 14 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hindrik Alberts ook vermeld met de initialen H.A.. Als woonplaats is altijd Farmsum opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1827-1828	schipper op de tjalk "Vrouw Ouke"	39 jaar
* 1837-1841	schipper op de smak "Auwina"	49-53 jaar
* 1842-1844	schipper op de kof "Auwina"	54-56 jaar
* 1845-1848	schipper op de kof "Eenige Broeder"	57-60 jaar

Nadere opmerkingen

Amsterdamsche Courant 13 april 1844

Christiansand, 28 maart. Het schip AUWINA, kapt. Wolkammer, van Delfzijl in ballast naar Noorwegen, is in de nacht van de 24^e dezer bij Nije Hellesund (*opm: Ny-Hellesund*) gestrand en vol water gelopen; de equipage heeft zich gered.

HINDRIK SIJTZES WORTEL

Burgerlijke Stand gegevens

Hindrik Sijtzes Wortel werd geboren te Niezijl, gem. Grijskerk op 30 maart 1821 als zoon van de schipper Sijtze Jans Wortel en Rienje/Rijntje Hindriks van der Leest. Hij was de broer van de kapiteins Sjouke Sytzes en Jan Sytzes Wortel.

Hij trouwde te Delfzijl op 08 maart 1850 als schipper met Gebbina Hemmes Leeuw, geboren te Groningen op 12 juli 1819 als dochter van de schipper Hemme Jans Leeuw en Gebbina Heikens. Zij overleed op 11 juni 1892 te Delfzijl, 72 jaar.

Hindrik Sijtzes overleed op 29 januari 1890 op zee in de buurt van Duinkerken, 68 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.S.Wortel was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 21 in de periode 1859 t/m 1890. In de ledenlijsten in de zeemansalmanakken van 1859 t/m 1862 is hij met de initialen H.**J.** vermeld. Maar uit de vermeldingen in de monsterrollen blijkt dat het ook hier om Hindrik **S.** gaat.

De schepen

Bouma vermeldt H.**J.** Wortel als gezagvoerder gedurende:

- * 1859 van de kof "Gepbiena", gebouwd in 1840, bouwlocatie niet vermeld, 73 ton, varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl;
- * 1860 t/m 1862 van hetzelfde schip maar nu varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip voer in 1863 voor kapitein/eigenaar C.Bouma te Groningen en was herdoopt in "Zeldenrust";

Bouma vermeldt H.**S.** Wortel als gezagvoerder gedurende:

- * 1873 t/m 1876 van de kof "Harmanna Dijk", ex Johanna Elisabeth, ex Pieter, gebouwd in 1837 te Pekela, 141 ton o.m., varend voor B.Dijk te Delfzijl. Het schip is in 1876 bij Riga gestrand;
- * 1887 t/m 1888 van de 2-mastschoener "Elisabeth", gebouwd in 1857 te Delfzijl, 170 ton o.m., varend voor J.J.Sydzes te Farmsum.

In de 65 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hindrik Sytzes ook vermeld als Hendrik, Hindrik, Hendrik S., Hindrik S. en met de initialen H.S. Als woonplaats is steeds Delfzijl genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1845	kok op de smak "Catharina", kapt. Arend H.Post	24 jaar
--------	--	---------

* 1845	kok op de "Margarita", kapt. Roelf P.Bossinga	24 jaar
* 1846	kok/matroos op de kof "Roelfina Gezina", kapt. Jan K.Bolhuis	24 jaar
* 1847	matroos op de smak "Geertruida Alida", kapt. Hillebrand R.Weits	26 jaar
* 1849	stuurman op de koftjalk "Maria Louisa", kapt. Jan H.Leeuw	27 jaar
* 1852	stuurman op de kof "Gerhardina", kapt. Siewerd F.Brandt	30 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Johanna", kapt. Albert J.Donga	34 jaar
* 1855	stuurman op de kof "Industrie", kapt. H.P.Puister	34 jaar
* 1857-1861	kapitein op de kof "Gebgina"	35-41 jaar
* 1863-1867	stuurman op de kof "Celeritas", kapt. Hindrik F. van der Leest	41-45 jaar
* 1867	stuurman op de kof "Hillechiena", kapt. Hindrik H.Brakke	46 jaar
* 1867	kapitein op de kof "Hillechiena"	46 jaar
* 1870	kapitein op de kof "Drie Zusters"	49 jaar
* 1871	stuurman op de kof "Anette Cornelia", kapt. Hinderikus Leeuwe	50 jaar
* 1872	stuurman op de kof "Annette Cornelia", kapt. Tjapko T.Leeuwe	50 jaar
* 1872-1876	kapitein op de kof "Harmanna Dijk"	50-55 jaar
* 1877	stuurman op de kof "Voorwaarts", kapt. Pieter Roelfsema	56 jaar
* 1878	stuurman op de brik "Johanna Margrietha", kapt. Jan H.Boompmaal	57 jaar
* 1879	stuurman op de kof "Anna Geertruida", kapt. Pieter Gransbergen	57 jaar
* 1880	stuurman op de kof "Twee Gezusters", kapt. Jan C.Stenger	58 jaar
* 1880-1881	stuurman op de brik "Anna Poelman", kapt. Jan Schuitema	58-59 jaar
* 1884	stuurman op de schoener "Trijntje", kapt. Remmelt Gosselaar	62 jaar
* 1885	stuurman op de kof "Twee Gebroeders", kapt. Jacob Lodewijk	64 jaar
* 1886	kapitein op de schoener "Elisabeth"	65 jaar
* 1886	kapitein op de kof "Harmanna Dijk"	65 jaar
* 1887	kapitein op de schoener "Elisabeth"	66 jaar
* 1888	stuurman op de bark "Auguste", kapt. Pieter Arkema	67 jaar
* 1889	stuurman op de bark "Ida", kapt. Albert H.Wolkammer	68 jaar
* 1889	stuurman op de bark "Jantje", kapt. Jan H.Boompmaal	68 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijke loopbaan in lagere subalterne rangen werd hij op zijn ca. 35ste jaar gezagvoerder voor een periode van ca. 6 jaar. Hij moest de volgende 5 jaar genoeg nemen met de stuurmansrang om met 49 jaar weer het gezag over een kof te krijgen. Na 4 jaar ging hij terug naar de positie van stuurman. Maar op zijn 65ste was hij weer kapitein om de laatste jaren als stuurman te eindigen. Een wat grillig verlopen carrière. Zijn gehele zeemansloopbaan duurde ca. 45 jaar en hij stierf in het harnas van zeeman met 68 jaar.

Nadere opmerkingen

De kof "Gepbiena" zal zijn vernoemd naar de vrouw van kapitein Hindrik Wortel.

JAN WORTEL

Burgerlijke Stand gegevens

Jan Wortel werd geboren op 05 juli 1819 te Niezijl gem Grijskerk als zoon van de schipper Sijtze Jans Wortel en Rienje Hindriks van der Leest. Hij was de oudere broer van de kapiteins Hindrik Sijtzes en Sjouke Sijtzes Wortel.

Hij trouwde op 10 januari 1846 te Delfzijl als zeeman met de dienstmeid Carolina Pieterella Brondijk, geboren ca. 1819 te Paramaribo als dochter van de arbeider Harmannus Jansz Brondijk en Johanna Botes. Zij overleed op 08 maart 1847 te Delfzijl, 27 jaar.

Jan hertrouwde op 28 november 1848 te Delfzijl als zeeman met Ijkje Bastiaans Schoonhoven, gedoopt op 20 november 1808 te Farmsum als dochter van de buitenvaarder Bastiaan Wristers Schoonhoven en Dina Freerks. Ijkje overleed op 21 juli 1873 te Delfzijl, 64 jaar.

Van Jan is geen overlijdensakte gevonden maar hij is wellicht in 1874 op de "Eemshoorn" met zijn schip vergaan.

Lidmaatschap

Wat betreft het effectief lidmaatschap van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl vermelden de Almanakken met vlagnummer 100 I.J resp. J.J. Wortel in de edities van 1859 en J.S.Wortel in de edities van 1861

t/m 1874. Ik neem aan dat het in alle gevallen gaat om Jan Sijtzes die dan van 1859 t/m 1874 effectief lid is geweest met vlagnummer 100.

De schepen

Bouma vermeldt J.S. (*ook J.J.*) Wortel als gezagvoerder gedurende:

- * 1858 van de kof "Alberdina", ex Hendrika, ex Jantje, gebouwd in 1837 te Muntendam, 85 ton o.m., varend voor E.Sissingh te Delfzijl;
- * 1859 t/m 1860 van de kof "Alberdina", ex Hendrika, ex Jantje, gebouwd in 1837 te Muntendam, 85 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip verongelukte op het Borkumer Rif;
- * 1862 t/m 1864 van de kof "Jantina Alberdina", gebouwd in 1831 te Veendam, 125 ton o.m., varend voor D.Sissingh te Delfzijl. Het schip voer in 1865 voor J.T.Leeuwe te Delfzijl en was herdoopt in "Weea".
Deze opgave vertoont overlap met de volgende.
- * 1863 van de tjalk "Agatha" gebouwd in 1862 te Appingedam, 38 ton o.m., varend voor J.Mulder & Co te Appingedam;
- * 1864 t/m 1874 op hetzelfde schip maar nu als kapitein/eigenaar, varend vanuit Delfzijl. Het schip is in 1874 vergaan op de Eemshoorn.

In de Burgerlijke Stand opgaven van de provincie Groningen zijn geen gegevens van een J.J. Wortel teruggevonden. De opgaven uit de thans beschikbare monsterrollen uit Delfzijl doen vermoeden dat het om J.S. gaat.

In de 10 monsterrollen uit Delfzijl wordt Jan Sijtzes ook vermeld als Jan S en met de initialen I.J. en J.S.. Als woonplaats is in alle rollen Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

*	1844-1846	matroos op de smak "Catharina", kapt. Arend H.Post	24-26 jaar
*	1846	kok op de smak "Katharina", kapt. Evert E. de Boer	26 jaar
*	1848	matroos op de smak "Geertruida Alida", kapt. Hiilebrandus J.R. Weits	27 jaar
*	1849	stuurman op de hektjalk "Hillegina", kapt. Luchien L.Bos	29 jaar
*	1851	stuurman op de smak "Goede Vrienden", kapt. Jochem T.van Dijk	31 jaar
*	1857	kapitein op de kof "Alberdina"	37 jaar
*	1860	stuurman op de kof "Wilhelmina", kapt. Jan Schuitema	40 jaar
*	1861	kapitein op de kof "Jantina Alberdina"	41 jaar

De zeemansloopbaan

Jan Sijtzes bereikte de kapiteinsrang op de vrij late leeftijd van 37 jaar. Een gezagvoederschap op een tjalk "Agatha" wordt niet in de monsterrollenlijst uit Delfzijl vermeld en vermoedelijk is hij vanuit een andere haven uitgevaren

Nadere opmerkingen

NRC 11 februari 1860

Emden, 6 februari. Het Nederlandse schip (*opm: kof*) ALBERDINA, kapt. Wortel (*opm: waarschijnlijk J.J. Wortel*), van Newcastle naar Leer, is op het Rif van Borkum verongelukt.

NRC 12 februari 1860

Emden, 6 februari. De bemanning van het op het rif van Borkum gestrande Nederlandse schip ALBERDINA, kapt. Wortel – zie NRC van gisteren – is gered.

SJOUKE WORTEL

Burgerlijke Stand gegevens

Sjouke Wortel werd geboren op 05 januari 1824 te Niezijl gem. Grijskerk aan boord van een schip als zoon van Sijtze Jans Wortel en Rienje Hindriks van der Leest. Hij was de jongere broer van de kapiteins Hindrik Sytzes en Jan Sytzes Wortel.

Hij trouwde op 16 oktober 1852 te Termunten als matroos met de naaister Geessien/Gezina Leeuw, geboren ca. 1815 te Zuidbroek als dochter van Hemmo Jans Leeuw(e) en Gebbien Haijkens. Zij overleed op 15 juli 1878 te Delfzijl, 63 jaar.

Hij hertrouwde op 12 december 1879 te Delfzijl als scheepskapitein met Grietje Maris, geboren te Delfzijl 15 februari 1833 als dochter van Cornelis Derks Maris en Grietje Tiddes Doombos. Zij was eerder getrouwd met Pieter Komdeur. Grietje overleed op 12 juli 1916 te Delfzijl, 83 jaar.
Sjouke overleed op 23 februari 1892 te Delfzijl, 68 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

S.S.Wortel was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 63 in de periode 1866 t/m 1892.

De schepen

Bouma vermeldt S.(S.)Wortel als gezagvoerder gedurende:

- * 1865 t/m 1875 van de kof “Weea”, ex Jantina Alberdina, gebouwd in 1831 te Veendam, 125 ton o.m., varend voor J.T.Leeuwe te Delfzijl;
- * 1876 van hetzelfde schip maar nu varend voor B.Dijk te Delfzijl;
- * 1877 van de bark “Ems”, gebouwd in 1849, bouwlocatie niet vermeld, 232 ton o.m., varend voor M.E.Kuipers te Delfzijl;
- * 1878 t/m 1887 op hetzelfde schip maar nu varend voor B.Dijk te Delfzijl. Het schip is gestrand bij Bronö (Sundsvall);
- * 1890 van de 3-mastschoener “Tjapko”, ex Balgownie, gebouwd in 1847 te Aberdeen, 294 ton o.m., varend voor J.P.Amsinga te Farmsum.

In de 99 monsterrollen uit Delfzijl wordt Sjouke Wortel ook vermeld als Sjouke Sijkes, Sjouke Sytses, Sjouke S., en met de initialen S. resp. S.S.. Als woonplaats is in alle gevallen Delfzijl opgegeven.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1852	stuurman op de kof “Geertje Huisman”, kapt. Jan J.Mooi	28 jaar
* 1854	stuurman op de kof “Trinetta”, kapt. Petrus A.Nieland	30 jaar
* 1855	stuurman op de kof “Gezina Helena”, kapt. Geert G.Alberts	31 jaar
* 1855	stuurman op de kof “Margrieta Gezina”, kapt. Siert J.Edema	32 jaar
* 1856-1858	stuurman op de kof “Gezina Helena”, kapt. Geert G.Alberts	32-34 jaar
* 1859-1861	stuurman op de kof “Stientje Maria”, kapt. Derk P.Vos	36-37 jaar
* 1862-1863	kapitein op de kof “Jantina Alberdina”	38-39 jaar
* 1863-1875	kapitein op de kof “Weea”	39-50 jaar
* 1876	kapitein op de bark “Zufall”	51 jaar
* 1876-1887	kapitein op de bark “Ems”	51-62 jaar
* 1888	kapitein op de schoener “Trijntje”	64 jaar
* 1889	kapitein op de bark “Balgownie” (<i>herdoopt in Tjapko</i>)	65 jaar
* 1889	kapitein op de bark “Tjapko”	65 jaar
* 1891	kapitein op de schoener “Trijntje”	67 jaar

De zeemansloopbaan

Sjouke Wortel bereikte de kapiteinsrang op de leeftijd van 38 jaar, vrij laat net als de andere kapiteins Wortel. Hij bleef deze positie bekleden op vrij grote schepen de volgende ca. 30 jaar tot de leeftijd van 67.

De gegevens over de “Jantina Alberdina” in Bouma zijn fout volgens de monsterrollen. Zie ook bij Jan Sytzes Wortel. De rollen zijn gedateerd van 1852 t/m 1891 met als leeftijden 28 t/m 67 jaar. De zeemanscarrière van Sjouke heeft derhalve zeker meer dan 40 jaar geduurd.

RIKKERT WIJRDAMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Rikkert Wijrdeman/Wyrdeman werd geboren te Woltersum, gem. Ten Boer op 23 januari 1851 als zoon van de kuiper Jacob Wijrdeman en Hillechien Broeksema.

Hij trouwde als varensgezel op 21 september 1882 te Ten Boer met Aafke Mulder, geboren te Ten Boer, als dochter van Harm Geerts Mulder en Anje Klaassens Bolt. Zij overleed op 11 april 1919 te Delfzijl, 64 jaar.

Rikkert Wijrdeman overleed op 04 maart 1929 te Delfzijl, 78 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

R.J.Wijrdeman was effectief lid van het zeemanscollege “De Vereeniging” te Delfzijl met vlagnummer 3 in de periode 1903 t/m 1914 (of later). *Er zijn geen ledenlijsten van het zeemanscollege na 1914 en kapitein Wyrdeman zou dus tot een later jaar effectief lid geweest kunnen zijn.*

De schepen

Bouma vermeldt R.J.Wyrdeman als gezagvoerder gedurende:

- * 1886 t/m 1890 van de 2-mastschoener “Wilhelm”, gebouwd in 1878 te Stettin, 114 ton o.m., varend voor J.J.Sydzes te Farmsum. Het schip werd in 1890 verkocht naar Liverpool;
- * 1892 t/m 1895 van de brik “Johanna”, gebouwd in 1872 te Pekela, 229 ton o.m., varend voor F.L.Drenth te Pekela. Het schip is in 1895 op Helgoland gestrand, afgekeurd en verkocht;
- * 1896 van de ijzeren 3-mastschoener “Foxham”, ex Jan Derk, gebouwd in 1893 te Martenshoek, 272 ton n.m., varend voor Mr. D.M.Hoen te Hoogezand;
- * 1896 van hetzelfde schip maar nu varend voor J.Post van Leggelo te Foxham. Het schip voer in 1898 voor Duinker & Goedkoop te Amsterdam en was herdoopt in “Voorspoed”;
- * 1900 en later van de stalen 2-mastschoener “Hoogezand I”, gebouwd in 1895 te Martenshoek, 220 ton n.m., varend voor J. v/d Goot te Hoogezand.

In de 27 monsterrollen uit Delfzijl wordt Rikkert ook vermeld met de initialen R. resp. R.J.. Als woonplaats is tot in begin 90-er jaren Ten Boer/Woltersum opgegeven en daarna steeds Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1867	kok op de kof “Eendragt”, kapt. Derk de Witt	16 jaar
* 1868	kok op de kof “Altje Bloema”, kapt. Augustinus de Jonge	17 jaar
* 1870	kok op de kof “Alida”, kapt. Eildert J.Feiken	19 jaar
* 1870	lichtmatroos op de brik “Pelikaan”, kapt. Willem A. de Jonge	19 jaar
* 1875	kok op de kof “Maria Theresia”, kapt. Theodorus Wakkerman	24 jaar
* 1876-1877	matroos op de schoener “Tjadduwena”, kapt. Jakob O.Staal	25-26 jaar
* 1885-1890	kapitein op de schoener “Wilhelm”	34-39 jaar
* 1891	kapitein op de schoener “Johanna”	40 jaar
* 1892	kapitein op de schoener “Wilhelm”	41 jaar
* 1895-1897	kapitein op de schoener “Johanna”	44-46 jaar
* 1900-1911	kapitein op de schoener “Hoogezand I”	49-60 jaar

De zeemansloopbaan

Na de gebruikelijk subalterne rangen werd Rikkert gezagvoerder in 1867 op zijn 34ste jaar. Hij bleef kapitein in de volgende c. 25 jaar en de totale zeemanscarrière heeft ca. 45 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

Provinciale Groninger Courant 19 november 1895

Londen, 17 november. Het Nederlandse schoenerschip (*opm: schoenerbrik*) JOHANNA, geladen met delen, van het volk verlaten, is bij Helgoland gestrand en wrak geworden. De lading zal vermoedelijk geborgen kunnen worden. Het Nederlandse schoenerschip JOHANNA, kapt. R.J. Wyrdeman, was de 4^e oktober van Nyköping te Helsingfors (*opm: Helsinki*) gearriveerd.

Provinciale Groninger Courant 21 november 1895

Bremerhaven, 18 november. Omtrent het te Oude Pekela thuisbehorende schoenerbrikschip JOHANNA, kapt. Wyrdeman, van Helsingfors (Helsinki) naar Groningen bestemd, wordt nader gemeld, dat het in de nacht van zaterdag op zondag j.l. (*opm: van 16 op 17 november*) in de nabijheid van de westkust van Jutland door de stoomtrawler VEGESACK werd aangetroffen. Het schip had in de laatste dagen stormweder ondervonden, was lek geworden en dreef op de lading. De stuurman was de vorige dag overboord geslagen en verdrinken. De stoomtrawler trachtte het schip te slepen, maar moest het bij Helgoland laten slippen, daar het te dicht onder de wal kwam. De opvarenden werden daarna door de trawler gered.

Provinciale Groninger Courant 12 januari 1899

Amsterdam, 11 januari. De Nederlandse ijzeren driemast schoener FOXHAM, laatst bevaren door kapt. Wyrdeman en op 26 december j.l. van Laguna te Hamburg aangekomen, is verkocht aan de heren Duinker en Goedkoop alhier. De FOXHAM heeft een inhoud van 286 registerton en werd in 1893 gebouwd door Niestern en Te Velde te Martenshoek.

Provinciale Groninger Courant 24 januari 1899

Naar wij vernemen zal het door de heren Duinker & Goedkoop aangekochte schip FOXHAM herdoopt worden in VOORSPOED en bevaren worden door kapt. K.W. de Grooth, die thans gezagvoerder is van de VOORUITGANG. Het bevel van laatstgenoemd schip zal worden overgedragen aan kapt. H. Oldenburger.

Provinciale Groninger Courant 10 juni 1905

Groningen, 9 juni. Volgens heden door de rederij uit Rosario ontvangen telegram is de te Foxham thuisbehorende schoenerbrik HOOGEZAND I, kapt. R.J. Wyrdeman, geladen met huiden, aldaar binnengesleept na aan de grond te hebben gezeten. Het schip heeft het roer gebroken en moet dokken.

KORNELIUS ZEVEN***Burgerlijke Stand gegevens***

Kornelius Zeven werd geboren/gedoopt 07/13 december 1807 te Nieuwe Pekela als zoon van Jan Hindriks Zeven en Jeltje Jans (Boon).

Hij trouwde te Oude Pekela op 30 december 1833 als zeeman met Catharina Remkes Klatter, geboren 06 maart 1812 te Oude Pekela als dochter van de herbergier Remko IJzebrands Klatter en Elzijna Meurs. Zij overleed te Oude Pekela op 30 januari 1877, 64 jaar.

Kornelius overleed te Oude Pekela op 11 juni 1865, 57 jaar.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

K.J.Zeven was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 17 in de periode 1840 t/m 1842.

K.J.Zeven werd met vlagnummer 101 in 1865 effectief lid van het zeemanscollege "De Trouw" te Oude Pekela en stierf in hetzelfde jaar.

In de Algemene Vergaderingen van "Zeemanshoop" dd 11/18 augustus 1840 werd als effectief lid voorgedragen/benoemd Cornelius Jans Zeven, 32 jaar, voerend de kof "Concordia", wonend te Pekela en met als adres Kranenburg & Zⁿ te Amsterdam, op voordracht van kapitein B.J.Smeengh.

Hij was effectief lid van 1840 t/m 1865 en voerde vlagnummer 548 van 1840 t/m 1854 en vlagnummer 231 van 1854 t/m 1865.

De schepen

Bouma vermeldt C.Zeven/K.J.Zeven als gezagvoerder gedurende

- * 1839 t/m 1853 van de kof "Concordia", gebouwd in 1830 te Hoogezand, 132 ton o.m., varend voor J.Smit te Noordbroek
- * 1854 t/m 1857 op hetzelfde schip maar nu varend voor W.C.Wildervank te Zuidbroek;
- * 1858 op hetzelfde schip maar nu varend voor W.H.Wildervank te Sappemeer;
- * 1859 t/m 1863 op hetzelfde schip maar nu varend als kapitein/eigenaar vanuit Pekela. Het schip strandde bij Tolböl en geraakte wrak.

In 3 monsterrollen uit Amsterdam en 25 monsterrollen uit Delfzijl wordt Kornelius Jans ook vermeld als Kornelis Jans, Kornelis J., Cornelis J. en met de initialen K.J.. Als woonplaats is zowel Nieuwe als Oude Pekela genoemd.

Het overzicht van de monsterrollen uit Delfzijl en Amsterdam luidt:

* 1833 -1834	stuurman op de kof "Twee Gebroeders", kapt. Hendrik J.Zeeven	25-26 jaar
* 1838 -1863	kapitein op de kof "Cornelia"	29-55 jaar

De zeemanscarrière heeft dus minstens 30 jaar geduurd.

Nadere opmerkingen

In het Kapiteinshuis Pekela bevindt zich een scheepsportret, aquarel, van de kof "Concordia"(132 ton, gebouwd in 1830 te Hoogezand met de vlag 548 van "Zeemanshoop"en gesigneerd "Concordia kapt. Kornelis Jans Zeven 1843". Schipper en amateurschilder Kornelis Jans Zeven (N.Pekela 1807 – O.Pekela 1865) portretteerde zelf het schip.

NRC 01 februari 1854

Bremerhaven, 28 januari. Een kof, naar men vermoedt de CONCORDIA, kapt. Zeven, welke gisteren opgezeild is, is op een uur afstand van Brake op strand geraakt.

HEMMO ZOUTMAN

Burgerlijke Stand gegevens

Hemmo Zoutman werd geboren ca. 1848 te De Kiel als zoon van Roelf Hemmes Zoutman en Ida Jans Sap.

Het geboortejaar is ontleend aan de vermeldingen van de leeftijd in de monsterrollen, maar er is voor dat jaar geen geboorteakte te Groningen teruggevonden. Wèl is er een Hemme Zoutman als zoon van Roelf Hemmes Zoutman en Ida Jans Sap, geboren te Veendam op 30 januari 1841 maar deze overleed 17 dagen later.

Hij trouwde als zeeman op 18 januari 1873 te Veendam met Geesjen van Dam, geboren 16 mei 1847 te Veendam als dochter van de bakker Pieter Berends van Dam en Egberdina Lammerts Timminga. Zij overleed op 10 oktober 1874 te Veendam, 27 jaar, 8 dagen na de geboorte van haar kind Roelof Pieter, die op 02 oktober werd geboren.

Hij trouwde voor de tweede maal op 03 januari 1877 te Delfzijl als scheepskapitein met Grietje Sleeboom, geboren te Delfzijl al dochter van Antje Ernst Sleeboom. *(In de huwelijksakte wordt geen vader vermeld; geboorteakte niet gevonden)*

Hemmo moet, gezien de monsterrollen, overleden zijn rond 1910.

Lidmaatschap zeemanscollege(s)

H.R.Zoutman was effectief lid van het zeemanscollege "De Vereeniging" te Delfzijl met vlagnummer 72 in de periode 1879 t/m 1909

De schepen

Bouma vermeldt H.(R.) Zoutman als gezagvoerder gedurende:

- * 1876 t/m 1879 van de galjoot "Zwaantje Groenendaal", gebouwd in 1867 te Foxhol, 89 ton o.m., varend voor A.F.Rasker te Groningen;
- * 1880 t/m 1881 van de 2-mastschoener "Weeke Harhuis", ex Anna Geertruida, gebouwd in 1856 te Statenzijl, 153 ton o.m., varend voor J.T.Leeuwe te Delfzijl. Het schip is in 1881 bij Berwick gestrand;
- * 1883 t/m 1885 van de kof "Nooit Gedacht", ex Drie Gezusters, ex Johanna, gebouwd in 1838 te Hogezaand, 124 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Delfzijl. Het schip werd in 1885 te Cuxhaven afgekeurd;
- * 1886 van de schoenerbrik "Engelina Harmanna", ex Catharina, ex Najade, gebouwd in 1857 te Sappemeer, 157 ton o.m., varend als kapitein/eigenaar vanuit Appingedam. Het schip werd in 1882 mastloos te Elseneur binnengebracht, afgekeurd en verkocht;
- * 1889 t/m 1893 van de 2-mastschoener "Elisabeth Wieman", gebouwd in 1857 te Elsfleth, 184 ton o.m., varend voor P.Stratingh & Co te Delfzijl. Het schip werd in 1893 te Kopenhagen afgekeurd.

In de 35 monsterrollen uit Delfzijl wordt Hemmo ook vermeld als Hemme en met de initiaal H.. Als woonplaats is alleen in 1861 Veendam opgegeven en daarna Delfzijl.

Het overzicht van de monsterrollen luidt:

* 1861	lichtmatroos op de kof "Vriendschap", kapt. R.H.Zoutman	13 jaar
* 1873	stuurman op de schoener "Catharina Hillechiena", kapt Hensen Boekhout	25 jaar
* 1878	stuurman op de brik "Anne en Betsy", kapt. Popko Deisz	30 jaar
* 1878	stuurman op de brik "Advenus", kapt. Harmannus Albers	31 jaar
* 1879-1881	kapitein op de schoener "Weeke Harhuis"	31-33 jaar
* 1881	stuurman op de bark "San Francisco", kapt. Albertus Arkema	33 jaar
* 1881	kapitein op de kof "Geessien"	34 jaar
* 1882-1885	kapitein op de kof "Nooitgedacht"	34-37 jaar
* 1887	stuurman op de bark "Bertha", kapt. Epke Brouwer	38 jaar
* 1888-1892	kapitein op de schoener "Elisabeth Wieman"	40-44 jaar
* 1907	stuurman op de tjalk "Omega", geen kapitein genoemd	59 jaar
* 1908-1910	kapitein op de tjalk "Omega"	61-62 jaar

De zeemansloopbaan

Begonnen op 13 jarige leeftijd als lichtmatroos, bereikte Hemmo de kapiteinsrang toen hij 31 was. In de rest van zijn carrière tot zijn 62ste wisselde de rangen van kapitein en stuurman elkaar af. Hij eindigde als kapitein van een tjalk. De zeemansloopbaan heeft ca. 50 jaar geduurd.

Nadere bijzonderheden

Provinciale Groningerv Courant 13 oktober 1893

Rotterdam, 11 oktober. Volgens van Lloyd's ontvangen telegram is de Nederlandse schoenerbrik ELISABETH WIEMANN, kapt. H.R. Zoutman, van Borga naar Delfzijl bestemd, te Kopenhagen binnengelopen met verlies van verschansing en deklast. Ze lost de lading om te repareren.

Provinciale Groninger Courant 04 november 1893

Delfzijl, 31 oktober Het Nederlandse schip ELISABETH WIEMANN, kapt. H.R. Zoutman, van Borga herwaarts, met schade te Kopenhagen binnen, is afgekeurd.

Provinciale Groninger Courant 09 november 1893

Kopenhagen, 4 november. De Nederlandse driemast schoener ELISABETH WIEMANN is gisteren in publieke veiling verkocht voor 105 Kronen en de inventaris voor 394,75 Kronen.

TOELICHTING

In de opgaven van schepen uit de publicatie van Bouma wordt na de tonnage de letters o.m. of n.m. vermeld. In 1875 werd de tonnagemeting gewijzigd en de letters betekenen "oude meting" resp. "nieuwe meting".